

Salon kaupunki

**Vuoden 2025 talousarvio
Henkilöstösuunnitelma 2025-2028
Investointisuunnitelma 2025-2029**

Kaupunginjohtajan ehdotus

Sisällysluettelo

1.	Kaupunginjohtajan katsaus	5
2.	Strategiset lähtökohdat	9
3.	Kaupungistrategian mittarit	11
3.1	Työavain	11
3.2	Kotiavain.....	11
3.3	Palveluavain	12
3.4	Vapaa-ajan avain	12
3.5	Yleisavaimet	13
3.5.1	Viestintä	13
3.5.2	Henkilöstö	13
3.5.3	Yhteisö	14
3.5.4	Ympäristö	14
4.	Yleisperustelut	15
5.	Talousarvion sitovuus	31
6.	Henkilöstösuunnitelma 2025-2028	34
6.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028.....	34
6.2	Lakkautettavat tehtävät 2025	36
6.3	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	37
7.	Henkilöstösuunnitelman 2025-2028 perustelut	41
7.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028.....	41
7.2	Lakkautettavat virat ja työsuhteet 2025.....	50
7.3	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	51
8.	Konserniyhtiöt	59
8.1	Salon Vuokratalot Oy	59
8.2	Yrityssalo Oy	60
8.3	Salon Kaukolämpö Oy	62
8.4	Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä.....	63
8.5	Salo IoT Park Oy	64
9.	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, toiminnan painopistealueet ja perustelut	66
9.1	Tarkastustoimi	66
9.1.1	Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	67
9.1.2	Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	67
9.2	Keskusvaalilautakunta	67
9.2.1	Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	68
9.2.2	Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	68
9.3	Kaupunginvaltuusto	69
9.3.1	Kaupunginvaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen	69
9.3.2	Kaupunginvaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	69
9.4	Kaupunginhallitus.....	69
9.4.1	Sisäinen valvonta.....	69
9.4.2	Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen	70
9.4.3	Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	71
9.5	Konsernipalvelut	71
9.5.1	Konsernipalvelujen toimintastrategia 2025-2027.....	71
9.5.2	Toimialan painopisteet	71
9.5.3	Hallintopalvelut	71
9.5.3.1	Laki- ja asiantuntijapalvelut	72
9.5.3.2	Keskittetyt hallinto- ja toimistopalvelut	72
9.5.3.3	Yhteisöpalvelut.....	73
9.5.3.4	Edunvalvonta	75
9.5.4	Talouspalvelut	75
9.5.4.1	Talous-, rahoitus-, strategia- ja hankintapalvelut.....	75
9.5.4.2	Tietohallinto.....	76
9.5.5	Henkilöstöpalvelut	77
9.5.6	Konsernipalveluiden tuloslaskelma, ulkoinen	78
9.5.7	Konsernipalveluiden tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	79
9.6	Sivistyspalvelut.....	79
9.6.1	Sivistyspalveluiden toimintastrategia 2025-2027	79
9.6.3	Sivistyspalveluiden hallinto	79
9.6.4	Varhaiskasvatuspalvelut	80

9.6.5	Opetuspalvelut	81
9.6.5.1	Perusopetuspalvelut.....	81
9.6.5.2	Lukiokoulutus.....	82
9.6.5.3	Nuorisopalvelut	83
9.6.6	Opistopalvelut	83
9.6.6.1	Kansalaisopisto	83
9.6.6.2	Musiikkiopisto	84
9.6.7	Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	85
9.6.8	Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	86
9.6.9	Vapaa-aika palvelut.....	86
9.6.10	Kulttuuripalvelut.....	87
9.6.10.1	Yleiset kulttuuripalvelut.....	88
9.6.10.2	Museopalvelut.....	89
9.6.10.3	Kirjastopalvelut	90
9.6.11	Liikuntapalvelut.....	91
9.6.12	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	93
9.6.13	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	93
9.7	Elinvoimapalvelut.....	94
9.7.1	Elinvoimapalvelujen toimintastrategia 2025–2027.....	94
9.7.2	Toimialan painopisteet.....	94
9.7.3	Elinvoimajaosto	95
9.7.3.1	Maankäyttöpalvelut.....	95
9.7.3.2	Elinkeinopalvelut	96
9.7.3.2.1	Liikennepalvelut.....	96
9.7.3.2.2	Kaupungin kehittäminen	98
9.7.3.2.3	Työllisyyspalvelut.....	100
9.7.4	Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen.....	102
9.7.5	Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen.....	102
9.7.6	Rakennus- ja ympäristövalvonta	103
9.7.6.1	Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	103
9.7.6.2	Rakennusvalvonta	103
9.7.6.3	Ympäristönsuojelu	103
9.7.6.4	Ympäristöterveydenhuolto	104
9.7.6.5	Maaseutupalvelut	105
9.7.7	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	106
9.7.8	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	106
9.8	Tekniset palvelut	107
9.8.1	Teknisten palvelujen toimintastrategia 2025–2027	107
9.8.2	Toimialan painopisteet.....	107
9.8.3	Tekniset palvelut hallinto	107
9.8.4	Infrapalvelut	108
9.8.5	Tilapalvelut	108
9.8.6	Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut.....	109
9.8.7	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	110
9.8.8	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	110
9.9	Salon kaupungin tuloslaskelma, ilman liikelaitosta, ulkoinen	112
9.10	Salon kaupungin tuloslaskelma, ilman liikelaitosta, ulkoinen ja sisäinen	113
9.11	Liikelaitos Salon Vesi	114
9.11.1	Liikelaitos Salon Veden tuloslaskelma.....	117
9.11.2	Liikelaitos Salon Veden rahoituslaskelma	117
10.	Tuloslaskelma perusteluineen ja verorahoitus	118
10.1	Ulkoiset (sisältää vesilaitoksen)	118
10.2	Ulkoiset ja sisäiset (sisältää vesiliikelaitoksen)	119
10.3	Verorahoitus ja ulkoiset toimintatuotot 2022 – 2026.....	122
11.	Investointisuunnitelma 2025–2029.....	123
12.	Investointisuunnitelman 2025–2029 perustelut.....	141
13.	Rahoituslaskelma perusteluineen.....	161
14.	Liitteet.....	163
14.1	Sisäisten tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen	163
14.2	Tyhjänä tai vajaakäytössä olevat kiinteistöt	166
14.1	Yhdistysten avustaminen	167
14.2	Strategian mittarit / toimialat	168
14.2.1	Työavain	168

14.2.2	Kotiavain	169
14.2.3	Palveluavain	170
14.2.4	Vapaa-ajan avain	172
14.2.5	Yleisavaimet	174
14.2.5.1	Viestintä	174
14.2.5.2	Henkilöstö	174
14.2.5.3	Yhteisö	175
14.2.5.4	Ympäristö	176

1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2025 talousarvion valmistelua on tehty viimeisten vuosien tapaan taloudellisen epävarmuuden ajassa. Valtionosuusjärjestelmän uudistus ei ole edennyt sille asetetussa aikataulussa, hyvinvointialueiden alijäämät uhkaavat muodostua merkittävästi ennakoitua suuremmiksi ja talouskasvu Suomessa on ollut hidasta. Kaikki nämä tekijät luovat painetta ja epävarmuustekijöitä kuntien talouden suunnitteluun.

Salon kaupungin talouden kehitys on ollut viimeisinä vuosina hyvä, mutta käänne on tapahtumassa ja lähivuodet näyttävät haastavilta. Tulorahoitus ei riitä kattamaan menoja vuonna 2025. Kertyneet ylijäämät tuovat kuitenkin talouteen sen verran puskuria, että äkkijarrutuksen sijasta hallittu talouden tasapainoon saattaminen riittää. Tämä kuitenkin edellyttää pitkäkestoisia ratkaisuja talouden pitämiseksi tasapainossa ja vaatii ennen kaikkea yhteistä tilannekuvaa talouden tilasta. Suuret menolisäykset eivät ole lähivuosina mahdollisia, vaikka kasvun edellytyksistä täytyikin huolehtia.

Salon kaupungin väkiluku on kääntynyt hienoiseen laskuun muutaman vuoden jälkeen. Samalla myös työttömyys on alkanut kasvaa. Tilastokeskuksen lokakuussa julkaisemat uudet väestönusteet kuitenkin lupaavat Salolle edellistä ennustetta hieman valoisampaa tulevaisuutta. Väkiluvun kasvu on käytännössä paljolti maahanmuuton varassa luonnollisen väestökasvun ollessa edelleen vahvasti negatiivinen. Kuntien välinen kilpailu asukkaista tulee seuraavien vuosien aikana edelleen kiihtymään, mihin vastaamme parhaiten pitämällä huolta Salon vetovoimatekijöistä - työpaikoista, yrityskehityksestä, laadukkaista palveluista, turvallisesta ympäristöstä ja vakaasta taloudesta.

Vuoden vaihteessa tapahtuu merkittävä muutos, kun työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kunnille. Salon työllisyysalueeseen kuuluvat Salon lisäksi Koski TI, Marttila ja Somero. Uudistuksen myötä Salon työllisyyspalveluiden henkilöstömäärä kasvaa arviolta 45 henkilön verran. Salossa on jo kuntakokeilun myötä korkeaa osaamista työllisyyden hoidossa, mutta muutos ei kuitenkaan tapahdu yhdessä yössä, vaan sen toteuttamiselle on annettava riittävä aika ja resurssi. TE-palveluiden tuleminen lähemmäs kuntalaisia on kuitenkin lähtökohtaisesti positiivinen uudistus.

Työ- ja elinkeinopalvelu-uudistuksen rinnalla toteutuu myös kotoutumislain kokonaisuudistus, jonka myötä kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä siirtyy kunnille. Onnistuminen myös tämän uudistuksen läpiviennissä tulee heijastumaan suoraan muun muassa työikäisten maahanmuuttajien halukkuuteen asettua pysyvämmiin Saloon.

Investointien vuodet

Salossa on investoitu viime vuosina verrokkikuntiin nähden vähäisesti. Osittain tästä johtuen myös kaupungin velkamäärä on maltillinen. Kaupungilla oli velkaa asukasta kohden vuoden 2024 alussa vajaa 1.200 euroa, kun kuntien keskiarvo on noin 3.300 euroa. Matala velkataso antaa liikkumavaraa investointeihin. Kaupungin kehityksen ja kasvun kannalta investoinnit ovat välttämättömiä ja niiden avulla voidaan tasoittaa paikallista suhdannevaihtelua.

Talousarvion suunnitelmavuosille esitetään useampia isoja investointeja, joiden keskeinen tarkoitus on edistää kaupunkimme elinvoimaa. Samalla nostetaan perusinvestointitasoa, jotta kaupungin korjausvelka ei rakennusten, katujen ja vesijohtoverkoston osalta enää kasvaisi. Uskelan koulun ja Torikadun päiväkodin korvaavan uuden tilan valmistelu etenee sekä jäähallin rakentaminen alkaa. Lisäksi tehdään tarveselvityksiä niin kulttuurin ja museovaraston tilaratkaisuista kuin uudesta jalkapallohallista sekä Urheilutalon tilaratkaisuista. Investointeja tehdään myös keskustan ilmeen kohentamiseksi, mikä palvelee osaltaan Salon asuntomessujen toteuttamista.

Henkilöstö ja johtaminen

Kaupungin organisaatiouudistus saatettiin voimaan tammikuussa 2024. Kaupungissa halutaan edelleen panostaa henkilöstön hyvinvointiin, hyvään johtamiseen ja esihenkilötyön tukemiseen. Esihenkilöiden työn tukemisella on merkittäviä vaikutuksia työyhteisöjen hyvinvoinnille ja työssä jaksamiselle.

Henkilöstön saatavuus on tunnistettu keskeiseksi riskiksi Salon kaupungissa. Monissa kaupungin palveluissa kohdataan haasteita pätevän henkilöstön löytämiseksi. On huolehdittava siitä, että Salon kaupunki on työntekijöille houkutteleva vaihtoehto, ja että nykyiset työntekijämme viihtyvät työssään.

xxx

Toimialojen keskeiset painopisteet

Konsernipalvelut

Tuleva vuosi on jälleen vaalivuosi ja yksi konsernipalvelujen keskeisimpiä tehtäviä on kunta- ja aluevaalien järjestäminen sekä luottamushenkilö- ja toimielinorganisaatioiden toiminnan sujuva käynnistäminen vaalien jälkeen. Tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehitystyötä jatketaan edelleen, ja tavoitteena on uuden raportointijärjestelmän hallittu käyttöönotto ensi vuoden aikana. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämisen osalta pääpaino on hyvinvointisuunnitelmaan kirjautun osallisuusmallin valmistelussa ja jalkautuksessa. Viestinnässä ja markkinoinnissa keskitytään erityisesti monikanavaisen ja monikielisen sekä saavutettavan viestinnän kehittämiseen. Tällä on keskeinen merkitys esimerkiksi TE- ja kotoutumispalvelujen uudistuksen toteutuksessa ja näiden palvelujen asiakasviestinnän onnistumisessa.

Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden keskiössä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja tukeminen sekä pito- ja vetovoiman edistäminen osaavan ja koulutetun henkilöstön säilyttämiseksi. Lapsimäärän väheneminen tulee seuraavina vuosina vaikuttamaan merkittävimmin sivistyspalveluissa, jossa palveluiden käyttäjämäärän muutos tulee olemaan merkittävä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi tehdään Salossa paljon: koulujen nuorisotyöntekijät antavat matalan kynnyksen tukea nuorten arjessa, salolaisille ykkösluokkalaisille on tarjolla liikunnan ykköspassi maksuttomiin harrastuskokeiluihin, harrastamisen Suomen malli on vakiinnuttanut paikkaansa ja koulujen arjessa kehitetään yhteisöllisyyttä.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden suurin yksittäinen kokonaisuus on työllisyyspalveluiden siirtoon liittyvän muutoksen johtaminen ja sujuva toiminnan muutos. Uudistus lisää toimialan henkilöstöä reilun neljänkymmenen henkilötyövuoden verran. Toimialan katse on muutenkin vahvasti tulevaisuudessa ja valmisteilla on muun muassa Salon asuntomessuihin liittyvä kokonaisuus, jossa työtä tekevät useiden toimialojen palvelut. Vuoden vaihteessa on tulossa voimaan myös uusi rakentamislaki, jonka vaikutukset näkyvät erityisesti rakennusvalvonnan työkentällä.

Tekniset palvelut

Teknisissä palveluissa tärkeimpiä valmisteltavia kokonaisuuksia on kaupungin kiinteistöohjelma, joka valmistuu kuluvan vuoden lopussa ja päätökset tehdään vuoden 2025 aikana. Hyvinvointialueen vuokrasopimuskauden päättyessä kaupungin on tehtävä päätöksiä sotekiinteistöjen tulevaisuudesta, kun kaupungin mahdollisuus toimia vuokranantajana päättyy. Kaupungin tahtotila lisätä investointien määrää tuo luonnollisesti lisää tehtävää tekniselle toimialalle hankkeiden valvonnan ja hallinnoinnin myötä.

Ajatuksia arviointiin, ideoita investointeihin -kansalaispaneelin työ

Salon kaupungissa on kuluvan vuoden työskennellyt satunnaisotannalla valittu kansalaispaneeli, joka on osallistunut talouden suunnitteluun investointien osalta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kehittämiseen. Paneeli kokoontuu kaikkineen seitsemän kertaa talouden teemojen ympärille. Tämä reilun 30 satunnaisesti valitun kuntalaisen joukko on antanut oman näkemyksensä.

Ehdotukset investointiohjelmaan

Kansalaispaneeli käsitteli investointien kokonaisuutta kahdessa erillisessä työpajassa saatuaan ensin perehdytyksen talouden yleiseen tilanteeseen. Toisessa investointeja käytiin läpi pöytäkeskusteluissa jaettuina talouden materiaaleja käyttäen. Paneelilla oli käytössään tarkat luvut mm.

kaupungin velkamäärästä ja talouden tulevaisuuden kuvasta. Kansalaispaneelin toisessa käsittelyssä oli kaikkiaan 18 eri investointikohdetta, joista priorisointia tehtiin seuraavasti

1. Investoinnit, jotka paneeli toteuttaisi, jos taloudellisia reunaehtoja ei ole.
2. Investoinnit, jotka paneeli toteuttaisi seuraavin talouden reunaehdoin
 - Suunnitelmavuosien vuosikate 47,7 miljoonaa euroa
 - Vuosikatteen ylittävä osuus investoinneista tulee kattaa veroilla, velalla tai näiden yhdistelmällä.

Kansalaispaneeli on yksimielinen siitä, että kaupungin tulee nostaa perusinfran investointitasoa nykyisestä, jotta korjausvelkaa saadaan kirittyä kiinni, eikä se enää pääse lisääntymään. Paneelin mielestä kaupungin tulee huolehtia koulujen ja päiväkotien saneerauksesta, kun näitä tarpeita ilmenee. Samoin leikkipuistojen peruskunnostus, lähiliikuntapaikat sekä keskusjäteveden puhdistamon saneeraus olivat korkealla kansalaispaneelin listalla.

Vahvaa kannatusta investointikohteeksi nauttii myös Urheilupuiston kokonaisuus, josta paneeliin osallistuvat toteuttaisivat vähintään muutamia kohteita. Kaksi neljästä ryhmästä olisi toteuttanut kokonaisuuden sellaisenaan. Puiston kokonaisuudesta toteutukseen eteni kaikissa neljässä ehdotuksessa monitoimiareena. Lisäksi taidepuisto ja maauimala saivat kannatusta kolmessa ryhmässä. Myös jalkapallohalli sai mainintoja.

Lähes kaikki kohteet saivat paneelilta jonkin verran kannatusta. Ilman talouden reunaehtoja pohditussa tilanteessa ilman mainintaa jäivät: asuntomessut ja kirjastoauto. Kun talouden viitekehys oli asetettu, kahden edellä mainitun lisäksi ilman kannatusta jäi ratapihan alikulku.

Kaikki panelistit olivat valmiit lisäämään kaupungin velkaa investointien kattamiseksi. Velkaa oltiin investointiehdotuksesta riippuen valmiit ottamaan 21-90 miljoonan euron välillä.

Panelistit kattaisivat siis valtaosan investoinneista lisävelalla. Kolme ryhmää neljästä oli valmis verojen korotukseen: yksi kattaisi velkojen korot maltillisella verojen korottamisella ja kaksi nostaisi veroja 0,5 prosenttiyksikköä investointien kattamiseksi.

Kansalaispanelistit arviointikertomusta kehittämässä

Hankkeen toisena asiakokonaisuutena oli kansalaispanelistien tietoisuuden lisääminen arviointikertomuksesta ja sen edelleen kehittäminen. Keväällä pidetyssä arviointikertomuksen kehittämistä koskevassa työpajassa saatiin ehdotuksia arviointikertomuksen visualisoinnin kehittämiseen, tiedottamiseen ja sisällön kehittämiseen kohdennetusti eri ryhmille ja tietosisältöä laajentaen.

Tarkastuslautakunta otti arviointikertomuksessa käyttöön ns. liikennevalot, jolloin tuodaan havainnollisemmin esiin, mitkä asiat on toteutettu hyvin, missä on vielä kehitettävää ja mitkä ovat huomioita, joihin tulee pikaisesti saada muutos.

Vastineiden osalta kansalaispanelistit nostivat esiin, että vastineissa tulee konkreettisesti kertoa kuka asian hoitaa, missä aikataulussa ja miten. Tarkastuslautakunta tulee kiinnittämään tähän asiaan huomiota toimikautensa viimeisessä arviointikertomuksessa, sillä vastineille toteutetaan yhteismitallinen pohja, jossa edellytetään edellä mainittujen tietojen antamista. Vastineiden seurannan tulee myös olla aiempaa tehostetumpaa eli varmistetaan se, että asia todella tulee kuntoon eikä taas sama asia ole esillä seuraavan vuoden arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunta tulee myös tähän kiinnittämään huomiota seuraavassa arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on toimikautensa alusta alkaen ollut kuntalaisten tietoisuuden lisääminen kunnan toiminnasta. Tarkastuslautakunta on syyskaudelle 2024 aloittanut käytännön kokouksista tiedottamisesta eli kunkin kokouksen jälkeen julkaistaan lyhyt tiedote asioista, joita kokouksessa ollaan käsitelty ja joihin tullaan vielä tarkemmin palaan seuraavassa arviointikertomuksessa. Kuntalaispanelistien aktiivisella osallistumisella on saatu hyviä huomioita arviointikertomuksen kehittämiseen ja lisätty tarkastuslautakunnan tietoisuutta siitä, mitkä ovat kuntalaisia kiinnostavia asioita.

Salon talousarvio 2025

Asukasluku 9/2024

50 838

Henkilöstömäärä
9/2024

2 065

Työttömyysprosentti
9/2024

9,5

Verotulot

116,5 M€

Toimintakulut

173,4 M€

Valtionosuudet

30,6 M€

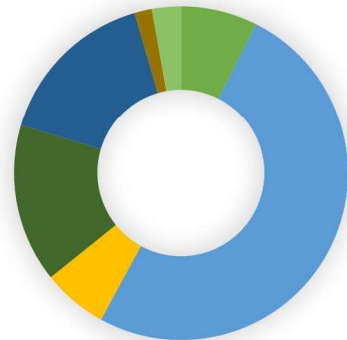
Tilikauden alijäämä

-3,3 M€

Toimintatuotot

39,8 M€

Toimintakulut

- Kaupunginvaltuusto ja -hallitus 7%
- Opetuslautakunta 50 %
- Vapaa-ajan lautakunta 6 %
- Elinvoimajaosto 15 %
- Tekninen lautakunta 16 %
- Rakennus- ja ympäristölautakunta 2 %
- Vesihuoltolaitoksen johtokunta 3 %

Velka **71,6 M€** 1.408 €/asukas

Investoinnit

25,8 M€

2. Strategiset lähtökohdat

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2022 § 106 Salon kaupunkistrategian 2030 "Avaimet kaikkiin oviin". Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmavuosien strategiset linjaukset perustuvat valtuuston hyväksymään uuteen kaupunkistrategiaan.

Salon kaupungin visio 2030

Salo – kestävän menestyksen koti.

Salon kaupungin arvot

Oikeudenmukaisuus, Rohkeus, Vastuullisuus, Ystävällisyys.

Salon kaupungin päämäärät

Salon kaupunkistrategia asettaa suuntaviivat vuoteen 2030. Strategiassa on kolme asetettua päämäärää: Elinvoimainen Salo, Hyvinvoiva Salo ja kestävän talouden Salo.

Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Lujittava elinvoima kumpuaa osaavista tekijöistä, monipuolisesta yrityskentästä, todellisesta yhteistyöstä, viihtyisästä keskustasta ja vireistä kylistä.

Hyvinvoiva Salo tarjoaa mahdollisuudet hyvään elämään, jatkuvaan oppimiseen, mielekkääseen vapaa-aikaan sekä sujuvaan ja turvalliseen arkeen. Hyvinvoiva Salo pitää huolta henkilöstöstään ja edistää asukkaidensa hyvinvointia yhdessä aktiivisten asukkaiden, yhdistysten ja muiden yhteisöjen kanssa.

Kestävän talouden Salossa verotulopohjaa vahvistavat menestyvät yritykset sekä muuttovoitto. Talouden tasapainoa edistävät kustannustehokkaat, vaikuttavat ja ennaltaehkäisevät palvelut. Salo toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi.

Päämääriin tähtäviä keinoja eli avaimia on strategiassa neljä: työavain, kotiavain, palveluavain ja vapaa-ajan avain. Keinojen alle on koottu keskeiset tavoitteet, joilla päämäärät ovat saavutettavissa. Lisäksi on esitetty neljä nk. yleisavainta: viestintä, henkilöstö, yhteisö ja ympäristö, jotka ovat koko organisaation läpileikkaavia.

Avainten lisäksi päämääriin pääsemistä edesauttavat strategiset kärkihankkeet:

- Osaava ja kansainvälinen Salo
- Mahdollistava maankäyttö
- Kiertotalouden edelläkävijä
- Tapahtumien Salo
- Elävät ja yhteisölliset kylät

Avaimet kaikkiin oviin

Arvomme
Rohkeus
Vastuullisuus
Oikeudenmukaisuus
Ystävällisyys

Päämäärät

Visionemme
Salo
– kestävän
menestyksen koti

Salon avaimet

Kotiavain

Työavain

Palveluavain

Vapaa-ajan avain

Viestintä

Henkilöstö

Yhteisö

Ympäristö

Yleisavaimet

3. Kaupunkistrategian mittarit

3.1 Työavain

- » **Tavoite:** Edistämme osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.
Mittari: Työttömyysprosentti alenee, työllisen työvoiman määrä, koulutusaste nousee
Toimenpiteet: työllisyyden kuntakokeilun toiminnan kehittäminen, TE2024-uudistuksen valmistelu, oppilaitos- ja yritys yhteistyön edelleen kehittäminen
- » **Tavoite:** Edistämme salolaisten työllistymistä ja työkykyä.
Mittari: Työttömyysjaksojen pituus lyhenee, pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee
Toimenpiteet: työllisyyden kuntakokeilun toiminnan kehittäminen, TE2024-uudistuksen valmistelu
- » **Tavoite:** Houkuttelemme Saloon kansainvälisiä osaajia ja lisäämme työperäistä maahanmuuttoa.
Mittari: Yhteistyömallit ja toimintamallit luotu kansainvälisten osaajien houkutteluun
Toimenpiteet: Kumppanitoimijoiden etsiminen, koulutuspolkujen luonti yhteistyössä paikallisten oppilaitosten kanssa.
- » **Tavoite:** Mahdollistamme yritysten toimintaedellytyksiä sekä uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä.
Mittari: Työpaikkojen määrä lisääntyy
Toimenpiteet: Elinkeinopoliittisen ohjelman toteuttaminen ja uuden elinkeino-ohjelman laatiminen
- » **Tavoite:** Kehitämme kaavoituksen keinoin Salon keskusta-aluetta ja taajamia sekä hyödynnämme moottoritien läheisyyden.
Mittari: Kaavoituskatsauksessa päätettyjen kohteiden eteneminen
Toimenpiteet: Hankkeiden etenemisen seuranta ja tarvittavien korjaustoimien tekeminen
- » **Tavoite:** Olemme Suomen yritysystävällisin kaupunki.
Mittari: EK:n Kuntarankingin, Suomen yrittäjien kuntabarometrin ja Kuntien imago tutkimuksen tulokset paranevat
Toimenpiteet: Elinkeinopoliittisen ohjelman toteuttaminen ja uuden elinkeino-ohjelman laatiminen, hyvä yhteistyö elinkeinoelämän kanssa

3.2 Kotiavain

- » **Tavoite:** Parannamme kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä.
Mittari: Kevyen liikenteen edellytykset paranevat.
Toimenpiteet: Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman toimenpiteiden toteutus, ohjelman päivitys tarpeellisilta osin
- » **Tavoite:** Otamme lapset ja nuoret mukaan kehittämään asuin- ja elinympäristöä ja huolehdimme ympäristön lapsiystävällisyydestä.
Mittari: Lapsivaikutusten arvioinnit käytössä ja lasten osallisuuden vuosikello tehty.
Toimenpiteet: Toteutetaan suunnitellut pilotit ja vakiinnutetaan lapsivaikutusten arviointi osaksi päätöksentekoa, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden koulutukset
- » **Tavoite:** Kehitämme joukkoliikennettä.
Mittari: Joukkoliikenteen käyttäjämäärä ja käyttöaste paranevat
Toimenpiteet: Paikun palvelutason päättäminen ja toteuttaminen
- » **Tavoite:** Lisäämme kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa viihtyisään asuin- ja kaupunkiympäristöön sekä edistämme kuntalaisten sujuvaa arkea.
Mittari: Osallistuvan budjetoinnin ehdotukset ja toteutetut hankkeet, kuntalaiskuulemiset
Toimenpiteet: Kuntalaisten osallisuus huomioidaan päätöksenteossa, ennakkovaikutusten arvioinnit

- » **Tavoite:** Huolehdimme riittävästä kaavoituksesta ja tonttitarjonnasta hyvin saavutettavilla alueille.
Mittari: Kaavoituskatsauksessa päätettyjen kohteiden eteneminen ja kaavoitettuja tontteja viiden vuoden ja luovutettavissa olevia rakentamiskelpoisia tontteja kahden vuoden kysyntää vastaava määrä
Toimenpiteet: Hankkeiden etenemisen seuranta ja tarvittavien korjaustoimien tekeminen
- » **Tavoite:** Tarjoamme monipuolisia asumismahdollisuuksia sekä vakituiseen että vapaa-ajan asumiseen.
Mittari: Nettomuutto positiivinen
Toimenpiteet: asuntopoliittisen ohjelman toteuttaminen, uuden asunto-ohjelman laatiminen, asukasmarkkinointi

3.3 Palveluavain

- » **Tavoite:** Kehitämme palveluitamme rohkeasti ja innovatiivisesti.
Mittari: Uudet toimintatavat, kokeilut ja kehittämishankkeet
Toimenpiteet: kehittämismyönteisen työskentelytuen luominen, kokeiluihin kannustaminen ja strategiaa tukevien hankkeiden aktiivinen haku
- » **Tavoite:** Huolehdimme palvelujen saavutettavuudesta, esteettömyyden toteutumisesta ja palveluverkon kattavuudesta.
Mittari: Verkkosivujen saavutettavuuden auditointi, esteettömyyden toimenpidesuunnitelman laatiminen
Toimenpiteet: esteettömyyden ja saavutettavuuden huomiointi palveluissa ja rakentamisessa
- » **Tavoite:** Panostamme hyvään johtamiseen ja työnantajakuvaan kehittämiseen.
Mittari: Esimiesosaamisen QWL-indeksi – johtamisen alaindeksi vähintään tasolla 60% ja esimiestoiminnan alaindeksi vähintään tasolla 65 %
Toimenpiteet: esimiesten koulutukset ja työn tukeminen
- » **Tavoite:** Huolehdimme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista.
Mittari: Kouluterveyskysely: itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus vähenee, koulukiusaamista kokeneiden osuus vähenee ja kaupunki sijoittuu kiusaamisen indeksissä parhaimpaan kymmenykseen kuntien joukossa, kokemus itselle tärkeään ryhmään tai yhteisöön kuulumisesta kasvaa. Hyvinvointisuunnitelmassa olevien lapsia ja nuoria koskevien mittareiden positiivinen kehitys.
Toimenpiteet: kiusaamisen ehkäisyn toimintaohjeiden toimenpiteet kouluissa ja päiväkodeissa, lasten tunnetaitojen harjoittaminen, opetussuunnitelman mukaiset toimenpiteet, harrastamisen Suomen malli
- » **Tavoite:** Olemme UNICEFin Lapsiystävällinen kunta.
Mittari: UNICEF lapsiystävällinen kunta –tunnustus vuoden 2025 aikana
Toimenpiteet: Laaditaan toimenpideohjelma ja seurataan sen tavoitteiden toteutumista
- » **Tavoite:** Tarjoamme laadukkaat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä oikea-aikaisen avun ja tuen sitä tarvitseville.
Mittari: Hyvinvointiprofiilin vahvuudet ja voimavarat osio kehittyy positiivisesti. Huoltajien antama yleisarvosana lapsen saamasta varhaiskasvatuksesta Salon kaupungin varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskyselyssä on vähintään 4 asteikolla 1-5.
Toimenpiteet: Moniammatillinen työ lasten hyvinvoinnin tukemisessa
- » **Tavoite:** Tuemme kuntalaisten hyvinvointia ja jaksamista.
Mittari: Hyte-kertoimen kehitys positiivista, kulttuurihyvinvoinnin kokemus hyvällä tasolla, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivitys, Teaviisari hyvällä tasolla
Toimenpiteet: Panostukset tulosindikaattoreihin vaikuttaviin toimintoihin, vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ, hyvinvointisuunnitelman 2022-25 toteuttaminen

3.4 Vapaa-ajan avain

- » **Tavoite:** Hyödynnämme Salon monipuolisia luontokohteita sekä kuntalaisten hyvinvoinnin että matkailun edistämiseksi.
Mittari: Kehittämistyö resursoitu ja vastuut määriteltä

Toimenpiteet: Luonto- ja retkikohteet pidetään kunnossa ja niitä markkinoidaan aktiivisesti, luontopalveluiden kehittäminen ja vastuiden määrittely

- » **Tavoite:** Huolehdimme vesistöjemme tilasta.
Mittari: Kaupungin osoittamat määrärahat vesistöjen kunnostukseen, niillä tehdyt toimenpiteet ja toimenpiteiden vaikuttavuus vesistöjen tilan paranemiseen.
Toimenpiteet: Toteutetaan aktiivisesti monivaikuttaisia vesistöohjelmia sekä toteutetaan menhoidon ja vesienhoidon toimenpideohjelmia
- » **Tavoite:** Ylläpidämme ja kehitämme Urheilupuiston olosuhteita.
Mittari: Tarvittavat investoinnit on tehty ja olosuhteet parantuneet, Liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelma päätetty
Toimenpiteet: Luodaan uudet toimintamallit ja tehdään tarvittavat investoinnit,
- » **Tavoite:** Profiloidumme kulttuuri- ja liikuntakaupunkina.
Tavoite: Olemme tapahtumien vetovoimainen kaupunki.
Mittari: Tapahtumien määrä ja monipuolisuus
Toimenpiteet: Kulttuuri- ja liikuntasisältöjen tuotanto yhdessä tapahtumajärjestäjien kanssa sekä, kulttuuriohjelman laatiminen ja käyttöönotto, Urheilupuiston kehittäminen, tietojen keräämisen toimintamallin kehittäminen
- » **Tavoite:** Teemme vahvaa ja sujuvaa yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.
Mittari: Yhteistyöverkostojen ja sopimusten määrät
Toimenpiteet: Vahvistetaan matalan kynnyksen verkosto-organisaation kehittymistä ja yhdistysten pysymistä vireinä.
- » **Tavoite:** Kehitämme kaikille avoimia matalan kynnyksen vapaa-ajan palveluita ja harrastamisen mahdollisuuksia.
Mittari: Hyte-kertoimen kehitys positiivista, Teaviisari hyvällä tasolla
Toimenpiteet: Panostukset Hyte-tulosindikaattoreihin vaikuttaviin toimintoihin, vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ, vapaa-ajan palvelut ovat saavutettavissa ja palveluiden maksut maltilliset väestön harrastamisen tukemiseksi.

3.5 Yleisavaimet

3.5.1 Viestintä

- » **Tavoite:** Kehitämme aktiivisesti monikanavaista viestintää. Viestinnän osalta kriittisenä menestystekijänämme on maineeseen panostaminen ja markkinointi sekä osuva tiedottaminen.
Mittari: Kuntaviestinnän nykytilan tutkimuksen toteutus
Toimenpiteet: Toteutetaan kyselytutkimus ja laaditaan jatkosuunnitelma sekä päätetään toimenpiteistä

3.5.2 Henkilöstö

- » **Tavoite:** Pidämme huolta, että henkilöstömme voi hyvin ja jokainen pystyy kehittämään omaa osaamistaan. Panostamme hyvään johtamiseen ja työnantajakuvaan kehittämiseen osaajien pysyvyyden ja saatavuuden turvaamiseksi.
Mittari: Työelämän laadun kokonaisindeksi (QWL) vähintään tasolla 66%
Toimenpiteet: Työhyvinvoinnin kehittäminen, esimiesten/työyhteisöjen tukeminen
Mittari: Henkilöstön vaihtuvuuden lähtötason tilastointi.
Toimenpiteet: Selvitetään tämän hetken tilanne henkilöstön vaihtuvuudessa ja analysoidaan tulo-levaisuuden näkymä huomioiden eläköityminen. Asetetaan tavoitetaso, johon pyritään työhyvinvoinnin kehittämisellä ja hyvien työolosuhteiden varmistamisella.
Mittari: Kelpoisen henkilöstön saatavuuden arviointi.
Toimenpiteet: Selvitetään tämän hetken saatavuus kelpoisen henkilöstön rekrytoinnissa ja asetetaan tavoitetaso, johon pyritään työnantajakuvaan vahvistamalla, hyvällä johtamisella ja hyvien työolosuhteiden varmistamisella.

3.5.3 Yhteisö

- » **Tavoite:** Osallistamme aktiivisesti kuntalaisia osana kaupunkiyhteisön kehittämistä. Teemme laaja-alaista yhteistyötä niin kuntalaisten kuin kumppanien kanssa. Kaupunki toimii yhteisöllisyyttä vahvistavana alustana.

Mittari: Asukastyytyväisyyden mittaustoteutus.

Toimenpiteet: Toteutetaan kyselytutkimus Salon asukastyytyväisyydestä, jatkoseurannasta ja toimenpiteistä päättäminen

Mittari: Kuntalaisten osallistumismahdollisuudet paranevat

Toimenpiteet: laaditaan osallisuusohjelma, jatkoseurannasta ja toimenpiteistä päättäminen.

3.5.4 Ympäristö

- » **Tavoite:** Otamme toiminnassamme huomioon ilmasto- ja ympäristökysymykset, vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja teemme asuin- ja elinympäristön kannalta kestäviä päätöksiä. Salon kaupunki on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.

Mittari: Kokonaisenergiankulutus kaupungin kiinteistöissä alenee.

Toimenpiteet: Energiankulutusseurannan hankinta, energiansäästösuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen

Mittari: Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden eteneminen.

Toimenpiteet: Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttaminen

Mittari: CO₂ -päästöt vähenevät.

Toimenpiteet: Energiansäästösuunnitelman sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden toteuttaminen

4. Yleisperustelut

Talouden ja toiminnan lähtökohdat vuodelle 2025

Vuoden 2025 talousarvion valmistelua on tehty jälleen suuren muutoksen edessä, kun vuoden 2025 alusta alkaen kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Pääosa kunnan tehtävistä muodostuu jatkossakin sivistyspalveluista, joiden palveluntarve on laskenut pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Kuitenkaan oppilaiden määrän väheneminen ei tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskevat samalla tahdilla. Talousarvion laadinnan hetkellä kaikkiin talouden ennusteisiin sisältyy paljon epävarmuutta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen, tämän lisäksi levottomuudet ovat lisääntyneet myös Lähi-idässä.

Valtiovarainministeriön syksyllä julkaiseman kuntatalousohjelman 2025 mukaan kuntatalouden tilanne heikkenee jyrkästi vuonna 2024, kun vuoteen 2023 kohdistuneet poikkeukselliset verorahoituserät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden vuosikatteen arvioidaan romahkuvan noin 1,5 miljardilla eurolla ja toiminnan ja investointien rahavirran heikkenevän miljardi euroa negatiiviseksi.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos vahvistui vuonna 2023 ja vuosikate riitti kattamaan sekä poistot että nettoinvestoinnit. Tuloksen paranemisen taustalla olivat pääosin sote-uudistukseen liittyvät kertalouteiset erät. Sote-uudistuksen johdosta talouden volyymien supistumisen lisäksi myös tulo- ja menorakenteissa tapahtui merkittäviä muutoksia, mikä vaikeuttaa talouden tunnuslukujen muutosten vertailua aiempiin vuosiin. Kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 16 miljoonaa euroa ja kaupungin tulot ja menot olivat tasapainossa. Tilinpäätöksen positiiviseen tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot ja verotulot sekä vastaavasti arvioitua hieman pienemmät toimintakulut. Ennakoitua parempia verotuloja selittävät erityisesti niin kutsutut verohännät, jotka ovat vuoden 2023 aikana kunnille tilitettyjä veroja aiemmilta vuosilta.

Kaupungin investointitaso on ollut vuosia Salon kokoiselle kunnalle maltillinen. Tulevina vuosina investointitasot tulevat vääjäämättä kasvamaan korjausvelan kasautuessa alhaisten investointivuosien jälkeen. Kasvavien investointien vaikutus rahoitukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä uhkaa kaupungin taloutta keskimääräistä alhaisemman lainakannan takia, mutta investointitasojen noustessa tulee varautua myös poistotason kasvuun, joka vaikuttaa tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman mukaan kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan noin 4 prosenttia vuonna 2025. Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde vaikka niiden taso puolittuikin sote-uudistuksen yhteydessä. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvuun menopaineisiin. Kuntahallinnon mittavat alijäämät vuosina 2025–2028 edellyttävät kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina. Kuntaliiton verotulojen ennustekehikon perusteella kaupungin verotulojen arvioidaan vuonna 2025 nousevan 1,6 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2024.

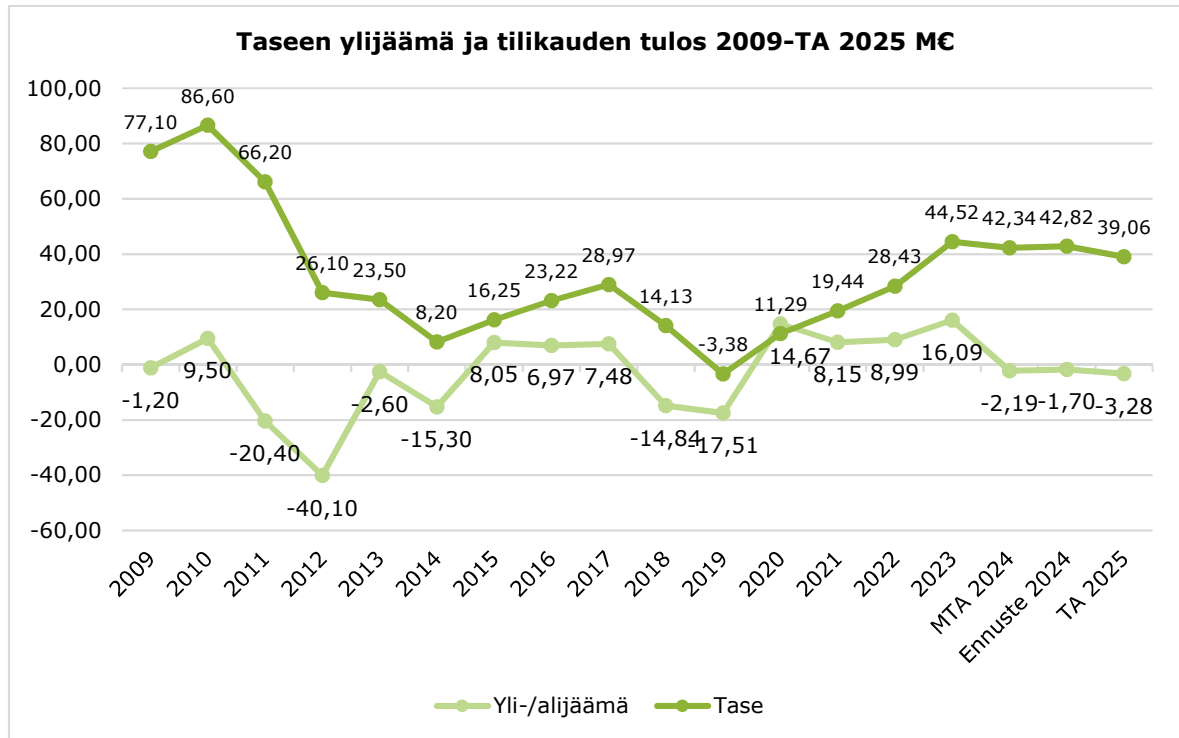
Sote-uudistuksen myötä vuonna 2023 merkittävä määrä esimerkiksi asiakasmaksutuottoja siirtyi kuntataloudesta hyvinvointialueille, mikä laskee kuntatalouden toimintatuottoja. Myös varhaiskasvatuseräiden alentaminen on laskenut maksutuottoja. Toimintatuottojen laskua hidastaa kuitenkin kuntien sote-kiinteistöistä saamat vuokratulot.

Kaupungin toimintakulut ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana. Vuoden 2023 osalta toimintakulujen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Tuolloin toimintakulujen kasvun vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen on lisännyt kuntien kustannuksia esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Vuonna 2025 toimintakulujen volyymi kasvaa TE-palvelu-uudistuksen takia. Lisäksi tulevina vuosina kunta-alan ansiokorotuksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokorotusta hieman nopeampaa kunta-alalle.

aiemmin sovittu palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025 ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Sote-uudistuksen jälkeen kuntien tehtävät painottuvat entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kuitenkaan oppilaiden määrän väheneminen ei tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseen ylijäämä on 44,5 miljoonaa euroa. Valtuuston hyväksymän muutetun talousarvion 2024 alijäämä on -2,2 miljoonaa euroa.

Tämän hetkisen ennusteen mukaan tilikauden tulos saattaa päättyä alijäämäiseksi noin -1,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talouden ennusteisiin liittyy vielä epävarmuutta erityisesti toimintakulujen toteutuman suhteen.

Vuosikate muodostuu positiiviseksi 12,6 miljoonaa euroa. Poistot on arvioitu 16,4 miljoonan euron tasolle. Tilikauden alijäämäksi muodostuu -3,3 miljoonaa euroa. Talousarvioesitys vuodelle 2025 on -3,3 miljoonaa euroa alijäämäinen, eikä kestävä talouden määritelmän mukaisesti vuosikate kata poistoja.

Seuraavina vuosina suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen siirtymäajan päättymiseen. Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueiden tuli vuokrata sote-kiinteistöt vähintään kolmeksi vuodeksi ja vuodesta 2026 alkaen vuokrasopimukset voidaan irtisanoa. Mikäli vuokrausta edelleen jatketaan, pitää kuntien yhtiöittää omistukseensa jääneet sote-kiinteistöt.

Taloussuunnitelma vuosille 2026–2027 on laadittu kunnallisveroprosentin 8,1 perusteella. Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaan tuloveroa arvioidaan nykyisen tuloveroprosentin perusteella kertyvän vuonna 2025 noin 89,3 miljoonaa euroa, vuonna 2026 noin 93,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 96,1 miljoonaa euroa. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan maapohjan kiinteistöveron alarajaa korotettiin 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen, mikä kasvatti kuntien kiinteistöverotuloja. Kiinteistöverouudistusta koskeva hallituksen esitys on suunniteltu annettavaksi syksyllä 2024. Uudistuksen tavoitteena on korjata kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistuksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon, vaan kunnat voivat asettaa kiinteistöveroprosenttinsa itse. Valtionosuudet on arvioitu tämänhetkisten ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaisesti. Hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän

kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uuden lainsäädännön oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta alkaen, mutta lokakuussa 2024 Valtiovarainministeriö tiedotti, että valtionosuusuudistus siirtyy vuodelle eteenpäin. Kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen ja kiinteistöverouudistuksen verotusarvojen tarkistuksen mahdollisista vaikutuksista ei vielä ole tietoja eikä niitä näin ollen ole huomioitu suunnitelmavuosilla.

Taloussuunnitelmassa vuosille 2026-2027 on otettu huomioon hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen siirtymäajan päättyminen vuoden 2026 alusta. Sote-kiinteistöjen tuottojen sekä kustannusten poistumisen vaikutukset on huomioitu vuodesta 2026 alkaen. Taloussuunnitelmavuodet eivät ole tämän hetkisten arvioiden mukaan tasapainossa talouden osalta, mutta ottaen huomioon taseeseen kertyneen ylijäämän, on taloussuunnitelma tasapainossa. Suunnitelmavuosiin kohdistuu epävarmuustekijöitä muun muassa mahdollisen tulevan kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen osalta. Lisäksi käynnissä olevan kiinteistöverouudistuksen mahdollisia vaikutuksia ei vielä voida arvioida. Hallitusohjelmaan sisältyy myös kuntien normituksen keventämishjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä sekä edistää kuntien uudistumista ja kuntien erilaisuuden huomioimista. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025 ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluiden toimialan alaisista palveluista. Haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa hintojen noususta sekä kunta-alan yleistä ansiokehitystä hieman nopeammasta ansiokehityksestä, työvoiman saatavuusongelmat ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisestä. Lisäksi jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.

Kestävä talous tuleville suunnitelmakausille lähtee siitä, että talous on tasapainossa eli vuosikate on vähintään poistojen tasolla. Vetovoimaisen kasvukaupungin elinvoiman ylläpitäminen edellyttää merkittäviä infra- ja palvelurakenneinvestointeja. Korvausinvestoinnit rahoitetaan poistoilla, mutta elinvoimainvestoinnit voidaan rahoittaa pitkäaikaisella lainalla. Kaupungin lainamäärä asukasta kohti on maan keskimääräistä tasoa alempi. Talousarviovuodelle 2025 korkokustannuksia on hieman laskettu johtuen alhaisesta lainamäärästä. Korkokustannusten arvioinnissa on kuitenkin huomioitu mahdollinen lainamäärän kasvu sekä mahdollinen korkotason nousu.

Toiminnalliset ja rakenteelliset muutokset vuonna 2025

Vuodesta 2025 alkaen TE-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toiminnallisiin vastuisiin, kun työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyy kunnille. Samassa yhteydessä valtion työ- ja elinkeinotoimistot lakkautetaan. Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Salon kaupunki. Salon kaupunki vastaa palveluiden tuottamisesta sekä ottaa vastaan liikkeenluovutuksessa valtiolta siirtyvät työntekijät. Salossa kaupunginvaltuusto hyväksyi yhteisen työllisyysalueen muodostamisen 23.10.2023 kokouksessaan. TE-palvelu-uudistuksen yhteydessä valtiolta siirtyy kaupungin palvelukseen arviolta 45 työntekijää.

Lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus tuo kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Muutoksessa kotoutumispalveluiden kokonaisvastuu siirtyy kunnille ja kotoutumista nopeutetaan. Salon kaupunki valmistelelee yhteistyössä Someron, Marttilan ja Koski TI kuntien kanssa yhteistä sopimusta kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Sopimusta käsitellään elinvoimajaoston kokouksessa marraskuussa 2024.

Edellä mainitut vuoden alusta kunnille siirtyvät uudet tehtävät sisältyvät elinvoimapalveluiden talousarvioon.

Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovaraministeriön syksyn 2024 taloudellisen katsauksen mukaan pitkittynyt matalasuhdanne rasittaa julkista taloutta jo toista vuotta peräkkäin. Tämän lisäksi vuosien 2022-2023 nopea inflaatio ja siitä seuranneet kustannuspaineet heikentävät julkista taloutta vielä lähivuosina. Hallituksen päättämistä sopeutumistoimista huolimatta julkisyhteisöjen alijäämät pienenevät hiitaasti. Julkisen talouden alijäämä on muodostunut syväksi heikon suhdanteen, nopean inflaation,

korkomenojen kasvun sekä varautumismenojen kasvun takia. Kuluvana vuonna bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntäminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,7 prosenttia ja vuonna 2026 1,5 prosenttia, vaikka julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus vähentävätkin kotimaista kysyntää ja nostavat hintoja.

Euroalueen ja maailmantalouden elpyminen saattaa toteutua odotettua hitaammin. Maailmantaloudessa epävarmuus on kasvanut viime kuukausina sillä geopolittiset jännitteet varjostavat maailmankaupan näkymiä. Talouskasvu painottuu Yhdysvaltoihin ja nouseviin talouksiin. Yhdysvalloissa talous kasvoi voimakkaasti kuluvan vuoden toisella neljänneksellä yksityisen kulutuksen tukemana. Kiinassa taas talousnäkymät ovat haastavat ja kokonaistuotannon kasvu hidastui vuoden toisella neljänneksellä. Kotimaisen kulutuksen kasvu on Kiinassa vaimeaa kuluttajien luottamuksen ollessa alamaissa. Intiassa nopea talouskasvu jatkuu erityisesti palveluiden kannattamana. Japanissa kokonaistuotanto kasvoi, mutta rahapolitiikan kiristävän syklin alkaminen aiheuttaa epävarmuutta. Iso-Britannian näkyvät ovat kirkastuneet kesällä 2024 erityisesti rakentamisen vetämänä. Ruotsin tilanne on haastava ja keskuspankki keventää nopeasti rahapolitiikkaa talouden tukemiseksi. Sotaolojen vallitessa Venäjällä inflaatio on kiihtynyt nopeasti ja taloutta vaivaa ankara työvoimapula. Maailmantalous kasvaa tänä vuonna 3,1 prosenttia ja hidastuu kolmen prosentin kasvuun vuonna 2025. Euroalueella talouskasvu on vaatimatonta ollen 0,7 prosenttia kuluvana vuonna ja kasvu kiihtyy 1,5 prosenttiin vuonna 2025. Rahoitusmarkkinoiden levottomuus kesällä 2024 näyttäisi jääneen lyhytaikaiseksi, mutta protektionismin nousu keskeisten talouksien välillä voi hidastaa kasvua. Rahapolitiikan keventäminen on alkanut euroalueella ja Yhdysvalloissa vuonna 2024, mikä heijastuu aleneviin lyhyihin ja pitkiin korkoihin.

Julkinen kulutus kasvoi 3,4 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2024 kulutuksen kasvun hidastuvan noin 0,5 prosenttiin ja supistuvan vuonna 2025 0,5 prosenttia ja vuonna 2026 0,1 prosenttia. Kulutusmenojen kehitystä jarruttavat muun muassa hallituksen säästöt. Lisäksi kulutusmenojen kehitystä hidastavat hyvinvointialueiden omat pysyvät sopeutustoimet.

Työmarkkinat ovat käännepisteessä. Työllisten määrän trendi ei ole laskenut kesäkuukausina ja työttömien määrän trendikin vaikuttaa tasaantuneen. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla työllisten määrä supistui prosentin viime vuodesta. Lasku tuli kokonaan yrittäjien määrän vähentymisestä, sillä palkansaajien määrä ei supistunut. Vuonna 2024 työllisten määrä vähentyy puoli prosenttia, sillä työvoiman kysyntä on heikkoa talouden taantumana vuoksi. Rakennustoiminnassa työllisiä on yhä selvästi vuotta 2023 vähemmän. Osaavan työvoiman yleinen puute saa yritykset kuitenkin pitämään jossain määrin kiinni työntekijöistään, sillä taantuma näyttää jäävän lyhytaikaiseksi ja on todennäköistä, että lomautuksiin sekä muihin työvoimajoustoihin turvaututaan pikemmin kuin irtisanomisiin. Talouden ja työllisyyden kääntäminen kasvuun vuosina 2025 ja 2026 vähentää työttömyyttä, mutta ammattitaitoisen työvoiman osaamisvaatimukset hidastavat työttömyyden laskua. 15-64 vuotiaiden työllisyysaste nousee päälle 74 prosenttiin vuonna 2026 ja on korkein vuosikymmeniin.

Lähde: VM julkaisu 2024:43 Taloudellinen katsaus syksy 2024

Veroperustemuutokset

Maan hallitus on linjannut talousarvioesityksessä veroperustemuutokset vuodelle 2025. Veroperustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoihin korvataan nettomääräisesti kunnille. Yhteisöveron osalta kompensoinnit toteutetaan verojärjestelmän sisällä jako-osuuksia muuttamalla. Ansiotuloveroperusteiden muutosten kompensoinnit toteutetaan valtion talousarvion erillisen määrärahamomentin kautta.

Ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2025 hallitusohjelman mukaisesti indeksitarkistus ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti, joka vähentää kuntien verotuottoa 40 miljoonaa euroa. Ansiotulovähennyksen korvaaminen työtulovähennyksellä kasvattaa verotuottoa 338 miljoonaa euroa. Työtulovähennyksen kasvattaminen pieni- ja keskituloisia painottaen arvioidaan pienentävän verotuottoa 7 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Työtulovähennyksen lapsikorotuksen käyttöönoton arvioidaan pienentävän verotuottoa 3 miljoonalla eurolla. Muut muutokset liittyvät eläketulovähennyksen pienentäminen (+32 miljoonaa euroa), kotitalousvähennyksen pienentäminen (+4 miljoonaa euroa), arvonlisäverotuksen alarajahuojennuksen poistaminen (-5 miljoonaa euroa), maatalouden vuokratulojen verotuskohtelun yhtenäistäminen (-8 miljoonaa euroa) sekä aiemmin päätettyjen muutosten vaikutukset kunnallisveron tuottoon kehyskaudella (-3,5 miljoonaa euroa).

Kuntaliiton arvion mukaan kuluvan vuoden verotulojen kehitys on aiempaa arviota parempi. Vuodelle 2025 koko maan verotulojen arvioidaan kasvavan 4,2 prosenttia tästä vuodesta. Vuonna 2024 kunnallisverotulojen arvioidaan laskevan 5 prosenttia, yhteisöverojen laskevan 1,5 prosenttia ja kiinteistöverojen nousevan 8 prosenttia verrattuna vuoteen 2023. Laskua selittää vuonna 2023 saadut kertaluonteiset verorahoituserät eli verohännät, jotka liittyivät sote-uudistukseen.

Salon kaupungin verotulokertymää vuosilta 2017-2021 on kuvattu erikseen sivulla 19.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien laskennan määräytymiseen vaikuttaa suuri määrä erilaisia tekijöitä ja valtionosuudet määräytyvät pitkälti kunnan väestön ikärakenteen perusteella. Valtionosuuksien laskennassa olennaisin muutos sote-uudistuksen jälkeen liittyi laskennan perusteena olevaan ikäryhmähinnoitteluun; ennen sote-uudistusta korkeimmin hinnoiteltu ikäryhmä oli yli 85 vuotiaat, kun nykyisin korkeimmin hinnoiteltu ikäryhmä on 13-15 vuotiaat. Sote-uudistuksen myötä valtionosuuteen tuli kaksiosainen järjestelmämuutoksen tasaus: muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksentasaus, jotka jäivät pysyväksi osaksi kuntien valtionosuutta. Lisäksi vuonna 2024 valtionosuuteen tuli mukaan jälkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden pysyvä läsiirtotarve, joka vuonna 2025 siirretään osaksi kunnan asukaskohtaista omarahoitusosuutta. TE-uudistuksen yhteydessä työttömyysetuuksien rahoitus sekä palkkatukea koskeva lainsäädäntö muuttuu. Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajenee koskemaan työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiopäivärahan perusosaa. Kunnan rahoitusosuus kasvaa porrastetusti työttömyyden keston suhteen. Laajeneva rahoitusvastuu työttömyysetuuksista korvataan kunnille pysyväällä valtionosuuden lisäyksellä.

Kuntien laskennalliset valtionosuudet kasvavat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 noin 970 miljoonaa euroa, mikä johtuu pääasiassa työvoimapalvelu-uudistuksesta. Valtionosuutta lisää vuonna 2025 valtionosuuslisäys, jolla lievennetään sote-uudistuksen siirtolaskelman valtionosuusvaikutuksia. Hallitusohjelman mukainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru pienentää kuitenkin kuntien valtionosuutta noin 25 miljoonalla eurolla, työllisyysmäärärahojen alentaminen sekä kuntien työllistämismenettelyjen kumoaminen vähentävät valtionosuutta yhteensä noin 56 miljoonalla eurolla. Lisäksi kuntien valtionosuuksia vähentää noin 23 miljoonan euron säästö osana kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsimista. Valtionosuutta kasvattavat muun muassa oppimisen tuen uudistaminen, kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen sekä maahanmuuttajaitien aseman parantaminen.

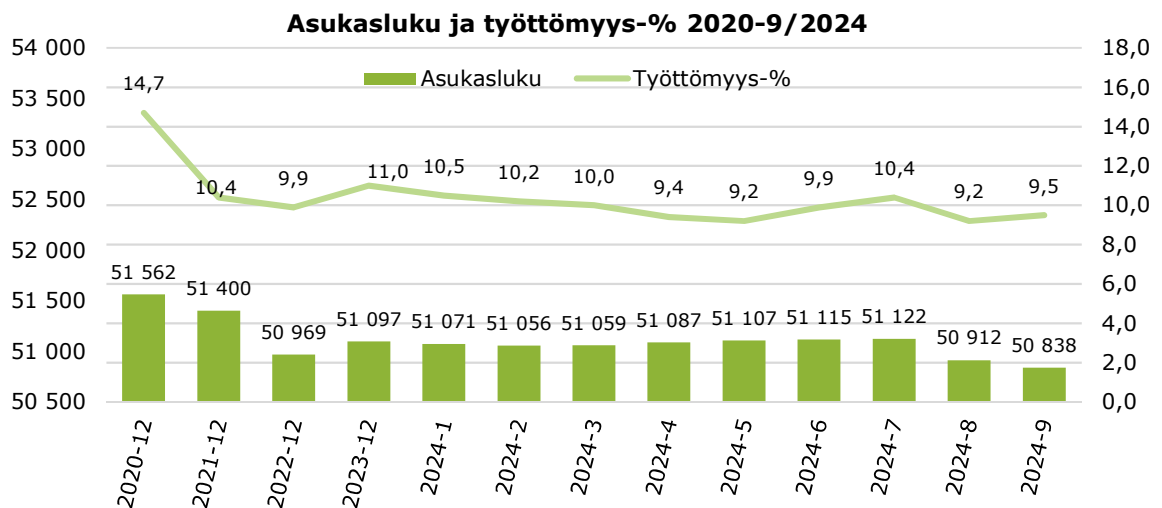
Valtiovarainministeriö tarkisti kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen määrän koko maan tasolla eurolleen siirtyviä kuluja vastaavaksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023. Tulojen ja kustannusten erotus otetaan huomioon kuntien valtionosuudessa vuodesta 2024 alkaen. Koko maan tasolla tehdyn tarkistuksen perusteella kuntien valtionosuuksiin osoitettiin noin 500 miljoonan euron läsiirtotarve. Vuoden 2023 valtionosuuksien jälkikäteistarkistuksessa havaitut liikaa maksetut valtionosuudet peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruksina erinä. Vuonna 2024 kunnille kompensoidaan läsiirtotarpeiden aiheuttamaa muutosta. Tämä määräaikainen lisäys valtionosuuksiin peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruksina erinä.

Tiedot kuntien lopullisista valtionosuuksista vuodelle 2025 saadaan vasta myöhemmin.

Väestö- ja työttömyyskehitys

Vuoden 2024 syyskuun lopussa kaupungin työttömyysaste oli 9,5 prosenttia ollen hieman pienempi kuin Varsinais-Suomessa (9,8 prosenttia). Vuoden 2023 syyskuussa työttömyysaste kaupungissa oli 8,6 prosenttia. Salon työllisyystilanne on heikentynyt vuoden takaiseen nähden. Avoimia työpaikkoja oli vuoden takaiseen nähden vähemmän, 126 (-204).

Tilastokeskuksen mukaan Salon kaupungin väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 51.097. Asukasluku on syyskuun lopun tilanteen mukaan 50.838, jossa on vähennystä 259 vuoden vaihteeseen verrattuna.

Salon kaupungin verotulot ja valtionosuudet

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Kuntalain mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

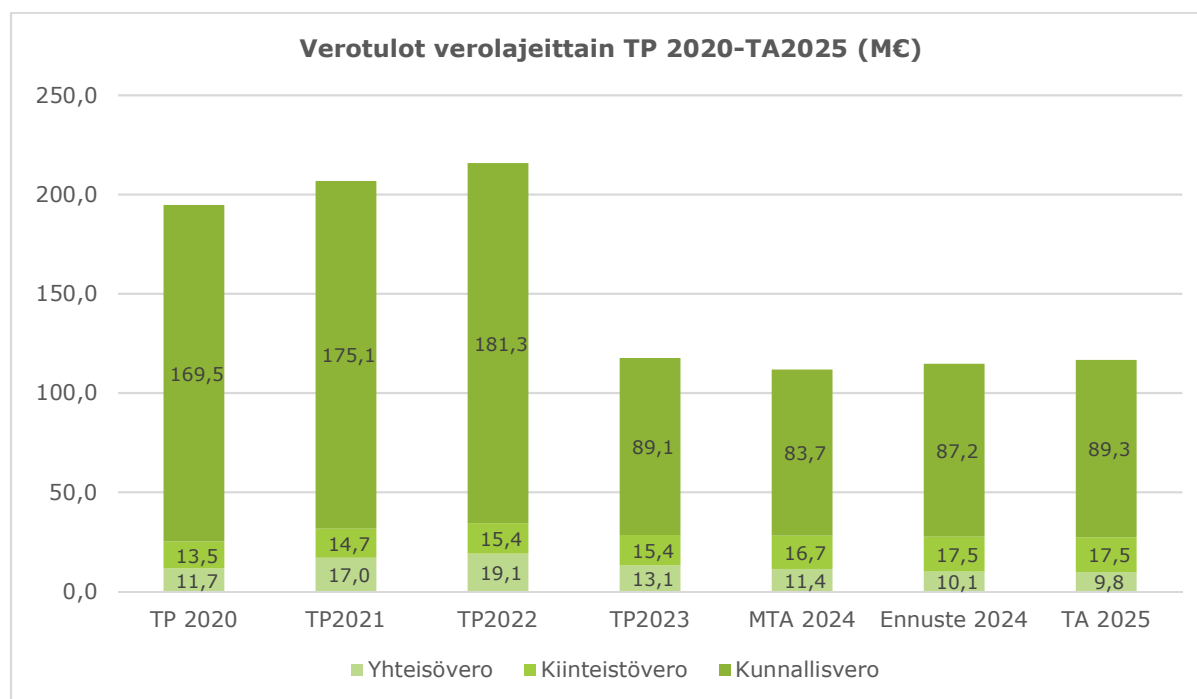
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Koko maan ka.	V-S ka.
Tulovero -%	20,75	20,75	20,75	8,11	8,1	8,1	7,44	7,44
Kiinteistövero -%								
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	1,15	1,19
maapohja	0,93	0,93	0,93	0,93	1,30	1,30	1,31	1,32
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,51	0,46
muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,21	1,25
voimalaitokset	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50		
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
yleishyödyllinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 21.10.2024 kokouksessaan, että kunnallisveroprosentti on 8,1 ja kiinteistöveroprosentit ovat nykyisten kiinteistöveroprosenttien mukaiset.

Salon kaupungin kunnallisverotuottojen arvioidaan nousevan 6,7 prosenttia, yhteisöverojen laskevan 14,5 prosenttia ja kiinteistöverojen nousevan 4,5 prosenttia vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna. Kunnallisveron tuottoon vaikuttaa hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veroperustemuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Vuonna 2025 kunnallisveron tuottoa parantaa vakuutusmaksujen muutokset, jotka liittyvä työllisyysrahaston säästöjen kanavointiin kuntien ja valtion velkaantumisen vähentämiseksi. Yhteisöveron tuottoa pienentää vakuutusmaksujen muutokset, jotka liittyvät työllisyysrahaston säästöjen kanavointiin, tätä muutosta ei kompensoida kunnille. Arviot perustuvat Valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä koko maan tasolla sekä muun muassa kuntakohtaisiin toetutuneisiin vero- ja väestötietoihin.

Kuntaliiton tämän hetken arvioiden pohjalta talousarvio on laadittu sitten, että verotulot toteutuvat vuonna 2025 yhteensä 116,5 miljoonan euron suuruisena. Vuoden 2024 talousarviossa arvioitu verotulokertymä on noin 111,9 miljoonaa euroa.

Alla on kuvattu toteutuneet verotulokertymät vuosilta 2020-2023 ja vuosien 2024-2025 arvioidut verotulokertymät.

Valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön laskelmiin. Valtionosuudet nousevat vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024. Nousu johtuu pääasiassa työvoimapalvelu-uudistuksesta. Valtionosuutta vähentää vuonna 2025 yhden prosentin indeksijarru, kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsiminen sekä sote-siirtoon liittyvä tarkistus. Valtionosuutta kasvattavat muun muassa oppimisen tuen uudistaminen, kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen sekä maahanmuuttajaätien aseman parantaminen.

Tiedot kuntien lopullisista valtionosuuksista vuodelle 2025 saadaan vasta myöhemmin.

Valtionosuudet (milj.euroa)	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP2023	MTA 2024	TA 2025
Kunnan peruspalv. valt.osuus	87 384	81 308	73 044	77 228	5 198	3 790	11 717
Verotuloihin perust. valt.os taseaus	25 615	26 754	27 135	26 612	16 342	14 841	13 922
Järj.muutos taseaus/verotulomen.kompens.	0	25 137	25 365	29 987	9 274	9 265	5 995
Opetus- ja kultt.toim.valt.osuus	-2 959	-2 360	-2 154	-2 396	-2 552	-2 426	-994
Harkinnanvaraisen valt.os korotus	0	1 200	0	0	0	0	0
	110 039	132 039	123 390	131 431	28 262	25 470	30 640

Talousarvion toimintatuotot ja toimintakulut

Seuraavassa taulukossa on eritelty talousarvion 2025 ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja -kulut sekä niiden muutos verrattuna tilinpäätökseen 2023 sekä vuoden 2024 muutettuun talousarvioon.

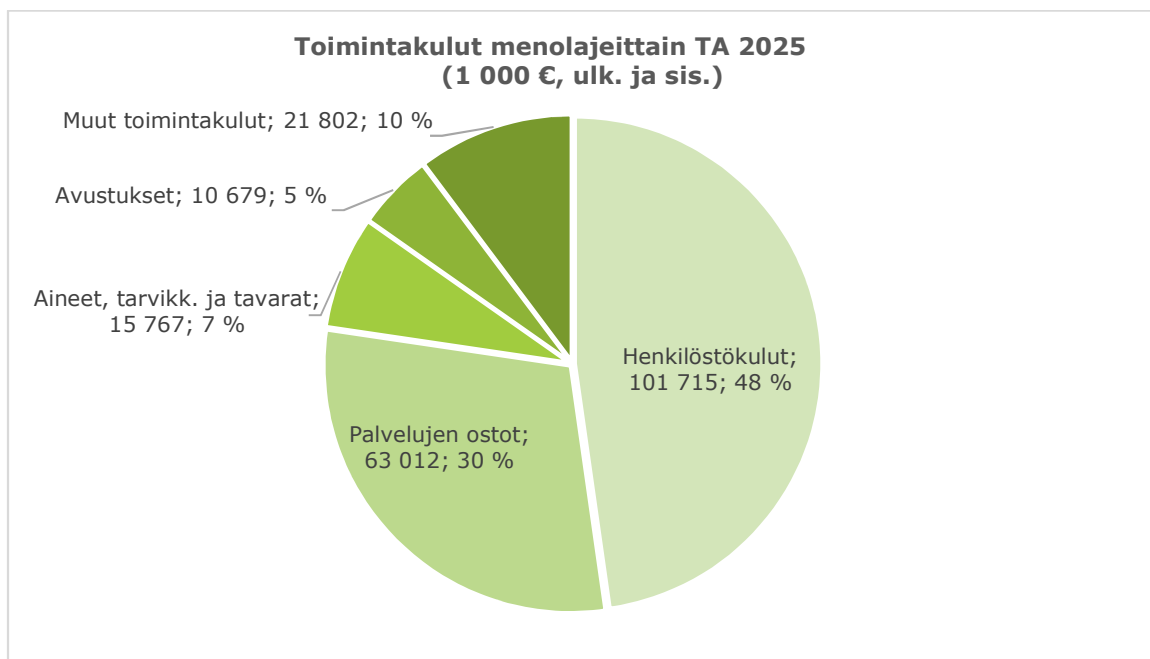
Ulkoinen laskenta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	Muutos 24-25 (€)	Muutos 24-25 (%)
Toimintatuotot	38 719 912	37 247 407	37 917 305	38 942 445	1 695 038	4,55
Toimintakulut	-153 809 512	-161 135 608	-175 027 419	-173 367 836	-12 232 228	7,59
Toimintakate	-115 089 600	-123 888 201	-137 110 114	-134 425 391	-10 537 190	8,51

Sisäinen laskenta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	Muutos 24-25 (€)	Muutos 24-25 (%)
Toimintatuotot	38 555 546	38 586 084	39 797 460	39 606 430	1 020 346	2,64
Toimintakulut	-38 555 546	-38 586 084	-39 797 460	-39 606 430	-1 020 346	2,64
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,00

Ulkoinen ja sisäinen laskenta yhteensä	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	TA 2025	Muutos 24-25 (€)	Muutos 24-25 (%)
Toimintatuotot	77 275 458	75 833 491	77 714 665	78 548 875	2 715 384	3,58
Toimintakulut	-192 365 058	-199 721 692	-214 824 779	-212 974 266	-13 252 574	6,64
Toimintakate	-115 089 600	-123 888 201	-137 110 114	-134 425 391	-10 537 190	8,51

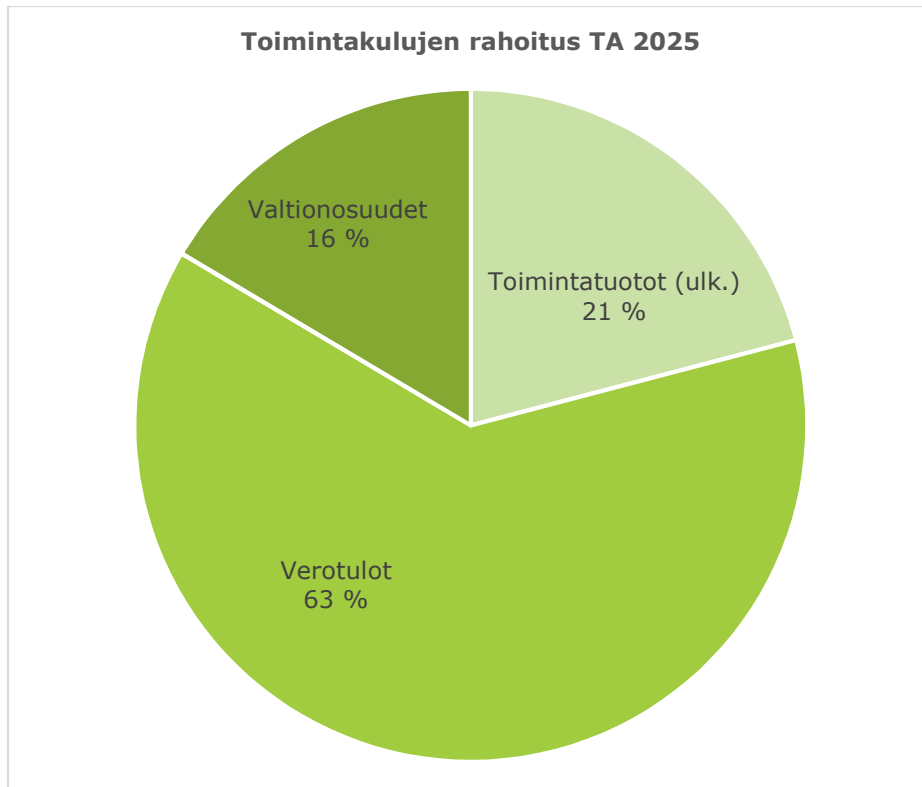
Talousarvion ulkoiset ja sisäiset toimintakulut ovat yhteensä 213,0 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 78,5 miljoonaa euroa. Ulkoinen toimintakate on siten -134,4 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2024 muutetussa talousarviossa on -123,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna ulkoisten ja sisäisten toimintakulujen nousu on 13,3 miljoonaa euroa eli 6,64 prosenttia.

Henkilöstömenot ovat yhteensä 101,7 miljoonaa euroa eli 48 prosenttia kaikista toimintamenoista. Talousarviossa on varauduttu 2,5 prosentin palkankorotuksiin, joka on laskennallinen arvio. Palvelujen ostoihin on varattu 63,0 miljoonaa euroa eli 30 prosenttia kokonaismenoista. Palvelujen ostot nousevat vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna 5,3 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2025 yhteensä noin 116,5 miljoonaa euroa. Verotuloista kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan 89,3 miljoonaa euroa, yhteisöverokertymä 9,8 miljoonaa euroa sekä kiinteistöveron 17,5 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä 30,6 miljoonaa euroa, missä on nousua kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon verrattuna noin 5,2 miljoonaa euroa.

Alhaisesta lainamäärästä johtuen rahoituskuluihin on arvioitu hieman laskua verrattuna kuluvaan vuoteen. Vuosikate muodostuu positiiviseksi 12,6 miljoonaa euroa. Poistot on arvioitu 16,4 miljoonan euron tasolle. Talousarvio on noin -3,3 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Henkilöstö

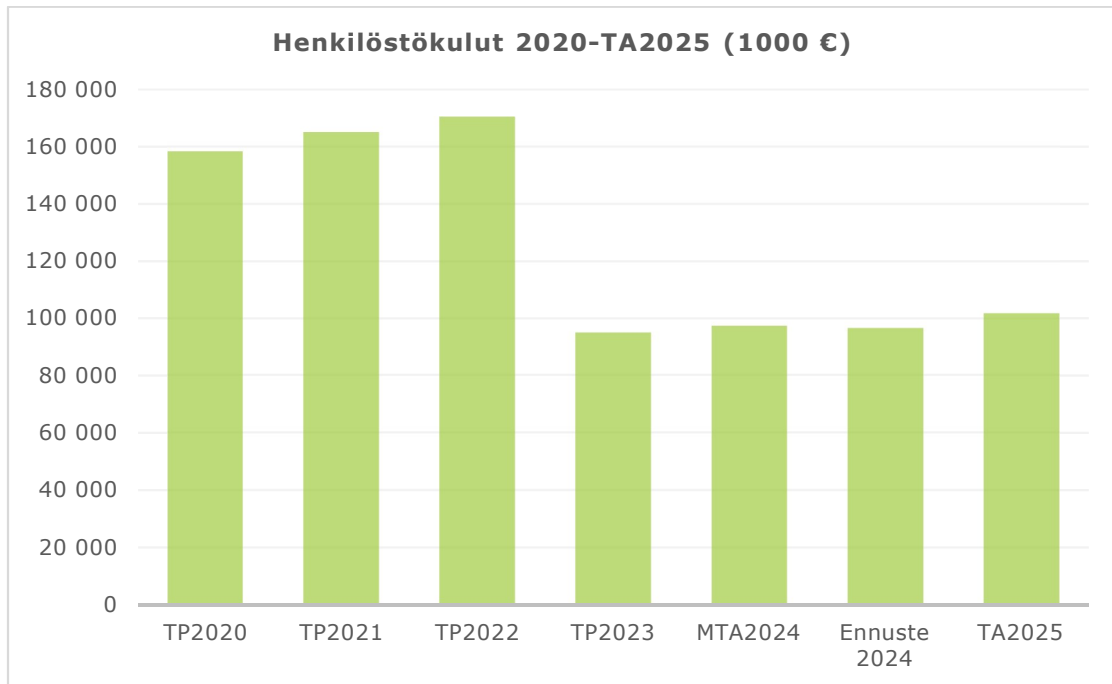
Alla on kuvattu henkilöstömäärän kehitys palvelualueittain ja palvelusuhteittain vuosina 2022-2024. Henkilöstön kokonaismäärään kehittymistä seurataan. Henkilöstömäärä vaihtelee kuukausittain erityisesti määräaikaisten osalta eli vakituisten osuutta seurataan erityisesti. 2024 tehdystä organisaatiouudistuksesta johtuen vuosien 2022-2023 tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2024 tietojen kanssa, eikä aiempien vuosien tietoja nykyisellä organisaatorakenteella ole saatavissa. Vuoden 2022 yhteisluvut sisältävät lisäksi sote-henkilöstön.

	2022	2023	9 / 2024
Konsernipalvelut			
Hallintopalvelut	50	48	41
Talouspalvelut	37	24	24
Henkilöstöpalvelut			10
Sivistyspalveluiden toimiala	1 243	1 270	-
Opetuspalvelut			765
Opistopalvelut			129
Varhaiskasvatus		466	479
Vapaa-aikapalvelut	121	116	127
Teknisten palveluiden toimiala			
Ravitsemis- ja puhtaanapito			256
infrapalvelut			36
Tilapalvelut			51
Liikelaitos Salon Vesi	21	21	28
Elinvoimapalveluiden toimiala			
Elinvoima, elinkeino ja maankäyttö			77
Rakennus- ja ympäristövalvonta	32	40	42
Kaupunkikehityspalvelut	492	401	-
Yhteensä	3 587	2 074	2 065

	2022	2023	9 / 2024
Vakinaiset	2 855	1 535	1 530
Määräaikaiset	237	180	284
Sijaiset	399	165	209
Työllistetyt	96	24	64
Oppisopimussuhteinen		4	9
Yhteensä	3 587	1 908	2 096

Kunta-alalle solmittiin 8.6.2022 kolmivuotinen sopimusratkaisu, joka on voimassa ajalla 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuksen palkankorotukset on jo toteutettu, mutta se sisältää myös viisi-vuotisen palkkaohjelman, joka ajoittuu vuoteen 2027 saakka. Talousarviovuoteen sisältyy palkkaohjelmasta 1.6.2025 paikallinen järjestelyerä 0,8 prosenttia, vuonna 2026 paikallinen järjestelyerä 0,8 prosenttia ja vuonna 2027 paikallinen järjestelyerä 1,2 prosenttia. Muutoin vuoden 2025 sopimusratkaisu selviää vasta alkuvuodesta 2025. Henkilöstökustannukset muodostavat suuren osan kuntien kustannuksista, joten kesän 2022 ja vuoden 2025 kunta-alan palkkaratkaisuilla on kuntataloudessa suuri merkitys.

Talousarviossa 2025 henkilöstökustannukset nousevat yhteensä 4,3 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2024 muutettuun talousarvioon. Henkilöstökustannusten nousuun vaikuttaa osaltaan TE-uudistuksen yhteydessä valtiolta kaupungin palvelukseen siirtyvä henkilöstö.

Talousarvioesitykseen on liitetty luettelo uusista vakinaisista ja määräaikaisista sekä lakkautettavista tehtävistä. Aiempien vuosien mukaisesti edellisen talousarviovuoden aikana vapautuneita tehtäviä tarkastellaan, minkä vuoksi henkilöstösuunnitelmassa esitetään perustettavaksi tehtäviä samalla, kun vastaava määrä esitetään lakkautettavaksi. Henkilöstösuunnitelmassa kaikki uudet vakinaiset tehtävät eivät ole täysin uusia, vaan joiden tehtävien taustalla saattaa olla aiempi sijaisuus, määräaikaisuus tai toisen tehtävän lakkautus.

Henkilöstösuunnitelmassa uusia vakinaisia tehtäviä on esitetty seuraavasti:

Toimielin	LTK 2025	KJ 2025
Vakinaiset tehtävät		
Opetuslautakunta	3	1
Vapaa-ajan lautakunta	5	3
Elinvoimajaosto	7	2
Tekninen lautakunta	9	7
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1	1
Liikelaitos Salon Vesi	3	3
Yhteensä	28	17

Talousarvion henkilöstömenot on lautakuntien esityksiä matalammat, koska lautakunnan esityksistä on karsittu joitakin esitettyjä henkilöstölisäyksiä.

Työelämän laadun mittaaminen käynnistyi syksyllä 2020. Työelämän laatu (QWL) sisältää johtamisen, esimiestoiminnan, prosessien, toimintakulttuurin ja osaamisen tarkastelun. Työelämän laadun mittaamisen avulla todennetaan työhyvinvointi tärkeäksi kestäväen talouskehityksen mittariksi. Työelämän laadun parantamista tuetaan esimiestyön itsearvioinnin perusteella järjestetyillä koulutuksilla.

Osana työelämän laadun kehittämistyötä vuonna 2022 tehtiin henkilöstötuottavuuden laskenta koko kaupungin tiedoista. Kirjanpidosta saatavat tiedot eivät täysin vastaa tuottavuuslaskelman sisältö, joten tuottavuuslaskelman edellytyksenä on tiedon jalostaminen. Työtä henkilöstötuottavuuden laskennan mahdollistamiseksi jatketaan. Tuottavuuslaskelmassa esille saadaan henkilöstöresurssit, työajan käyttö, toimintalogiikan tuottama asiakasarvokerroin sekä työelämän laatu (QWL). QWL-kyselyn tulokset ja niiden perusteella laadittu kehittämissuunnitelma, esimiestyön itsearviointi, työterveyshuollon tuottama työpaikkaselvitys sekä työturvallisuuslain mukainen riskien arvioinnin toimintaohjelma muodostavat laajan ja kattavan aineiston työyhteisöjen toiminnan kehittämiseksi.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu sairauspoissaolot vuosilta 2022-2024. 2024 tehdystä organisaatiouudistuksesta johtuen vuosien 2022-2023 tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2024 tietojen kanssa, eikä aiempien vuosien tietoja nykyisellä organisaatorakenteella ole saatavissa. Vuoden 2022 yhteisluvut sisältävät sote-henkilöstön.

	2022	2023	1 - 9/2024
Konsernipalvelut			
Hallintopalvelut	403	643	138
Talouspalvelut			247
Henkilöstöpalvelut	218	135	5
Sivistyspalvelut	24 621	20 304	-
Opetuspalvelut			6 682
Opistopalvelut			314
Varhaiskasvatus		10 985	6 822
Vapaa-aikapalvelut	1 897	1 896	1 671
Teknisten palveluiden toimiala			-
Ravitsemis- ja puhtaanapito			4 372
Infrapalvelut			378
Tilapalvelut			697
Liikelaitos Salon Vesi	177	278	352
Elinvoimapalveluiden toimiala			
Elinvoima, elinkeino ja maankäyttö			764
Rakennus- ja ympäristövalvonta	191	278	248
Kaupunkikehityspalvelut	9 483	8 195	-
Yhteensä	77 519	31 764	22 690

Palvelualueiden tuotot ja kulut

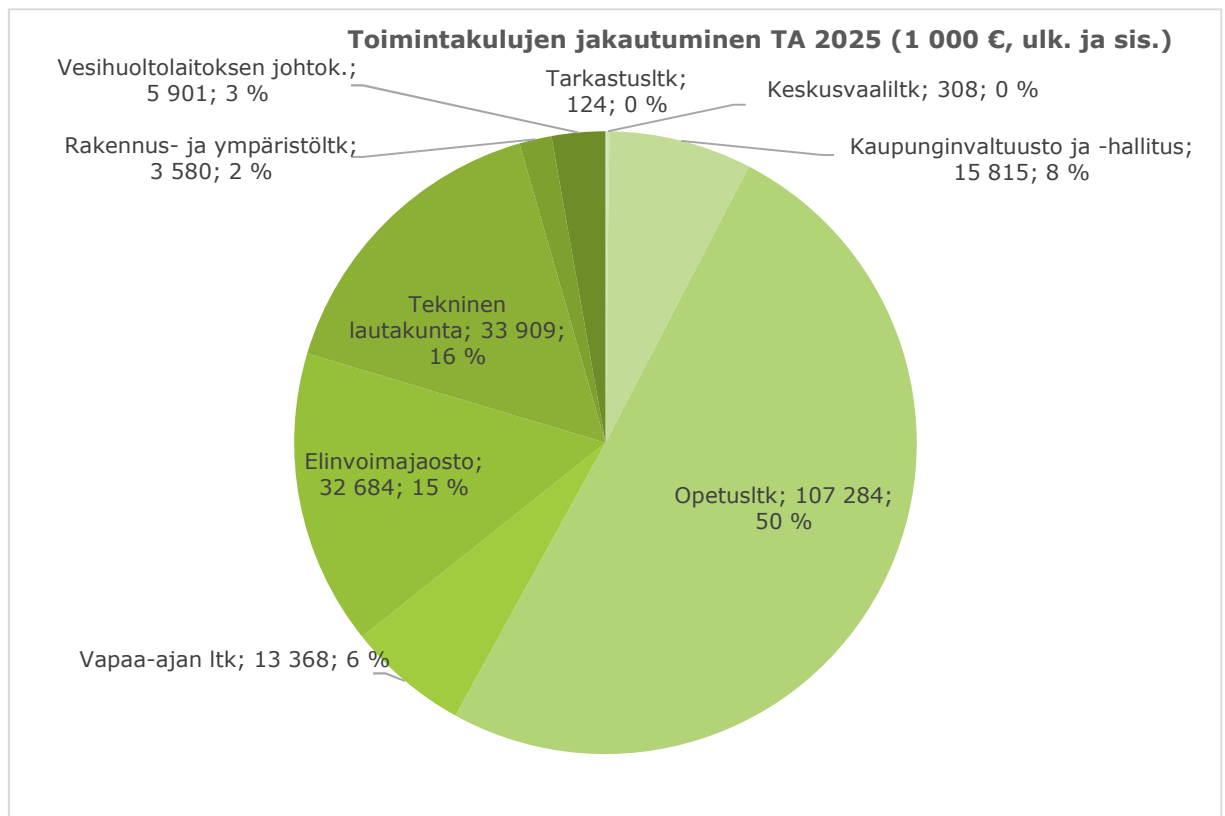
Alla olevaan taulukkoon on koottu palvelualueiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot, -kulut ja toimintakate.

Ulkoiset	TP 2023	MTA 2024	RAAMI 2025	LTK 2025	TA 2025	Ero %
10 Tarkastusltk						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-63 717	-125 296	-126 000	-126 000	-119 000	-5,0
Toimintakate	-63 717	-125 296	-126 000	-126 000	-119 000	-5,0
11 Keskusvaaliltk						
Toimintatuotot	97 202	270 000	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintakulut	-147 814	-423 314	-432 000	-240 682	-240 682	-43,1
Toimintakate	-50 611	-153 314	-162 000	-235 682	-235 682	53,7
12 Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-171 253	-309 762	-315 000	-310 835	-310 835	0,3
Toimintakate	-171 253	-309 762	-315 000	-310 835	-310 835	0,3
13 Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	1 839 170	1 041 196	1 526 407	1 433 760	1 433 760	37,7
Toimintakulut	-11 163 011	-11 982 686	-11 856 587	-12 951 231	-12 951 231	8,1
Toimintakate	-9 323 841	-10 941 490	-10 330 180	-11 517 471	-11 517 471	5,3
31 Opetuslautakunta						
Toimintatuotot	6 250 434	4 927 801	4 876 000	4 441 820	4 591 820	-6,8
Toimintakulut	-75 834 964	-76 862 140	-78 183 000	-78 007 143	-77 318 729	0,6
Toimintakate	-69 584 531	-71 934 339	-73 307 000	-73 565 323	-72 726 909	1,1
41 Vapaa aikaltk						
Toimintatuotot	1 623 080	1 489 481	1 484 000	1 536 050	1 540 350	3,4
Toimintakulut	-7 541 914	-8 167 910	-8 100 000	-8 541 250	-8 296 925	1,6
Toimintakate	-5 918 834	-6 678 429	-6 616 000	-7 005 200	-6 756 575	1,2
52 Elinvoimajaosto						
Toimintatuotot	7 873 974	8 149 396	8 145 000	9 522 480	10 388 320	27,5
Toimintakulut	-19 525 958	-21 874 662	-28 811 000	-32 370 271	-32 373 152	48,0
Toimintakate	-11 651 984	-13 725 266	-20 666 000	-22 847 791	-21 984 832	60,2
56 Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	10 747 092	10 838 770	10 820 000	10 068 945	10 073 945	-7,1
Toimintakulut	-31 234 448	-32 230 886	-31 469 000	-32 988 985	-32 402 546	0,5
Toimintakate	-20 487 356	-21 392 116	-20 649 000	-22 920 040	-22 328 601	4,4
70 Rakennus ja ympäristöltk						
Toimintatuotot	1 323 688	1 524 827	1 521 000	1 469 250	1 469 250	-3,6
Toimintakulut	-2 759 095	-3 271 935	-3 316 000	-3 511 241	-3 453 280	5,5
Toimintakate	-1 435 407	-1 747 107	-1 795 000	-2 041 991	-1 984 030	13,6
80 Vesihuoltolaitoksen johtokunta						
Toimintatuotot	8 965 272	9 005 936	9 405 000	9 440 000	9 440 000	4,8
Toimintakulut	-5 367 338	-5 887 018	-5 426 000	-5 979 781	-5 901 456	0,2
Toimintakate	3 597 934	3 118 919	3 979 000	3 460 219	3 538 544	13,5
Kaupunki yhteensä						
Toimintatuotot	38 719 912	37 247 407	38 047 407	37 917 305	38 942 445	4,6
Toimintakulut	-153 809 512	-161 135 608	-168 034 587	-175 027 419	-173 367 836	7,6
Toimintakate	-115 089 600	-123 888 201	-129 987 180	-137 110 114	-134 425 391	8,5

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	RAAMI 2025	LTK 2025	TA 2025	Ero %
10 Tarkastusltk						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-68 452	-129 700	-126 000	-131 270	-124 270	-4,2
Toimintakate	-68 452	-129 700	-126 000	-131 270	-124 270	-4,2
11 Keskusvaaliltk						
Toimintatuotot	97202	270 000	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintakulut	-185 840	-458 654	-432 000	-308 162	-308 162	-32,8
Toimintakate	-88 638	-188 654	-162 000	-303 162	-303 162	60,7
12 Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-279 992	-412 658	-315 000	-421 755	-421 755	2,2
Toimintakate	-279 992	-412 658	-315 000	-421 755	-421 755	2,2
13 Kaupunginhallitus						
Toimintatuotot	3 693 949	3 266 830	1 526 407	3 847 450	3 847 450	17,8
Toimintakulut	-13 715 512	-14 622 098	-11 856 587	-15 584 281	-15 393 351	5,3
Toimintakate	-10 021 563	-11 355 268	-10 330 180	-11 736 831	-11 545 901	1,7
31 Opetuslautakunta						
Toimintatuotot	6 307 402	4 953 671	4 876 000	4 545 410	4 695 510	-5,2
Toimintakulut	-104 759 570	-105 958 010	-78 183 000	-107 972 723	-107 284 309	1,3
Toimintakate	-98 452 168	-101 004 339	-73 307 000	-103 427 313	-102 588 799	1,6
41 Vapaa aikaltk						

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	RAAMI 2025	LTK 2025	TA 2025	Ero %
Toimintatuotot	1 807 258	1 626 211	1 484 000	1 672 940	1 677 240	3,1
Toimintakulut	-12 822 899	-13 136 120	-8 100 000	-13 612 750	-13 368 425	1,8
Toimintakate	-11 015 641	-11 509 909	-6 616 000	-11 939 810	-11 691 185	1,6
52 Elinvoimajaosto						
Toimintatuotot	12 668 123	13 184 566	8 145 000	14 693 980	15 559 820	18,0
Toimintakulut	-19 775 391	-22 101 820	-28 811 000	-32 680 711	-32 683 592	47,9
Toimintakate	-7 107 268	-8 917 254	-20 666 000	-17 986 731	-17 123 772	92,0
56 Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	42 353 418	42 201 450	10 820 000	41 982 045	41 796 015	-1,0
Toimintakulut	-32 512 177	-33 625 732	-31 469 000	-34 495 095	-33 908 656	0,8
Toimintakate	9 841 241	8 575 718	-20 649 000	7 486 950	7 887 359	-8,0
70 Rakennus ja ympäristöltk						
Toimintatuotot	1 383 193	1 524 827	1 521 000	1 527 840	1 527 840	0,2
Toimintakulut	-2 877 886	-3 389 883	-3 316 000	-3 638 251	-3 580 290	5,6
Toimintakate	-1 494 693	-1 865 055	-1 795 000	-2 110 411	-2 052 450	10,0
80 Vesihuoltolaitoksen johtokunta						
Toimintatuotot	8 965 272	9 005 936	9 405 000	9 440 000	9 440 000	4,8
Toimintakulut	-5 367 338	-5 887 018	-5 426 000	-5 979 781	-5 901 456	0,2
Toimintakate	3 597 934	3 118 919	3 979 000	3 460 219	3 538 544	13,5
Kaupunki yhteensä						
Toimintatuotot	77 275 817	76 033 491	38 047 407	77 714 665	78 548 875	3,3
Toimintakulut	-192 365 057	-199 721 693	-168 034 587	-214 824 779	-212 974 266	6,6
Toimintakate	-115 089 240	-123 688 202	-129 987 180	-137 110 114	-134 425 391	8,7

Kaupungin kokonaiskustannuksista suurimman osan muodostavat opetuslautakunnan toimintakulut 50 prosenttia ja teknisen lautakunnan toimintakulut 16 prosenttia.

Talousarvion suurimmat yksittäiset palvelukokonaisuuksien toimintakulut ovat:

	TP 2023 (milj.euroa)	MTA 2024 (milj.euroa)	TA 2025 (milj.euroa)
Opetuspalvelut	66,9	68,2	69,5
Varhaiskasvatuspalvelut	34,2	34,0	34,1
Elinkeinopalvelut	16,9	18,5	29,1
Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut	13,9	13,9	14,3
Tilapalvelut	13,1	13,4	13,4
Vapaa-aikapalvelut	12,8	13,1	13,4
Infrapalvelut	5,6	6,1	6,2

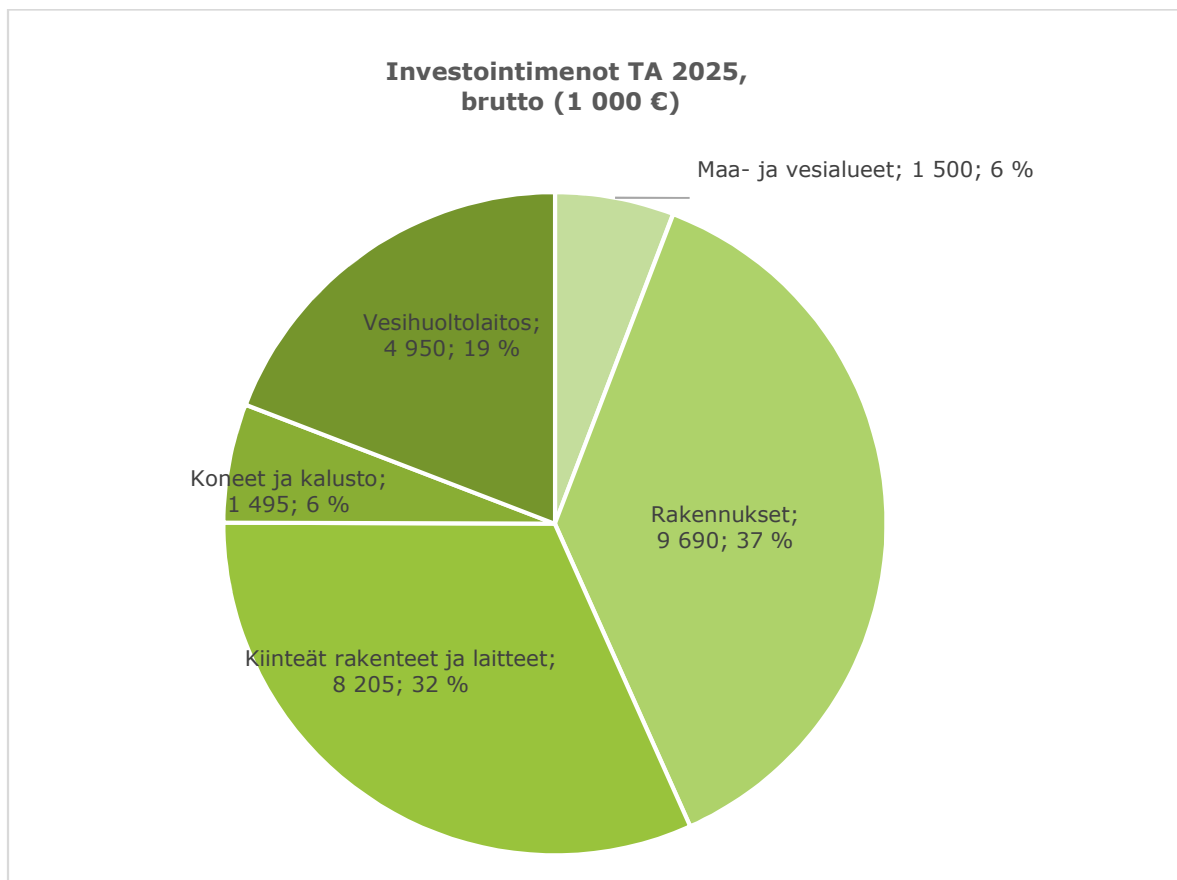
Edellä luetellut muodostavat 85 prosenttia kokonaistoimintamenoista.

Investointisuunnitelma

Salon bruttoinvestoinnit vuonna 2025 ovat yhteensä 25,8 miljoonaa euroa, kun ne vuoden 2024 muuetussa talousarviossa ovat 22,9 miljoonaa euroa.

Rakennushankkeista suurin on vuonna 2025 alkava jäähallin uudisrakentaminen 4,0 miljoonaa euroa. Muita investointeja vuonna 2025 on muun muassa Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen 1,0 miljoonaa euroa, Horninkadun saneerauksen aloittaminen 0,8 miljoonaa euroa, Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikön toteutus suunnittelu 0,5 miljoonaa euroa, koulujen ja päiväkotien tilaratkaisujen suunnittelu yhteensä 0,8 miljoonaa euroa, lämmitystapamuutokset 1,0 miljoonaa euroa ja energiansäästökorjaukset 0,6 miljoonaa euroa. Korvausinvestointien taso nousee noin 2 miljoonaa euroa, koska korjausvelkaa vähennetään. Maa-alueiden hankintaan varataan 1,5 miljoonaa euroa.

Liikelaitos Salon Veden suurimmat investoinnit ovat keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus 1,0 miljoonaa euroa ja vesi- ja viemäriverkoston saneeraukset yhteensä 1,5 miljoonaa euroa.

Investoinneista 68 prosenttia on korvausinvestointeja, 2 prosenttia laajennusinvestointeja ja 30 prosenttia uusinvestointeja.

Talousarvion liitteenä on yksityiskohtainen investointisuunnitelma talousarviovuodelle 2025 ja suunnitteluvuosille 2026-2029 saakka.

Rahoitus

Lainamäärä vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 60,5 miljoonaa euroa eli 1.184 euroa/asukas. Lainamäärä on lokakuun 2024 tilanteen mukaan 60,5 miljoonaa euroa eli 1.190 euroa/asukas. Talousarvioehdotus on laadittu siten, että lainamäärä on arvion mukaan 71,6 miljoonaa euroa eli 1.408 euroa/asukas. Arvio on laskettu siten, että siihen on otettu huomioon ennustettu velkamäärä vuoden 2024 lopussa lisättyinä lainojen muutoksilla vuodelle 2025. Ennusteen mukaan vuoden 2024 lopun lainamäärä on 58,7 miljoonaa euroa eli 1.154 euroa/asukas.

Kuntakonserni

Valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon mm. omistajapolitiikka. Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään 110 pykälässä, että valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tytäryhteisön tulee laatia vuosittain talousarvio omaa toimintaansa varten. Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee pyydettyä toimittaa kaupungin talouspalveluihin seurantaan varten. Tytäryhteisöjen on laadittava yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä strategia huomioiden omistajan kaupunkistrategia.

Konserniin kuuluvien strategisten yhteisöjen on vuosittain raportoitava toiminnastaan kaupungin hallitukselle. Raportointi tapahtuu toimintavuoden aikana valtuustolle tehtävän raportoinnin yhteydessä sekä toimintavuoden päätyttyä yhteisöjen tilinpäätösten valmistumisen jälkeen. Lisäksi kaupungin ja sen tytäryhteisöjen välillä pidetään vuodessa vähintään yksi suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus yhteisten päämäärien ja strategioiden määrittelemiseksi. Tilaisuuksilla pyritään edistämään konsernin sisäistä yhteistyötä.

Vuoden 2025 talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy kuntalain edellyttämät konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon on otettu seuraavat merkittävimmät konserniyhtiöt, joihin kaupungilla on määräysvaltaa tai jotka ovat strategisia konserniyhtiöitä. Yhtiöiden tavoitteet on laadittu siten, että ne tukevat kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita.

Salon Vuokratalot Oy 100 %

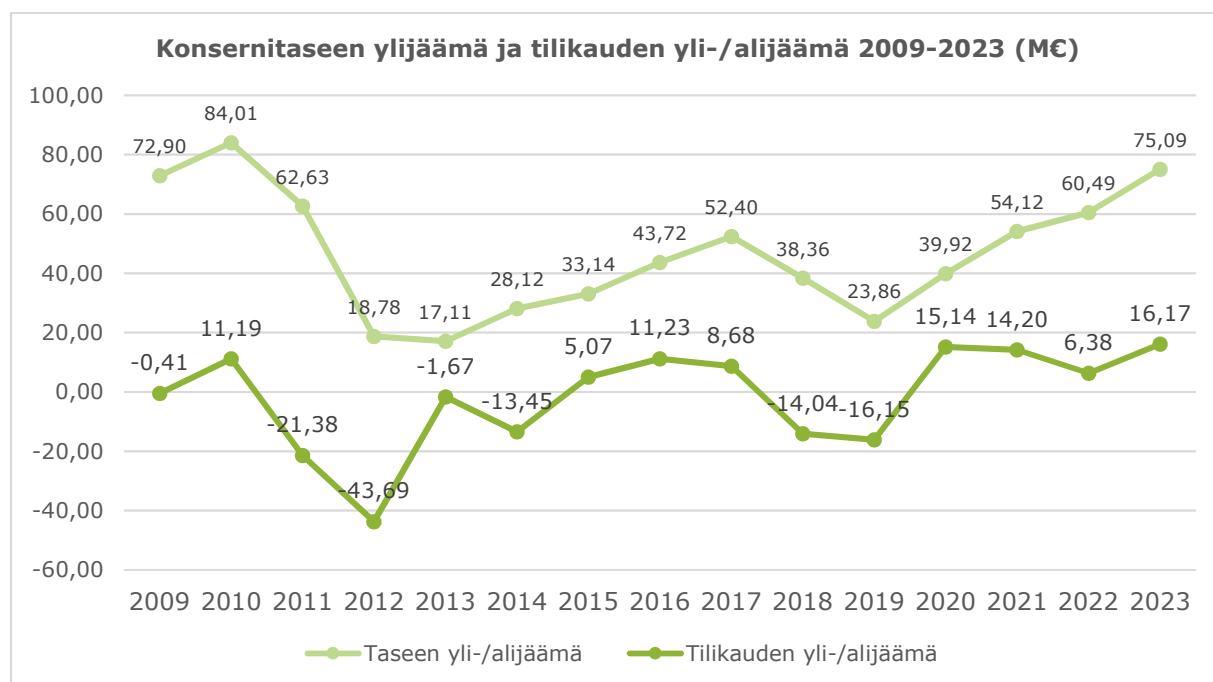
Yrityssalo Oy 100 %

Salon Kaukolämpö Oy 100 %

Salon seudun koulutuskuntayhtymä 88,85 %

Salon IoT Park Oy 36 %

Tilinpäätöksen yhteydessä julkaistaan konsernia koskevat laskelmat ja tunnusluvut. Konsernitaaseen ylijäämän kehitys ja tilikauden voitto-/tappio vuosina 2009-2023.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan keskeinen tavoite on tukea kaupunkikonsernia sen perustehtävän toteuttamisessa, asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa sekä kuntalaisten, henkilöstön ja omaisuuden turvaamisessa erilaisilta riskeiltä.

Riskienhallinnan toimintaohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 6.2.2017 § 39. Toimintaohjeessa on määritelty riskienhallinnan perusteet ja vastuut. Riskienhallinnan toimintaohjeen mukaisesti tavoitteena on, että riskienhallinta on osa kaupungin kaikkia prosesseja ja mukana läpi koko toimintavuoden. Riskienhallinta on osa toiminnan suunnittelua ja se tukee osaltaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista.

Palvelualueet laativat omat riskienhallintasuunnitelmansa ja ne käsitellään lautakunnissa talousarvion yhteydessä. Riskienhallintatyöryhmä koostaa palvelualueisen laatimista riskienhallintasuunnitelmista kokonaiskuvan kaupunkitasoisista riskeistä. Tämä kokonaiskuva kaupunkitasoisista riskeistä ja niihin kohdentuvista toimenpiteistä on mukana talousarvion käsittelyssä.

Kaupunkitasoisten riskien määrittelyn jälkeen työtä jatketaan edelleen toimenpiteiden konkretisoimiseksi. Riskienhallinta on järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Palvelualueiden laatimilla riskienhallintasuunnitelmilla pyritään vastaamaan juuri tähän tavoitteeseen. Palvelualueet päivittävät omat riskienhallintasuunnitelmansa vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

5. Talousarvion sitovuus

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Salon kaupungin tilivelvollisia ovat seuraavat viranhaltijat:

kaupunginjohtaja
hallintojohtaja
talousjohtaja
sivistyspalveluiden johtaja
opetusjohtaja
varhaiskasvatusjohtaja
vapaa-aikajohtaja
kulttuuripäällikkö
liikuntapalvelupäällikkö
elinvoimajohtaja
tekninen johtaja
rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
liikelaitos Salon Veden toimitusjohtaja

Lisäksi edellä mainittujen viranhaltijoiden tehtäviä yhtäjaksoisesti yli kahden kuukauden ajan sijaistavat viranhaltijat ovat tilivelvollisia vastuualueellaan sijaistuksen keston ajan.

Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Toimintaa ja taloutta tulee sopeuttaa siten, että asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Mikäli on ilmeistä, ettei asetettuihin tavoitteisiin päästä, tulee asia välittömästi saattaa toimielinkäsittelyyn siten, että valtuusto voi päättää talousarvioon sisältyvien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset kyseisen talousarviovuoden aikana.

Talousarvion sitovuus

Vuoden 2025 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate on valtuuston nähden sitova. Talousarvion sitovuus valtuustoon nähden koskee vain ulkoisia menoja ja tuloja. Lautakuntien tulee kuitenkin seurata myös sisäisten menojen ja tulojen kehitystä raportointien yhteydessä.

Työterveyshuollon määrärahat on talousarviossa varattu keskitetysti henkilöstöpalveluiden talousarvioon, josta ne käytön mukaan siirretään kunkin yksikön talousarvioon vuoden aikana.

Talousarviomuutokset

Toimielimet voivat tehdä määrärahasiirtoja sitovuustason sisällä.

Perusteluista poikkeava toiminta, hanke tai hankinta vaatii kaupunginvaltuuston myöntämän määrärahan. Poikkeuksena lisämäärärahan hakemiselle ovat sellaiset kesken talousarviovuotta aloitettavat projektiluontoiset toiminnot, joille on talousarviossa varattu määrärahaa ja siten hyväksytty jo valtuustossa. Mikäli kyseessä oleville toiminnoille saadaan menojen katteeksi kokonaisuudessaan ulkopuolinen rahoitus tai mikäli toiminnon omavastuuosuudelle on talousarviossa varattu määrärahaa, voidaan tällaiset projektiluontoiset toiminnot hyväksyä ko. toimielimessä.

Talousarviovuoden aikana voi olla perusteltua tehdä toiminnallisia muutoksia, jolloin tulee tarve siirtää määrärahoja sitovuustasolta toiselle. Silloin, kun ei synny lisämäärärahatarvetta, voidaan määräraha siirtää sitovuustasolta toiselle ilman kaupunginvaltuuston päätöstä. Päätöksen tekee se toimielin, jolle kulloinkin kysymyksessä olevan asian päätösvalta kuuluu.

Kaikista talousarviomuutoksista on aina tehtävä ilmoitus talouspalveluihin ja Sarastia Oy:lle.

Talousarviossa hyväksytyt tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia ja ne kuuluvat talousarvion perusteluosaan.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosaan sisältyy valtuustoon nähden sitovia määrärahoja kuten verotulot, valtion-osuudet sekä korkotulot ja -kulut. Muilta osin tuloslaskelmaosa on luonteeltaan perusteluosaan kuuluva.

Investointiosa

Investointiosassa valtuustoa sitovat määrärahat on ryhmitelty seuraavasti investoinnit netto:

Korvausinvestoinnit
Rakennukset yhteensä
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
Koneet ja kalusto yhteensä

Laajennusinvestoinnit
Rakennukset projekteittain
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
Koneet ja kalusto yhteensä

Uusinvestoinnit
Rakennukset projekteittain
Maa- ja vesialueet yhteensä
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä
Koneet ja kalusto yhteensä
Osakkeet ja osuudet yhteensä

Vesilaitos
Investoinnit netto

Investointiosassa esitetään investointien kokonaiskustannusarvio, edellisinä vuosina käytetty määräraha sekä ehdotettu talousarvio- ja suunnitelmavuosien määrärahat. Sitovuustasolta toiselle tehtävistä määrärahasiirroista päättää kaupunginvaltuusto. Tilikauden käyttämätön määräraha ei siirry seuraavalle vuodelle.

Talonrakennushankkeen hankesuunnittelusta vastaa tiloja käyttävä palvelualue yhteistyössä tilapalvelujen kanssa. Rakennussuunnittelusta ja rakennuttamisesta vastaa tilapalvelut. Kaupunkikehityslautakunta päättää talonrakennushankkeiden määrärahojen käytöstä ja hankintapäätöksestä kaupungin ohjeiden mukaisesti siltä osin kuin toimivaltaa ei ole delegoitu viranhaltijoille.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa esitetään rahoituslaskelmakaavan muodossa. Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainoja koskevat määrärahat ja tuloarviot sekä lainakannan muutokset yhteensä. Muut erät ovat suunnitelmia rahoituksesta ja sen muutoksista.

Käyttösuunnitelma

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunta laativat hyväksytyt talousarvion perusteella yksityiskohtaisemman käyttösuunnitelman ja päättävät tulosityksikkötason vastuuhenkilöt helmikuun loppuun mennessä. Käyttösuunnitelmassa toimitukset päättävät omalta osaltaan hyväksytyt talousarvion tehtävien toteuttamisesta ja määrärahoista tulojen ja menojen osalta. Käyttösuunnitelman muutoksista päättää kyseisen käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin. Käyttösuunnitelma sitoo lautakuntaa ja viranhaltijaa.

Talousarvion toteutumisen seuranta ja raportointi

Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan hallitukselle ja valtuustolle kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi valtuustolle raportoidaan talouden ja keskeisten tavoitteiden toteutumisesta maaliskuun, kesäkuun sekä syyskuun tilanteen mukaan. Kaupunginhallitukselle raportoidaan kuukausittain talouden toteumasta ja muissa toimitelmissä toteumaa seurataan pääsääntöisesti kuukausittain.

Valtuus tilapäisluoton ottamiseen kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi

Lainat ryhmitellään kunnan taseessa pitkäaikaisiin, yli vuoden pituisiin ja lyhytaikaisiin, alle vuoden pituisiin lainoihin. Pääsääntöisesti pitkäaikainen laina otetaan investoinnin rahoittamiseen ja lyhytaikaisella lainalla turvataan maksuvalmius. Sääntö ei kuitenkaan ole ehdoton. Lainanotossa seurataan myös korkokehitystä: kun korot ovat laskusuunnassa voi olla edullista siirtää pitkäaikaisen lainan ottamista ja rahoittaa investointia aluksi lyhytaikaisella lainalla.

Pitkäaikainen talousarviolaina kilpailutetaan pankki- ja rahoituslaitosten kesken hyvissä ajoin ennen lainan nostamista. Talousjohtaja päättää lainan nostamisesta valtuuston vuosittain vahvistaman enimmäismäärän puitteissa.

Lyhytaikaista rahoitusta varten Salon kaupungilla on voimassaolevat kuntatodistusohjelmat Kuntarahoituksen, Osuuspankin ja Nordean kanssa. Kuntatodistusohjelmalla turvataan rahoitus kaikissa tilanteissa. Silloin kun maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää tilapäisrahoitusta, kuntatodistusohjelmat kilpailutetaan noin vuorokautta ennen rahoituksen tarvetta ja luottoa otetaan tarvittavaksi ajaksi.

Salon kaupungin hallintosäännön mukaan talousjohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi valtuuston vuosittain vahvistaman enimmäismäärän puitteissa siten, että valtuuston myöntämä lainanottovaltuus ei ylitä sekä pysytään kaupunginhallituksen hyväksymien pankkikohtaisten limiittien puitteissa.

6. Henkilöstösuunnitelma 2025-2028

6.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025–2028

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka liisineen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Lakautettavan tilalle	
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
Opetuslautakunta															
Varhaiskasvatuspalvelut 3014 Kasvun tuki ja oppiminen		Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1.8.2025 alk.	3 244,20	19 141	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä				19 141	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Perusopetus 3273 Uskelan koulu, Anjalankadun yksikkö		Koulunkäyntiohjaaja 1.8.2025 alk.	2 325,00	13 718	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Perusopetus yhteensä				13 718	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nuorisopalvelut 3365 Nuorisotila		Koulunuoriso-ohjaaja	2 470,00	34 975	1	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	45 696	
Nuorisopalvelut yhteensä				34 975	1	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	45 696	
Opetuslautakunta yhteensä				67 833	3	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	45 696	
Vapaa-ajan lautakunta															
Kulttuuripalvelut 4012 Kulttuuripalvelut		Kulttuurituottaja, kulttuurihyvinvointi	2 929,31	41 479	0	0	1	0	0	0	54 457	54 457	54 457	54 457	
4021 Taidemuseo Veturitalli		Amanuenssi	2 929,31	41 479	1	1	0	0	0	54 193	54 193	54 193	54 193	54 193	
4021 Taidemuseo Veturitalli		Museoassistentti	2 371,77	33 584	2	1	1	0	0	43 878	87 971	87 971	87 971	87 971	
4022 Salon historiallinen museo		Museoassistentti	2 371,77	33 584	1	1	0	0	0	43 878	43 878	43 878	43 878	43 878	
4022 Salon historiallinen museo		Museomestari	2 658,08	37 638	1	0	1	0	0	0	49 415	49 415	49 415	49 415	
Kulttuuripalvelut yhteensä				187 765	5	3	3	0	0	141 950	289 915	289 915	289 915	289 915	
Kirjasto- ja tietopalvelut 4120 Kirjastopalvelut		Kirjastonhoitaja	2 828,07	40 045	0	0	1	0	0	0	52 575	52 575	52 575	52 575	
Kirjasto- ja tietopalvelut yhteensä				40 045	0	0	1	0	0	0	52 575	52 575	52 575	52 575	

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka lisineen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Lakautettavan tilalle	
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
Liikuntapalvelut															
4513 Liikuntatoiminta		Liikuntapaikkamestari	3 218,38	45 572	0	0	1	0	0	0	59 831	59 831	59 831		
Liikuntapalvelut yhteensä				45 572	0	0	1	0	0	0	59 831	59 831	59 831		
Vapaa-ajan lautakunta yhteensä				273 383	5	3	5	0	0	141 950	402 321	402 321	402 321		
Elinvoimajaosto															
Kaupungin kehittäminen															
6510 Elinkeinkehittäminen (tapah- tumien kehittäminen)		Tapahtumakoordinaattori	3 637,50	51 507	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
Kaupungin kehittäminen yhteensä				51 507	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
Työllisyyspalvelut															
1836 Maahanmuuttajien kotouttami- nen		Vastaava kotoutumisohjaaja	4 055,43	57 425	1	1	0	0	0	75 027	75 027	75 027	75 027		
6524 Waltti-työpajat		Työvalmentaja	2 599,84	36 814	3	0	0	0	0	0	0	0	0		
6524 Waltti-työpajat		Yksilövalmentaja	2 599,84	36 814	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
6530 TE2025 palvelut		Maksatusasiantuntija	3 071,49	43 492	1	1	0	0	0	56 823	56 823	56 823	56 823		
Työllisyyspalvelut yhteensä				174 545	6	2	0	0	0	131 850	131 850	131 850	131 850		
Elinvoimajaosto yhteensä				226 052	7	2	0	0	0	131 850	131 850	131 850	131 850		
Tekninen lautakunta															
Infrapalvelut															
5214 Liikenneväylät		Infratyöntekijä	2 195,34	31 086	1	1	0	0	0	40 614	40 614	40 614	40 614		
Infrapalvelut yhteensä				31 086	1	1	0	0	0	40 614	40 614	40 614	40 614		
Tilapalvelut															
5313 Kiinteistöjen hoito tilavuok- rauspalvelu		LVI-asentaja	2 658,08	37 638	1	1	0	0	0	49 175	49 175	49 175	49 175	X	
Tilapalvelut yhteensä				37 638	1	1	0	0	0	49 175	49 175	49 175	49 175		
Ravitsemis- ja puhtaanapito- palvelut															
5421 Koulujen puhtaanapito		Laitoshuoltaja	2 170,00	30 727	3	3	0	0	0	120 437	120 437	120 437	120 437		
5422 Päiväkotien puhtaanapito		Laitoshuoltaja	2 170,00	30 727	1	1	0	0	0	40 146	40 146	40 146	40 146		
5421 Koulujen puhtaanapito		Laitoshuoltaja	2 170,00	30 727	1	1	0	0	0	40 146	40 146	40 146	40 146		
5421 Koulujen puhtaanapito		Laitoshuoltaja	2 170,00	30 727	1	0	0	0	0	0	0	0	0		

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka lisineen/v	Kaikki henkilöstökulut/vuosi								Lakkautettavan tilalle	
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027		2028
	5413 Salon keskuskeittiö ja sen palvelukeittiöt	Työhön osallistuva ruokapalveluohjaaja	2 556,75	36 204	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ravitsemis- ja puhtaanapalvelut yhteensä			159 112	7	5	0	0	0	0	200 728	200 728	200 728	200 728
	Tekninen lautakunta yhteensä			227 837	9	7	0	0	0	290 518	290 518	290 518	290 518	
	Rakennus- ja ympäristövalvonta													
	Ympäristöterveydenhuolto													
	7211 Terveysvalvonta, 7212 Eläinlääkintähuolto	Hygieenikkoeläinlääkäri	5 590,29	79 159	1	1	0	0	0	103 422	103 422	103 422	103 422	
	Ympäristöterveydenhuolto yhteensä			79 159	1	1	0	0	0	103 422	103 422	103 422	103 422	
	Rakennus- ja ympäristövalvonta yhteensä			79 159	1	1	0	0	0	103 422	103 422	103 422	103 422	
	Liikelaitos Salon Vesi													
	8111 Vesilaitoksen hallinto, 8131 Viemärlaitoksen hallinto	Rakennuttajainsinööri	3 988,93	56 483	1	1	0	0	0	73 796	73 796	73 796	73 796	
	8113 Vesijohtoverkosto	Vesihuoltoasentaja	2 477,42	35 080	1	1	0	0	0	45 833	45 833	45 833	45 833	
	8137 Viemäriverkosto	Vesihuoltoasentaja	2 477,42	35 080	1	1	0	0	0	45 833	45 833	45 833	45 833	
	Liikelaitos Salon Vesi yhteensä			126 644	3	3	0	0	0	165 462	165 462	165 462	165 462	
	Uudet virat ja työsuhteet yhteensä			1 000 907	28	17	5	0	0	878 897	1 139 268	1 139 268	1 139 268	

6.2 Lakkautettavat tehtävät 2025

Palvelualue	Työyksikkö	Tehtävänimike	Palkka lisineen/v	Kaikki henkilösivukulut / v	Tilalle perustetaan uusi
Opetuslautakunta					
Varhaiskasvatuspalvelut					
3111 Varhaiskasvatus	Märynummi PPH 3165	Perhepäivähoitaja	28 107,00	34 071,31	x
3111 Varhaiskasvatus	Märynummi PPH 3165	Perhepäivähoitaja	28 349,00	34 364,66	x
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä			56 456,00	68 435,96	

Palvelualue	Työyksikkö	Tehtävänimike	Palkka lisineen/v	Kaikki henkilösivukulut / v	Tilalle perustetaan uusi
Kustannuspaikka					
Opistopalvelut					
4601 Salon kansalaisopisto	Kansalaisopisto	Musiikinopettaja	49 065,00	59 476,59	
Opistopalvelut yhteensä			49 065,00	59 476,59	
Opetuslautakunta yhteensä			105 521,00	127 912,56	
Tekninen lautakunta					
Tilapalvelut					
5313 Kiinteistöjenhoito tilavuokrauspalvelu	5152 Talonmiespalvelut	Kiinteistönhoitaja	17 659,00	21 406,24	x
5313 Kiinteistöjenhoito tilavuokrauspalvelu	5152 Talonmiespalvelut	Kiinteistönhoitaja	18 454,00	22 369,94	x
5316 Kiinteistöjenhoito asunnonvuokraus	Kiinteistöjenhoito asunnonvuokraus	Kiinteistönhoitaja	971,00	1 177,05	x
Tilapalvelut yhteensä			36 113,00	43 776,18	
Tekninen lautakunta yhteensä			36 113,00	43 776,18	
Lakkautettavat virat ja työsuhteet yhteensä			141 634,00	171 688,73	

6.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025–2028

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka, lisineen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväksytty aiemmin
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028	
Kaupunginhallitus														
Hallintopalvelut														
Konsernipalveluiden toimiala yhteiset	Korkeakouluharjoittelijat		49 179	1	1	0	0	0	62 686	0	0	0	0	
Hallintopalvelut yhteensä			49 179	1	1	0	0	0	62 686	0	0	0	0	
Kaupunginhallitus yhteensä			49 179	1	1	0	0	0	62 686	0	0	0	0	
Opetuslautakunta														
Perusopetus														
3224 Ollikkalan koulu	Resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	0	
3230 Armfeltin koulu, alakoulu	Resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	0	
3223 Uskelan koulu, Kavilankadun yksikkö	Resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	0	

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävä-kohtainen palkka	Palkka, lisi- neen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväk- sytty aiem- min	
				LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
	3223 Uskelan koulu, Kavilankadun yksikkö	Koulunkäyntiohjaaja, s2, 1.8.2025 alk.	2 270,00	13 393	1	1	0	0	0	16 105	16 105	0	0	
	3262 Hermannin koulu	Koulunkäyntiohjaaja, s2, 1.8.2025 alk.	2 270,00	13 393	1	1	0	0	0	16 105	16 105	0	0	
	Perusopetus yhteensä		97 586	5	5	0	0	0	0	117 347	117 347	0	0	
	Nuorisopalvelut													
	3368 Etsivä nuorisotyö	Etsivän nuorisotyön työntekijä 1.9. alk.	2 718,34	12 831	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
	3362 Nuorisotoiminta	Päiväleiriohjaaja 6kpl, 2vko		5 500	6	6	0	0	0	6 614	0	0	0	
	3362 Nuorisotoiminta	Päiväleirin vastuuohjaaja, 2kk	2 355,05	5 558	1	1	0	0	0	6 683	0	0	0	
	3365 Nuorisotilat	Avoimen nuorisotyön nuorisoohjaaja, liikennepuisto 1.9. alk.	2 470,00	11 658	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Nuorisopalvelut yhteensä		35 547	12	7	0	0	0	0	13297	0	0	0	
	Opetuslautakunta yhteensä		133 133	17	12	0	0	0	0	130 644	117 347	0	0	
	Vapaa-ajan lautakunta													
	Kulttuuripalvelut													
	4021 Taidemuseo Veturitalli	Museoassistentti 3 kk	2 371,77	8 396	1	1	0	0	0	10 096	0	0	0	
	4022 Salon historiallinen museo, elektronikkamuseo	Museoassistentti 3 kk	2 371,77	8 396	2	2	0	0	0	20 193	0	0	0	
	4022 Salon historiallinen museo, Perniö ja Meritalo	Museoassistentti 5 kk	2 371,77	13 993	2	2	0	0	0	33 654	0	0	0	
	Kulttuuripalvelut yhteensä		30 786	5	5	0	0	0	0	63 943	0	0	0	
	Liikuntapalvelut													
	4513 Liikuntatoiminta	Tuntiohjaajat ja avustajat		41 480	1	1	0	0	0	49 880	0	0	0	
	4514 Ulkoliikuntapaikat	Luistelukenttien valvojat		9 940	1	1	0	0	0	11 953	0	0	0	
	4514 Ulkoliikuntapaikat	Kausityöntekijät 6 kk	2 195,34	15 543	4	4	0	0	0	74 762	0	0	0	
	Liikuntapalvelut yhteensä		66 963	6	6	0	0	0	0	136 594	0	0	0	
	Vapaa-ajan lautakunta yhteensä		97 749	11	11	0	0	0	0	200 537	0	0	0	
	Elinvoimajaosto													
	Kaupungin kehittäminen													
	6510 Elinkeinkehittäminen (tapahtumien kehittäminen)	Tapahtumakoordinaattori	3 637,50	51 507	0	1	1	0	0	67 295	134 918	134 918	134 918	
	Elinvoimapalvelut yhteensä		51 507	0	1	1	0	0	0	67 295	134 918	134 918	134 918	

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka, lisi- neen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväksytty aiemmin	
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028		
Maankäyttöpalvelut															
5110 Maankäyttöpalvelujen hallinto	Diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija 6 kk		3 457,43	24 479	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5114 Paikkatietopalvelut	Kartoittaja-harjoittelija 3 kk		2 195,34	7 772	1	1	0	0	0	9 906	0	0	0	0	0
Maankäyttöpalvelut yhteensä			32 250	32 250	3	1	0	0	0	9 906	0	0	0	0	0
Kaupungin kehittäminen															
6501 Strateginen suunnittelu	Projektipäällikkö (7 kk)		4 516,43	37 306	1	1	0	0	0	47 552	0	0	0	0	0
6500 kehittämistoimen hankkeet	Projektipäällikkö		3 071,49	43 492	1	1	0	0	0	55 437	0	0	0	0	0
Kaupungin kehittäminen yhteensä			80 798	80 798	2	2	0	0	0	102 989	0	0	0	0	0
Työllisyyspalvelut															
1836 Maahanmuuttajien kotouttaminen	Kotoutumisohjaaja		3 272,64	46 341	4	3	0	0	0	177 204	0	0	0	0	0
1836 Maahanmuuttajien kotouttaminen	Projektipäällikkö, amif-hanke 1.4.2025		3 301,11	35 058	1	1	1	1	0	44 686	59 582	59 582	0	0	0
1836 Maahanmuuttajien kotouttaminen	Projektityöntekijä, amif-hanke 1.4.2025		3 071,38	32 618	1	1	1	1	0	41 577	55 435	55 435	0	0	0
6524 Waltti-työpajat	Työvalmentaja		2 599,84	36 814	0	3	0	0	0	144 293	144 293	0	0	0	0
6524 Waltti-työpajat	Yksilövalmentaja		2 599,84	36 814	0	1	0	0	0	48 098	48 098	0	0	0	0
6530 TE2025 palvelut	Palvelukoordinaattori (Ohjaamo, hankerahoitus)		3 143,91	44 518	1	1	1	0	0	56 745	56 745	0	0	0	0
Työllisyyspalvelut yhteensä			232 162	232 162	7	10	3	2	0	512 603	364 153	115 017	0	0	0
Elinvoimajaosto yhteensä			396 717	396 717	12	14	4	2	0	692 792	499 071	249 935	134 918	0	0
Tekninen lautakunta															
Infrapalvelut															
5221 Puistot	Puistotyöntekijä 8hlö, 7kk		2 195,34	18 134	8	6	0	0	0	138 683	0	0	0	0	0
Infrapalvelut yhteensä			18 134	18 134	8	6	0	0	0	138 683	0	0	0	0	0
Tilapalvelut															
5313 Kiinteistöjen hoito tilavuokrauspalvelu	Kiinteistöpäällikkö		4 495,25	63 653	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilapalvelut yhteensä			63 653	63 653	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta yhteensä			81 786	81 786	9	6	0	0	0	138 683	0	0	0	0	0

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka, lisi- neen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväksytty aiemmin
					LTK 2025	KJE 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028	
Rakennus- ja ympäristölautakunta														
Rakennusvalvonta														
7011 Rakennusvalvonta	Valvontatarkastaja, 6 kk	3 218,38	22 786	1	1	0	0	0	29 044	0	0	0	0	
7011 Rakennusvalvonta	Digitoiija, 6 kk	2 575,99	18 238	1	1	0	0	0	23 247	0	0	0	0	
Rakennusvalvonta yhteensä			41 024	2	2	0	0	0	52 291	0	0	0	0	
Ympäristönsuojelu														
7111 Ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelutarkastaja, 4 kk	3 637,88	17 171	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ympäristönsuojelu yhteensä			17 171	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Maaseutupalvelut														
7301 Maaseutupalvelut	Toimistosihteerin, 1 hlö, 4 kk	2 584,36	12 198	1	1	0	0	0	15 548	0	0	0	0	
Maaseutupalvelut yhteensä			12 198	1	1	0	0	0	15 548	0	0	0	0	
Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä			70 393	4	3	0	0	0	67 840	0	0	0	0	
Liikelaitos Salon Vesi														
8132 Keskusjäteveden puhd.	Harjoittelija 3 kk	2 355,05	8 337	1	1	0	0	0	10 627	0	0	0	0	
8137 Jätevesiverkosto	Harjoittelija 3 kk	2 355,05	8 337	1	1	0	0	0	10 627	0	0	0	0	
8111 Vesilaitoksen hallinto	Harjoittelija 3 kk	2 267,30	8 026	1	1	0	0	0	10 231	0	0	0	0	
Liikelaitos Salon Vesi yhteensä			24 700	3	3	0	0	0	31 484	0	0	0	0	
Määräaikaiset työsuhteet yhteensä			253 657	57	50	4	2	0	1 324 667	616 418	249 935	134 918		

7. Henkilöstösuunnitelman 2025–2028 perustelut

7.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025–2028

Opetuslautakunta

Varhaiskasvatuspalvelut

3014 Kasvun tuki ja oppiminen

V. 2025 (1kpl) konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Kaupunki on tarjonnut palvelusetelillä toimiville palvelutuottajille erityisopettajan palvelun vuodesta 2022 lähtien, jolloin varhaiskasvatuslakiin lisättiin kirjaus lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Tehtävää on hoidettu määräaikaisella hankerahoituksella, rahoitus on päättymässä 31.7.2025. Tehtävä voidaan perustaa kustannusneutraalisti lakkauttamalla kaksi perhepäivähoitajan tehtävää.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Opetuspalvelut

Perusopetus

3200/ 3273 Uskelan koulu, Anjalankadun yksikkö

V. 2025 (1 kpl) koulunkäyntiohjaaja

Anjalankadun yksikköön tarvitaan alakouluikäisten opetusryhmiin yksi koulunkäyntiohjaaja. Oppilaiden moninaiset tuen tarpeet edellyttävät riittävää ohjausresurssia. Tuen toteuttaminen ja turvallisen oppimisympäristön järjestäminen edellyttävät uuden koulunkäyntiohjaajan tehtävän perustamista.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan koulunkäyntiohjaaja.

Nuorisopalvelut

3365 Nuorisotilat

V. 2025 (1 kpl) koulunuoriso-ohjaaja

Nuorisotyötä tehdään kaikissa Salon yläkouluissa neljän (4) nuoriso-ohjaajalla. Heistä yksi (1) nuoriso-ohjaaja on vakinainen ja muut nuoriso-ohjaajat toimivat määräaikaisina. Yläkouluissa toimivat nuoriso-ohjaajat toivat linkkinä koulumaailman ja vapaa-ajan toimintojen välissä. Nuoriso-ohjaajien tehtävänä on oppilaitosten yhteisöllisyyden lisäämiseen vaikuttavat työmenetelmät.

Nuoriso-ohjaajat työskentelevät myös ilta-aikaan nuorisotiloilla. Vuoden 2025 vakinaistamisella saadaan vakinaistettua kouluissa tehtävää nuorisotoimintaa ja vaikuttamaan salolaisten nuorten hyvinvointiin, yhteisöllisyyden tukemiseen ja koulujen ja nuorisotyön yhteistyön kehittämiseen.

Vapaa-ajan lautakunta

Kulttuuripalvelut

4012 Kulttuuripalvelut

V. 2026 Kulttuurituottaja, kulttuurihyvinvointi

Salon yleiset kulttuuripalvelut edistää toiminnallaan kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saataavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja luovan talouden kasvulle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi yksikkö edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Toimintaa ohjaa kuntien kulttuuritoimintalaki (166/2019).

Kulttuurituottajan tehtävä aloitettiin kulttuurisuunnittelijan nimellä perintövaroin vuonna 2024 kulttuuriluotsi-toiminnan käynnistämiseksi. Hanke loppuu maaliskuussa 2026. Toiminta tähtää haastavassa asemassa olevien henkilöiden hyvinvoinnin edistämiseen kulttuurisin keinoin. Kyse voi olla ikääntyneiden ja aisti- tai liikuntarajoitteisten henkilöiden lisäksi muuten erityistä tukea tarvitsevien ihmisten auttamisesta. Esteiksi kulttuuriseen osallistumiseen voidaan kokea esimerkiksi sosiaaliset tai taloudelliset syyt, eri tavoin alkanut syrjäytyneisyys tai muu kokemus omasta sivullisuudesta. Kulttuuriluotsit ovat vapaaehtoisia, jotka rohkaisevat ihmisiä kulttuuritarjonnan piiriin matalalla kynnyksellä. Tällä tavoitellaan kulttuurin monissa tutkimuksissa todettuja hyvinvointivaikutuksia, esimerkiksi sosiaalisten tilanteiden tulemista luonnollisemmiksi, yhteisöllisyyden kokemusta, yleistä aktivoitumista ja myös fyysisiä terveysvaikutuksia. Kulttuuriluotsit ovat merkittävä kokeilu kulttuurihyvinvoinnin edistämässä. Työhön tarvitaan kuitenkin jatkuvuutta sekä kulttuuriluotsi-toiminnan hallinnoimisessa että muussa kulttuurihyvinvoinnin työssä. Sote-uudistus on tehnyt yhteistyön terveysalan toimijoiden kanssa ainakin hetkellisesti haastavaksi. Maahanmuutto on tuonut Suomeen hyvin eri-ikäisiä ja erilaisista taustoista olevia henkilöitä, joista osalle osallisuus kulttuuritarjontaan voi olla väylä integroitumiseen ja myös oman kulttuuritaustan arvostamiseen ja vaalimiseen. Myös nuorten parissa tehtävä kulttuurityö vaatii monialaista panostusta sekä nuorisotyön että kulttuuripalveluiden puolelta. Perustettava kulttuurihyvinvoinnin kulttuurituottajan tehtävä tukee hyvinvointikoordinaattorin tehtävää omalla erityisosaamisellaan. Työ on tärkeä osa ikärakenteeltaan ja taustoiltaan monipuolisen Salon elinvoiman, pitovoiman ja viihtyvyyden edistämistä.

4012 Taidemuseo Veturitalli

V. 2025 (1 kpl) Amanuenssi

Taidemuseo Veturitalli on yksi Salon tärkeimmistä matkailukohteista, sen brändi ja toiminta ovat Suomessa korkealle arvostetut ja media-arvo merkittävä (v. 2023 printtimediassa mainosarvo kaupungille oli 1.130.000 euroa, sosiaalista mediaa ei tällä hetkellä pystytä mittaamaan). Veturitalli tuottaa vuodessa kolme päätilanäyttelyä ja kolme gallerianäyttelyä. Näyttelytuotannot valmistetaan pääosin omana työnä ja osin yhteistyökumppaneiden kanssa. Museon brändiä tukevat näyttelysisällöt suunnitellaan museon sisällä ja niistä vastaavat museonjohtaja sekä intendentti. Muita näyttelysisältöä tekeviä museossa ei ole ollut ennen henkilöstötilanteen kriisiytymistä ja määräaikaisen amanuenssin palkkaamista tammikuussa 2024. Intendentin työhön kuuluu näyttelyiden lisäksi museon markkinointi ja viestintä sekä kokoelmatyö. Museonjohtaja ei käytännössä pysty tuottamaan museosisältöjä tai hoitamaan kokoelmaa, koska hän vastaa sekä taidemuseon että historiallisen museon hallinnosta ja työnjohdosta. Taidemuseon intendentin työkuorma on kohtuuton sekä näyttelyiden tuottamisen että kokoelmatyön jäädessä yksin hänen harteilleen, tilanne ei ole ollut terveysturvallinen. Tätä helpottamaan museoon palkattiin määräaikainen amanuenssi, jonka työsuhde päättyy 31.12.2024.

Uusi työsuhde helpottaa taidemuseon näyttelytuotantojen ja työkuorman jakamista. Länsi-Suomen Aluehallintovirasto teki uusintatarkastuksen Salon museopalveluihin syksyllä 2023 (ensimmäinen tarkastus 2021) ja kiinnitti jo toistamiseen huomiota museoiden vajaaseen henkilöresursointiin työmäärään nähden. Kaupungille annettiin tarkastuspöytäkirjassa toimintaohje: ”Työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitallisten psykososiaalisten kuormitustekijöiden poistamiseksi tai niiden aiheuttaman vaaran välttämiseksi tai vähentämiseksi. Työnantajan tulee valita, mitoittaa ja toteuttaa työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Työnantajan on huolehdittava, että toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin. Työturvallisuuslaki (738/2002) 8 §” Taidemuseo esitti jo vuoden 2024 talousarviossa tuotantoihin vakinaisesti avuksi palkattavaa henkilöä.

Taidemuseo ei pysty toimimaan nykyisellä tasollaan ilman sisällöntuotantoon palkattavaa vakinaista amanuenssia. Myös henkilöstöpalvelut ja työsuojelu sekä työterveys ovat kiinnittäneet huomiota museon työkuormaan ja henkilöstön uupumiseen. Tukitoimet eivät riitä, kun henkilöresursointi on vajaata. Museopalveluiden koko vuoden 2023 kestäneen työnohjausprosessin päätteeksi joulukuussa 2023 työnohjaaja totesi, ettei työnohjaus ratkaise rakenteissa olevia puutteita, kuten liian vähäistä henkilöresursointia. Saman juurisyyyn vuoksi museopalveluissa on ollut käynnissä vuosien aikana useita työnohjausprosesseja (5). Taidemuseon perustamisen (1998) jälkeen museosta on hävinnyt yksi kokonainen htv organisaatiomuutoksissa. Samaan aikaan museoprofessio ja työ on muuttunut voimakkaasti. Veturitallissa tehdyn työn laatu ja museolle luotu vahva brändi ovat käytännössä vuosien aikana perustuneet henkilöstön tekemään ylityöhön ja vapaaehtoiseen venymiseen. Taidemuseon tuotannot valmistuvat melko suurilla ylityömäärillä, jotka kuormittavat pientä henkilöstöä.

Varsinaiseen näyttelysisältöön kohdistuvaa työtä on erittäin vaikea ostaa, museotalan sisältöosaajat eivät harjoita yritystoimintaa. Sen sijaan taidemuseo ostaa yleisötyöhön kohdistuvia pajaohjausta ja opastuspalveluita, konservointia sekä rakentamista ja teoskäsittelyä ripustusajaksi.

Amanuessi hoitaa jatkossa taidemuseon näyttelyiden rekisteröinnin (teoslainapyynnöt, sopimusten kirjaaminen, teoslogistiikka sekä tarvittavien konservointipalveluiden järjestely) ja näyttelyrakennuksen hankintojen ja resurssoinnin koordinoinnin. Amanuessin palkkaamisen myötä intendentin työaika vapautuu nykyisestä sihteeritasoisesta työstä museon vakuutusten, sopimusten ja kokoelman hallinnointiin, taiteilijayhteistyöhön, suunniteltuun markkinointiin, verkostojen hoitamiseen sekä näyttelysisältöjen kirjoittamiseen. Intendentin työaika ei nykyisellään riitä ammatillisesti hoidetun museon vaatimaan protokollaan. Taidemuseon amanuessi on ammatillinen työ, joka vaatii korkeakoulutusta ja taidehistorian sekä museologian opintoja.

4021 Taidemuseo Veturitalli ja 4022 Salon historiallinen museo

V. 2025 Museoassistentti (3), Salon taidemuseo Veturitalli 2 ja elektroniikkamuseo 1

Museopalveluissa työllistettyjen runsas käyttö palveluiden toteuttamiseksi on yli kymmenen vuoden ajan luonut vääristyneen kuvan palveluiden järjestämisen onnistumisesta ja vakaudesta kauspungissa. Henkilöstöstä lukumääräisesti noin puolet on ollut määräaikaista työllistettyjä joko 6 kuukauden tai 8 kuukauden mittaisilla sopimuksilla. Työllistettyjen käyttö jatkuvakestoisessa työssä asiakaspalvelussa ei ole ollut työllistämislakien hengen mukaista. Asiaan on kiinnittänyt huomiota myös Salon kaupungin tarkastuslautakunta. Tarkastuskertomuksessa 2023 museopalveluiden kohdalla lausutaan: ”Työllisyyspalkkojen määrä on sekä taidemuseossa että Salon historiallisessa museossa noin 18-20 prosenttia henkilöstömenoista. Henkilöstövinouma on merkittävä, kun vuoden aikana palveluissa työskentelevistä henkilöistä puolet on määräaikaista työllistettyjä. Jotta museopalvelut pystyvät toimimaan nykyisellä tasolla, tarvitaan henkilöstöä.” Henkilöstön runsas vaihtuvuus on kuormittanut museopalveluita vuosikausia, samalla se on estänyt museoiden kehittämistä. Museopalveluiden työyhteisöt ovat erittäin kuormittuneita, joka näkyy toiminnassa monella tasolla.

Taidemuseon asiakaspalvelua ovat viimeisen 10 vuoden henkilöstökirjanpidon mukaan tehneet vakinaisen kahden museoassistentin lisäksi vuosittain 3-5 työllistämismäärä palkattua henkilöä, joiden palvelussuhteet ovat vuoden aikana limittyneet. Pääosin työllistetyt ovat hoitaneet museon lipunmyyntiä ja museokauppamyyntiä, opastusvarauksia ja puhelinvaihdetta. Muutamissa näyttelyissä on turvallisuusyistä tai lainaehtojen vuoksi tarvittu myös henkilövalvontaa saleissa. Näihin on rekrytoitu väkeä työllisyyspalveluista vielä erikseen. Työllistämismäärä palkatun henkilöstön poistumisen myötä taidemuseo tarvitsee kaksi vakinaista asiakaspalveluassistenttia, jotta museon nykyiset aukioloajat voivat toteutua ja jotta työaika sisältää lakisääteiset tauot. Turvallisuusyistä ja tauotuksen vuoksi museossa työskentelee myös viikonloppuisin kaksi henkilöä.

Museossa tällä hetkellä vakinaisesti työskentelevien museoassistenttien työnkuvaan kuuluu asiakaspalvelun lisäksi paljon muita tehtäviä. Molemmat assistentit opastavat tarvittaessa ja koordinoivat freelance-oppaiden työtehtävät sekä kahvilatoimintaa. Assistentti 1 hoitaa lisäksi museokauppaa, organisoii erilaisia tilaisuuksia sekä tiliöi laskut ja hoitaa toimistoa museosihteerin poissa ollessa. Assistentti 2 vastaa viestinnästä, kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisesta, kurssitoiminnasta ja muista pedagogisista tuotannoista. Molemmissa tehtävissä on merkittävää kuormitusta työssä, koska erityisosaamista vaativia työtehtäviä ei ole ollut mahdollista delegoida työllistetyille. Työtehtäviä on mahdollista jakaa toisiin, kun asiakaspalveluun saadaan lisää vakinaista henkilöstöä.

Assistentit pitävät lomansa limittäin ja lomakautena heitä sijaistaa ajalla 1.6.-31.8. yksi määräaikainen assistentti. Ilman asiakaspalveluhenkilöstön lisäämistä taidemuseo ei pysty enää toimimaan nykyisellä palvelutasollaan ja aukioloaikoina 1.1.2025 lähtien.

Elektroniikkamuseossa aloitti maaliskuussa 2024 museon historian ensimmäinen museoassistentti, jonka tehtävänä on museon avoinna pito, kokoelmatyössä avustaminen sekä viestintä. Aiemmin museota on pidetty avoinna vain työllistettyjen avulla. Yhden ihmisen työaika ei kuitenkaan riitä pitämään elektroniikkamuseota avoinna museon nykyisten aukioloaikojen mukaisesti, vaan työhön tarvitaan 2-3 henkilöä vuodenaikasta riippuen. Edelleen siis tänäkin vuonna museossa on työskennellyt assistentin ohella 2 työllistettyä museon aukkipidossa. Museo on asiakaspalvelupisteen siirron ja näyttelyteippausten jälkeen ollut avoinna 4.4. lähtien ja tavoittanut reilut 3.400 kävijää elokuun loppuun mennessä.

Elektroniikkamuseon aukkipito voi jatkossa toimia samalla tavalla kuin nyt, mikäli sen henkilöstöön lisätään yksi vakinaisen museoassistentin sekä kaksi kesälomasijaista (ajalla 1.6.-31.8.). Tällöin vakinaiset museoassistentit voivat sijaistaa toistensa kesälomat ja kaksi kesälomasijaista varmistavat sen, että kohde voi olla avoinna myös viikonloppuisin. Vain yhden kesälomasijaisten palkkaaminen aiheuttaa viikonlopun aukioloaikojen supistamisen.

Mikäli elektroniikkamuseoon ei lisätä lainkaan henkilöstöä avoinna pitoon, ei museo talvikaudella voi käytännössä olla avoinna viikonloppuisin kuin kahdesti kuussa lauantaisin 5 tuntia kerrallaan, tällainen aukioloaika on viestinnällisesti suuri haaste. Lisäksi kesäkaudella museon aukioloaikoja pitää supistaa ja osin se pitää lomien vuoksi sulkea. Samalla amanuessin työaika sidottaisiin

assistentin tauottamiseen. Juuri nyt tunnettuutta ja kävijämääriä kasvattava, kehittyvä kulttuuri- kohde käytännössä tapettaisiin. Elektroniikkamuseon arvo kaupungille on merkittävä paitsi vierailukohteena myös sen erikoislaatuisen sisällön vuoksi. Museon kokoelmiin kohdistuu merkittävä määrä tietopyyntöjä, kuva- ja esinelainoja niin kulttuurintutkimuksen, mediatuotantojen kuin suuren yleisönkin taholta. Museoammatillisen koulutuksen saanut assistentti on Salon museonpalveluiden valtiosuutta kartuttava henkilö.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa siirretään yksi museoassistentin tehtävä vuodelle 2026.

4022 Salon historiallinen museo

V. 2025 (1kp) Museomestari

Salon historiallisella museolla on yhdeksän historiallista, osin rakennusperintö- tai kaavasuojeletua museokohdetta. Näiden lisäksi museo hallinnoi näyttelyiden ja kokoelmien osalta 21 rakennusta sekä kuutta varastotilaa muissa rakennuksissa. Esineistöä on noin 50.000 objektiota, valokuvia 17.000 kappaletta ja kirjoja 8.800. Työtä ohjaavat Museolaki (314/2019) sekä laki Rakennusperinnön suojelemisesta (4.6.2010/498). Kokonaisuutta hoitaa neljä henkilöä, joista kaksi on työssä elektroniikkamuseossa. Museon intendentti ja kokoelma-amanuenssi eivät kahdestaan pysty hallitsemaan paikallismuseoiden suureen rakennusmäärään ja kokoelmiin kohdistuvaa työtä, teknistä osaamista vaativat tehtävät eivät kuulu heidän työnkuviinsa, eikä heillä ole niihin vaadittavaa koulutusta.

Museomestarin työpanoksella voidaan turvata paremmin esineistön säilymistä ja valvoa museo-kiinteistöjen sekä varastojen kuntoa. Henkilöstövajeesta ja tilojen huonosta kunnosta johtuen koelmaesineistöä on tuhoutunut merkittävässä määrin ja sitä menetetään edelleen. Myös tarkastuslautakunta on kiinnittänyt museopalveluiden vajaan henkilöresursointiin huomiota, viimeksi vuoden 2023 tarkastuskertomuksessaan: "Museopalvelut on toimintakertomuksessa nostanut henkilöstöresurssien riittävyyden keskeiseksi riskikseen, joka on jo osin toteutunut ja vaikuttanut palvelutoimintaan ja sen kehittämiseen." Salon historiallista museota ei pysty hoitamaan tai kehittämään ilman vakituista teknistä henkilöä.

Museomestarin työ edellyttää museoammatillisten käytänteiden tuntemista sekä teknistä suorittavaa osaamista. Museomestari vastaa museokohteiden ja esinevarastojen olosuhdevalvonnasta, tekee pieniä ylläpitokorjauksia ja muita teknistä osaamista vaativia tehtäviä, vastaa näyttelyrakentamisen tekniikasta ja osallistuu museoesineiden käsittelyyn sekä puhdistukseen. Museomestari myös huolehtii museo- ja varastokiinteistöjen valaistuksesta, esine- ja asiakasturvallisuudesta, osallistuu SAMUn museoiden näyttelyiden tekniseen kehittämiseen (mm. asekokoelmat) sekä kehittää jo lopullisesti turmeltuneen esineistön poistoprosessia kokoelmasta yhdessä museoammatillisten kanssa. Historiallisen museon museomestari myös avustaa taidemuseota näyttelyn ripustusaikana sekä teoskuljetuksissa. Museomestarin työpanos on keskeinen museoiden kokoelma- ja varastohankkeen valmistelussa ja toteutuksessa.

Museomestarin työ on vaativa ammatillinen erikoisala, jota ei Salossa pysty palveluna ostamaan. Museomestariilta edellytetään alalle soveltuvaa tutkintoa. Museomestarin (AT) tutkinto suoritetaan työn ohessa oppisopimuksena, mikäli sitä ei entuudestaan ole.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa siirretään museomestarin tehtävä vuodelle 2026.

Kirjasto- ja tietopalvelut

4120 Kirjastopalvelut

V. 2026 (1 kpl) kirjastonhoitaja

Tämä uusi perustettava tehtävä tarvitaan, jotta voimme turvata koulujen ja kirjaston välillä tehtävän kouluyhteistyön. Lukutaidon edistäminen ja lukuinnon herättäminen kuuluvat kirjaston tärkeimpiin tehtäviin. Lisääntyvä tiedon määrä ja digitalisoituminen asettavat lukutaidolle uudenlaisia vaatimuksia. Riittävän hyvä lukutaito on edellytys yhteiskunnassa pärjäämiseen, joten lukutaidon yhteiskunnallinen merkitys korostuu. Kansallisella tasolla suomalaisten lukutaito on huolestuttavasti heikentynyt 2000-luvulla. Kuilu erinomaisesti ja huonosti lukevien välillä on merkittävä. Tämän epäkohdan poistamiseksi on tehtävä työtä niin valtakunnan kuin paikallisella tasolla. Salossa kirjastopalvelut tekevät lukutaidon edistämiseksi ja lukuinnon herättämiseksi yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä ala- ja yläkoulujen kanssa. Yhteistyön sisältö ja suuntaviivat on määritelty muun muassa Salon varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppilaille

suunnatussa kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulassa, jossa jokaiselle ikä- ja luokkatasolle on tarjolla säännöllisiä kulttuurikasvatussisältöjä. Siihen sisältyvä kirjaston osuus on kirjaston ja koulujen yhdessä laatima Koulun ja kirjaston yhteistyöohjelma, joka on laadittu yhdessä opettajien kanssa jo aiemmin ja joka on sittemmin sisällytetty osaksi kulttuurikasvatusoohjelmaa.

Kirjaston osuus kulttuurikasvatussuunnitelmasta on seuraava:

Varhaiskasvatus: satuhetket

Esikoulu: kirjastovierailu (pääkirjastossa Lukutoukan vetämä eskarikerros)

Alakoulu, 1. luokka: kirjastokortit ja perustietoa kirjastosta

Alakoulu, 2. luokka: kirjavinkkaus ja kirjastonkäytönopetus

Alakoulu, 4. luokka: kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus

Alakoulu, 5. luokka: kirjavinkkaus

Yläkoulu, 7. luokka: tiedonhaun opetus

Yläkoulu, 8. luokka: kirjavinkkaus

Suunnitelmassa perustaso on velvoittava, maksuton ja kaikissa kaupungin esiopetus- ja perusopetusyksiköissä vuosittain samansisältöisenä toistuva minimitaso. Kirjastopalvelut ovat mukana toteuttamassa perustasoa yhdessä muiden palveluiden kanssa. Eri palveluiden toimijat ovat sitoutuneet toteuttamaan oman vastualueensa vuosittain osana omaa perustoimintaansa. Kulttuurikasvatussuunnitelman sisällön mukaiseen pedagogiseen työskentelyyn keskittyvälle kirjastonhoitajalle on Salon kirjastopalveluissa tarvetta. Nykyisillä, alimitoitetuilla henkilöstöresursseilla ei suoriuduta perustason edellyttämään minimitasoon, eikä myöskään kyetä palveluiden kehittämiseen, vaan lähinnä nykyisten palveluiden ylläpitämiseen.

Perustettavaa uutta tehtävää hoitava kirjastonhoitaja työskentelee ensisijaisesti Salon pääkirjastossa, mutta hän käy eri tilanteissa myös muissa kirjastoissa ja kouluilla sekä varhaiskasvatuksen yksiköissä. Tällä hetkellä kirjastopalveluiden eri yksiköissä tehtävän kouluyhteistyön määrä vaihtelee. Tämän uuden perustettavan tehtävän myötä on tavoitteena harmonisoida koko Salon alueella tehtävää kirjaston ja koulujen välillä tehtävää työtä ja siten mahdollistaa lapsille ja nuorille asuinpaikasta riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet saada riittävän hyvät taidot lukemisessa, erilaisten aineistojen sisältöjen tuntemisessa ja tiedonhaussa.

Liikuntapalvelut

4513 Liikuntatoiminta

V. 2026 (1kpl) Liikuntapaikkamestari (luonnon virkistys- ja liikuntakäyttö)

Salon luontokohteiden virkistyskäytön kehittäminen on asetettu vapaa-aika palvelujen yhdeksi strategiseksi avaimeksi Salon kaupungin valtuustokauden tavoitteissa. Määräaikaisessa tehtävässä kesällä 2024 aloittanut luontoliikuntamestari vastaa kaupungin hallinnoimien luontopolkujen, retkeilyreittien sekä virkistyskohteiden kunnossapidon järjestämisestä ja kohteiden kehittämisestä. Määräaikainen tehtävä rahoitetaan täysin perintövaroista vuosina 2024-2025. Tehtävät asettuvat suhteellisen laajalle poikkihallinnollisesti toimivalle palvelusektorille, jossa tuotettavia palveluja hallinnoi monta eri hallintokuntaa tai toimijaa ja luontokohteet tai niiden ylläpito on hajautunut kaupungin eri toimialoille eikä tekijöitä tai yhtenäistä koordinoijaa kunnossapidolle tai palveluiden kehittämiselle ole aiemmin ollut. Luontoliikuntamestarin nimikkeellä määräaikaisuus on siis vuoden 2025 loppuun. Tehtävänä on kehittää yhdessä toimialojen ja sidosryhmien kanssa luontopalveluja, edistäen näin myös eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Tehtävän myötä on mahdollista edistää kuntalaisten luontoliikunnan ja luonnon virkistyskäytön olosuhteita sekä tietoisuutta luontoliikunnan mahdollisuuksista. Nykyisin liikuntapalveluiden kahden liikuntapaikkamestarin tehtäväkentät ovat merkittävän laajat sekä haasteelliset eikä strategisesti merkittävän uuden palvelusektorikonaisuuden sisältämien tehtävien hoitaminen voi onnistua nykyisen kahden vakituisen liikuntapaikkamestarin toimesta jonkin nykyisistä palvelutehtävistä (liikuntahallit, ulkoliikunta-alueet) siitä kärsimättä kun luontoliikuntamestarin määräaikaisuus päättyy 31.12.2025. Tämän vuoksi esitetään uutta liikuntapaikkamestarin vakanssia alkamaan vuoden 2026 alusta ja tehtäväsektorina on luonnon virkistysalueiden ja luontoliikuntapalveluiden sekä olosuhteiden kehittäminen. Tehtäväkenttä on laaja ja sen vaikutukset koskevat kaikenikäisiä salolaisia sekä luontomatkailijoita. Positiivisen luontosuhteen luominen pienestä pitäen koetaan yhä tärkeämmäksi ja se tukee kaupungin ilmastostrategisten tavoitteiden saavuttamista. Uuden liikuntapaikkamestarin tehtävällä onkin yhteiskunnallista merkittävyyttä, sillä kehittämällä ja ylläpitämällä luontokohteita lisätään myös luonnossa liikkumisen tuottamaa hyvinvointivaikutusta (psykykinen, fyysinen ja sosiaalinen) kaiken ikäisille luonnossa liikkujille.

Luontoliikuntaan keskittyvän uuden tehtävän perustaminen tukee erityisesti Salon kaupunkistrategian 2030 ("Hyödynnämme Salon monipuolisia luontokohteita sekä kuntalaisten hyvinvoinnin, että matkailun edistämisessä"), toteuttamista.

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

6510 Elinkeinokehittäminen (tapahtumien kehittäminen)

V. 2025 (1 kpl) Tapahtumakoordinaattori

Tapahtumakoordinaattorin tehtävänä on Salon profilointi, markkinointi ja myynti tapahtumakaupunkina kaupungin strategian mukaisesti. Tehtävä sisältää profiiliin sopivien tapahtumien hakemisen Saloon, kaupungin asiantuntijapalvelut tapahtumien järjestäjille muun muassa sopiviin tiloihin ja ajankohtiin liittyen sekä markkinointiyhteistyöpäätösten ja tilavarausten valmistelun ja yhteyshenkilönä toiminen tapahtumien järjestäjien, kaupungin eri palvelualueiden ja viranomaisten välillä. Tehtävää on hoidettu määräaikaisesti 2023-24.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa tapahtumakoordinaattori siirretään määräaikaisiin kahdeksi vuodeksi.

Työllisyyspalvelut

1836 Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

V. 2025 (1 kpl) Vastaava kotoutumisohtaja

Maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen tehtäväalue siirtyi viimeisimmässä organisaatiouudistuksessa osaksi työllisyyspalveluja. Käynnissä olevat kotoutumislain kokonaisuudistus, TE-uudistus sekä ajankohtainen ukrainalaisten tilanne ovat tuoneet ja tuomassa enenevässä määrin maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen tehtäviä. Kyseessä on strategisesti merkittävä osa-alue, johon panostamalla varmistetaan työikäisen väestön riittävyyttä tuleville vuosille. Kokonaisuus on laaja, se pitää sisällään runsaasti kuntaa velvoittavaa lainsäädäntöä sekä erilaisia rahoituksia kunnalle. Salon kaupunki on tällä hetkellä neuvottelemassa työllisyysalueen kuntien kanssa TE-kotoutumistehtävien lisäksi myös kunnan muiden, vuonna 2025 merkittävästi lisääntyvien lakisääteisten kotoutumistehtävien järjestämisestä koko alueelle vastuullisena viranomaisena. Tässä murrostilanteessa kotoutumisen kokonaisuuden kehittämiseen olisi syytä panostaa nykyistä paremmin. Vuonna 2025 kotoutumisen edistämisen tehtävissä työskentelee noin 15 työntekijää. Iso osa henkilöstöstä on määräaikaisissa palvelussuhteissa vakiintumattoman tilanteen takia. Kun uudistusten myötä saadaan ensi vuonna TE- ja koto-toiminnot kunnolla käyntiin, päästään tarkemmin näkemään minkälaiseksi malli ja työntekijärakenne tehtävineen kannattaa jatkossa muodostaa. Tilanne edellyttää panostusta johtamiseen. TE- ja muut kunnan koto-palvelut ovat toiminnan kokonaisuuden kehittämiseksi syytä yhdistää uuden palkattavan esihenkilön alaisuuteen. Kotoutumispäällikön tehtävästä 50 prosenttia suunnataan työllisyysalueen tehtäviin, jolloin aiemmin kahdelle esihenkilölle suunniteltu noin 55 työntekijän henkilöstömäärää saadaan kohtuullisemmaksi.

Kotoutumispäällikön ensimmäisen vuoden palkkakustannuksista 30.000 euroa katetaan haettavalla tilapäisen suojelun lisätuella (TEM).

Kaupunginjohtajan esitys: Kotoutumispäällikön tehtävänimike muutetaan vastaavaksi kotoutumisohtajaksi.

6524 Waltti-työpaja

V. 2025 (3 kpl) työvalmentajaa ja (1 kpl) yksilövalmentaja

Waltin työpajatoiminta on perustettu vuonna 2010 ja sillä on edelleen merkittävä tehtävä vaikeasti työllistyvien valmentamisessa työmarkkinoille sekä työkyvyn arvioinneissa. Palvelua tuetaan tällä hetkellä mm. TE-palvelujen tueksi työkokeiluina, hyvinvointialueelle kuntouttavana työtoimintana sekä tarjotaan työharjoitteluja oppilaitoksille, työtoimintaa Riselle sekä työkokeilumahdollisuuksia eläkevakautusyhtiöille. Pajoilla tehdään kustannustehokkaasti kaupungin sisäisiä tilaustöitä. Waltin työpajatoiminta pitää sisällään kuusi työpajaa: Iskuryhmä (ulkotyöt), Halli (puutyöt), tekstiilipaja, WLab (IoT-paja), Catering sekä Voimalan kahvilapaja. Jokaiselle työpajalle on vihdoin vuosien jälkeen saatu yksi vakinainen työvalmentaja. Ohjausresurssia on tuettu palkkatukityöllistetyillä, mutta koska työllistämistoiminta joudutaan nyt lakkauttamaan, tulee riittävä ohjausresurssi varmistaa nyt kolmella palkattavalla työvalmentajalla ja yhdellä yksilövalmentajalla, joiden työpanos jakautuu tilanteen ja tarpeen mukaan eri pajoille. Mikäli uusia työvalmentajia ei saada palkattua, joudutaan pajapaikkoja rajaamaan ja pajat pitämään kiinni aina henkilöstön poissaolojen aikana. Käytännössä tämä aiheuttaa merkittävän ongelman asiakkaiden eri

sopimusmuotojen voimassa ololle aiheuttaen erityisjärjestelyjä ja lisätyötä toisaalle, vaikeuttaa työtilausten hoitamista sekä käytännössä laskee toiminnan laatua ja sen myötä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kiinnostusta.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa siirretään työvalmentajat sekä yksilövalmentaja määräaikaan 1 vuoden ajaksi. Vuoden 2025 alussa työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Seurataan vuoden aikana mitä vaikutuksia tulevalla te-uudistuksella on toimintaan.

6530 TE2025 palvelut

V. 2025 (1 kpl) maksatusasiantuntija

TE-palvelu-uudistuksessa KEHA-keskuksen TE-maksatustehtävät siirtyvät kuntien hoidettavaksi. Näitä tehtäviä ovat palkkatuen, starttirahan, harkinnanvaraisen kulukorvauksen, matka- ja yöpymiskustannusten korvauksien, työolosuhteiden järjestelytuen maksatukset sekä työllisyysalueen TE-palveluiden ostolaskujen hallinnointi käyttövelvoitteen piiriin tulevassa tietojärjestelmässä (YA-järjestelmä). Salon työllisyysalue on yksi niistä viidestä työllisyysalueesta, jonne ei jostain syystä siirry lainkaan Kehan henkilöstöä eikä täten maksatusosaamista. Salo neuvottelee edelleen muiden työllisyysalueiden, erityisesti Turun kanssa mahdollisuudesta ostaa tämä palvelu, mutta tällä hetkellä tilanne näyttää sen osalta mahdottomalta, koska maksatustehtävät aiheuttavat kaikkineen valtakunnallisesti tällä hetkellä suuria haasteita. Tässä tilanteessa Salon työllisyysalueen pitää varautua hoitamaan tämä tärkeä viranomaistehtävä itse ja käytännössä siihen pyritään löytämään valmis osaaaja, mikäli loppuvuoden aikana ei löydy muuta ratkaisua.

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

5214 Liikenneväylät

V. 2025 (1 kpl) infratyöntekijä

Liikenneväylien Perniön, Teijon ja Särkisalon alueilla infratyöntekijän tehtävänä on katujen kunnossapitoon liittyvät työtehtävät kesällä ja talvella. Parhailaan katujen kunnossapitoa alueella hoitaa yksi infratyöntekijä ja tarvittaessa käytetään osto palveluita koviempien talvikelien aikana. Uusi infratyöntekijä mahdollistaa paremman palvelutason talvikunnossapidossa ja kesällä pieni muotoisten infrahankkeiden toteuttamisen.

Tilapalvelut

5313 Kiinteistöjen hoito

V. 2025 (1 kpl) LVI-asentaja.

Salon kaupungin Tilapalvelut hallinnoi yli 350 rakennusta. Jotta rakennukset toimivat, niin kuin ne on suunniteltu toimivan, on rakennuksia huollettava. Tällä hetkellä Tilapalveluissa työskentelee yksi iv-asentaja, jonka vastuulla on LVI- sekä automaatiojärjestelmien huolto ja ylläpito kohteissa. Iv-asentaja on tällä hetkellä ylityöllistetty, eikä hänellä myöskään ole loman tai sairausloman aikaista tuuraaajaa. LVI-asentajalle on todellista tarvetta.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

5421 Koulujen puhtaanapito

V. 2025 (5 kpl) laitoshuoltaja

Kaupungin puhtaanapitopalvelukohteista siirtyi kaupungin hallituksen toukokuuisella/ 2023, päätöksellä Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistö, liikuntatoimen ja kansalaisopiston tiloihin puhtaanapidon ostopalvelupilotointikokeiluun kahden vuoden sopimuksella ja vuoden optiolla, 1.1.2024, alkaen. Tällöin kyseisen kohteen kolme koulujen laitoshuoltajaa (KP 5421) siirrettiin YT-menettelyin kaupungin puhtaanapidosta vapautuneisiin muihin, toistaiseksi tehtäviin ja puhtaanapidon kohteisiin 1.1.2024, alkaen ja vapautuneet tehtävät lopetettiin, eikä niihin varattu palkkamäärärahaa kuluvalle vuodelle.

Kyseinen puhtaanapidon ostopalvelupilotointi päättyi kaupunginhallituksen päätöksellä kuluvan vuoden toukokuussa, jotenka pilotointikokeilu kesti vain puolivuotta 31.7.2024 asti ja Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistö liikuntatoimen ja kansalaisopiston tiloihin siirtyi takaisin kaupunkiin

puhtaanapidon tehtäväksi 1.8.2024, alkaen. Tällöin haettiin, saatiin ja palkattiin henkilöstöjaostolta määräaikainen täyttölupa tarvittaviin kolmeen koulujen puhtaanapidon laitoshuoltajatehtävään Ollikkalan koulu- ja päiväkotikiinteistöön ajalle 1.8- 31.12.2024, sillä uusia tehtäviä ei perusteta kesken vuoden, jotenka tehtävät määräaikaisia.

Kyseiset kolme koulujen laitoshuoltajatehtävää (KP 5421) ovat välttämättömiä Salon kaupungille ja Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistölle ja sen liikuntatoimen- ja kansalaisopiston tiloille. Kyseisten tilojen puhtaanapito ei onnistu ilman esitettyjä tehtäviä.

Salon kaupungin perusopetuksessa avautui uusi ns. LASU-koulu Halikon Armfeltin yhtenäiskouluun hallinnollisesti liitettynä, os. Linnakoskentie 5 Halikko, kuluvan vuoden maaliskuussa. Koulukiinteistö sijaitsee erillään Armfeltin koulusta, välimatka Armfeltin kouluun ja kaupungin muihin siivouskohteisiin on mittava. Koulukiinteistö on pinta-alaltaan laaja, huomioiden sen vaativan opetustehtävän ja se sisältää riittävät sosiaali- ja ruokapalvelutilat laitteineen opettajille ja koululaisille.

Kiinteistö tarvitsee laitoshuoltajatehtävän, jotenka henkilöstöjaostolta haettiin, saatiin ja täytettiin määräaikainen laitoshuoltajatehtävä (KP 5421), 1.3.2024 alkaen, 31.12.2024 asti. Kesken vuoden ei perusteta uusia toistaiseksi tehtäviä. LASU-koulun puhtaanapito ei onnistu ilman uutta ja täysin LASU-koulun puhtaanapitoon keskittyvää laitoshuoltajatehtävää

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on suorittanut työsuojelu- ja valvontatarkastuksen Salon Mois-ion koulussa. Perustehtävänsä mukaisesti, tavoitteenaan työntekijöiden ja asiakkaiden eli koulu-laisten työolosuhteiden valvonta, parantaminen ja kokonaisvaltainen kehittäminen. Todettakoon, kiinteistön kokoon nähden Salon Mois-ion koulussa on tällä hetkellä paljon henkilökuntaa ja koulu-laisia, joskin ennusteiden mukaisesti määrät näyttävät laskevan viiden vuoden päästä? Lounais-Suomen aluehallintovirasto raportoi, esittäen Salon Mois-ion koulun puhtaanapitoon yhtä laitoshuoltajatehtävää lisää koulun tämän hetken asiakasmäärien tarpeet huomioiden. Kohdistuen, koulun sisääntuloeteisaulaan, ensimmäisen kerroksen luokkiin ja teknisten töiden työtilan puhtaanapitoon. Koulun välituntipihalta ohjautuva maa-aines ja pihan pinnoite ohjautuu pölymäisenä materiaalina koulutiloihin, erityisesti ensimmäiseen kerrokseen.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan laitoshuoltaja.

5422 Päiväkotien puhtaanapito

V. 2025 (1 kpl) laitoshuoltaja

Kaupungin puhtaanapitopalveluiden kohteista siirtyi kaupungin hallituksen toukokuuisella/ 2023, päätöksellä Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistö, liikuntatoimen ja kansalaisopiston tiloineen puhtaanapidon ostopalvelupilottikokeiluun kahden vuoden sopimuksella ja vuoden optio, 1.1.2024, alkaen. Tällöin kyseisen kohteen päiväkotien puhtaanapidon (KP 5422) laitoshuoltajatehtävä siirrettiin YT-menettelyin kaupungin puhtaanapidosta vapautuneeseen toiseen toistaiseksi tehtäviin ja puhtaanapidon kohteeseen 1.1.2024, alkaen ja vapautunut tehtävä lopetettiin, eikä niihin varattu palkkamäärärahaa kuluvalla vuodelle.

Kyseinen puhtaanapidon ostopalvelupilotointi kuitenkin päättyi kaupunginhallituksen päätöksellä kuluvan vuoden toukokuussa, jotenka pilotointikokeilu kesti vain puolivuotta 31.7.2024 asti ja Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistö liikuntatoimen ja kansalaisopiston tiloineen siirtyi takaisin kaupungin puhtaanapidon tehtäväksi 1.8.2024, alkaen. Tällöin haettiin, saatiin ja palkattiin henkilöstöjaostolta määräaikainen täyttölupa tarvittavaan, yhteen päiväkotien laitoshuoltajatehtävään Ollikkalan koulu- ja päiväkotikiinteistöön, siis Ollikkalan päiväkotiiin ja Salon ruotsinkieliseen päiväkotiin ajalle 1.8- 31.12.2024, sillä uusia tehtäviä ei perusteta kesken vuoden, jotenka tehtävä on määräaikainen.

Kyseinen, toistaiseksi laitoshuoltajatehtävä (KP 5422) on välttämättömiä Salon kaupungille, eikä Ollikkalakiinteistön päiväkotien puhtaanapito onnistu ilman esitettyä tehtävää.

5413 Salon keskuskeittiö

V. 2025 (1kpl) työhön osallistuva ruokapalveluohjaaja

Salon kaupungin ravitsemispalveluiden asiakkaan: perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkko on laaja, näin ollen ravitsemispalveluilla palvelukohteita paljon, kohteiden asiakasmäärät vaihtelevat, välimatkat kohteiden välillä osin pitkiä ja useissa kohteissa tehdään ns. yhdistelmätyötä, asettaen haasteen osaamiselle, erityisesti perehdytykselle. Erityisen haasteen palvelutuotannolle asettaa myös valtakunnallinen työvoimapula, joka saavuttanut jo Salonkin.

Keinona ruokapalvelutuotannon ja -palvelun kehittämiseksi ja parantamiseksi ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut esittävät työhön osallistuvan ruokapalveluohjaajatehtävän perustamista. Pitkälti uudessa tehtävässä liikutaan, ohjataan, opastetaan ja perehdytetään uutta ja nykyistä ravitsemispalveluhenkilöstöä perustehtävänsä tuotantoon. Tehtävässä toimitaan ravitsemis- ja

puhtaanapitopalveluiden tuotannon yhdyshenkilönä, kannustajana työtoverin tapaisesti ja panostetaan maahanmuuttajatyövoiman perehdytykseen ja ohjaukseen ja samalla osaksi Rapun työyhteisöä.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan työhön osallistuva ruokapalveluohjaaja.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Ympäristöterveydenhuolto

7211 Terveysvalvonta ja 7212 Eläinlääkintähuolto

V. 2025 (1 kpl) Hygieenikkoeläinlääkäri

Yhteinen terveysvalvonnalle (7211) ja eläinlääkintähuollolle (7212). Salon kaupungin palveluksessa oli vuoteen 2015 saakka sekä hygieenikko että erikseen ympäristöterveydenhuollon kokonaisuudesta vastaava esihenkilö. Esihenkilön eläköityessä v. 2015 hygieenikon virka lakkautettiin ja tehtävät yhdistettiin säästötoimena. Salon ja Someron ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa v. 2023 alussa. Siinä yhteydessä Salon kaupungin palvelukseen siirtyi terveystarkastaja sekä 2 kaupungineläinlääkäriä, joista toisella on 20 prosenttia työajasta elintarvikevalvonnan tehtäviä. Lisäksi yhteistoiminta-alueelle perustettiin uutena toinen valvonta-eläinlääkärin virka. Ympäristöterveydenhuollon henkilöstömäärä on tällä hetkellä 15 kokoaikaista. Hygieenikkoeläinlääkärin vastuualueena olisi erityisesti eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevät valvontakohteet, mukaan lukien alkutuotannon valvonta sekä erityisesti eläinlääkintähuollon toimintaan liittyvät suunnittelu-, kehittämis- ja valmistelutehtävät. Esimerkiksi maidontuotantotilojen alkutuotannon valvontaa voi tehdä vain eläinlääkäri ja lisäksi munanpakkaamojen ja lihanleikkaamoiden valvonnasta vastaavan tulee olla koulutukseltaan eläinlääkäri. Lisäksi hygieenikkoeläinlääkäri toimisi ympäristöterveyspäällikön sijaisena. Tällä hetkellä ympäristöterveydenhuollossa ei ole toimivaa esihenkilösijaisjärjestelmää ja mm. tarkastuslautakunta on vuoden 2023 tarkastuskertomuksessa kiinnittänyt asiaan erityistä huomiota ja edellyttänyt selvitystä tilanteen korjaamiseksi. Hygieenikkoeläinlääkärin viran perustaminen vapauttaisi ympäristöterveyspäällikölle nykyistä enemmän aikaa henkilöstöjohtamiseen sekä toiminnan kehittämiseen. Erityisesti eläinlääkintähuollossa on henkilöstön vaihtuvuus ollut suurta ja rekryointitarve on jatkuvaa. Hygieenikkoeläinlääkärin viran myötä Someron toisen kaupungineläinlääkärin työaika vapautuisi kokonaan praktiikkatehtäviin, mikä helpottaisi osaltaan eläinlääkärijärjestelyjä. Laadukas elintarvikevalvonta edellyttää jatkuvaa koulutautumista ja lainsäädännön seuraamista, mihin ei praktiikan ohessa pysty käytännössä paneutumaan riittävästi.

Salon ja Someron yhteistoiminnan käynnistyessä siirtyvä henkilöresurssi ei vastannut alueen terveysvalvonnan tarpeita ja sitä paikkaamaan talousarvioon on vuosittain varattu rahaa määrälliselle terveystarkastajalle n. 4 kuukauden ajalle. Järjestelyyn liittyy paljon epävarmuuksia ja se on koettu työlääksi siitä saatuun hyötyyn nähden ja yksikkö olisi valmis luopumaan siitä hygieenikkoeläinlääkärin viran myötä.

Liikelaitos Salon Vesi

8111 Vesilaitoksen hallinto ja 8131 Viemärlaitoksen hallinto

V. 2025 (1 kpl) Rakennuttajainsinööri

Rakennuttajainsinöörin tehtävänä on vesihuollon verkosto- ja laitoshankkeiden suunnitteluttaminen, hankinta, tilaajatehtävät ja työmaavalvonta. Kertynyt saneerausvelka sekä Salon poikkeuksellisen laaja vesihuoltoverkosto edellyttää investointien kokonaisuuden nostamista aiemmasta 1-2 miljoonaa euroa/vuosi tasolle 4-5 miljoonaa euroa/vuosi omaisuuden kunnon ja palvelutalon säilyttämiseksi. Ilman vakituista rakennuttajaa näitä välttämättömiä investointeja ei ole mahdollista toteuttaa tarvittavassa laajuudessa, ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti. Vesiliikelaitoksella on 1.9.2024 alkaen toiminut määräaikainen rakennuttajainsinööri. Jo lyhyt kokemus uudesta työnjaosta on osoittanut, että investointihankkeita saadaan käynnistettyä ja vietyä eteenpäin aiempaa tehokkaammin. Tehtävä on tarpeen perustaa vakituisena, koska saneeraustarve pysyy suurena pitkään. Salon Vedellä on ollut vuoden 2024 ajan määräaikainen asiantuntijatehtävä (kunnossapitoinsinööri). Tehtävää ei ole esitetty jatkettavaksi vuonna 2025, vaikka tarvetta olisi tällekin tehtävälle. Asiantuntijatehtävissä ei siis ole nettolisäystä vuodelle 2025.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelman perustelutekstejä täydennetään: Salon Vedellä on ollut vuoden 2024 ajan henkilöstösuunnitelmassa määräaikainen kunnossapitoinsinööri

tehtävä, jota ei esitetä jatkettavaksi vuonna 2025. Rakennuttajainsinöörillä ei näin ollen ole kustannusvaikutuksia.

8113 Vesijohtoverkosto ja 8137 Viemäriverkosto

V. 2025 (2 kpl) Vesihuoltoasentaja

Salon Veden merkittävin pitkän aikavälin riski on ylläpidettävän omaisuuden laajuus, mikä uhkaa sekä toiminnan taloudellisuutta että palvelutasoa. Erittäin laaja vesihuoltoverkosto edellyttää ikääntyessään yhä suurempaa panostusta ylläpitoon ja saneerauksiin. Ennakoivaa kunnossapitoa ei ole tehty riittävästi, mikä näkyy mm. korkeissa vuotovesimäärissä ja toimintojen häiriöalttiudessa. Vesihuoltoverkostojen kunnossapidossa työskentelee tällä hetkellä neljä asentajaa. Nämä resurssit riittävät vain rikkoutumisten ja vikojen korjaamiseen eikä ennakoivaa kunnossapitoa, toimivuustarkastuksia tai vuotavuustutkimuksia pystytä tekemään, ainakaan ilman jatkuvia keskeytyksiä. Kahden tehtävän lisäämisellä yksi työpari voi keskittyä testaamisiin ja korjaustöihin, joita on pitkään jouduttu laiminlyömään. Tehtäviä ovat esimerkiksi talousveden runkoventtiilien testaus ja korjaukset, viemärikaivojen tarkastukset ja korjaukset ja erilaisten saneerausten vaatimat liitostyöt. Työt ovat sellaisia, joita ei kannata ulkoistaa.

7.2 Lakkautettavat virat ja työsuhteet 2025

Opetuslautakunta

Varhaiskasvatuspalvelut

3111 Varhaiskasvatuspalvelut

V. 2025 (2 kpl) Perhepäivähoitaja

Eläköitymisten seurauksena on jäänyt avoimeksi kaksi perhepäivähoitajan tehtävää, jotka voidaan lakkauttaa ja perustaa yksi konsultoivan erityisopettajan tehtävä.

Opistopalvelut

4601 Kansalaisopisto

V. 2025 musiikinopettaja

Kansalaisopistossa on kaksi musiikinopettajan virkaa, joista toinen on suunnittelijaopettajan virka. Virat ovat tulleet Perniön ja Halikon kansalaisopistoista opistojen yhdistyessä vuonna 2009. Musiikinopettajan eläköityessä on tarkoituksenmukaista siirtää koko musiikin kurssitarjonnan suunnittelu musiikin suunnittelijaopettajalle ja käyttää musiikin opetuksessa jatkossa tuntiopettajia. Tämä lisää joustoa, jota tarvitaan kysynnän vaihdellessa ja opiston kurssitarjontaa uudistettaessa. Musiikin suunnittelijaopettajan opetusvelvollisuuden ja muun työn suhdetta tarkastellaan uudelleen samassa yhteydessä työehtosopimuksen antamien mahdollisuuksien mukaan. Tehtäväkuva ei muutu olennaisesti.

Tekninen lautakunta

Tilapalvelut

5313 Kiinteistöjen hoito tilanvuokrauspalvelut ja 5316 Kiinteistöjen hoito asunnonvuokraus

V. 2025 (3 kpl) kiinteistöhoitaja

Irtisanoutumisista johtuen kaksi osa-aikaista (50%) ja (55%) kiinteistöhoitajan paikkaa on jäänyt avoimeksi, jotka voidaan lakkauttaa ja perustaa yksi lvi-asentajan tehtävä.

7.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025–2028

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

V. 2025 Korkeakouluharjoittelijat

Konsernipalveluiden toimialan yhteinen määrärahavaraus mahdollistamaan yhteistyön tekemisen oppilaitosten kanssa muun muassa korkeakouluharjoittelijoiden osalta.

V. 2025 (2 kpl) Diplomityöntekijä-/lakimiesharjoittelija, 6kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2024 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Rekrytointihaasteista johtuen maankäyttöpalveluilla on tehtäviä todennäköisesti täyttämättä vielä vuonna 2024. Yksityisten asiakkaiden vireille laittamia asioita on edelleen niin paljon, että joko lakimiesharjoittelija tai diplomityöntekijä tarvitaan avustamaan resurssipulassa. Lakimiesharjoittelijan/diplomityöntekijän tehtävänä olisi avustaa kaupungin kaavoitusta ja lupakäsittelyyn liittyviä poikkeamisasioita sekä maanmittaus- ja tonttiasioita (6 kk:n henkilötyöpanos).

Kaupunginjohtajan esitys: Palkkausryhmän esityksestä maankäyttöpalveluiden hallintoon esitetty määräaikainen diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija on siirretty hallintopalveluiden henkilöstösuunnitelmaan.

Opetuslautakunta

Opetuspalvelut

Perusopetus

3200 Perusopetus

V. 2025 (3kpl) resurssiopettajat, s2

S2 eli suomea toisena kielenään opiskelevien oppilaiden määrä on noussut merkittävästi perusopetuksessa. Oppilaiden oppimisen järjestämiseksi tarvitaan resurssiopettajia, jotta heidän suomen kielen oppimista voidaan tukea kielen oppimisen alkuvaiheessa riittävästi. Riittävä suomen kielen osaaminen on peruste ja tuoväline muiden oppiaineiden oppimiselle.

V. 2025 (2kpl) koulunkäyntiohjaajat, s2

S2 eli suomea toisena kielenään opiskelevien oppilaiden määrä on noussut merkittävästi perusopetuksessa. Oppilaiden oppimisen tuen järjestämiseksi tarvitaan koulunkäyntiohjaajia, jotta heidän suomen kielen oppimista voidaan tukea riittävästi varsinkin kielen oppimisen alkuvaiheessa.

Nuorisopalvelut

3368 Etsivä nuorisotyö

V. 2025 (1 kpl) Etsivän nuorisotyön työntekijä

Etsivässä nuorisotyössä on ollut ns. ostopalvelusopimus A-klinikan kanssa, mutta V. 2024 sopimusirtanottiin A-klinikan puolelta. Salon kaupunki sai AVI:n etsivän nuorisotyörahoitusta viidelle (5) etsivän nuorisotyön työntekijälle. Viides (5) etsivän nuorisotyön määräaikaisen työntekijän työn painopistealueena on maahanmuuttotilanteiset nuoret ja nuoret aikuiset. Tavoitteena on vieraskielisten nuorten tukeminen kotoutumisessa ja yhteiskuntaan sopeutumisessa.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan määräaikainen etsivän nuorisotyön tekijä, sillä tehtävässä on jo voimassa oleva palvelussuhde ulkopuolisella hankerahoituksella. Määrärahat jäävät talousarvioon.

3362 Nuorisotoiminta

V. 2025 (6 kpl) päiväleiriohjaaja

1-3 -luokkalaisille suunnattua kesäpäiväleiritoimintaa jatketaan vuonna 2025 kahden viikon ajan. Päiväleiritoiminnan ohjaukseen palkataan 6 määräaikaista ohjaajaa (mahd. koulunkäynninohjaajat) 2 viikoksi, 30h/vko. Päiväleiritoiminta on lähtenyt liikkeelle valtuustoaloitteesta 2024.

V. 2025 (1 kpl) päiväleirin vastuuhjaaja

Päiväleirin vastuuhjaajaksi palkataan "kesätyöhön" touko-kesäkuuksi työntekijä, jonka vastuulla on suunnittelu- ja valmistelutyöt, hankinnat, viestintä, raportointi ja päiväleirin koordinointi. Päiväleiritoiminta on lähtenyt liikkeelle valtuustoaloitteesta 2024.

3365 Nuorisotilat

V. 2025 (4 kpl) Avoimen nuorisotyön ohjaaja, liikennepuisto

Avoimessa nuorisotyössä vähennetään osa-aikaisten nuorisotilaohjaajien määrää ja palkataan määräaikaista nuorisohjaajia (4). Määräaikaisten nuorisohjaajien työ koostuu nuorisotiloilla, leireillä ja retkillä tehtävistä töistä, lisäksi työhön tulee kuulumaan Liikennepuiston vastuutehtävät sekä nuorisovaltuuston kanssa tehtävät työt. Liikennepuistoon ei enää palkata kesäaikaista vastuuhjaajaa. Tavoitteena on nuorisotyön laadukkuuden parantaminen, työnjakaminen ja palveluiden varmistaminen.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan määräaikaiset nuorisotyön ohjaajat, koska kyseessä on olemassa olevan toiminnan uudelleenjärjestelyä. Avoimessa nuorisotyössä vähennetään osa-aikaisten nuorisotilaohjaajien määrää ja palkataan määräaikaista nuorisohjaajia. Toiminnan uudelleen järjestelyllä ei ole kustannusvaikutuksia. Määrärahat jäävät talousarvioon.

Vapaa-ajan lautakunta

Kulttuuripalvelut

4021 Taidemuseo Veturitalli

V. 2025 Museoassistentit Elektroniikkamuseo (2) ja Veturitalli (1)

Museoiden nykyiset aukioloajat vaativat työvuorojen sovittamiseen viikkotyöaikaan taidemuseossa minimissään neljä henkilöä samanaikaisesti ja elektroniikkamuseossa kolme. Tällä järjestelyllä tautus ja työvuorojen kesto saadaan lain vaatimalle tasolle. Kesälomakaudella lomasijaisiksi tarvitaan taidemuseoon yksi henkilö ja elektroniikkamuseoon kaksi henkilöä, minkä lisäksi vaki-naisen henkilöstön kesälomat täytyy suunnitella toisiinsa limittyviksi. Taidemuseossa viikonloppui-sin tulee työaikalain tautusmääräysten vuoksi olla kaksi henkilöä töissä, elektroniikkamuseossa riittää yksi. Määräaikaiset kesälomasijaiset työskentelevät 1.6.-31.8. välisen ajan.

4022 Salon historiallinen museo

V. 2025 Museoassistentit Perniön ja Meritalon museot (2)

Perniön museota on ennen sen korjausta ja uudistusta pidetty avoinna kolmannen sektorin yhteistyösopimuksella. Paikallismuseoiden aukipitoa koskevat yhteistyösopimukset kilpailutettiin ke-väällä 2020, eikä Perniön museota koskien saatu yhtään tarjousta. Tehdyn selvitystyön perus-teella Perniön museota on jatkossa mahdollista pitää avoinna vain palkatulla työvoimalla. Merita-lon museota on aiemmin pidetty avoinna kesäisin työllistettyjen ja kaupungin kesätyöläisten voi-min. Kesäksi 2022 palkattiin ensimmäistä kertaa määräaikaiset, museoammattilliset työntekijät molempiin museoihin. Näin saatiin nostettua palvelun tasoa, järjestettyä tapahtumia ja kursseja sekä markkinoitua kohteita huomattavasti aiempaa paremmin. Kesän 2024 aukipito samalla ta-valla on vahvistanut entisestään museoiden tunnettuutta ja asiakasmäärät ovat nousussa. Museoiden aukioloajat ja kesän tapahtumat määritellään jo talvella ilman varmuutta, onko avoinna pitoon lainkaan henkilöresursseja. Museoiden aukipito täytyy olla varmallalla pohjalla, muu-ten sisältöihin tehtävä työ menee hukkaan. Pätevää ja asiantuntevaa museotyön osaamista ei pysty ostopalveluna hankkimaan, museoalan sisältöosaajat eivät harjoita yritystoimintaa. Määrä-aikainen (5 kk) museoassistentti palkataan kesäkaudeksi, jolloin hän pitää museota avoinna, opastaa ryhmiä, laatii pedagogista materiaalia, osallistuu tapahtumien järjestämiseen, siistii mu-seon sisätilat sekä huolehtii Meritalon museopuutarhan kevyistä hoitotöistä. Museoassistentti or-ganisoi ja opastaa myös kulttuurikasvatusohjelma Nappulan koululaisryhmät kohteissa touko- ja

elo-syyskuun aikana. Näin Nappulaa varten ei tarvitse erikseen palkata oppaita Meritalon ja Periniön museoiden osalta.

Liikuntapalvelut

4513 Liikuntatoiminta

V. 2025 Tuntiohjaajat ja avustajat

Liikuntapalvelussa käytetään ohjatussa liikunnassa tuntiohjaajia ja avustajia kevät- ja syyskaudelle erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin koko kaupungissa sekä kesäkaudella uimaopetuksessa. Tuntiohjaajina toimii liikunnanohjaajia, uimaopettajia, vauva- ja perheuhinninohjaajia sekä avustajia. Vakinaisten liikunnanohjaajien ei ole mahdollista ohjata kaikkia ryhmiä (ryhmiä on n. 450 vuodessa). Määräaikaiset tuntiohjaajat ohjaavat keskimäärin 1-4 tuntia viikossa kurssikausien ajan. Tuntiohjaajien avulla liikuntapalveluissa on järjestetty vuosikymmenien ajan merkittävä osa ohjatusta liikunnasta.

4514 Ulkoliikuntapaikat

V. 2025 Luistelukenttien valvojat

Määräaikaiset kausityöntekijät ovat kaupungin reuna-alueilla sijaitsevien jääkenttien hoitajia. Hoitajat asuvat kenttien lähellä ja heidät palkataan luistelukauden ajaksi. Vakituiset työntekijät eivät voi iltaisin lukita koppeja ja sammuttaa valoja monilla eri kentillä, koska ulkoliikuntapaikkojen hoitotyöt tehdään pääsääntöisesti päivisin.

V. 2025 Kausityöntekijät

Ulkoliikuntapaikkojen hoidossa on ollut vuosittain 4kpl työllistettyjä työntekijöitä, mutta tuleville vuosille näitä ei olla enää saamassa, joten heidän tilalleen joudutaan palkkaamaan kausityöntekijöitä vakituisen henkilöstön lomittamiseen sekä kesäajan töiden tekemiseen.

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

5110 Maankäyttöpaleluiden hallinto

V. 2025 (2 kpl) Diplomityöntekijä-/lakimiesharjoittelija, 6kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2024 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Rekrytointihaasteista johtuen maankäyttöpalveluilla on tehtäviä todennäköisesti täyttämättä vielä vuonna 2024. Yksityisten asiakkaiden vireille laittamia asioita on edelleen niin paljon, että joko lakimiesharjoittelija tai diplomityöntekijä tarvitaan avustamaan resurssipulassa. Lakimiesharjoittelijan/diplomityöntekijän tehtävänä olisi avustaa kaupungin kaavoitusta ja lupakäsittelyyn liittyviä poikkeamisasioita sekä maanmittaus- ja tonttiasioita (6 kk:n henkilötyöpanos).

Kaupunginjohtajan esitys: Palkkausryhmän esityksestä maankäyttöpalveluiden hallintoon esitetty määräaikainen diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija on siirretty hallintopalveluiden henkilöstösuunnitelmaan.

5114 Paikkatietopalvelut

V. 2025 Kartoittaja-harjoittelija, 3kk

Maankäyttöpalveluille on tullut tiedusteluita opiskelijoiden harjoittelupaikoista. Vuoden 2024 talousarviossa onkin syytä varata erikseen rahaa tähän tarkoitukseen. Paikkatietopalvelut tarvitsee kartoittaja-harjoittelijan, jotta kesäaikaanakin mittaustoimintaa voidaan jatkaa keskeytymättä kesälomista huolimatta (3 kk:n henkilötyöpanos). Kartoittaja-rekrytoinneissa on ollut haasteita. Jotta jatkossa rekrytointihaasteilta vältyttäisiin, olisi hyvä päästä markkinoimaan kaupunkia työnantajana jo opiskeluvaiheessa.

Elinkeinopalvelut

Kaupungin kehittäminen

6510 Elinkeinokehittäminen

V. 2025 (1 kpl) Projektipäällikkö

Toimii projektipäällikkönä asuntomessujen valmistelussa vastaten hankkeen eri osatehtävien koordinoinnista: messualuerakentaminen, rakennushankkeiden edistäminen ja koordinointi, kaupungin vastuulla olevien tapahtumatuotannollisten hankintojen kilpailutus ja tilaaminen, kaupungin markkinoinnin ja viestinnän tavoitteiden asettaminen ja toteuttaminen, asuntomessujen toimiin liittyvien tavoitteiden toteuttaminen. Tehtävän täyttäminen vuoden 2025 aikana on sidonnainen Suomen Asuntomessujen myönteiseen päätökseen messujen toteutumivuodesta.

6510 Elinkeinokehittäminen (tapahtumien kehittäminen)

V: 2025-2026 (1 kpl) Tapahtumakoordinaattori

Tapahtumakoordinaattorin tehtävänä on Salon profilointi, markkinointi ja myynti tapahtumakaupunkina kaupungin strategian mukaisesti. Tehtävä sisältää profiiliin sopivien tapahtumien hakemisen Saloon, kaupungin asiantuntijapalvelut tapahtumien järjestäjille muun muassa sopiviin tiloihin ja ajankohtiin liittyen sekä markkinointiyhteistyöpäätösten ja tilavarausten valmistelun ja yhteyshenkilönä toiminen tapahtumien järjestäjien, kaupungin eri palvelualueiden ja viranomaisten välillä. Tehtävää on hoidettu määräaikaisesti 2023-24.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa tapahtumakoordinaattori siirretään määräaikaisiin kahdeksi vuodeksi.

6500 Kehittämistoimen hankkeet

V. 2025 (1 kpl) Projektipäällikkö

Toimii projektipäällikkönä ulkoista rahoitusta saavassa hankkeessa, jonka sisältö määritellään erikseen hankehakemuksessa. Tehtävää ei talousarvion käsittelyn yhteydessä sidota yksittäiseen hankkeeseen ja toteutumisen ehtona on ulkopuolinen rahoitus.

Työllisyyspalvelut

1836 Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

V. 2025 (4 kpl) kotoutumisohjaaja

Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa kunnalle tulee uusia lakisääteisiä tehtäviä, jotka vaativat riittävää henkilöresurssia. Lisäksi ajankohtainen ukrainalaisten tilanne aiheuttaa runsaasti työtä kotoutumispalveluissa.

- 1 virkasuhteinen (kotoutumissuunnitelmat ym.)
Vastaa toisen virkasuhteisen kotoutumisohjaajan (1.9.24-31.12.25) kanssa palvelutarpeen arvioinnista ja kotoutumissuunnitelmien laatimisesta. Ohjaus- ja neuvontapalvelut erityisesti työikäisille. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio.
- 1 kotivanhempitoiminta, ohjaus- ja neuvonta ym.
Vastaa lain edellyttämästä kotivanhemmille suunnatusta kotoutumista ja työllistymistä edistävästä toiminnasta. Auttaa etenkin työvoiman ulkopuolella olevia kotoutujia heidän ohjauksessa ja neuvonnassa, sekä yhteiskuntaorientaatioissa.
- 1 varhaiskasvatusyhteistyöhön
Maahanmuuttajalapsiperheiden asettautumisen ja kotoutumisen edistäminen. Tehtävässä tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsiperheitä sekä varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä, vahvistaen perheiden osallisuuttaan yhteiskunnassa.
- 1 perusopetusyhteistyöhön (palkkakustannuksista 30.000 euroa katetaan lisävavustuksella)
Tehtävässä tuetaan maahanmuuttajataustaisia lapsia, nuoria ja perheitä sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä, vahvistaen perheiden osallisuuttaan yhteiskunnassa. Ukrainalaisilla nuorilla on ilmennyt jossain määrin vaikeutta kiinnittyä perusopetukseen. Tehtävällä varmistetaan nuorten kiinnittyminen perusopetusympäristöön, opetus ja sosiaaliset suhteet huomioiden.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan yksi kotoutumisohjaaja.

V. 2025-2027 (1 kpl) Projektipäällikkö ja (1 kpl) projektityöntekijä 1.4.2025-31.12.2027

Uusi haettava AMIF-rahoitteinen (90 %) hanke. Hanke suunnataan akuutin tarpeen takia kehittämään perusopetuksen kotoutumista edistävää toimintaa. Resurssilla mahdollistetaan esim. maahanmuuttajalasten läksykerhot ja ohjauksellinen tuki lapsille ja heidän perheilleen.

6524 Waltti-työpaja

V. 2025 (3 kpl) työvalmentajaa ja (1 kpl) yksilövalmentaja

Waltin työpajatoiminta on perustettu vuonna 2010 ja sillä on edelleen merkittävä tehtävä vaikeasti työllistyvien valmentamisessa työmarkkinoille sekä työkyvyn arvioinneissa. Palvelua tuotetaan tällä hetkellä mm. TE-palvelujen tueksi työkokeiluina, hyvinvointialueelle kuntouttavana työtoimintana sekä tarjotaan työharjoitteluja oppilaitoksille, työtoimintaa Riselle sekä työkokeilumahdollisuuksia eläkevakuutusyhtiöille. Pajoilla tehdään kustannustehokkaasti kaupungin sisäisiä tilaustöitä. Waltin työpajatoiminta pitää sisällään kuusi työpajaa: Iskuryhmä (ulkotyöt), Halli (puutyöt), tekstiilipaja, WLab (IoT-paja), Catering sekä Voimalan kahvilapaja. Jokaiselle työpajalle on vihdoin vuosien jälkeen saatu yksi vakinainen työvalmentaja. Ohjausresurssia on tuettu palkkatukityöllistetyillä, mutta koska työllistämistoiminta joudutaan nyt lakkauttamaan, tulee riittävä ohjausresurssi varmistaa nyt kolmella palkattavalla työvalmentajalla ja yhdellä yksilövalmentajalla, joiden työpanos jakautuu tilanteen ja tarpeen mukaan eri pajoille. Mikäli uusia työvalmentajia ei saada palkattua, joudutaan pajapaikkoja rajaamaan ja pajat pitämään kiinni aina henkilöstön poissaolojen aikana. Käytännössä tämä aiheuttaa merkittävän ongelman asiakkaiden eri sopimusmuotojen voimassa ololle aiheuttaen erityisjärjestelyjä ja lisätyötä toisaalle, vaikeuttaa työtilausten hoitamista sekä käytännössä laskee toiminnan laatua ja sen myötä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kiinnostusta.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmassa siirretään työvalmentajat sekä yksilövalmentaja määräaikaisiin 1 vuoden ajaksi. Vuoden 2025 alussa työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Seurataan vuoden aikana mitä vaikutuksia tulevilla te-uudistuksella on toimintaan.

6530 TE2025 palvelut

V. 2025-2026 (1 kpl) palvelukoordinaattori

Nuorten Ohjaamo-toimintaan, 100 prosenttia TEM Ohjaamojen kannustinraha. Kyseessä on valtion erityisavustuksella Ohjaamoon palkattava työntekijä Ohjaamon monialaisuuden edistämiseksi. Ohjaamo on osa Salon kaupungin työllisyyspalveluiden toimintaa ja kansallista Ohjaamo-verkostoa. Palvelukoordinaattorin tehtävänä on kehittää ja koordinoita nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua Salon työllisyysalueella sekä Ohjaamon nuorten asiakasohjausta. Työhön sisältyy asiakkaiden yksilö- ja ryhmäohjausta. Asiakasryhmänä ovat alle 30-vuotiaat Ohjaamon asiakkaat. Palvelukoordinaattori palkataan, mikäli kannustinraha myönnetään.

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

5221 Puistot

V. 2025 (6kpl) puistotyöntekijä, 7kk

Ammattitaitoiset kausityötä tekevät puistotyöntekijät ovat arvokas ja tärkeä ryhmä viheralueiden kunnossa- ja puhtaanapidon sekä viherrakentamisen tehtävien hyvässä suorittamisessa. Seitsemän kuukauden kausityöjakso on osoittautunut tärkeäksi, koska viime vuosina syksyiset sääolosuhteet ovat kestäneet yhä pidemmälle loppuvuoteen, jolloin syyskauden kunnossapidon ja viherrakentamisen tehtäviä puistoissa on jäljellä vielä marraskuussakin. Viheraluetiimin palveluksessa on viime vuosina ollut vuosittain kuusi puistotyöntekijää. Usean viime vuosien toteutuneiden hankkeiden seurauksena on hoidettavien viheralueiden määrä lisääntynyt eri hoitopiireissä. Myös suunnitelmissa olevat tulevat hankkeet ml. asuntomessut, tulevat lisäämään osaltaan hoidettavien viheralueiden määrää ja hoidontasoa. Jotta viheraluetiimi pystyisi saavuttamaan viheralueille asetettuja kunnossapitoluokitusten tasoja koko vuoden osalta hyvin, esitetään vuodelle 2025 kahdeksaa kausityötä tekevää puistotyöntekijää edellä mainittuihin tehtäviin seitsemän kuukauden työjaksolla.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan kaksi määräaikaista puistotyöntekijää eli määrä pidetään samalla tasolla kuin vuonna 2024.

Tilapalvelut

5313 Kiinteistöjen hoito tilavuokrauspalvelu

V. 2025 – 2028 (1kpl) Kiinteistöpäällikkö

Salon kaupungin Tilapalveluiden organisaatiossa ei tällä hetkellä ole palvelupäällikköitä vaan nykyinen kiinteistöpäällikkö palvelualuejohtajana vastaa koko organisaatiosta. Nykyinen kiinteistöpäällikkö on ylityöllistetty eikä hän pysty keskittymään omiin töihinsä. Nykyisellä kiinteistöpäälliköllä ei ole varsinaista sijaista, vaan hän on käytännössä töissä aina, myös lomalla. Jotta Tilapalvelut pystyvät vastaamaan siihen tarpeeseen mitä Tilapalveluilta vaaditaan, on lisättävä myös johtamista. Tämän hetkiset kiinteistöpäällikön tehtävät ovat mm. Tilapalveluiden johtaminen, strateginen suunnittelu, toteutus ja seuranta. Talousarvion laadinta, talouden seuranta, ja raportointi. Vastata kaupungin omistamien rakennusten ja huoneistojen kunnossapitoon, rakentamiseen, suunnitteluun ja hallintaan liittyvien palvelujen saatavuudesta normaalioloissa ja arjen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloihin varautumisesta vastuualueensa osalta. Vastata resurssien oikeasta kohdennuksesta ja niiden tehokkaasta käytöstä. Vastata palveluiden ja palveluprosessien kehittamisestä sekä palveluiden vaikuttavuuden seurannasta. Huolehtia tarvittavien ostopalveluiden hankinnasta ja niiden kilpailuttamisesta. Huolehtia sidosryhmäyhteistyöstä. Kiinteistöpäällikön tehtäviin kuuluvat myös Varhan vuokrien määrittely, vuokrasopimusten laadinta, vuokrasopimusneuvottelut sekä toimia Varhan yhteyshenkilönä. Lisäksi kiinteistöpäälliköltä odotetaan myös kiinteistöomaisuuden hallintaan liittyvää kiinteistöselvitystä ja pitkäjähtäimisuunnitelmia. Eli nykyisen kiinteistöpäällikön tehtäviin kuuluvat kaikki hallinnolliset tehtävät, kiinteistöjen ylläpito, rakennuttaminen ja kehittäminen, investointien ja vuosikorjausten koordinointi sekä kiinteistöjen tekniset järjestelmät. Nykyinen kiinteistöpäällikkö hoitaa sekä Kiinteistöjohtajan että kiinteistöpäällikön töitä, eikä tähän hänen aikansa riitä. Jotta työnlaatu pysyy vaaditulla tasolla, on nykyisen kiinteistöpäällikön tehtäviä jaettava. Tämän hetkinen kiinteistöpäällikön nimeksi muutetaan kiinteistöjohtajaksi ja hän toimii palvelualuejohtajana sekä palkataan uusi määräaikainen kiinteistöpäällikkö palvelualuepäälliköksi. Uusi kiinteistöpäällikkö olisi määräaikaisessa virkasuhteessa vuoden 2028 loppuun ja hän toimisi kiinteistöjohtajan sijaisena.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan määräaikainen kiinteistöpäällikön virka.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennusvalvonta

7011 Rakennusvalvonta

V. 2025 (1kpl) Valvontatarkastaja 6 kk

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Rakennusvalvonnan kannalta lain yhtenä keskeisenä muutoksena on lupakynnyksen noustessa valvonnan siirtyminen vahvasti ennakkovalvonnasta (luvittamisesta) jälkivalvontaan (esim. määräysten vastainen rakentaminen). Jälkivalvonta on työmäärältään selkeästi suurempi verrattuna vastaavan kohteen ennakko luvittamiseen.

Toinen keskeinen muutos on ohjauksen ja neuvonnan tarpeen selvä kasvaminen. Lupakynnyksen noustessa hankkeeseen ryhtyvä hankkii tarvitsemansa neuvonnan rakennusvalvonnasta sen sijaan, että palkkaisi suunnittelijan hankkeelle.

Rakentamislakiin on lisäksi tulossa käsittelyaikatakuu (3 kk) 1.1.2026 alkaen. Ellei rakennusvalvonta jatkossa pysty käsittelemään lupia säädettyssä ajassa, joutuu kunta hyvittämään lupamaksusta 20 prosenttia jokaiselta ylimenevältä alkavalta kuukaudelta.

Jälkivalvontaan ei ole lakimuutoksen yhteydessä tullut merkittävästi valvontaa helpottavia työkaluja. Uuteen rakentamislakiin sisältyy lupakynnyksen noususta huolimatta rakennuksen käyttöön ja kunnossapitoon sekä rakennetun ympäristön hoitoon liittyvät velvoittavat säännökset, kuten aikaisemmassakin sääntelyssä on (maankäyttö- ja rakennuslaki). Toisin sanoen, vaikka hanke ei vaatisi jatkossa lupaa, on rakennusvalvonta velvollinen valvomaan lupakynnyksen alle jäävien hankkeiden lainmukaisuutta kuten tälläkin hetkellä.

Uuden rakentamislain § 149 on aikaisempaan maankäyttö- ja rakennuslakiin verrattuna uutta sääntelyä, joka mahdollistaa työsuhteisen henkilön käyttämistä viranhaltijan apuna rakennuksen käytön ja kunnossapidon sekä rakennetun ympäristön hoidon valvonnassa.

Lupakynnyksen noustessa lupakäsittelyn tämänhetkisen resurssin vapautuminen on epävarmaa.

Vapautuvaa resurssia tulee joka tapauksessa ohjata lupakäsittelyn nopeuttamiseen ja sen turvaamiseen, ettei lupamaksuja jouduta käsittelyaikaylitysten vuoksi hyvittämään. Lisäksi lupakäsittelystä mahdollisesti vapautuvaa resurssia joudutaan ohjaamaan lisääntyneeseen ohjaukseen ja neuvontaan. Oletettavaa on myös, että vapautuvaa lupakäsittelyresurssia tarvitaan jatkossa rakentamisen vilkastuessa kasvavaan lupamäärien hoitamiseen.

Rakennusvalvonnassa on pidetty valvontarekisteriä vuodesta 2020 asti. Valvonta-asioiden määrää ja käsittelyaikaa on seurattu rekisterinpitoajalla. Valvontatapausten määrä on ollut tasaisessa kasvussa. Valvontatyötä tehdään tällä hetkellä lupakäsittelijöiden muun työn ohessa (lupakäsittely, työmaavalvonta, ohjaus/neuvonta). Haasteena on, että ensisijaiseksi koetussa lupakäsittelyssä on käsittelijöillä jatkuvasti töitä niin paljon kuin nykyisellä henkilöstöllä ehditään tekemään. Valvonta-asiat jäävät väkisin toissijaiseksi aiheuttaen valvonta-asioiden pitkittymistä. Rakennusvalvonnan suorittamalla valvonnalla on suoraa ja näkyvää vaikutusta kuntalaisille mm. viihtyisämpänä asuinympäristönä.

Rakentamisen tavallisessa suhdannetilanteessa rakennusvalvontaan on ollut vaikea saada kelpoisia hakijoita. Hakijat ovat tämän vuoksi olleet pitkiä. Lisäksi rakennustarkastajia ei kouluteta oppilaitoksissa, vaan pitkän perehdytyksen kautta rakennusvalvonnoissa. Jos tähän lisätään vielä ennakoitu uuden henkilöstön jatkuva vaihtuvuus, on pysyvien kokoneiden työntekijöiden saaminen jatkossa erittäin haastavaa tilanteessa, jossa nykyisessä henkilöstössä tapahtuu ja on tapahtunut luontaista vaihtumista. Tämä taas kuormittaa jäljellä olevaa henkilöstöä entistä enemmän. Valvontatarkastajan resurssilla helpotettaisiin tässä haasteellisessa tilanteessa olemassa olevan henkilöstön työkuormaa.

Tällä hetkellä rakentamisessa on laskusuhdanne, joten myös määräaikaiset tehtävät saattavat kiinnostaa hakijoita. Valvontatarkastajan tehtävä esitetään ainakin ensimmäisenä vuonna määräraha-aikaisena, jolloin nähtäisiin, saadanko tehtävään hakijoita, mihin suuntaan uusi rakentamislaki yleisesti resurssia ohjaa, miten nopeasti työntekijä saadaan perehdytettyä rakennusvalvonnan jatkuvan valvonnan tehtäväkenttään ja kuinka nopeasti valvontatarkastaja saa valvontarekisteristä ruuhkaa puretuksi.

Näihin ennakoituihin muutoksiin vastatakseen rakennusvalvontaan esitetään uuden rakentamislain § 149 mahdollistamaa määrärahaista työsuhteista Valvontatarkastajaa avustamaan rakennuksen käytön ja kunnossapidon sekä rakennetun ympäristön hoidon valvonnassa.

V. 2025 (1 kpl) Digitoija 6 kk

Lupapiste Kauppa on ollut käytössä vuoden 2020 alusta alkaen. Lupapiste Kaupan kautta toimitetaan asiakkaille rakennusvalvonnan arkistomateriaali sähköisessä muodossa. Kauppa on tullut koko ajan asiakkaille tutummaksi ja Kaupan kautta ostettujen asiakirjojen määrät ovat olleet tasaisessa kasvussa. Tämän vuoksi on ilmennyt tarvetta vahvistaa rakennusvalvonnan arkiston parissa työskentelevää henkilöresurssia. Tällä hetkellä arkistotehtävissä työskentelee sovellusasiantuntija ja 50 prosenttia lupasihteeri.

Kuntaliitoksessa 2009 nykyisen Salon muodostaneiden kuntien paperiarkistot on keskitetty Halikoon. Paperiarkiston saattaminen digitaaliseen muotoon saattaa tulla tarpeelliseksi (Lupapiste Kaupan lisäksi) esimerkiksi tilanteessa, jossa nykyisistä arkistotiloista jouduttaisiin luopumaan. Rakennusvalvonnassa on pilotoitu vuosina 2023 ja 2024 paperiarkiston digitointia ulkoisena palveluna hankittuna. Pilotointien perusteella digitointi kannattaa suorittaa hybridimallilla, jossa skannaustyön teetetään ulkopuolisella palveluntarjoajalla. Materiaalin seulonta ennen skannaukseen lähettämistä sekä materiaalin metatiedottaminen, tarkastaminen ja arkistointi skannauksen jälkeen on laadukkainta ja kustannustehokkainta tehdä omana työnä. Talousarvion käyttötalon ICT-kustannuksiin varataan määräraha 20.000 euroa ulkopuolisen skannauksen hankinnalle ja henkilöstösuunnitelmaan esitetään määrärahaista digitoijaa ulkopuolisen skannauksen valmistelu-, metatiedotus-, tarkastus- ja arkistointitehtäviin.

Esitetyllä määrärahalla ja määräaikaisella digitoijalla tehtäisiin ensin vanhan Salon yksi kaupunginosa kerrallaan. Kaupunginosat ovat eri kokoisia, joten digitoinnin eteneminen tarkentuisi seuraavassa talousarviossa. Esitetyllä resurssilla saataisiin arviolta enintään yksi kaupunginosa per vuosi digitoitua. Suunnitelmana on digitoida ensin kaikki vanhan Salon kaupunginosat ja sen jälkeen siirrytään muihin liitoskuntiin, joiden digitointiaikataulu tarkentuu aineiston tarkemman seulonnan yhteydessä. Vanhassa Salossa on karttapalvelun mukaan noin 25 kaupunginosaa ja kuntaliitoksessa Salon kanssa uuden kaupungin muodosti 9 muuta kuntaa.

Ympäristönsuojelu

7111 Ympäristönsuojelu

V. 2025 (1 kpl) Ympäristönsuojelutarkastaja 4 kk

Kesäaika näkyy ympäristönsuojelussa työmäärän lisääntymisenä erityisesti roskaantumisasiossa, jätevesineuvonnassa ja -lausunnoissa, meluhaitta-asioissa sekä meluilmoitusten käsittelyssä. Myös suunnitelmallinen valvonta on tehokkainta suorittaa sulan maan aikaan. Samaan aikaan kun työmäärä lisääntyy, on menossa lomakausi ja kaikkien viranhaltijoiden tulisi pitää kesälomansa. Monet edellä mainitut tehtävät ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät voi odottaa pitkiä aikoja esim. viranhaltijan lomalta paluuta. Jätevesilausuntojen viipyminen viivästyttää rakennuslupia ja siten rakentamista, roskaantumisilmoituksiin tai meluvalitukseen reagoimattomuus huonontaa kaupunkilaisten asuinviihtyvyyttä ja meluilmoitusten käsittelyyn on jo lainsäädännön kautta rakennettu nopea reagointitarve. Kesäisin mm. järjestetään keskusta-alueella useita ulkoilmakonsertteja, joihin meluilmoitusmenettelyä sovelletaan. Kesään sijoittuvat myös ympäristönsuojelupalveluiden ilmasto- ja ympäristöohjelman mukaiset vieraslaji- ja roskatalkoot, joiden järjestäminen vaatii työaikaa.

Touko-elokuulle ajoittuvalla määräaikaisella viralla pystyttäisiin vastaamaan kesäajan kiireisiin ja lisääntyneisiin työtehtäviin vaarantamatta vakituisten henkilöstön normaalien tehtävien edistymistä. Samalla turvataan ympäristönsuojelun palvelutaso loma-ajasta huolimatta. Tehtävien hoitamiseen tarvitaan nimenomaan virkasuhde, jotta lain mukaiset tarkastusoikeudet ovat olemassa.

Kaupunginjohtajan esitys: Henkilöstösuunnitelmasta poistetaan määräaikainen ympäristönsuojelutarkastaja.

Maaseutupalvelut

7301 Maaseutupalvelut

V. 2025 (1 kpl) toimistosihiteeri 4 kk

Maaseutupalveluiden työmäärä on kasvanut entisestään uuden ohjelmakauden myötä ja uusien hallinnollisten tehtävien johdosta. Työ ruuhkautuu kevään peltotukihaun aikana ja loppukesän satelliittitarkisteiden aikaan. Määräaikainen kesäapulainen purkaa työruuhkia, tarkastaa sähköisesti saapuneiden hakemusten sisällön, poimii niistä virheitä, säädöstenvastaisuuksia ja puutteita sekä raportoi niistä maaseutuasiiantuntijoille. Loppukesästä toimistosihiteeri osallistuu satelliittivalvonnan käsittelyyn ja varmistaa osaltaan aikatauluvaatimusten mukaiset tukimaksatukset. Toimistosihiteeri täyttää osaltaan lain mukaista viiden henkilön henkilöstövahvuutta maaseutupalveluissa.

Liikelaitos Salon Vesi

8113 Vesijohtoverkosto, 8111 Vesilaitoksen hallinto ja 8132 Keskusjätevedenpuhdistamo

V. 2025 Harjoittelija (3 kpl), 3 x 3kk

Kaksi harjoittelijaa sijaistaa kesälomakaudella verkoston ja jätevedenpuhdistuksen kunnossapidon kenttätöiden ja/tai työnjohdon tehtävissä sekä kehityshankkeissa, ja näin auttaa pitämään toiminnan keskeytymättömänä ja tehokkaana. Yksi harjoittelija avustaa asiakaspalvelussa ja toimistotehtävissä.

8. Konserniyhtiöt

8.1 Salon Vuokratalot Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on vuokra-asuntojen ylläpitäminen. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kohtuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kunnan eri alueilla.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Yhtiö toteuttaa kaupungin strategiaa asukkaiden hyvinvointia koskevien tavoitteiden osalta. Tarjomme monipuolisia asumismuotoja edullisesta ja laadultaan hyvästä asuntokannasta. Asumisviihtyvyyden lisääminen on tärkeää yhtiön kilpailukyyn parantamiseksi. Asunnot pidetään hyvässä kunnossa jatkuvan remontoinnin avulla. Asumisviihtyvyyttä pyritään lisäämään korostamalla yhteisöllisyyttä, hyvinvoinnin huomioon ottamista ja yhteisten pelisääntöjen noudattamista.

Salon kaupungin asuntopoliittisen ohjelman visiona on, että kaupungin kaikille asukkaille olisi tarjolla heidän elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä viihtyisä ja toimiva asuin ympäristö. Visio tukee Salon kaupungin strategista tavoitetta suunnata alueen voimavarat kaupungin elinvoiman palauttamiseen, työpaikkojen lisäämiseen ja väestön kasvuun sekä tulevaisuuden kilpailukyyn edistämiseen.

Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kohtuuhintainen ja monimuotoinen asuminen eri asukasryhmille. Tällä hetkellä kotikuntastatuksen hakijoiden määrä on lisännyt merkittävästi asunnonhakijoiden määrää etenkin Salon keskusta-alueella. Tulevaisuuden asumistarpeisiin erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien osalta kaupungin tulee varautua varmistamalla laadukas asuminen ja palveluiden järjestäminen, keinoina esteettömyyden varmistaminen sekä asunnottomuuden ehkäisy.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Talouden hoidon peruspilarina on omakustannusperiaate, jonka perusteella yhtiö kerää varat, joilla yhtiö ylläpitää rakennusten kuntoa, suorittaa peruskorjaamista sekä asuntojen korjauksia vahinkojen sattuessa. Tuottojen pitää kattaa ylläpitokustannukset ja lainojen lyhennykset ja korot.

Kaupungin omistamaa vuokra-asumista tulee kehittää alueilla, joissa luonnolliseen kysyntään perustuvat vuokratulot kattavat asuntojen ylläpitokustannukset. Tämä tarkoittaa Salon Vuokratalot Oy:n kannalta sitä, että toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa ja tarpeettomista ja kannattamattomista kohteista luovutaan. Näistä kohteista pyydetään erikseen konserniohjeen mukaista ennakkokäsitystä. Tavoitteena on kannustaa myös asukastoimikuntien aktiivisuutta, jolla mahdollisesti lisättäisiin asukasviihtyvyyttä ja yhteenkuuluvuutta. Luoda henki ”tämä on meidän yhteinen asuin ympäristö”, jossa haluamme viihtyä. Alueellisten asukastoimikuntien kokoukset on pidetty keväällä 2024. Kokouksissa valittiin Salon Vuokratalojen hallitukseen asukasedustajiksi Roni Lidman ja Kirsti Lahti.

Merkittäviä kehittämistoimia

Salon Vuokratalojen strategia on päivitetty. Yhtiön kotisivut on kokonaan uudistettu ja loppukesästä on otettu käyttöön sähköinen asuntohakemus, ja muut sähköiset ilmoitukset kuten häiriöilmoitus, irtisanomisilmoitus jne.

Merkittävimmät hankinnat on kilpailutettu hankintalain mukaisesti ja työ etenee edelleen jatkuvana prosessina.

Kiinteistökannan kartoitus on suoritettu ja myyntilistalle, purettavaksi tai peruskorjattavaksi aiottuista kohteista pyydetään konsernijaoston ennakkokanta 3 – 4 kohteen osalta vuosittain.

Uuden noin neljäkymmentä asuntoa käsittävän kerrostalon rakentamisesta on aloitettu hanke-suunnittelu. Talon sijainniksi on kaavailtu Ollikkalan puutarhakaupunki aluetta tai Pahkavuorta. Hankesuunnittelun tarkempi aikataulu ja koko hankkeen edelleen esittely on näillä näkymin mahdollista vuoden 2025 aikana. Ensimmäisellä hankkeella korvattaisiin poistuvaa asuntokantaa ja sen jälkeen jatkuu suunnittelu asuntokannan lisäämiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Käyttöaste	91	93	93
Vaihtuvuus %	15	21	20
Henkilöstömäärä 31.12.	1	1	8
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	9 018 990	8 600 000	8 600 000
Liikevoitto (€)	46,91	40	40
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	939 683	500 000	600 000
Nettoinvestoinnit (€)	-	680 000	600 000
Korkotulot kaupungille (€)	171 768	35 000	170 000
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	19 769 407	20 000 000	16 232 400
Lainat kaupungilta (€)	4 122 413	4 122 000	4 122 000
Omavaraisuusaste %	38	40	42

8.2 Yrityssalo Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Yhtiön toiminta-ajatus

Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon kaupungin strategisen tavoitteen mukaisesti Salosta tulee Suomen yritysystävällisin kunta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Yrityssalo kehittää jatkuvasti palveluitaan niin, että ne parhaiten vastaavat alueen yritysten tarpeita.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Elinvoimainen Salo - Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Työnantajien saatavilla on kasvun turvaamiseksi riittävästi osaavaa henkilöstöä.

Kaupunki edistää yritysten mahdollisuuksia luoda lisää työpaikkoja ja löytää osaajia. Kaupunki huolehtii yritysten tarvitsemista puitteista ja menestymisen edellytyksistä kaavoituksella ja osaavan työvoiman löytämistä tukevilla palveluilla. Elinvoima kumpuaa niin vireästä maaseudusta kuin viihtyisästä keskustastakin.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Edistää osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja työperäistä maahanmuuttoa yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Lisätä Salon alueen yritysten työpaikkojen tunnettavuutta ja edesauttaa yritysten rekrytoimintoja

Kestävän talouden Salo - Kestävän talouden Salossa verotulopohjaa vahvistavat menestyvät yritykset sekä muuttovoitto. Talouden tasapainoa edistävät kustannustehokkaat, vaikuttavat ja ennaltaehkäisevät palvelut. Salo toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi. Kaupungin elinkeinoelämä monipuolistuu ja vuoropuhelu vahvistuu. Yritysten menestys ja korkea työllisyys vahvistavat kaupungin tulopohjaa.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Kehittää yritysten toimintaedellytyksiä sekä edesauttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä.
- Lisätä Salon tunnettavuutta yritysten sijoittumispaikkana
- Kehittää palveluitaan kustannustehokkaammaksi ja parantaa niiden saavutettavuutta
- Lisätä alueen yritysten välistä yhteistyötä

Hyvinvoiva Salo - Salo tarjoaa sekä nykyisille että uusille asukkailleen mahdollisuuksia työhön ja yrittäjyyteen, hyvään elämään ja jatkuvaan oppimiseen.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrittämistä harkitsevat tai sitä aloittavat saavat laadukkaita palveluja kannattavan yritystoiminnan käynnistämiseksi.

Osaava ja kansainvälinen Salo kärkihanke - Salossa huolehditaan työvoiman saatavuudesta koulutuspolkujen sujuvuudella, osaavan ulkomaisen työvoiman houkuttelulla ja hyvällä oppilaitos-yhteistyöllä sekä toiselle että korkea-asteelle. Osaamisen ja kansainvälisyyden kärkihanke edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kehittää Salon elinvoimaa ja kasvumahdollisuuksia.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Salon alueen yritysten tunnettavuus lisääntyy lähimaakuntien toisen- ja korkea-asteen oppilaiden ja oppilaitosten keskuudessa.
- Yrityssalo yhteistyössä muiden kaupunkien ja alueen yritysten kanssa muodostaa verkostoja yritysten kansainvälistymisen ja kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.

Kiertotalouden edelläkävijä kärkihanke - Lounavoiman ekovoimalaitos mahdollistaa kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Salossa. Voimalaitoksen ympärille on mahdollista rakentaa uusia innovaatioita ja yritystoimintaa. Keskinäinen vuoropuhelu kiertotalouden eri toimijoiden kesken on olennaista suotuisan lopputuloksen löytymiseksi. Kaupunki huolehtii sujuvista luvitukseen ja maankäyttöön liittyvistä prosesseista.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Lounapuiston alueen tunnettavuus yritysten sijoittumispaikkana lisääntyy
- Lounapuistoon sijoittuu monipuolisesti erilaisia yrityksiä muodostaen paikallisia- ja alueellisia ekosysteemejä.

TE-palveluiden uudistus - Salon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, mikä antaa hyvän pohjan TE-palveluiden uudistuksen läpiviennille.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrityssalo osallistuu aktiivisesti Salon työllisyysalueen palvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen niin, että työnantajapalvelut paremmin auttavat yrityksiä niiden rekrytointitarpeissa.

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toiminnalliset tavoitteet			
Määritellään EPO-tiimissä			
Henkilöstömäärä 31.12.	10	12	13
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	940 165	950 000	950 000
Liikevoitto (€)	424	0	0
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	417	0	0
Nettoinvestoinnit (€)	0	0	0
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	200 281	250 000	250 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	77	74	74

8.3 Salo Kaukolämpö Oy

Omistus: Salo kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito -, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia -alan liiketoiminta.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kaupaa ja vuokrata niitä. (Salo Kaukolämpö Oy:n yhtiöjärjestys 2014).

Yhtiön toiminta-ajatuksena on harjoittaa toimialansa mukaista toimintaa Salo kaupungin konsernin kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla osakeyhtiön toimintaedellytykset huomioiden. Yhtiö omistaa yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa mankala-periaatteella toimivan Lounavoima Oy:n, jonka omistama Korvenmäen ekovoimalaitos tuottaa pääosan yhtiön tarvitsemasta lämpöenergiasta.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salo yhtenä kärkihankkeena on olla kiertotalouden edelläkävijä. Lounavoima ja ympärille rakentuva Lounapuisto mahdollistavat kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Salossa.

Salo kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Salo Kaukolämpö on vahvasti mukana tukemassa tavoitetta.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Lämmön toimituksessa ei ole asiakkaille näkyviä keskeytyksiä.

Kaukolämmön verkon rakentamisessa painopiste on ennakkohuollossa ja verkon korjauksissa. Uusien asiakkaiden määrä vuonna 2025 on korkeintaan 30.

Yhtiö maksaa vuosittain tuloa kaupungille korkoina kaupungilta saaduista lainoista. Yhtiö maksaa osinkoa hyvästä tuloksesta huomioiden yhtiön oman rahoitustarpeen.

Merkittäviä kehittämistoimia:

- Lämmön tuotannon automaatiojärjestelmän uudistaminen
- Asiakasmittausten uudistus ja asiakasportaalin kehittäminen
- Kaukolämmön menoveden lämpötilan automaattinen/älykäs ohjaus
- Lämpövaraston käyttöönotto kokonaisuudessaan.

Laadulliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Toimitusvarmuus - toimituskatkoksia 0 h/v		0	< 1
Toiminnalliset tavoitteet			
Laskutettu energia GWh	202	197	201
Laskutus €/MWh (alv 0 %)	59,60	62,11	66,20
Henkilöstömäärä 31.12.	8,5 + tja (40 %)	8,5 + tja (40 %)	10
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	14 472 495	14 250 000	15 000 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2 265 766	1 490 000	1 800 000
Nettoinvestoinnit (€)	1 537 262	690 000	350 000
Korkotulot kaupungille (€)	337 500	320 000	400 000
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	11 291 067	10 461 104	12 300 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	9 188 766	9 188 766	8 500 000
Omavaraisuusaste %	35,7	>30	>30

8.4 Salon Seudun Koulutus kuntayhtymä

Omistus: Salon kaupunki 88,85 %.

Toiminta-ajatus

Toimialana on ammatillinen koulutus. Toiminta-ajatuksena on osaamista työelämän tarpeisiin.

Kytkeä kaupungin strategiaan

SSKKY:n omaan tuloskorttiin kirjatut strategiset painopisteet tavoitteineen tukevat kaupungin strategian painopistealueita. Pedagogiset ratkaisut liittyvät kokonaisuutena sujuvien prosessien painopistealueeseen. Työelämäpalaute ja opiskelijoiden työllistyminen mittaavat olennaisesti aktiivisen yrittäjyyden toteutumista. Palveluiden tuottamisen indikaattorit mittaavat kestävää taloutta. Ammattiylpeuden painopistealueella on läheinen yhteys osaavaan henkilöstöön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

2.200 opiskelijavuotta, tutkintojen määrän pitäminen 840:ssä, tutkinnon osien suorituspäätyä 7.300, työnantajapalautteen parantaminen 4,3:een, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen määrän nosto 84 prosenttiin.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Strategisten painopisteiden eli opetus ja oppiminen, työyhteisö, sekä tieto elementtien tasapainoinen kehittäminen.

Tiedon hyväksikäyttö: Raportoinnin kehittäminen tutkintokohtaiseksi, Raportointitiedon seuraaminen, Nopea reagointi - toimenpiteet raportointitiedon perusteella.

Henkilökunnan osaamisen varmistaminen: Tulevaisuuden osaamistarpeet, Ennakointiakatemian työn tulokset. www.ennakointiakatemia.fi

Vastuullisuustoimenpiteet: Strapetsi hankkeen tulosten hyödyntäminen päivittäisessä toiminnassa, Työelämäyhteistyö

Taulukon luvut ovat alustavia. Talousarvio vahvistetaan kuntayhtymän valtuuston kokouksessa 20.11.2024.

Kuntayhtymän strategia päivitetään alkuvuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on päästä mukaan OKM:n ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeiluun. Siihen liittyen strategian lisäksi päivitetään kaikki kuntayhtymän toimintaa ohjaavat prosessit ja toimintaohjeet

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Liitteenä oleva tuloskortti			
Henkilöstömäärä 31.12.	255	260	236
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	22 696 000	23 200 000	23 372 000
Toimintakate (€)	1 434 000	1 174 000	1 623 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	-535 000	-748 000	-301 000
Nettoinvestoinnit (€)	2 434 000	1 192 000	860 000
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	2 533 000	2 401 000	2 268 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	85	85	85

SSKKY tulokortti 2025 - 2027					
STRATEGINEN PAINOPISTE	INDIKAATTORI	MITTARI	2025 Tavoite	2026 Tavoite	2027 Tavoite
Opetus ja opiskelu	Opiskelijapalaute	Kansallinen amispalaute (alkupalaute 1/4, loppupalaute 3/4 - vähintään)	4,4	4,4	4,4
	Työelämäpalaute	Valtakunnallinen työelämäpalaute (työpaikka- ja työpaikkaohjaajakyselyn keskiarvo)	4,3	4,3	4,3
	Hakeutuminen koulutukseen	Aloittavien OKM-rahoitteisten tutkinnon ja/tai tutkinnon osien suorittajien määrä (vähintään)	1760	1680	1600
		Opiskelijavuodet	2200	2100	2000
		Opiskelijavirtauma	4000	3900	3850
	Tutkintojen suorittaminen	Suoritettujen koko tutkintojen määrä (vähintään)	840	840	840
		Läpäisyaste (3 vuotta opintojen aloittamisesta, vähintään)	69 %	73 %	73 %
	Tutkinnon osien suorittaminen	Suoritettut tutkinnon osat (vähintään kpl)	7300	7400	7400
	Keskeyttäminen	Keskeyttäneiden osuus kaikista opiskelijoista (enintään)	10 %	9 %	8 %
	Opiskelijoiden sijoittuminen	1 vuosi tutkinnon jälkeen päätoimiset työlliset + päätoimiset opiskelijat + työlliset opiskelijat	84 %	85 %	86 %
Työyhteisö	Henkilöstön vaihtuvuus	Päätyneiden toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden määrä / henkilökunnan kokonaismäärä vuoden lopussa (enintään)	10 %	10 %	10 %
	Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely. Asteikko 1..5. (vähintään)	3,7	3,8	3,9
	Sairauspoissaolot	Poissaolo sairauden tai tapaturman vuoksi keskimäärin/työntekijä (enintään)	10	10	10
	Benchmarking	Toteutuneiden benchmarkingien määrä (muut kuin opetus)	3	3	3
	Osaamisen ylläpito ja kehittäminen	Toimiminen oman opetusalan työtehtävissä, kv-liikkuvuusjaksolle osallistuminen, oman alan substanssiin liittyvä koulutus, benchmarking vierailu, osallistuminen hanketoimintaan (osuus opetushenkilökunnasta, vähintään)	10 %	15 %	20 %
Tieto	Ympäristövaikutukset	CO ₂ eq päästöt/henkilö (henkilömäärä = toteutuneet henkilötyövuodet + toteutuneet opiskelijavuodet), kg	320	310	300
	Laatu	Suurten (yli tuhat tavoitteellista opiskelijavuotta) monialaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien opiskelijavuotta kohti saama suorite- ja vaikuttavuusrahoitus	6	3	1

8.5 Salo IoT Park Oy

Omistus: Salon kaupungin osakkuusyhteisö 36 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Salon kaupungissa sijaitsevaa kiinteistöä, vuokrata kiinteistöä ja sen tiloja sekä luovuttaa kiinteistön käyttöoikeuksia. Yhtiö voi tuottaa aula-, posti- ja cateringpalveluita, start up -valmennuksen palveluita, huolehtia yritysten tukipalveluiden organisoinnista sekä tuottaa asiakkaittensa toimintaa tukevia palveluja. Lisäksi yhtiö voi tuottaa ja tarjota liiketoimintaa tukevaa tutkimusta, koulutusta, yritysrahoitusta, tapahtumia ja muita yhteistyöhankkeita. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää Salo IoT Campuksesta maailmanluokan innovaatioyhteisö.

Kytkentä kaupungin strategiaan

Elävä ja kehittyvä Salo IoT Campus tuo elinvoimaa, työpaikkoja ja asukkaita Saloon. Kampusen toiminta tukee erityisesti kaupunkistrategian työavainta tuottaen yrityksille ja työnantajille maailmanluokan ympäristön, johon kuulumisen tuottaa lisäarvoa sekä yrityksille että heidän työntekijöilleen. Salo IoT Campus pyrkii houkuttelemaan Saloon uusia yrityksiä ja huippuosajia sekä tarjoaa yrityksille palveluja ja edellytyksiä yrityksen kasvun ja kehittymisen tueksi. Kampus on luonut Saloon oman älykkään teknologian yhteisön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2025

Kasvattaa yritysmäärää kampuksella, nostaa vuokrausastetta ja vastata kampuksella jo olevien ja kampukselle tulevien yritysten tarpeisiin kehittämällä tiloja ja palveluita kampuksella. Luoda tila- ja palvelumahdollisuuksia uusille yrityksille ja toimialoille.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Salo IoT Campus pyrkii kasvamaan vuoden 2025 aikana asiakasyritys-, työntekijämäärän sekä käytössä olevien tilojen suhteen.

Myynnin tavoitteena on saada kasvatettua kaikkien asiakassegmenttien määrää; start-up yritykset, kasvuyritykset, ankkurivuokralaiset, oppilaitokset ja palvelut. Kampuksen vuokrattavia tiloja modernisoimalla mahdollistetaan epäkäytännöllisten avotoimistojen vuokraus.

Kampuksella toimiva ylläpito- ja palveluverkosto on luotu ja sen laatua ja tehokkuutta mitataan säännöllisesti. Kampuksen asiakasyritysten päättäjiltä saama suositteluindeksi NPS on erittäin hyvällä tasolla. Tavoitteena on säilyttää korkea taso. Ylläpidon tavoitteeksi on asetettu laadun lisäksi palvelumyynti asiakkaille sekä ylläpidon kustannus- ja energiansäästö.

Laadulliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Asiakastyytyväisyys, NPS	69,4	60,0	60,0
Henkilöstömäärä 31.12.	4	4	4
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	7 717 042	7 902 700	8 000 000
Käyttökate (€)	3 610 923	4 772 725	2 500 000
Liikevoitto (€)	2 832 027	3 380 653	1 700 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2 422 919	2 678 229	1 200 000
Vakavaraisuus			
Velan määrä (t€)	11 046	12 700	12 000
Lainat kaupungilta (milj. €)	4,5	4,5	4,5

9. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, toiminnan painopistealueet ja perustelut

9.1 Tarkastustoimi

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tarkastuslautakunta toteuttaa kuntalaissa säädettyä arviointitehtäväänsä. Tarkastuslautakunnan työ perustuu ennalta laadittuun suunnitelmaan, jossa valtuustokauden aikana käydään läpi kaikki kaupungin eri toimialat. Tarkastuslautakunnan tavoitteena on arvioinnissa havaitsemiensa asioiden esiin tuomisella vaikuttaa kaupungin toiminnan ja talouden kehittämiseen.

Tilinpäätöksen hyväksymisen ja tilintarkastuskertomuksen käsittelyyn liittyvä valmistelu toteutetaan asianmukaisesti lainsäädännön ja viranomaisohjeiden mukaisesti. Kaupungin lakisääteinen tilintarkastus toteutetaan suunnitelmallisesti. Tilintarkastuspalveluiden hankinta oli kilpailutettu vuosille 2023-2024 ja palveluntuottajan kanssa oli laadittu sopimus. Tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti valtuusto päätti 2.9.2024 § 64 purkaa sopimuksen päättymään heti. Tilintarkastuspalveluiden hankinta kilpailutetaan uudelleen.

Tarkastuslautakunnan toiminta perustuu arviointitoiminnan jatkuvaan kehittämiseen, jonka tavoitteena on tukea kaupungin toimintaprosessien kehittämistä. Tarkastuslautakunnan tavoitteena on omalla toiminnallaan lisätä avoimuutta sekä lisätä kuntalaisten tietoisuutta organisaation eri toiminnoista.

Merkittävimmät riskit

Riskinä on, että tarkastuslautakunnan vastuulla oleva arviointitoiminta ja ulkoinen valvonta eivät tunnista toiminnassa ja taloudessa olevia olennaisia virheitä ja puutteita sekä tavoitteiden vastaista toimintaa, mikä osaltaan heijastuu kaupungin toimintaan ja talouteen.

Painopisteet

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman painopistealueena ovat elinkeinopalveluiden toimialalta elinvoimajaoston alaiset elinkeinopalvelujen ja maankäyttöpalvelujen palvelualue. Teknisten palveluiden toimialalta teknisen lautakunnan alaiset palvelut, konsernipalvelujen toimialalta hallintopalveluiden, henkilöstöpalveluiden ja talouspalveluiden palvelualueet sekä Liikelaitos Salon Vesi.

Lisäksi arvioidaan kuntastrategian toteutumista, tuottavuuden parantamista, investointien toteutumista, konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä henkilöstöhallintoa. Tarkastuslautakunta arvioi myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista kaupungissa.

Tarvittaessa lautakunta kutsuu myös muihin asiakokonaisuuksiin tarpeelliseksi katsomiaan kuultavia.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintamenot muodostuvat tarkastuslautakunnan kustannuksista ja tilintarkastuspalveluista, tuloja ei ole.

9.1.1 Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

10 Tarkastuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-18 810	-42 263	-43 352	-43 352	2,6
Palkat ja palkkiot	-17 370	-41 031	-42 057	-42 057	2,5
Henkilösivukulut	-1 440	-1 232	-1 295	-1 295	5,1
Eläkekulut	-1 429	-1 208	-1 274	-1 274	5,5
Muut henkilösivukulut	-11	-24	-21	-21	-12,5
Palvelujen ostot	-44 333	-80 110	-82 648	-75 648	-5,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72	0	0	0	
Muut toimintakulut	-502	-2 923	0	0	-100,0
Toimintakulut	-63 717	-125 296	-126 000	-119 000	-5,0
Toimintakate	-63 717	-125 296	-126 000	-119 000	-5,0

9.1.2 Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

10 Tarkastuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-18 810	-42 263	-43 352	-43 352	2,6
Palkat ja palkkiot	-17 370	-41 031	-42 057	-42 057	2,5
Henkilösivukulut	-1 440	-1 232	-1 295	-1 295	5,1
Eläkekulut	-1 429	-1 208	-1 274	-1 274	5,5
Muut henkilösivukulut	-11	-24	-21	-21	-12,5
Palvelujen ostot	-46 663	-82 114	-85 518	-78 518	-4,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72	0	0	0	
Muut toimintakulut	-2 906	-5 323	-2 400	-2 400	-54,9
Toimintakulut	-68 452	-129 700	-131 270	-124 270	-4,2
Toimintakate	-68 452	-129 700	-131 270	-124 270	-4,2

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 7.000 euroa johtuen Sarastian palveluhintojen halpenemisesta vuonna 2025.

9.2 Keskusvaalilautakunta

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Keskusvaalilautakunta on vaalilakiin perustuva lakisääteinen toimielin, joka toteuttaa vaalilaissa säädettyjä tehtäviään ja huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa.

Keskusvaalilautakunnan keskeisenä tavoitteena on järjestää toimivat ja lainmukaiset vaalit sekä samalla mahdollisuuksien mukaan pyrkiä kehittämään vaalijärjestelyitä entistä toimivammiksi.

Merkittävimmät riskit

Merkittävimpana riskinä keskusvaalilautakunnan toimintaan liittyen näyttäytyy käytettävissä oleva henkilöstöresurssien määrä ja tietotaidon keskittyneisyys.

Vaalijärjestelyiden käytännön valmistelusta vastaava vaalitiimi on kooltaan varsin pieni, ja vaalien järjestämiseen liittyvä ja tarvittava tietotaito on vaalitiimiin keskittynyttä. Odottamattomat esteet, sairastapaukset ja henkilöstömuutokset johtavat herkästi huomattaviin haasteisiin vaalien järjestämisessä. Vaalitiimiä on kuitenkin resursoitu jo vuodelle 2024 ja henkilöstöresurssien määrään liittyvää riskiä on näin pystytty lieventämään. Vaalitiimin kokoa ei ole myöskään tarkoituksenmukaista kasvattaa liioin tämän vaikeuttaessa vaalityön keskinäistä koordinaointia ja johdonmukaisuutta.

Painopisteet

Keskusvaalilautakunta toteuttaa vaalilaissa säädettyjä tehtäviään ja huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa.

Vuonna 2025 järjestetään kunta- ja aluevaalit. Keskusvaalilautakunnan työskentely vuonna 2025 keskittyy kunta- ja aluevaalien järjestämiseen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintameno koostuvat pääasiassa vaaleihin tarvittavien materiaalien ja tilojen kuluista sekä henkilöstömenoista. Vaalilain mukaan kunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisten kustannuksista. Oikeusministeriön valtiollisissa vaaleissa suorittamaa kuntakorvausta ei suoriteta kunnille aluevaalien eikä kuntavaalien osalta, mutta aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle aluevaaleista. Tuloja muodostuu siten siltä osin, kun kunnalle katsotaan aiheutuvan kustannuksina nimenomaan aluevaalien järjestämisestä.

9.2.1 Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

11 Keskusvaalilautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97 202	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintatuotot	97 202	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-120 989	-365 814	-189 182	-189 182	-48,3
Palkat ja palkkiot	-106 413	-324 450	-164 000	-164 000	-49,5
Henkilösivukulut	-14 576	-41 364	-25 182	-25 182	-39,1
Eläkekulut	-12 327	-36 098	-22 329	-22 329	-38,1
Muut henkilösivukulut	-2 249	-5 266	-2 853	-2 853	-45,8
Palvelujen ostot	-13 116	-31 000	-24 500	-24 500	-21,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 692	-11 000	-8 100	-8 100	-26,4
Muut toimintakulut	-8 017	-15 500	-18 900	-18 900	21,9
Toimintakulut	-147 814	-423 314	-240 682	-240 682	-43,1
Toimintakate	-50 611	-153 314	-235 682	-235 682	53,7

9.2.2 Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

11 Keskusvaalilautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97 202	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintatuotot	97 202	270 000	5 000	5 000	-98,1
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-120 989	-365 814	-189 182	-189 182	-48,3
Palkat ja palkkiot	-106 413	-324 450	-164 000	-164 000	-49,5
Henkilösivukulut	-14 576	-41 364	-25 182	-25 182	-39,1
Eläkekulut	-12 327	-36 098	-22 329	-22 329	-38,1
Muut henkilösivukulut	-2 249	-5 266	-2 853	-2 853	-45,8
Palvelujen ostot	-46 630	-66 340	-73 190	-73 190	10,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 823	-11 000	-8 100	-8 100	-26,4
Muut toimintakulut	-11 398	-15 500	-37 690	-37 690	143,2
Toimintakulut	-185 840	-458 654	-308 162	-308 162	-32,8
Toimintakate	-88 638	-188 654	-303 162	-303 162	60,7

9.3 Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

9.3.1 Kaupunginvaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen

12 Kaupunginvaltuusto	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-85 960	-200 342	-205 485	2,6
Palkat ja palkkiot	-78 485	-196 267	-201 174	2,5
Henkilösivukulut	-7 475	-4 075	-4 311	5,8
Eläkekulut	-7 194	-3 924	-4 174	6,4
Muut henkilösivukulut	-280	-151	-137	-9,3
Palvelujen ostot	-26 722	-92 950	-75 800	-18,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 787	-14 370	-13 550	-5,7
Muut toimintakulut	-22 784	-2 100	-16 000	661,9
Toimintakulut	-171 253	-309 762	-310 835	0,3
Toimintakate	-171 253	-309 762	-310 835	0,3

9.3.2 Kaupunginvaltuuston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

12 Kaupunginvaltuusto	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-85 960	-200 342	-205 485	2,6
Palkat ja palkkiot	-78 485	-196 267	-201 174	2,5
Henkilösivukulut	-7 475	-4 075	-4 311	5,8
Eläkekulut	-7 194	-3 924	-4 174	6,4
Muut henkilösivukulut	-280	-151	-137	-9,3
Palvelujen ostot	-75 108	-135 516	-126 390	-6,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 803	-14 370	-13 550	-5,7
Muut toimintakulut	-83 120	-62 430	-76 330	22,3
Toimintakulut	-279 992	-412 658	-421 755	2,2
Toimintakate	-279 992	-412 658	-421 755	2,2

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

Palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 1.200 euroa johtuen Sarastian palveluhintojen halpenemisesta vuonna 2025.

9.4 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan, sopimushallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvistä yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista.

9.4.1 Sisäinen valvonta

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tarkastustoimen kokonaisuus muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä tarkastuksesta. Ulkoista tarkastusta toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa.

Sisäinen tarkastus toteuttaa ja tukee omalta osaltaan sisäistä valvontaa, josta toimialueet vastaavat. Sisäisen valvonnan toteuttamisen vastuu on kullakin esihenkilöllä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on kouluttaa ja lisätä esimiesten tietoisuutta sisäisestä valvonnasta. Sisäinen tarkastus toteuttaa tarkastustoimintaa ennalta hyväksytyin vuosisuunnitelman ja erillistoimeksiantojen pohjalta. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnittelussa otetaan huomioon ulkoisen tarkastuksen työohjelma ja toimintasuunnitelma koko kaupungin kattavan kokonaistarkastelun aikaansaamiseksi. Sisäinen tarkastus tekee yhteistyötä kaupungin tilintarkastusyhteisön kanssa.

Salon kaupungissa sisäinen tarkastus on aiemmin huolehtinut tarkastuslautakunnan asioiden valvonnasta ja kokousrutiineista. Jatkossa sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen toiminnot tullaan eriyttämään ja työtehtävät organisoimaan uudelleen.

Merkittävimmät riskit

Riskinä on, että toiminnassa ei osata ennakoita riittävästi tarkastusta vaativia kohteita. Lisäksi sisäisessä valvonnassa ilmenevät puutteet voivat mahdollistaa väärinkäytöksiä tai ohjeiden ja sääntöjen vastaista toimintaa. Resurssien rajallisuus mahdollistaa vain tietyn määrän tarkastuksia vuosittain.

Painopisteet

Sisäinen tarkastus tekee työtään vuosisuunnitelman pohjalta ja tekee erikseen määrättyjä erillistoimeksiantoja.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintamenot koostuvat sisäisen tarkastuksen toimintamenoista, tuloja ei ole.

9.4.2 Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen

130 Kaupunginhallitus	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	40 812	3 240	4 230	30,6
Tuet ja avustukset	136 170	4 126	0	-100,0
Muut toimintatuotot	80 380	106 010	61 590	-41,9
Toimintatuotot	257 363	113 376	65 820	-41,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-449 249	-643 520	-628 438	-2,3
Palkat ja palkkiot	-251 751	-518 420	-531 380	2,5
Henkilösivukulut	-197 498	-125 100	-97 058	-22,4
Eläkekulut	-135 506	-115 800	-88 566	-23,5
Muut henkilösivukulut	-61 992	-9 300	-8 492	-8,7
Palvelujen ostot	-642 844	-907 609	-879 680	-3,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 480	-14 040	-12 430	-11,5
Avustukset	-38 631	-18 150	-20 000	10,2
Muut toimintakulut	-658 399	-460 480	-55 090	-88,0
Toimintakulut	-1 854 603	-2 043 799	-1 595 638	-21,9
Toimintakate	-1 597 240	-1 930 423	-1 529 818	-20,8

9.4.3 Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

130 Kaupunginhallitus	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	40 812	3 240	4 230	30,6
Tuot ja avustukset	136 170	4 126	0	-100,0
Muut toimintatuotot	80 437	106 010	61 590	-41,9
Toimintatuotot	257 419	113 376	65 820	-41,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-449 249	-643 520	-628 438	-2,3
Palkat ja palkkiot	-251 751	-518 420	-531 380	2,5
Henkilösivukulut	-197 498	-125 100	-97 058	-22,4
Eläkekulut	-135 506	-115 800	-88 566	-23,5
Muut henkilösivukulut	-61 992	-9 300	-8 492	-8,7
Palvelujen ostot	-679 203	-929 333	-911 460	-1,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 259	-14 040	-12 430	-11,5
Avustukset	-38 631	-18 150	-20 000	10,2
Muut toimintakulut	-2 790 317	-2 697 720	-2 073 060	-23,2
Toimintakulut	-4 023 659	-3 302 763	-3 645 388	-15,3
Toimintakate	-3 766 240	-4 189 387	-3 579 568	-14,6

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

Kaupunginhallituksen talousarvioesityksessä toimintatuottojen osalta muita toimintatuottoja on tarkistettu alaspäin 50.000 euroa vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa sekä arviota vuoden 2025 tasosta. Toimintakuluista on vähennetty kaupungintalon kiinteistöön liittyvät kulut noin 11.000 euroa, jotka siirrettiin konsernipalveluiden toimialan alle. Palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 7.000 euroa johtuen Sarastian palveluhintojen halpenemisestä vuonna 2025. Avustuksia nostettu 1.850 euroa eli yleissivistävän kansalaistoiminnan sekä asukas- ja aluetyön avustusten taso muutosten jälkeen on yhteensä 20.000 euroa.

9.5 Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden tehtävä on tuottaa sisäisiä tukipalveluja muille toimialoille. Lisäksi konsernipalvelut tukee ja luo edellytyksiä muiden toimialojen tulokselliselle toiminnalle ja seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Konsernipalvelut vastaa kaupungin sisäisestä kehittämisestä sekä strategian valmistelusta ja seurannasta. Konsernipalvelut vastaa kaupungintalon tilojen käytöstä sekä tilajärjestelyistä.

9.5.1 Konsernipalvelujen toimintastrategia 2025-2027

- Sujuvien hallinnollisten tukipalveluiden ja asiantuntija-avun tuottaminen toimialoille.
- Tiedonhallinnan, tietosuojan ja tietoturvan jatkuva parantaminen.
- Tiedolla johtamisen kehittäminen.

Toimialan keskeisenä tavoitteena on yhtenäistää toimintatapoja ja käytänteitä, saada purettua palvelualueiden väliset mahdolliset päällekkäisyydet ja raja-aidat sekä kehittää verkostomaista toimintatapaa toimialan sisällä.

9.5.2 Toimialan painopisteet

- luottamushenkilö- ja toimielinorganisaatioiden toiminnan sujuva käynnistäminen vaalien jälkeen
- Tiedolla johtamisen ja sen vastuiden määrittely sekä sen tavoitteiden asettaminen
- Raportoinnin kehittäminen ja uuden raportointijärjestelmän hallittu käyttöönotto

9.5.3 Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden palvelualue huolehtii kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimintaedellytyksistä ja päätösten täytäntöönpanosta, hallintomenettelyn ohjaamisesta, asianhallinnan ja asiakirjahallinnon johtamisesta, virastopalveluista, oikeudellisesta

edunvalvonnasta, viestinnästä, markkinoinnista, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja ehkäisevästä päihde- ja mielenterveystyöstä sekä muista hallinnon asiantuntijapalveluista.

9.5.3.1 Laki- ja asiantuntijapalvelut

Laki- ja asiantuntijapalvelut toimii koko kaupunginhallinnon päätöksenteon oikeellisuuden varmistajana ja tuottaa päätöksenteossa tarvittavat toiminnot asioiden valmisteluun, esityslista- ja päätöspöytäkirjaprosesseihin. Lakipalvelut neuvoo ja kouluttaa henkilökuntaa, huolehtii oikeudellisesta edunvalvonnasta, laatii asiakirjoja ja päätösvalmisteluja, sekä hoitaa muutoksenhakuasioita.

9.5.3.2 Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut

Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut tuottavat päätöksenteon ja palvelutuotannon hallinnollisia asiantuntija- ja tukipalveluja henkilöstö- ja toimielinorganisaatiolle ja vastaavat luottamushenkilöorganisaation toimintaympäristöstä. Keskitettyihin hallinto- ja toimistopalveluihin kuuluvat kirjaamo, toimistopalvelut, kaupunginarkisto- ja tiedonhallinta, Halikon virastotalon hallintopalvelut, monistamo-, postitus ja vahtimestaripalvelut sekä kaupungintalon ja Halikon virastotalon infopisteet.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Laki- ja asiantuntijapalvelut

Tavoitteena on käyttäjäystävällinen ja laadukas asiantuntijapalvelu. Palvelun laadulla ja vaikuttavuudella on myönteistä vaikutusta kaupunginhallinnon julkisuuskuvaan. Salon arvoina ovat vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus, mitkä ovat erityisen hyvin toteutettavissa kaupunkitasolla kaupunginhallinnon toimivuuden kautta.

Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut

- ylläpitää ja kehittää organisaation hallinnollista osaamista ja hallinnollisten prosessien sujuvuutta
- varmistaa organisaation asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan toimintavalmius
- edistää kattavaa ja sujuvaa luottamushenkilöorganisaation toimintatapaa

Merkittävimmät riskit

Laki- ja asiantuntijapalvelut

Palvelussa on henkilöresursseihin liittyvä riski, jossa mahdolliset henkilövajaukset aiheuttavat alikapasiteettitilanteen ja myös katkoksen osaamisen siirtymiseen. Riski realisoituu myös, jos osaamistaso vastavan lainsäädännön riittävässä hallinnassa laskee. Tästä aiheutuu virheitä päätöksentekoon, viivyttäen päätösten käytännön vaikutuksia ja aiheuttaen osaltaan lisäkustannuksia.

Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut

Merkittävimmät riskit vuonna 2025 liittyvät henkilöressurssien riittävyyteen ja järjestelmien toimivuuteen. Keskitetyistä hallinto- ja toimistopalveluista osallistutaan vuoden 2025 vaalien järjestämiseen ja myös uuden luottamushenkilöorganisaation käynnistäminen vaatii ylimääräistä työpainosta normaalityön päälle. Riskinä on, että näissä tilanteissa mahdollisesti tapahtuvat henkilöstön poissaolot tai henkilövaihdokset aiheuttavat epävakautta toimintaan. Järjestelmien osalta migraatio- ja versiopäivitykset ovat aiheuttaneet ylimääräisiä kustannuksia ja ylimääräistä työtä vuonna 2024. Vastaava riski on todennäköinen myös vuonna 2025.

Painopisteet

Laki- ja asiantuntijapalvelut

Toiminnan painopiste on toimielinpäätöksenteon valmistelun tukemisessa ennakkollisella neuvonnalla ja toisaalta täsmällisessä päätöksentekoprosessissa. Tavoitteita tukevat toimenpiteet saadaan aikaan strukturoiduissa ja tilanteenmukaisissa johtoryhmätyöskentelyissä palvelualueilla, sekä asianhallinnan ja käytännössä vireillä olevien asioiden hyvällä yhteensovittamisella.

Keskitetty hallinto- ja toimistopalvelut

- luottamushenkilö- ja toimielinorganisaation sujuva käynnistäminen vaalien jälkeen ja siihen liittyvä hallinnollinen tuki
- tiedonhallinnan ja sähköisen arkiston kehittäminen
- Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Salon kaupungin välisen sopimuksen mukaisten toimenpiteiden saattaminen loppuun tietoaineistojen siirtoon liittyen

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Laki- ja asiantuntijapalvelut

Virastoaikaan tapahtuva toiminta edellyttää riittävän, toimialoille jaettavan henkilöresurssin. Palvelusta tuotetaan yhdeksän toimielimien päätöksentekoprosessin tuki ja koko kaupunginhallinnon lainalaisuuden takeet. Lisäksi palvelusta muodostetaan vaalitiimin ydinkokoonpano. Palvelu huolehtii osaltaan konserniohjauksen tukipalveluista ja tietosuojavastuista.

Keskitetty hallinto- ja toimistopalvelut

Talousarvion kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökustannuksista. Palvelujen ostoihin varatuilla kustannuksilla huolehditaan sähköisen arkiston ylläpidosta, asianhallintajärjestelmän päivityksistä ja kehittämisestä sekä tiedonohjaussuunnitelman ajan tasalla pitämisestä. Tuloja kertyy pääosin sisäisestä myynnistä kuten toimistotarvikemyynnistä, postin kuljetus-, lajittelu- ja vahtimestaripalvelusta, postituspalvelusta sekä monistuspalvelusta.

9.5.3.3 Yhteisöpalvelut

Yhteisöpalveluihin kuuluvat kaupungin viestintä, markkinointi sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinointi mukaan lukien ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö, ikäkeskustoiminta sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Koko yhteisöpalvelujen keskeisenä tavoitteena on organisaatiouudistuksen jälkeisen toiminnan vakiinnuttaminen sekä entistä sujuvampien yhteistyömallien kehittäminen organisaation sisällä ja sidosryhmien kanssa. Yhteisöpalvelujen jakautuminen kahteen osa-alueeseen eli viestintään ja markkinointiin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen edellyttää myös omassa työyhteisössä toimenpiteitä ja toimintamalleja, jotka vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Viestintä ja markkinointi

Vuonna 2025 viestinnässä ja markkinoinnissa keskitytään erityisesti monikanavaisen ja monikielisen sekä saavutettavan viestinnän kehittämiseen. Tällä on keskeinen merkitys esimerkiksi TE- ja kotoutumispalvelujen uudistuksen toteutuksessa ja näiden palvelujen asiakasviestinnän onnistumisessa.

Monikanavainen, monikielinen ja saavutettava viestintä on myös tärkeä tekijä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämässä. Mahdollisimman monipuolisen viestinnän avulla pyritään tavoittamaan myös niitä kohderyhmiä, jotka jäävät helposti toimenpiteiden ulottumattomiin.

Jatkuvasti kiristyvässä kilpailussa osaajista on myös merkitystä sillä, miten ja missä kanavissa kaupunki viestii sekä markkinoi. Yhteisöpalvelut kehittää yhdessä henkilöstöpalvelujen kanssa kaupungin strategiaa ja työnantajamielikuvaa tukevaa rekrytointi- ja työnantajaviestintää.

Kaupunkimarkkinoinnissa varaudutaan mahdollisiin asuntomessuihin tekemällä kaupungin strategian mukaista asukasmarkkinointia sekä kehittämällä markkinoinnin sisältöä, kohdennettavuutta ja mitattavuutta muun muassa tekoälyn avulla. Tekoälyä käytetään myös monikielisen viestinnän toteutuksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä keskitytään niiden toimenpiteiden toteuttamiseen, jotka perustuvat hyvinvointisuunnitelmaan (vv. 2022- 2025), mielenterveyden edistämisen suunnitelmaan (vv. 2024-2025) ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaan (vv. 2024-2025).

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden osalta pääpaino on hyvinvointisuunnitelmaan kirjatun osallisuusmallin valmistelu ja jalkautus kaupungin sisäisen osallisuusryhmän tukemana. Elävät ja yhteisölliset kylät -kärkihankkeen puitteissa kehitetään asukas- ja kyläyhdistysten verkostotoimintaa sekä luodaan toimintamalli, joka korvaa vuodelta 2013 peräisin olevan lähidemokratiamallin (KV 20.5.2013 § 84). Lisäksi kartoitetaan alueellisten ja ylisukupolvisten yhteisötilojen tarvetta kaupungin eri osissa. Osallistuvan budjetoinnin osalta panostetaan toimintamallin laadulliseen kehittämiseen.

Merkittävimmät riskit

Viestintä ja markkinointi

Viestinnässä ja markkinoinnissa merkittävimmät riskit liittyvät häiriö- ja poikkeustilanteisiin, jolloin viestintäkanavien käyttö häiriintyy tai keskeytyy kokonaan esimerkiksi palvelunestohyökkäyksessä tai laajamittaisessa sähkökatkokuksessa. Häiriö- ja poikkeustilanteet edellyttävät yhteisöpalvelujen lisäksi kriisiviestintäosaamista myös muualla organisaatiossa.

Viestinnän kenttä on jatkuvassa muutoksessa ja tulevat kehityslinjat ovat joskus vaikeasti ennakoitavissa. Viestinnän henkilöitymisen ja maalittamisen lisääntyminen kasvattavat työn kuormitusta. Informaatiovaikuttamisen tunnistaminen edellyttää jatkuvaa varuillaanoloa ja oman osaamisen kehittämistä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Yhteisiin toimintamalleihin liittyvä työ hyvinvointialueiden kanssa on edelleen kesken ja hyvinvointialueiden taloustilanteen heikentyessä on vaarana, että erityisesti ennaltaehkäisevän toiminnan edellytykset heikkenevät. Myös kolmannen sektorin avustusten leikkaussuunnitelmat lisäävät painetta kaupungin suuntaan. Oman toiminnan keskeisenä haasteena on, että hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet eivät tavoita niitä kaikkein eniten tarvitsevia.

Painopisteet

Viestintä ja markkinointi

- Laadukas, monikanavainen ja -kielinen sekä saavutettava palvelu- ja päätöksentekoviestintä kaikille kohde- ja sidosryhmille
- Strategiaan perustuva kaupungin maine- ja markkinointi
- Osaavan työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden edistäminen viestinnän ja markkinoinnin keinoin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Lasten ja nuorten kokonaishyvinvoinnin ja mielen hyvinvoinnin tukeminen
- Monikanavaisen hyvinvointiviestinnän lisääminen

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Vuoden 2024 alussa yhteisöpalvelujen toimintaan tuli muutoksia, sillä kansainvälinen toiminta, tapahtumiin liittyvä kehittäminen ja koordinaatio sekä maahanmuutto- ja kotoutumispalvelut

siirtyivät elinvoimapaalveluihin organisaatiouudistuksen toimeenpanossa. Tämä näkyy toimintamenojen laskuna. Lisäksi on sovittu, että Salossa mahdollisesti järjestettävien asuntomessujen toteutusvaiheen viestinnän ja markkinoinnin kulut vuoden 2025 osalta budjetoidaan keskitetysti elinvoimapaalveluihin.

Tuloja saadaan perintövaroista, joilla rahoitetaan kaksivuotinen Elävät ja yhteisölliset kylät -kärkihanke (1.6.2024-31.5.2026) sekä ikäkeskuksen toiminnanohjaajan määräaikainen tehtävä (1.8.2023-30.4.2025).

Tuloja saadaan mahdollisesti myös nyt haussa olevista ja hakuun tulevista perintövaroista, joissa keskeisenä myöntökriteerinä on varojen käyttäminen kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen. Näitä tuloja ei ole budjetoidu talousarvioon.

Lisäksi tuloja saadaan aikaisempien vuosien tapaan Salo-tuotteiden myynnistä ja yritysten osallistumismaksuista Salo-esitteeseen, markkinointikampanjoihin sekä messutapahtumiin.

9.5.3.4 Edunvalvonta

Yleinen edunvalvonta valvoo niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät vajaanvaltaisuuden, sairauden, poissaolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tavoitteena on tarjota ammattimaista, yksilöllistä ja itsemääräämisoikeutta kunnioittavaa edunvalvontaa. Toiminnassa korostuvat yleisen edunvalvonnan arvot: laatu ja vahva asiantuntemus, oikeudenmukaisuus sekä toiminnan tuloksellisuus.

Merkittävimmät riskit

Riskitekijöitä ovat asiakastietojärjestelmän toimintavarmuus sekä henkilöstöressurssien rajallisuus.

Painopisteet

Painopisteenä on laadukas ja ammattitaitoinen palvelu. Toimintaa pyritään tehostamaan ja kehittämään esimerkiksi asiakastietojärjestelmän ja muiden järjestelmien avulla sekä hyödyntämällä monikanavaisuutta toiminnassa.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintamenot muodostuvat pääasiassa henkilöstökustannuksista. Tulot koostuvat Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin maksamasta korvauksesta edunvalvontapalvelujen tuottamisesta sekä päämiehiltä veloitetavista edunvalvontapalkkioista.

9.5.4 Talouspalvelut

Talouspalveluiden palvelualue huolehtii kaupungin talouden, toiminnan ja konsernin ohjauksesta, omistajaohjauksesta, hankintoimesta, rahoituksesta ja tietohallinnosta.

9.5.4.1 Talous-, rahoitus-, strategia- ja hankintapalvelut

Talouspalvelut vastaa talouden kokonaisuudesta, kaupunkitasoisten talousprosessien ohjeistuksesta ja koordinoinnista. Keskeisimmät prosessit vuoden aikana ovat lakisääteinen talousraportointi, talousarvio, tilinpäätös sekä talouden raportointi. Lisäksi talouspalvelut tuottaa pääosan kaupungin osto- ja myyntireskontraan liittyvistä tehtävistä.

Hankintapalvelut valmistelee yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa kynnysarvot ylittävät hankinnat. Hankintapalvelut opastaa ja avustaa kaupungin yksiköjä hankintaprosessin eri vaiheissa, myös pienhankinnoissa. Lisäksi hankintapalvelut koordinoi kaupungin keskitettyjen hankintojen valmistelua.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa toimialoille laadukkaita sekä ammattitaitoisia talouden tukipalveluita, jotka vastaavat toimialojen palvelutarpeita.

Merkittävimmät riskit

Talospalveluiden suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Talospalveluiden toimivuuden varmistamiseksi tulee turvata tietojärjestelmien toimivuus sekä tarvittavat sijaisjärjestelyt ja riittävät henkilöstöresurssit. Merkittävimmät riskit hankintojen osalta ovat kilpailuttamatta jättäminen, äkilliset muutokset resursseissa, hankintojen liian lyhyt valmistelu-aika ja suunnittelemattomuus.

Painopisteet

- Tiedolla johtamisen vastuiden määrittely sekä tavoitteiden asettaminen osana koko konsernipalveluiden tiedolla johtamista
- Raportoinnin kehittäminen ja uuden raportointijärjestelmän hallittu käyttöönotto
- Talousarvioon sekä tilinpäätökseen liittyvien prosessien kehittäminen
- Hankintapoliittisen ohjelman jalkauttaminen
- Robotiikan ja digitalisaation hyödyntäminen rutiinitehtävissä
- Talouteen liittyvien koulutusten lisääminen henkilöstölle.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talospalveluiden budjetti koostuu pääasiassa noin 13 henkilötyövuoden henkilöstökuluista. Suurimmat erät ovat Sarastia Oy:n tuottamat taloushallinnon palvelut sekä kunnan osuus verotuskustannuksiin.

9.5.4.2 Tietohallinto

Tietohallinto tuottaa kaupungin toimialoille, kaupunkikonsernille ja toimielimille tieto- ja viestintä- teknisen infrastruktuurin sekä vastaa sen ylläpidosta, tuesta ja kehittämisestä. Tietohallinto on myös mukana operatiivisten tietojärjestelmien, kuntalaisille suunnattujen sähköisten asiointipalvelujen sekä prosessien digitalisoinnin kehittämisessä yhdessä palvelualueiden kanssa. Keskeisimmät palvelut ovat tukipalvelut, konesali- ja kapasiteettipalvelut, päätelaitepalvelut, tietoliikennepalvelut, puhe- ja viestintäpalvelut, tulostuspalvelut sekä tietojärjestelmäpalvelut.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

- Laadukas ja tarkoituksenmukainen ICT-infrastruktuuri
- Kustannustehokas ja käyttäjien tarpeita vastaava palvelutuotanto
- Onnistuneet kehittämishankkeet, joilla mahdollistetaan kaupungin palveluprosessien tehostaminen

Merkittävimmät riskit

Merkittävin riskitekijä on henkilöstöresurssien riittävyys suhteessa jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön.

Painopisteet

- Palvelin- ja kapasiteettipalveluiden uudistaminen
- Digi-, kyber- ja tietoturvallisuuden jatkuva parantaminen
- Tiedonhallintalain mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpano
- Keskitetyn tietovaraston kehittäminen
- Päätelaitehallinnan uudistaminen
- Hyvinvointialueelle tuotettavien palveluiden hallittu alasajo

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvion kustannukset ovat pääosin henkilöstökustannuksia ja palvelujen ostoa, joista suurimman osan muodostavat tietoliikennepalvelut sekä ohjelmistolisenssit.

9.5.5 Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut huolehtii henkilöstöpolitiikan valmistelusta, johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisestä, osaamisen johtamisesta ja kehittämisestä, henkilöstösuunnittelun toimintatavoista, työhyvinvointi- ja työturvallisuusprosessien ohjaamisesta, HR-prosessien ohjaamisesta, työnantajatoiminnasta, kehittämispalveluista ja muutosjohtamisen henkilöstöhallinnollisesta tuesta.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Henkilöstöpalvelut vastaa palvelussuhteen elinkaaren prosesseista ja niihin liittyvistä ohjeistuksista. Työsuojelutoiminnan tavoitteena on työn tekeminen terveellisesti ja turvallisesti huomioiden työntekijän fyysinen ja psykososiaalinen hyvinvointi.

Vuosien 2020–2023 aikana henkilöstöpalveluissa on jouduttu keskittymään poikkeustilanteiden (koronasta aiheutuvat ohjeistukset ja mm. palkanmaksun keskeytys ja muun työn tarjoamisveloitteen täyttäminen, Ukraina, johtajarekryt ja niihin liittyneet sijaisjärjestelyt, työtaistelut, sotien mutta myös muiden toimialojen henkilöstöpula, hyvinvointialueuudistus, työterveyshuollon palvelutuottajamuutos) ja niiden aiheuttamien kuormitusongelmien akuuttiin ohjaukseen, minkä vuoksi monet uudistusta tarvitsevat toimintatavat ovat jääneet hoitamatta. Tämän henkilöstöpalvelujen perustyön ajantasaistamiseksi laadittua työsuunnitelmaa on toteutettu syksystä 2023 alkaen, mutta vuoden 2024 aikana ei kaikkea rästytyötä ole saatu uusien toimeksiantojen ja muutosten johdosta saatu kuntoon. Työsuunnitelman toteuttaminen jatkuu edelleen. Talousarvion valmistelun yhteydessä ehdotettiin uuden henkilöstöasiantuntijan tehtävän perustamista, jotta henkilöstöpalveluiden palvelukyky pystytään turvaamaan.

Työhyvinvointityössä keskeinen tavoite on sairauspoissaolojen vähentäminen, minkä saavuttaminen edellyttää työhyvinvointijohtamiselta pitkäjänteistä työtä. Syksyllä 2020 käyttöön otettu työelämän laadun menetelmä on osoittanut havainnollisuutensa. Organisaatiosta kerätään keskeiset luvut ja analysoidaan kehittämisen taloudelliset hyödyt. Laskenta tehdään helppokäyttöisellä Excel-laskenta-työkalulla, joka huomioi eri tuotantotehtävien yhteisvaikutuksen. Tietojen saaminen riittävän tarkalla tasolla on osoittautunut haasteelliseksi ja osa henkilöstötuottavuuden laskennasta odottaa raportointityökalun ratkaisua.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2023 on nostettu esiin työntekijän uudelleensijoitustoiminta alentuneen työkyvyn johdosta. Asiaa on valmisteltu jo pitkään ja tämä talousarvioehdotus sisältää taloudellisia panostuksia, joiden kokonaistaloudellinen vaikutus saattaa alkupanostuksen jälkeen joissakin tapauksissa olla positiivinen. Kehitystyö kohdistuu osatyökykyisten prosessin kehittämiseen. Uudella toimintamallilla edistettäisiin työllistämistä (rahaa palkkaukseen) ja muuhun työllistymisen edistämiseen (esim. ulkopuolinen palveluntuottaja). Prosessin kehittämisessä tavoitteena luoda paremmin toimiva malli mm. muiden kuntien hyviä käytäntöjä hyödyntäen. Käytännön toimintana tämä tarkoittaisi yhteistyön parantamista kaupunkitasoisesti, työterveyshuollon työkokeilun käyttöönoton ja erilliset rajatut tehtäväkuvat sekä mahdollisesti muita hyväksi havaittuja toimintamalleja. Tarkoitukseen on esitetty 70.000 euron määrärahaa työhyvinvoinnin kustannuspaikalle.

Työnantajamielikuvatyö valmistuu todennäköisesti syksyn 2024 aikana. Se tuottaa konkreettisia toimenpiteitä niin rekrytointeihin mutta myös kaupungin palveluksessa jo olevan henkilöstön pitovoiman parantamiseksi. Henkilöstökyselyn perusteella esihenkilötyön yhtenäistämiseen on tarvetta ja tähän on keskitetysti varattu koulutusmäärärahaa.

Merkittävimmät riskit

Henkilöstöpalveluiden suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Muutosten läpiviemisen varmistamiseksi tulee turvata tietojärjestelmien toimivuus sekä tarvittavat sijaisjärjestelyt ja riittävät henkilöstöresurssit. Edellä kuvatusta ohjeistusten ajantasaistamishaasteesta johdettujen henkilöstöhallinnolliset prosessiriskit ovat myös aktivoituneet.

Painopisteet

- Tiedolla johtamisen ja sen vastuiden määrittely sekä sen tavoitteiden asettaminen osana koko konsernipalveluiden tiedolla johtamista
- Raportoinnin kehittäminen hyödyntämällä olemassa olevia järjestelmiä ja uusia ratkaisuja osana koko konsernipalveluiden tiedolla johtamista
- Henkilöstösuunnittelun ja raportoinnin edistäminen ja näiden prosessien kehittäminen
- Sairauspoissaolojen vähentäminen työelämän laadun parantamisella, työhyvinvointitoiminnalla, psykologisen turvallisuuden esimiestyön tukemisella ja kannustamalla työntekijöitä terveellisiin elämäntapoihin
- Työkykyjohtamisen tehostaminen, millä on mahdollisuus vähentää työkyvyttömyyden aiheuttamia haittoja sekä työntekijän, työyksikön että organisaation tasolla
- Työelämän laadun systemaattisen seurannan laajentaminen henkilöstötuottavuuden laskentaan
- Työterveyspalvelujen vakiinnuttaminen ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteuttaminen
- Esihenkilöiden kouluttaminen työnantajamielikuvan mukaisesti
- Työntekijöiden yhdenvertainen kohtelu virka- ja työehtosopimusten määräysten ja kaupungin ohjeistusten noudattamisella

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Henkilöstöpalveluiden budjetti koostuu 13 henkilötyövuoden henkilöstökuluista. Suurimmat erät ovat Sarastia Oy:n tuottamat henkilöstöhallinnon palvelut, työterveyshuollon palvelut sekä henkilöstön hyvinvointiin tarkoitettu määräraha.

9.5.6 Konsernipalveluiden tuloslaskelma, ulkoinen

Konsernipalvelut	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 132 845	603 480	635 030	5,2
Tuet ja avustukset	423 781	289 930	694 500	139,5
Muut toimintatuotot	25 181	34 410	38 410	11,6
Toimintatuotot	1 581 807	927 820	1 367 940	47,4
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 584 218	-4 970 131	-5 120 153	3,0
Palkat ja palkkiot	-3 671 374	-3 998 373	-4 142 394	3,6
Henkilösivukulut	-912 844	-971 758	-977 759	0,6
Eläkekulut	-779 991	-857 307	-872 772	1,8
Muut henkilösivukulut	-132 853	-114 451	-104 987	-8,3
Palvelujen ostot	-4 196 954	-4 121 726	-5 468 690	32,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-106 450	-103 050	-105 670	2,5
Avustukset	-184 291	-400 000	-330 000	-17,5
Muut toimintakulut	-236 496	-343 980	-331 080	-3,8
Toimintakulut	-9 308 408	-9 938 887	-11 355 593	14,3
Toimintakate	-7 726 601	-9 011 067	-9 987 653	10,8

9.5.7 Konsernipalveluiden tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

Konsernipalvelut	TP 2023	MTA 2024	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 987 567	2 829 114	3 048 720	7,8
Tuotet ja avustukset	423 781	289 930	694 500	139,5
Muut toimintatuotot	25 181	34 410	38 410	11,6
Toimintatuotot	3 436 530	3 153 454	3 781 630	19,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 584 218	-4 970 131	-5 120 153	3,0
Palkat ja palkkiot	-3 671 374	-3 998 373	-4 142 394	3,6
Henkilösivukulut	-912 844	-971 758	-977 759	0,6
Eläkekulut	-779 991	-857 307	-872 772	1,8
Muut henkilösivukulut	-132 853	-114 451	-104 987	-8,3
Palvelujen ostot	-4 305 681	-4 213 184	-5 588 200	32,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-108 789	-103 050	-105 670	2,5
Avustukset	-184 291	-400 000	-330 000	-17,5
Muut toimintakulut	-508 875	-632 970	-603 940	-4,6
Toimintakulut	-9 691 853	-10 319 335	-11 747 963	13,8
Toimintakate	-6 255 324	-7 165 881	-7 966 333	11,2

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

Konsernipalveluiden talousarvioesitys sisältää työterveyshuoltopalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut koko kaupungin osalta. Työterveyshuollon palveluiden tuotot ja kulut on tarkistettu vastaamaan vuoden 2025 palvelutasoa, toimintatuottojen nousu 0,06 miljoonaa euroa ja toimintakulujen nousu noin 0,5 miljoonaa euroa verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon. Palkkausryhmän esityksestä maankäyttöpalveluiden hallintoon esitetty määräaikainen diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija on lisätty hallintopalveluiden henkilöstösuunnitelmaan. Uuden henkilöstöasiantuntijan tehtävä ei sisälly talousarvioesitykseen. Palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 26.000 euroa johtuen Sarastian palveluhintojen halpenemisesta vuonna 2025. Palvelujen ostoihin on varattu määrärahaa muun muassa järjestelmien edellyttämään kehittämiseen liittyen yhteensä 100.000 euroa. Avustuksia nostettu 25.000 euroa eli hyvinvoinnin edistämisen avustusten taso muutosten jälkeen on yhteensä 200.000 euroa.

9.6 Sivistyspalvelut

9.6.1 Sivistyspalveluiden toimintastrategia 2025-2027

Sivistyspalveluiden toimialaan kuuluvat seuraavat palvelualueet: varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut ja opistopalvelut sekä vapaa-ajanpalvelut. Opetuslautakunnan alaisuudessa toimivat kolme edellä mainittua. Vapaa-aikapalvelut toimii vapaa-ajan lautakunnan alaisuudessa.

9.6.2 Sivistyspalveluiden hallinto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Sivistyspalvelut ovat yhteisiä hyvän arjen palveluita, joilla edistetään osaamista, hyvinvointia ja osallisuutta.

Laadukkailla kasvat-, opetus- ja opistopalveluilla turvataan laadukkaat palvelut pienenevälle lapsi- ja oppilasmäärälle kaupunkistrategia huomioiden.

Merkittävimmät riskit

- Henkilöstön pito- ja vetovoima sekä työnkuormittuneisuus
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikkeneminen
- Henkilöstökustannukset muodostavat valtaosan toiminnan kuluista

Painopisteet

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja tukeminen
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman edistäminen

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajojen nostot vähentävät tulokertymää. Opetuspalveluiden palveluverkon suunnitelmallisuuden haasteet sekä laskevat oppilasmäärät haastavat opetuspalvelujen palveluverkkoa.

Pienenevä hankerahoitus valtakunnan tasolla vähentää henkilöstöresurssia.

9.6.3 Varhaiskasvatuspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat osa kasvatus- ja koulutuspalvelujen kokonaisuutta. Lakisääteisestä palvelua järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Eilakisääteistä avointa varhaiskasvatusta järjestetään perheille, joilla ei ole tarvetta lapsen kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen ja toiminta on tarkoitettu kotihoidossa oleville lapsille. Tulosidonnainen palveluseteli ja lastenhoidon tuet mahdollistavat huoltajille valinnan vapauden lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä palvelussa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuspaikkojen täyttöasteen tavoite on 100 prosenttia. Tavoitteena on saada varhaiskasvatukseen pysyvä ja osaava henkilöstö. Henkilöstöä tuetaan hyvällä johtamisella ja täydennyskoulutuksella.

Tavoitteena on strategian mukaisesti tarjota ja toteuttaa asiakaslähtöiset, laadukkaat ja lasten sekä perheiden hyvinvointia tukevat varhaiskasvatuspalvelut, joita kehitetään rohkeasti ja innovatiivisesti. Palvelut edistävät lasten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Lapsen tarvitseman tuen kokonaisuutta kehitetään edelleen. Tuetaan lasten tunnetaitojen ja osallisuuden vahvistumista ja kiusaamisen ennaltaehkäisyä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Merkittävimmät riskit

- Varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus
- Lapsilukumäärän heikko ennustettavuus ja palvelutarpeiden ennakoimattomuus aiheuttavat nopeita haasteita palveluiden suunnitteluun ja varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyteen

Painopisteet

- Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut ja asiakaslähtöinen hoidonaloitus (palveluavain)
- Pienten lasten pedagogiikan vahvistaminen (palveluavain)
- Luonto osana oppimisympäristöä ja kestävät hankinnat (palveluavain ja yleisavain/ympäristö)
- Lapsen osallisuuden tukeminen inklusion periaatteiden mukaisesti (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa tapahtuneet tulorajojen nostot ovat vähentäneet varhaiskasvatusmaksujen tulokertymää entisestään ja tämä aiheuttaa asiakasmaksutuottojen arviointiin haasteita. Elokuussa 2024 tapahtunut palvelusetelin indeksitarkistus lisää palvelusetelimenoja.

Riittävällä ja oikea-aikaisella tuella ja resurssoinnilla vahvistetaan lapsen hyvinvointia ja oppimisen tukea sekä tasoitetaan oppimiseroja. Edellä mainittua kehittämistyötä esitetään jatkettavaksi heinäkuussa 2025 päättyvän hanketyön jälkeen pysyvänä toimintamallina, joka sisältää myös yksityiset varhaiskasvatusyksiköt. Tämä edellyttäisi yhden konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävän perustamista, jonka palkkakulut voidaan kattaa kokonaisuudessaan lakkauttamalla kaksi perhepäivähoitajan tehtävää.

Perhepäivähoitajilla on käytössä työpuhelimet, jotka eivät mahdollista kaikkea sähköisesti kirjattavaa työtä ja tarvittaviin ohjelmiin pääsyä. Työssä oleville perhepäivähoitajille hankitaan leasing-sopimuksen mukaiset kannettavat tietokoneet, jolloin kirjallisen työn mm. lasten varhaiskasvatussuunnitelmien kirjaaminen helpottuu tietokoneen avulla.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan tulevien vuosien osalta päiväkotien peruskorjauksiin ja mahdollisesti tarvittaviin laajennuksiin/uudisrakentamiseen sekä korjattujen kiinteistöjen kalustamiseen. Torikadun päiväkodin väistötilojen ulkoinen vuokra lisää käyttötalouden menoja.

9.6.4 Opetuspalvelut

9.6.4.1 Perusopetuspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Opetussuunnitelman ja OPPIVA SALO-kehittämishojelman myötä toteutetaan strategian tavoitetta laadukkaista opetuspalveluista (strategian palveluavain). Kehittämishojelman kolmivuotisen toimintakauden avulla mahdollistetaan perusopetuspalvelujen rohkea, innovatiivinen ja tarkoituksen mukainen kehittäminen. OPPIVA SALO-kehittämishojelman tavoitteet on jaettu seuraaviin neljään osa-alueeseen: 1. yhteisöllisyyden kehittäminen ja vahvistaminen, 2. lukutaidon kehittäminen ja vahvistaminen, 3. oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ja 4. eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon. Tavoitteiden toteutuminen tapahtuu oppilaiden oppimisen edistämisenä, henkilöstön osaamisen kehittämisenä ja rehtorien johtamisen kehittämisenä.

Strategian mukaisesti tavoitteena on toteuttaa perusopetuspalvelut niin, että ne tukevat oppilaiden hyvinvointia sekä niin, että oppilaat saavat riittävää ja oikea-aikaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin (strategian palveluavain). Hyvinvoinnin kehittäminen on keskiössä yhteisöllisyyden kehittämisessä. Tavoitteena on kehittää yhteisöllisen opiskeluhoillon toimintamalli yhteistyössä koulun ja hyvinvointialueen rajapinnassa. Lisäksi samanaikaisesti kehitetään koulujen yhteisöllistä johtamista.

Kestävän kehityksen tavoitteet määritellään koulukohtaisesti työsuunnitelmassa.

Merkittävimmät riskit

Opetuspalvelujen palveluverkon tulee olla suunnitelmallinen ja oikeassa suhteessa palvelujen tarpeeseen ja tarvisijoihin. Laskevat oppilasmäärät haastavat opetuspalvelujen palveluverkkoa. Kouluverkon tulee olla kattava, mutta samanaikaisesti on huolehdittava opetuksen laadusta ja oppilaiden hyvinvoinnista. Riskinä tunnistetaan oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeeseen vastaaminen. Erityisopetus tulee olla kaikkien sitä tarvitsevien oppilaiden saatavilla kaikissa kouluyksiköissä. Lisäksi S2-oppilaiden kasvanut määrä edellyttää riittävää resurssointia. S2-oppilaiden oppimisvalmiuksien tukemiseen ja erityisesti suomen kielen taidon kehittämiseen on kiinnitettävä riittävästi huomiota.

Painopisteet

- Yhteisöllisyys, yhteisöllisen johtamisen ja yhteisöllisyyden kehittäminen (palveluavain)
- Lukutaito, Salon lukutaitomallin käyttöönotto (palveluavain)
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen, lainsäädännön muutosten jalkauttaminen (palveluavain)
- Eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon, painotetun opetuksen ja opetuksen tulojen kehittämisen (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

S2-oppilaiden määrä on kasvanut. Oppilaiden laadukkaan opetuksen ja riittävän sekä oikea-aikaisen tuen mahdollistamiseksi esitetään Ollikkalan, Armfeltin ja Uskelan kouluille määräraikaista resurssiopettajaa. Opettajien palkkakuluja voidaan kattaa osittain takautuvasti myönnettävällä valtionosuudella. Lisäksi esitetään kahta määräraikaista koulunkäyntiohjaajaa S2-oppilaiden riittävän oppimisen ja koulunkäynnin tuen varmistamiseksi.

Valmistavan opetuksen toteuttamiseksi tarvitaan kaksi määräaikaista opetusryhmää. Näiden ryhmien toteuttamiseksi tarvitaan kaksi opettajaa ja kaksi koulunkäyntiohjaajaa. Ulkoisen hankerahoituksen ennakoitaan vähenevän. Avustuksia on aiempaa vähemmän haettavana.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan koulujen korjaustarpeisiin ja oppimisympäristömuutoksiin sekä tarvittaviin laitehankintoihin.

9.6.4.2 Lukiokoulutus

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Opetussuunnitelman ja OPPIVA SALO-kehittämishojelman myötä toteutetaan strategian tavoitetta laadukkaista opetuspalveluista (strategian palveluavain). Kehittämishojelman kolmivuotisen toimintakauden avulla mahdollistetaan lukiokoulutuksen rohkea, innovatiivinen ja tarkoituksen mukainen kehittäminen. OPPIVA SALO-kehittämishojelman tavoitteet on jaettu seuraaviin neljään osa-alueeseen: 1. yhteisöllisyyden kehittäminen ja vahvistaminen, 2. lukutaidon kehittäminen ja vahvistaminen, 3. oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ja 4. eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon. Tavoitteiden toteutuminen tapahtuu opiskelijoiden oppimisen edistämisenä, henkilöstön osaamisen kehittämisenä ja rehtorien johtamisen kehittämisenä.

Strategian mukaisesti tavoitteena on toteuttaa lukiokoulutuspalvelut niin, että ne tukevat opiskelijoiden hyvinvointia sekä niin, että opiskelijat saavat riittävää ja oikea-aikaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin (strategian palveluavain).

Tavoitteita edistetään lukioiden yhteisellä laatu- ja saavutettavuushankkeella. Laadukkaan oppimisen mahdollistamiseksi lukiokoulutuksessa jatketaan poissaoloihin puuttumisen mallin kehittämistä. Lisäksi mallinnetaan opintosuunnitelman päivittämistä. Opiskelijoiden oppimista tuetaan tehostetulla tukiopetuksella ja opintojen eriyttämisellä. Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan tuen tarpeen systemaattisella arvioinnilla. Tavoitteena on myös lukiokoulutuksen tarjoaminen nykyistä laajemmalle alueelle ohittaen fyysiset ja psykososiaaliset esteet lukio-opiskelulle. Tämän tavoitteen toteutumista tukee tekniikan hyödyntäminen, yksilölliset oppimisympäristö- ja materiaalit ja yhteisölliset oppimisympäristöt ja -materiaalit. On kuitenkin havaittu, että lähiopetus kiinnostaa opiskelijoita etäopetusta enemmän.

Lukioiden opetussuunnitelmiin kirjataan oppiaineittain/opintojaksoittain eettisyys ja ympäristöosaaminen osaksi opetusta.

Merkittävimmät riskit

Lukioverkon tulee olla helposti saavutettava ja tarjota opiskelijoille laadukasta lukiokoulutusta. Opiskelijamäärän väheneminen pienissä yksiköissä haastaa opettajien työskentelyolosuhteita ja näin ollen hyvinvointia. Opiskelijamäärän väheneminen johtaa opettavien kurssin vähenemiseen ja näin vaikeuttaa opettajien opetusvelvollisuuden täyttämistä.

Opetushenkilöstön sijaistamisessa on haasteita.

Painopisteet

- Laadukas oppiminen, opiskelijoiden toimijuuden vahvistaminen ja opetuksen kehittäminen (palveluavain)
- Hyvinvointi ja osallisuus, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja hyvinvoinnin lisääminen (palveluavain)
- Lukiokoulutuksen saavutettavuus, opiskelun tuen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Hankerahoitus on vähentynyt jonkin verran. Kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat ovat maksuttoman toisen asteen parissa, joten asiaan kuuluvat toimintamenot ovat vakiintuneet.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan tarvittaviin laite ja -esitystekniikkahankintoihin.

9.6.4.3 Nuorisopalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Nuorisopalveluiden tavoitteena on säilyttää nykyiset nuorisopalveluiden palvelukokonaisuudet sekä vahvistaa palveluiden saavutettavuutta ja laadukkuutta. Nuorisopalveluista tehdään nuorisopalveluverkkoselvitys vuosien 2025-2026 aikana, jossa selvitetään kattavasti niin tila- kuin palveluverkostoa (kohderyhmät, aluekartoitus, palvelutarve jne.).

Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja sen kautta työhyvinvoinnin lisääminen.

Merkittävimmät riskit

Ulkopuolisen rahoituksen pieneneminen sekä yhteiskunnalliset muutokset, jotka vaikuttavat suoraan asiakastyöhön; mm. hyvinvointialueen kanssa olevat asiakaslähtöisten rajapintapalveluiden muutokset.

Painopisteet

- Nuorisopalveluiden saavutettavuuden lisääminen (palvelu- ja vapaa-aika-avain)
- Henkilökunnan ammatillisen osaamisen vahvistaminen (palveluavain)
- Palveluprosessien ja -sisältöjen arviointimenetelmien kehittäminen (palveluavain)
- Salon kaupungin strategian näkyminen nuorisopalveluissa (hyvinvoiva Salo)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Nuorisopalvelut jatkavat 2025 kesällä toteutettavaa päiväleiritoimintaa 1-3 -luokkalaisille lapsille. Kokeilu toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2024. Päiväleiritoiminta laajennetaan vuonna 2025 kaksi viikkoiseksi. Päiväleiritoimintaan palkataan määräajaksi koulunkäynninohjaajia sekä yksi vastuuhjaaja.

Nuorisopalveluiden palvelurakennetta muutetaan enemmän yhteistoiminnallisemmaksi; liikennepuistoon ei enää palkata erillistä kesätoiminnan ohjaajaa, vaan työ hoidetaan nuoriso-ohjaajien työpanoksella.

Etsivän nuorisotyön ostopalvelu A-klinikalta päättyi yhden etsivän nuorisotyöntekijän osalta 2024.

Koulussa ja nuorisotilalla toimiva nuoriso-ohjaaja (1) vakinaistetaan vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 vakinaistamisen jälkeen on kaksi (2) vakinaista nuoriso-ohjaajaa, jotka työskentelevät yläkouluissa ja nuorisotiloilla.

9.6.5 Opistopalvelut

9.6.5.1 Kansalaisopisto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

- opiskelijoiden jatkuvan oppimisen, kansalaistaitojen ja osallisuuden edistäminen
- opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva kurssitoiminta
- yhdenvertaisuuden ja monikulttuurisuuden sekä kestävä elämäntavan toteutuminen
- laadukkaan ja monipuolisen opintotarjonnan ylläpitäminen ja uudistaminen
- taitoliikuntatilan perustaminen ja toiminnan aloittaminen yhteistyössä muiden taitoliikuntaa järjestävien tahojen kanssa
- aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen tunnettavuuden lisääminen
- henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen ja osaamisen kehittäminen
- opiston 80-vuotisjuhlavuoden tapahtumien onnistunut toteuttaminen

Merkittävimmät riskit

- opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät
- vapaan sivistystyön rahoituspohja heikkenee
- kestävyuden vaaliminen ei onnistu, koettu hyvinvointi ei kasva tai jakautuu yhä epätasaisesti
- muodollisesti kelpoisen määräaikaisen opetushenkilökunnan saatavuus

Painopisteet

- Tarjonnan saatavuuden ja monipuolisuuden varmistaminen pedagogiikkaa uudistamalla, perustamalla ja kehittämällä oppimisympäristöjä, järjestämällä toimintaa koko toiminta-alueella sekä kohdentamalla tarjontaa eri osallistujaryhmille ja toimimalla yhteistyössä tarjonnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. (Elinvoima, hyvinvointi, vapaa-ajan avain)
- Erityistä huomiota kiinnitetään kansalaistaitojen/perustaitojen vahvistamiseen. (Hyvinvointi, palveluavain, työavain)
- Maahan muuttaneiden koulutusten toteuttaminen kysyntää vastaavalla tasolla (Hyvinvointi, palveluavain, työavain)
- Salon kansalaisopisto täyttää 80 vuotta ja juhluvuoden tapahtumia ja tilaisuuksia järjestetään pitkin vuotta. (hyvinvointi, elinvoima, palveluavain)
- Taiteen perusopetuksen edellytysten turvaaminen kaikilla taiteenaloilla (Hyvinvointi, palveluavain)
- Koettujen hyvinvointivaikutusten arviointia toteutetaan pidempien kurssien palautekyselyissä. (Hyvinvointi, palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Valtionosuutta saadaan opiston vapaana sivistystyönä toteutettaviin kursseihin, maahan muuttaneiden kotoutumissuunnitelman mukaiseen lukutaitokoulutukseen sekä aikuisten perusopetukseen. Valtionosuuksiin ei ole tällä hetkellä tiedossa leikkauksia vuodelle 2025. Valtionavustuksiin on esitetty leikkauksia, mikä tulee huomioida kurssimaksualennuksissa. Valtionosuudella järjestettävän koulutuksen lisäksi opisto toteuttaa koulutuksia myyntipalveluna niin ulkoisille kuin sisäisille asiakkaille.

Opiston maksutuotot koostuvat kurssimaksuista. Myyntituotot muodostuvat sopimusten mukaisista ulkopuolisille sekä kaupungin muille yksiköille myytävistä koulutuksista ja tenttien valvontamaksuista sekä asiakkailta laskutettavista oppimateriaalimaksuista ja pääsylipputuloista. Tuet ja avustukset koostuvat erikseen haettavista ja myönnettävistä erityisavustuksista, joiden rahoitus on vähenemässä.

Kansalaisopiston henkilökunta käsittää rehtorin, apulaisrehtorin, 1,5 kurssisihteerä, toimistosihteerin, liikuntasuunnittelijan, 8 opettajaa, joista kaksi on suunnittelijaopettajia ja yksi tuntiopettaja. Nämä palkat sisältyvät henkilöstösuunnitelmaan. Yksi musiikin opettajan virka lakkautetaan eläköitymisen myötä. Suurimman osan opiston opetuksesta hoitavat määräaikaiset, kurssien ajaksi palkattavat tuntiopettajat ja luennoijat, joita on lukuvuodessa yhteensä noin 140. Työsuhteen kesto vaihtelee yhdestä kurssikerrasta koko lukukauden kestäviin kursseihin. Määräaikaisten tuntiopettajien palkkamäärärahat sisältyvät henkilöstösuunnitelmaan.

9.6.5.2 Musiikkiopisto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Musiikkiopiston tavoitteena on ylläpitää ja uudistaa laadukasta ja monipuolista opetussuunnitelmaan perustuvaa opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Oppilaitoksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja osallistamisen rakenteita edistetään edelleen. Henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan ja osaamista kehitetään opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Merkittävimmät riskit

Oppilasmäärän mahdollinen väheneminen johtaa muutoksiin opetustoiminnan monipuolisuudessa. Taiteen perusopetuksen lakiuudistus ja muutokset rahoitusmalliin saattavat heikentää taiteen perusopetuksen musiikkiopistoille kohdistuvaa valtionosuusrahoitusta.

Painopisteet

- Tarjonnan saatavuuden ja monipuolisuuden varmistaminen pedagogiikkaa uudistamalla, kehittämällä oppimisympäristöjä sekä kohdentamalla toimintaa eri osallistujaryhmille (Elinvoimainen ja hyvinvoiva Salo, palvelu- ja vapaa-ajan avain)
- Yhteistyömallien vahvistaminen paikallisissa ja alueellisissa verkostoissa (Elinvoimainen Salo, palvelu- ja vapaa-ajan avain)
- Aktiivinen rooli kaupungin kulttuurikentällä musiikkiopiston tapahtuma- ja konserttitarjonnan kautta (Elinvoimainen ja hyvinvoiva Salo, vapaa-ajan avain)
- Koettujen hyvinvointivaikutusten arvioinnin toteuttaminen osana perus- ja syventävien opintojen palautekyselyitä (Hyvinvoiva Salo, palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta, johon saadaan opetustuntiperusteista valtionosuutta. Opiston maksutuotot koostuvat pääosin opintomaksuista, jotka laskutetaan oppilailta kaksi kertaa lukuvuodessa.

Musiikkiopiston henkilökunta käsittää rehtorin, toimistosihteerin ja 19 opettajaa. Koko henkilöstö työskentelee toistaiseksi voimassa olevissa virka- ja työsuhteissa.

Opettajien jatkuva osaamisen kehittäminen opetussuunnitelman painotuksia huomioiden edistää koko opiston pedagogista toimintaympäristöä, mahdollistaa oppiainevalikoiman monipuolisuuden sekä vahvistaa harrastustoiminnan saavutettavuutta. Oppimisympäristön tulee vastata tiloiltaan, työvälineiltään, materiaaleiltaan ja teknologian käyttömahdollisuuksiltaan opetussuunnitelman vaatimuksia.

9.6.6 Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

31 Opetuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 100 177	1 216 970	1 142 920	1 142 920	-6,1
Maksutuotot	1 843 454	1 715 000	1 818 000	1 918 000	11,8
Tuet ja avustukset	3 261 480	1 956 731	1 452 300	1 502 300	-23,2
Muut toimintatuotot	45 323	39 100	28 600	28 600	-26,9
Toimintatuotot	6 250 434	4 927 801	4 441 820	4 591 820	-6,8
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-63 033 424	-62 610 702	-64 301 123	-64 111 529	2,4
Palkat ja palkkiot	-50 848 916	-50 663 643	-52 365 479	-52 207 818	3,0
Henkilösivukulut	-12 184 507	-11 947 059	-11 935 644	-11 903 711	-0,4
Eläkekulut	-10 278 521	-10 501 798	-10 601 711	-10 573 770	0,7
Muut henkilösivukulut	-1 905 986	-1 445 261	-1 333 933	-1 329 941	-8,0
Palvelujen ostot	-7 874 073	-8 196 908	-7 912 610	-7 717 670	-5,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 994 115	-2 378 530	-2 294 170	-2 013 570	-15,3
Avustukset	-1 693 811	-1 704 000	-1 504 000	-1 504 000	-11,7
Muut toimintakulut	-1 239 542	-1 972 000	-1 995 240	-1 971 960	-0,0
Toimintakulut	-75 834 964	-76 862 140	-78 007 143	-77 318 729	0,6
Toimintakate	-69 584 531	-71 934 339	-73 565 323	-72 726 909	1,1

9.6.7 Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

31 Opetuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 131 506	1 216 970	1 212 920	1 212 920	-0,3
Maksutuotot	1 843 454	1 715 000	1 818 000	1 918 000	11,8
Tuet ja avustukset	3 261 480	1 956 731	1 452 300	1 502 300	-23,2
Muut toimintatuotot	70 602	64 970	62 290	62 290	-4,1
Toimintatuotot	6 307 042	4 953 671	4 545 510	4 695 510	-5,2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-63 033 424	-62 610 702	-64 301 123	-64 111 529	2,4
Palkat ja palkkiot	-50 848 916	-50 663 643	-52 365 479	-52 207 818	3,0
Henkilösivukulut	-12 184 507	-11 947 059	-11 935 644	-11 903 711	-0,4
Eläkekulut	-10 278 521	-10 501 798	-10 601 711	-10 573 770	0,7
Muut henkilösivukulut	-1 905 986	-1 445 261	-1 333 933	-1 329 941	-8,0
Palvelujen ostot	-26 094 759	-26 725 668	-27 334 280	-27 139 340	1,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 015 084	-2 378 530	-2 294 170	-2 013 570	-15,3
Avustukset	-1 693 811	-1 704 000	-1 504 000	-1 504 000	-11,7
Muut toimintakulut	-11 922 492	-12 539 110	-12 539 150	-12 515 870	-0,2
Toimintakulut	-104 759 570	-105 958 010	-107 972 723	-107 284 309	1,3
Toimintakate	-98 452 528	-101 004 339	-103 427 213	-102 588 799	1,6

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Opetuslautakunnan talousarvioesitykseen on toimintatuottoihin lisätty vammaispalvelulain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen tuotot sekä nostettu arviota S2- opetukseen saatavasta valtionavustuksesta, toimintatuottoihin tehdyt muutokset yhteensä 150.000 euroa.

Henkilöstösuunnitelman osalta talousarvioesityksestä on poistettu esitykset uusista konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja koulunkäynninohjaajan tehtävistä, minkä lisäksi henkilöstösuunnitelman osalta henkilöstökulut on tarkistettu vastaamaan arviota vuoden 2025 tasosta. Muiden toimintakulujen osalta aineet, tarvikkeet, tavarat on tarkistettu alaspäin noin 281.000 euroa, palvelujen ostoja on tarkistettu alaspäin noin 75.000 euroa sekä koneiden ja laitteiden vuokria on tarkistettu alaspäin noin 23.300 euroa vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa sekä arviota vuoden 2025 tasosta. Lisäksi palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 120.000 euroa johtuen Saras-tian palveluhintojen halpenemisesta vuonna 2025. Opetuslautakunnan talousarvioesitykseen tehdyt toimintakuluihin kohdistuvat muutokset ovat yhteensä noin -0,7 miljoonaa euroa.

9.6.8 Vapaa-aika palvelut

Vapaa-aikapalvelut järjestää kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, museo-, ja liikuntapalveluja, joita ohjaa erityiset lait palveluiden tuottamisesta. Nämä lait perustavat Suomen kuntalakiin, alojen erityislakeihin asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä sekä kaupunkistrategian keskeisiin hyvinvoinnin edistämisen linjauksiin. Salon kaupungin vapaa-aikapalvelut toteuttaa kaupungin strategian mukaisia palveluja, joilla edistetään mm. terveen elämän ja hyvinvoinnin tukemista, vahvistetaan kuntalaisten osallistumista sekä yhteisöllisyyttä ja kulttuurisia perusarvoja korostavia aktiiviseen elämäntapaan sekä yksilön osallistumiseen kannustavia toimia.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Vapaa-ajanpalveluiden tavoitteet perustuvat kaupunkistrategiassa kirjattuihin tavoitteisiin elinvoimaisesta ja hyvinvoivasta Salosta, joka tarjoaa mahdollisuudet hyvään elämään sekä mielekkääseen vapaa-aikaan edistämällä mm. asukkaiden hyvinvointia yhdessä aktiivisten asukkaiden, yhdistysten ja muiden yhteisöjen kanssa.

Vapaa-ajan palvelutavoitteet liittyvät hyvinvoinnin edistämisen lisäksi niin kulttuurisen kuin liikunnallisen elämäntavan mahdollisimman kattavaan saatavuuteen sekä palveluiden turvaamiseen kaikille ja kaikenikäisille salolaisille.

Osana olosuhteiden kehittämistä selvitetään ja yhtenäistetään eri tilojen vuokrausperiaatteita kuitenkin niin, että tilojen pääasiallinen käyttö häiriintyy mahdollisimman vähän.

Merkittävimmät riskit

Merkittävimmät riskit liittyvät vanhenevaan vapaa-ajan palveluiden käytössä olevan kiinteistökannan korjausvelan ja sen uudistamiseen liittyviin kustannuksien kasvuun ja palvelusaatavuuden varmistamiseen.

Museopalveluissa on ollut huomattava määrä työllistämisvaroin palkattuja henkilöitä tekemässä koko ajan tarvittavia tehtäviä. Uuden henkilöstön saaminen työllistämisvarojen päättymisen yhteydessä on välttämätöntä henkilöstöresurssien riittävyydelle. Samoin on varauduttava testamenttivaroin palkatun henkilöstön vakinaistamiseen erityisesti kulttuuri- mutta myös liikuntapalveluissa, että aloitettua kehitystyötä pystytään jatkamaan.

Painopisteet

- Jäähallin rakentaminen (elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo)
- Museoiden varastorakennuksen rakentaminen (kestävän talouden Salo)
- Esittävän taiteen tilan hankesuunnittelu (elinvoimainen Salo)
- Palloiluhallin hankesuunnittelu (elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo)
- Kulttuuriohjelman jalkauttaminen (elinvoimainen Salo)
- Luontoliikuntasuunnitelman laatiminen (hyvinvoiva Salo)
- Liikunnanohjauksen ja- neuvonnan toimintamallin verkostopalvelu yhteistyön jalkauttaminen (hyvinvoiva Salo)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Vapaa-ajanpalveluiden toimintaraami vuodelle 2025 osoittaa esityksessä annetun talousraamin ylitystä joka pääasiassa johtuu museopalveluiden määräraikaisten ja työllistämistuella palkattujen henkilöiden vakinaistamiskustannuksista. Museopalveluiden henkilöstöresurssit ovat jo pitkään toimineet palvelutehtävän laajuuteen nähden vajavaisella henkilöstöllä, jota on pyritty korvaamaan työllistettyjen palkkaamisella.

Salon luontomatkailun ja virkistyskäytön laajempi kehittäminen vaatii sekä laajaa tarpeiden selvitystyötä, että itse toimenpidesuunnitelmaa useiden vuosien mittakaavassa ja tulee toteuttaa erityisasiantuntemusta hyödyntäen.

Jäähallin ja museoiden yhteisvaraston rakentaminen toimintavuoden 2025 aikana ovat molemmat merkittäviä vapaa-ajanpalveluiden hankkeita, jossa jääurheiluseurojen toimintaolosuhteisiin saadaan hallin valmistuttua selkeä parannus ja museoiden varastohanke taas takaa vuosia odotetun kulttuurikokoelmien oikean säilyttämisen ja turvaamisen. Museovarastolla on myös merkittäviä vaikutuksia museoiden työturvallisuuteen. Palloiluhallin ja hankesuunnitelmien toteuttaminen tukee olosuhteiden osalta palvelusaatavuuden tavoitteita.

9.6.9 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden yhteisenä tavoitteena vuonna 2025 on kulttuuriohjelman jalkauttaminen ja siitä tiedottaminen myös museo- ja kirjastopalveluihin räätälöidyillä sisällöillä sekä kulttuuriohjelman kuvaaman yhteistyön kehittäminen kaupungin sisällä. Näillä tavoitellaan kulttuurin itseisarvoisten hyötyjen lisäksi salolaisten viihtyvyyden ja hyvinvoinnin edistämistä, vetovoiman lisäämistä sekä asuinpaikkana että vierailukohteena ja laajan osallisuuden kehittämistä.

Kulttuuripalvelut toteuttaa osaltaan Salon kaupunkistrategiaa 2030. Keskeisimmät toimintaa ohjaavat strategiatavoitteet ovat "Profiloituminen liikunta- ja kulttuurikaupungiksi", "Elävät ja yhteisölliset kylät" sekä "Tapahtumien vetovoimainen kaupunki".

9.6.9.1 Yleiset kulttuuripalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Yleiset kulttuuripalvelut edistää toiminnallaan kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja luovan talouden kasvulle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä.

Lisäksi yksikkö edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Toimintaa ohjaa kuntien kulttuuritoimintalaki (166/2019).

Kulttuuriluotsi-toiminnan ensimmäiset käytännön työpajat järjestetään syksyllä 2024 ja vuoden 2025 aikana luotsitoimintaa kehitetään ja vakiinnutetaan. Solmimme yhteistyösopimuksia luotsitoiminnan edistämiseksi ja tuomme luotsien avulla kulttuurin yhä useamman salolaisen saavutettavaksi.

Esittävän taiteen tilan suunnittelulla tullaan vastaamaan pitkään podettuun tarpeeseen saada monia käyttäjiä palveleva, sopivan kokoinen tila kaupungin järjestämille ja mahdollisuuksien mukaan myös kaupallisille kulttuuritapahtumille.

Merkittävimmät riskit

- Rahoituksen ja asenneilmapiirin ennakoimattomuus valtion tekemien päätösten vuoksi.
- Kulttuurin ja taiteen vaikutuksia kaupunkikehitykseen, elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ei tunnisteta kaupunkiorganisaation sisällä.

Painopisteet

Toiminnalla vastataan kaupunkistrategian päämääriin, edistetään kärkihankkeita sekä strategiaa tukevia hankkeita ja ohjelmia.

- Esittävän taiteen tilan tarvekartoitus ja vaihtoehtojen toteutustapojen esittäminen lautakunnalle (elinvoimainen Salo).
- Salon kulttuuriohjelman jalkauttaminen laajasti (elinvoimainen Salo). Vuoden 2025 aikana tämä tarkoittaa erityisesti yhteistyömuotojen etsimistä matkailun ja markkinoinnin toimijoiden kanssa.
- Kulttuurihyvinvointia edistävien palveluiden kehittäminen ja säännönmukaistaminen, Kulttuuriluotsi-toiminnan käytännön pilotointi (kestävän talouden Salo).
- Lastenkulttuuripalveluiden kehittäminen Lapsiystävällinen kunta -ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Kulttuurin toimintamenoit kohdistuvat eri reittejä suoraan kuntalaisiin ja vierailijoihin. Avustuksiin ja palveluostoihin sidotut määrärahat kohdistuvat suoraan kuntalaisille ja kaupungissa vierailijalle suunnattujen palveluiden sisällöntuotantoon, toteutukseen ja viestintään. Yleisen kulttuurityön omia peruspalveluita ovat muun muassa kaupunkikulttuuria elävöittävät tapahtumat ja festivaalit, kaupunginosa- ja kylätoiminta, lapsille ja nuorille suunnattu tapahtuma- ja harrastustoiminta sekä kulttuurikasvatus, hyvinvointia edistävät palvelut yhteistyössä sote-toimijoiden kanssa ja paikallista identiteettiä ja omaleimaisuutta vahvistava yhteisöllinen kulttuuri- ja taidetoiminta.

Valtaosa toiminnasta on osallistujille ilmaista ja toteuttaa siten ihmisten kulttuuristen oikeuksien toteutumista matalan kynnyksen periaatteella. Palveluiden hiilijalanjälki on pieni ja ne edistävät kestävä kehitystä ja kulutusta. Tuloja muodostuu pääsymaksuista, joita peritään osasta tapahtumia.

Yleisten kulttuuripalveluiden henkilöstön muodostavat kulttuuripalveluista, museopalveluista ja kirjastopalveluista vastaava kulttuuripäällikkö, kaksi kulttuurituottajaa, jotka kehittävät, toteuttavat ja koordinoivat palveluita yhteistyössä kaupungin eri toimialojen sekä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Kulttuuripäällikkö ja -tuottajat toimivat lisäksi asiantuntijoina paikallisissa ja

alueellisissa, monialaisissa verkostoissa ja yhteistyöelimissä. Lisäksi kulttuuripalveluissa toimii testamenttivaroin palkattu kulttuurisuunnitteluja, joka kehittää kulttuuriluotsi-toimintaa.

9.6.9.2 Museopalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Museopalvelujen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja kulttuuriperinnön säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Valtionosuutta saavan museon työtä säätelevät Museolaki (314/2019) ja -asetus (2005/1192) ja sitä ohjaa Unescon alaisen kansainvälisen museoneuvoston ICOM:in antamat museotyön eettiset ohjeet. Salon museopalvelut tuottaa laadukasta museosisältöä matkailijoille ja Salon kaupungin asukkaille sekä toimii aktiivisena osana Suomen museokentän ammatillista verkostoa ja sisällöntuotantoa. Museopalveluiden tavoitteena on tehdä kuvataiteesta, historiasta ja kulttuuriperinnöstä helposti lähestyttävää ja ymmärrettävää. Työllä vahvistetaan ihmisen identiteetin kasvua ja muotoutumista. Salon museopalvelut haluaa olla Salon kiinnostavimpien matkailukohteiden joukossa.

Merkittävimmät riskit

- Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä on tuhoutunut ja kulttuuriperintöä menetetään koko ajan lisää. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi.
- Museopalvelut on joutunut toimimaan erittäin niukoilla vakinaisen henkilöstön resursseilla hyvin pitkään, yli 10 vuotta. Tämä on johtanut henkilöstön uupumiseen. Samaan aikaan esim. taidemuseo Veturitallin brändi on kasvanut vahvaksi ja tunnetuksi ja paine tuottaa laadukasta sisältöä on kasvanut. Henkilöstöresurssin puutteen vuoksi kohteiden avoinna pito ei ole varmallalla pohjalla, tämä luo negatiivista kehityksen kierrettä museopalveluissa.

Painopisteet

Museopalveluissa vuoden 2025 painopisteet museotyön eri muodoissa jakautuvat seuraavasti:

- Sisällöntuotanto: perustoiminnan ylläpitäminen esine- ja työterveysturvallisesti (kestävän talouden Salo).
- Yleisötyö: kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan toteuttaminen museokohteissa, uusien kumppanuuksien vakiinnuttaminen, poikkihallinnolliset, palvelua vahvistavat ja monipuolistavat käytännöt, kuten esimerkiksi kahvila Metkan toiminta yhteistyössä nuorisopalveluiden ja SSKYn kanssa sekä kansalaisopiston kurssit museopalveluiden eri kohteissa (elinvoimainen Salo).
- Kokoelmien hallinnointi: Museoiden yhteisvarastohankkeen rakentamisen edistäminen ja asenäyttelyiden saattaminen aselain vaatimalle tasolle, Varhan alueelle sijoitettujen taideteosten huolto- ja talletuskäytäntöjen edistäminen. Tehdaskadun kiertoliittymään sijoitettavan julkisen taideteoksen hankinnan valmistelua jatketaan, kun kiertoliittymän alueen toimintaympäristö on suunnittelun ja rakentamisen myötä selkiytynyt (kestävän talouden Salo).
- Paikallismuseosuunnitelman ja elektroniikkamuseon kehityssuunnitelman edistäminen (kestävän talouden Salo).

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Museoissa toimintavuonna 2025 Veturitallissa järjestetään kolme päätilanäyttelyä sekä kolme pienempää gallerianäyttelyä. Näyttelyiden ohessa Veturitallissa voidaan järjestää myös konsertteja tai muita tapahtumia näyttelyn sisällön niin salliessa. Julkisen taiteen huoltosuunnitelmaa edistetään ja Varhan sekä kaupungin kiinteistöihin sijoitetulle taiteelle laaditaan sopimukset. Teosten kunto- ja huoltokartoitukset sekä välivarastointi ja huoltotyöt työllistävät oman henkilökunnan lisäksi asiantuntijoita. Työtä ostetaan myös näyttelyiden tuotanto- ja rakennustehtävissä sekä yleisötyön opastuspalveluissa.

Historiallisessa museossa pääpaino on kehitys- ja kokoelmatyössä. Museopalvelut edistää yhteisvarastohanketta, ilman yhteisvarastoa museon toimintaa ei pystytä kehittämään. Samalla valmistellaan uutta paikallismuseosuunnitelmaa. Perniön asenäyttely tuotetaan investointivaroin ajan- ja lainmukaiseksi. Perniön ja Meritalon museoiden museoammatillisten kesäassistenttien avulla

toteutetaan aktiivista yleisötyötä erilaisten tapahtumien muodossa. Elektroniikkamuseossa tapahtuneiden henkilöstömuutosten myötä arvioidaan ja laaditaan museon uusi toimintasuunnitelma.

Tuotot koostuvat pääosin taidemuseo Veturitallin lipunmyynnistä sekä museokaupan tuotoista. Museoiden saama valtionosuus (251.810 euroa) ei näy museoiden omassa talousarviossa.

Museopalveluissa työskentelee (2024) taidemuseossa intendentti, määräaikainen amanuenssi, kaksi museoassistenttia kassa- ja yleisötyötehtävissä ja museomestari sekä museosihteeri, joka hoitaa myös historiallisen museon ja osin koko kulttuurin toimistosihteerin työt. Salon historiallisessa museossa työskentelee intendentti, kaksi amanuenssia ja museoassistentti sekä määräaikainen museomestari. Kesäaikana Meritalon ja Perniön museoita hoitavat kaksi määräaikaista museoammattillisesti koulutettua museoassistenttia. Työllisyyspalveluiden kautta saatu apu-työvoima lakkaa 1.1.2025 ja tätä myötä syntyvä merkittävä henkilöstövajaus tulee ilman henkilöstölisäyksiä aiheuttamaan merkittävää haittaa ja taantumista koko museopalveluissa. Kokonaisuutta johtaa museonjohtaja.

9.6.9.3 Kirjastopalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen kuntalaisille (laki yleisistä kirjastoista 1492/2016). Kirjastopalveluiden tavoitteena on mahdollistaa kuntalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin sekä edistää ajantasaisen tiedon saatavuutta ja käyttöä. Eri-ikäisten kuntalaisten lukuharrastuksen ja monipuolisen lukutaidon tukeminen on osa kirjaston toimintaa. Aktiivisella kokoelmanhoitotyöllä kirjastot kehittävät asiakkaiden mahdollisuuksia päästä osalliseksi elinikäisestä oppimisesta ja kehittää osaamistaan. Yleisillä kirjastoilla on merkittävä tehtävä aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistämisessä. Salossa kirjastopalvelut ovat helposti saavutettavissa. Pääkirjaston ja kirjastoauton lisäksi asiakkaita palvelevat yhdeksän lähikirjastoa. Osa lähikirjastoista toimii myös kaupungin palvelupisteinä, jotka mahdollistavat myös kaupungin muiden palveluiden tavoitettavuuden keskusta-alueen ulkopuolella.

Merkittävimmät riskit

- Yleinen kustannusten nousu (aineistot, leasingmaksut, erilaiset käyttömaksut, korotettu ALV)
- Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen ja osaamisen tason turvaaminen. Ikääntyminen ja lisääntyvät sairauspoissaolot merkitsevät haastetta asiakaspalvelun turvaamiselle. Sairastuneiden työnteekijöiden tilalle ei saada palkattua sijaisia tiukan taloustilanteen vuoksi.
- Palveluiden haavoittuvuus (häiriöt kirjastossa käytettävissä käyttöjärjestelmissä, tietoverkoissa, sähkökatkot, ohjelmistojen ja laitteiden heikentynyt saatavuus kansallisten tai kansainvälisten konfliktien vuoksi)
- Kaluston ja kiinteistöjen lisääntyvät korjauskustannukset

Painopisteet

- Lasten ja nuorten lukemisen edistäminen yhteistyössä koulujen kanssa. Vuonna 2025 koulu-yhteistyön kehittämisestä vastaa kaupungin saamalla testamenttirahoilla palkattava pedagoginen kirjastonhoitaja. Myös toisen asteen opiskelijat otetaan huomioon koulu-yhteistyön suunnittelussa ja toteutuksissa (kestävän talouden Salo).
- Eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ajantasaisia aineistoja tarjoamalla (kokoelmatyö, hankinnat). Elektronisten aineistojen tarjonta tapahtuu kuntien yhteisen e-kirjaston ja Vaski-yhteistyön kautta. Digitalisoinnin lisäksi myös perinteisen painetun aineiston tarjonnasta pidetään huolta (hyvinvoiva Salo).

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Kuntien yhteiseen e-kirjastoon osallistuminen huomioidaan talousarvioesityksessä. E-kirjaston palveluihin kuuluu e-kirjoja ja aikakauslehtiä. Vaski-kirjastojen palveluihin sisältyy perinteisen painetun materiaalin lisäksi myös elektronisia aineistoja. E-kirjojen, sanoma- ja aikakauslehtien lisäksi tarjolla on elokuvia ja musiikkia suoratoistopalveluina. Elektroniset aineistot täydentävät kirjastojen palveluita ja ne parantavat palveluiden saavutettavuutta.

Asiakaspalvelun ja kokoelmanhoitotyön kannalta kriittisiä menestystekijöitä ovat henkilökunnan työhyvinvoinnista ja ammatillisesta osaamisesta huolehtiminen. Henkilöstön täydennyskoulutukseen osoitetaan resursseja, jotta voimme varmistaa työssä tarvittavan osaamisen ajantasaisuuden.

Palveluiden ostot sisältävät muun muassa IT-palvelut (tietoliikenneverkkojen käyttömaksut ja ohjelmistojen lisenssit). Talousarvioesityksessä huomioidaan myös lainausautomaattien uusiminen ja päivittäminen. Vuonna 2025 kilpailutetaan Vaski-kirjastojen RFID-tunnusten ja kirjastokorttien hankinnat sekä Vaski-kirjastojen kuljetukset. Todennäköisesti kuljetuskustannukset tulevat nousemaan nykyisistä indeksikorotuksia enemmän.

9.6.10 Liikuntapalvelut

Salon liikuntapalveluiden toimintaa ohjaa erityinen liikuntalaki sekä kaupungin strategia hyvinvoinnin edistämisestä että palveluiden tuottamisesta kuntalaisille fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Näitä palveluja tuotetaan mm. ylläpitämällä liikuntatiloja -ja alueita, tiedottamalla niistä sekä luovuttamalla niitä harrastajien käyttöön, tarjoamalla liikunnallisen elämäntavan tukipalveluja liikunnanohjauksen ja -neuvonnan keinoin.

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Liikuntapalveluiden keskeisiin tavoitteisiin kuuluu tilojen ja palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden tasavertainen turvaaminen sekä kuntalaisten liikunnallisen elämäntavan tukeminen (Liikuntalaki 2015). Toimintavuoden 2025 tavoitteet painottuvat kaupunkistrategiassa mainitun luontoympäristön matkailumahdollisuuksien kehittämissuunnitelman toteuttamisella vuosille 2026-2030, liikunnanohjauksen ja -neuvonnan palveluketjun jalkauttamisella yhteistyössä Varhan toimijoiden kanssa, hankesuunnitelman toteuttaminen ja harjoitushallin sijoittumisesta sekä lopullisista tilatarpeista.

Merkittävimmät riskit

Liikuntapalveluiden merkittävimmät riskit liittyvät

- vanhenevan liikuntatilojen rakennuskannan korjausvelka lisää sekä taloudellisia että toiminnallisia riskejä
- henkilöstö- sekä talousresurssien niukkuus suhteessa kasvaviin palvelu- ja ylläpitotarpeisiin
- hyvinvointialueen työntekijä- ja talousresurssien epävarmuus lisää riskiä yhteistyön ja yhdyspintojen toimivuudesta erityisesti kuntouttavien ja hyvinvointipolkujen toteutumisen osalta

Painopisteet

Liikuntapalveluiden toimintavuoden painopisteet ovat

- harrastamisolosuhteiden kehittäminen jäähallirakentamisen 2025-2026 osalta (hyvinvoiva Salo)
- ympärivuotisen käytön mahdollistavan palloilu- ja liikuntahallin hankesuunnitelman toteuttaminen (elinvoimainen Salo)
- luontoliikuntasuunnitelman 2026-2030 poikkihallinnollinen toteuttaminen (hyvinvoiva Salo)
- liikunnanohjauksen ja -neuvonnan palveluketjun ja verkostopalvelun jalkauttaminen (hyvinvoiva Salo)

Uimahallin toiminnassa palvelumuutos vuonna 2025 näkyy erityisesti 2.krs liikuntatilan muutoksena esteettömäksi kuntosaliksi, joka laajentaa hallin asiakaspalvelua erityisesti ikääntyville ja vasta-alkajille lihaskuntoharjoitteluun liittyvien palveluiden osalta. Uimahallin käyttöikä edellyttää nykyisen toimintavarmuuden säilyttäminen vuosittaisia kohdennettuja vuosihuoltokorjauksia, joista mainittakoon mm. vedenkäsittelytekniikka, joka vaatii säännöllistä vuosittaisia huolto- ja korjaustoimenpiteitä. Uimahallikäytön turvallisuus edellyttää myös henkilöstön jatkuvaa koulutusta ja säännöllistä ensiaputaitojen päivittämistä. Säännöllinen koulutus tulee huomioida myös liikuntapalveluiden käyttömenojen varausesityksissä

Myös muiden pääliikuntahallien käyttöikä edellyttää vuosittaisia kuntokartoituksia yhdessä tilapalvelun kanssa ja tarvittaessa tulee tehdä suunnitelmia niiden korjaustarpeista.

Jäähallin rakentamisen lisäksi ei muita talon rakentamiseen liittyviä uusinvestointeja toimintavuodelle ole. Salon Urheilutalon peruskunnostuskartoitusta tulee arvioida yhdessä yleiskaavasunnitteluun sijoitetun monitoimihallin mahdollisten tilatarpeiden kanssa.

Kuntosalien välineistöä uusitaan vuosittain tarpeen mukaan ja siihen varaudutaan lähinnä käyttötalouden puolella, johon välineistöjen uusimiseen esitetään varattavaksi vuosittain pieniä rahamääriä.

Uimarantoja kunnostetaan vuosittain tarpeiden arvioinnin perusteella. Viime vuosina on uusittu lähinnä laitureita ja tarvetta tulevinakin vuosina rakenteiden uusimiseen on. Vuonna 2025 kunnostussuunnitelma kohdistuu erityisesti Härjävatsan uuteen laitureihin mutta muillekin uimarantojen rakenteille tullaan lähivuosina tekemään tarvittavia pienkorjauksia. Rantojen yleistä siistimistä sekä rantaviivan hiekoitusta toteutetaan ja tähän esitetään varattavaksi vuosittain erillisesti rahaa talousarviossa.

Jääurheilun osalta pyritään ylläpitämään toimintavuoden 2025 poikkeukselliset olosuhteet eri käyttäjäryhmien niin normaaleina kuin mahdollista. Uuden jäähallin ja kylmälaiteistokontin rakentamisprojektit asettavat kuitenkin käyttövarmuudelle omat käyttövarmuusriskinsä. Urheilu- ja palloilukenttien kirjoon mahtuu kenttiä kyläkentistä FIFA-luokiteltuun kenttään ja niiden ylläpito edellyttää erilaisia huoltotason vaatimuksia.

Kuntoratoja ja reitistöjä on eripuolilla kaupunkia ja niitä ylläpidetään sekä oman henkilöstön että yhteistyökumppanien toimesta. Jatkossa palveluverkoston kehittämistä suunnitellaan yhteensopiviksi mm. luontoliikunnan kehittämissuunnitelmien kanssa.

Talviliikunnan olosuhteita ulkojääkenttien ja latujen osalta pidetään toimintavuonna yllä yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Märynummella ja Melassuolla pyritään jatkamaan hiihtokautta mm. tykkilumen avulla.

Pumptrack-rata ja skeittipaikat pidetään kuluttajaturvallisuuslain mukaisessa kunnossa kuten muutkin ulkoliikuntapaikat, joita mm. TUKES:n turvallisuusmääräykset koskevat.

Lähiliikuntapaikkojen ylläpidossa huomioidaan kohdekohtaiset tarpeet yhdessä yhteistyökumppanien kanssa. Vanhojen kohteiden kunnostuksissa ja uusien suunnittelussa osallistetaan käyttäjiä/asukkaita.

Luontoliikuntaa ja luonnon virkistyskäytön kehittämistä viedään eteenpäin liikuntapalveluiden toimesta uutena palvelusektorina ao. liikuntamestarin koordinoimana. Vuoden 2025 aikana laaditaan luonnon virkistys- ja liikuntakäytön suunnitelma, jossa määritellään luonnon virkistyskäytön ja luontoliikunnan kehittämisen suuntaviivat tuleville vuosille. Suunnitelman valmistelutyö edistää luontoliikuntaa jo tällä hetkellä. Olosuhteiden kehittäminen on käynnistynyt ja jatkuu retkeily- ja luontokohteissa. Luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailemisen kehittämissuunnitelma tulee sisältämään toimenpiteitä kuntalaisten luonnonvirkistyskäytön edistämiseksi sekä luontomatkailemisen lisäksi eteenkin matkailu- ja virkistyskäytön kannalta merkityksellisten olosuhteiden osalta. Suunnitelman tavoitteena on myös selvittää luontokohteiden hallinnollisia ja kunnossapidollisia vastuita. Luontoliikunnan kehittäminen on muun muassa Salon kaupunkistrategiaa sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman 2021-2025 tavoitteita vahvasti tukevaa toimintaa.

Liikunnanohjaus- ja neuvontapalveluja kehitetään mm. terveytensä kannalta liian vähän liikkuville kuntalaisille tarkoitetun liikuntaneuvonnan kehitystyön vahvistamisella ja sitä pyritään toteuttamaan yhdessä ja yhteistyössä Varhan kanssa. Tärkeimpänä tavoitteena on saada oikeudet liikuntaneuvontaprosessin kirjaamiseen potilastietojärjestelmään, jolloin varmistetaan paras tapa konkreettisen tiedon saantiin liikuntaneuvonnan vaikuttavuudesta. Salon kaupunki on mukana mm. elintapaohjaus-liikuntaneuvonnan alueellisen toimintamallin pilotissa, joka alkoi jo syksyllä 2024. Pilotin tavoitteena on kunnan ja hyvinvointialueen vastinparien sekä yhdyspintojen toimivuuden parantaminen yhteisten asiakkaiden asiakasohjautuvuuden ja hoitopolun osalta. Pilotikokeilun jälkeen liikuntaneuvonta yhtenä kunnan tarjoamana palveluna ja kunnan liikuntaneuvonta osana Varhan elintapaohjausta toimii matalan kynnyksen liikkumisen aloituksena niille kuntalaisille, joiden katsotaan erityisesti hyötyvän oman terveytensä kannalta eniten.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Liikuntapalveluiden keskeiset vuoden 2025 toimintamenojen lisäykset kohdistuvat lähinnä palveluiden tuottamisen kustannusten kasvuun niin uimahallissa kuin ulkoliikuntapalveluiden kausiolo-suhteiden ylläpidossa ja kausityöntekijöiden palkkauksessa. Palveluiden osalta sekä liikunnanohjauksen ja -neuvonnan verkostopalveluiden jalkauttaminen sekä luonto- ja virkistysliikuntasuunnitelman toteuttaminen ovat keskeisiä toimintavuoden toteuttamisen perusteluja.

Liikuntatilojen hinnoittelua aletaan kehittää siten, että sen uudistuksen tavoitteena olisi huomioida nykyistä paremmin käytön kannustavuus sekä eri ryhmien nykyistä tasapuolisempi kohtelu.

9.6.11 Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

41 Vapaa-ajan lautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	941 551	889 100	892 100	892 100	0,3
Maksutuotot	13 005	20 000	20 000	20 000	0,0
Tuet ja avustukset	224 524	192 911	215 780	220 080	14,1
Muut toimintatuotot	443 999	387 470	408 170	408 170	5,3
Toimintatuotot	1 623 080	1 489 481	1 536 050	1 540 350	3,4
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 577 415	-4 749 997	-4 971 720	-4 843 665	2,0
Palkat ja palkkiot	-3 656 304	-3 790 718	-4 025 025	-3 912 641	3,2
Henkilösivukulut	-921 112	-959 279	-946 695	-931 024	-2,9
Eläkekulut	-791 014	-856 673	-845 353	-831 640	-2,9
Muut henkilösivukulut	-130 098	-102 606	-101 342	-99 384	-3,1
Palvelujen ostot	-1 357 164	-1 605 755	-1 657 280	-1 609 430	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-969 046	-1 072 900	-1 143 170	-1 114 520	3,9
Avustukset	-397 451	-432 000	-432 000	-432 000	0,0
Muut toimintakulut	-240 838	-307 258	-337 080	-297 310	-3,2
Toimintakulut	-7 541 914	-8 167 910	-8 541 250	-8 296 925	1,6
Toimintakate	-5 918 834	-6 678 429	-7 005 200	-6 756 575	1,2

9.6.12 Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

41 Vapaa-ajan lautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	979 253	933 100	932 500	932 500	-0,1
Maksutuotot	13 005	20 000	20 000	20 000	0,0
Tuet ja avustukset	224 524	192 911	215 780	220 080	14,1
Muut toimintatuotot	590 476	480 200	504 660	504 660	5,1
Toimintatuotot	1 807 258	1 626 211	1 672 940	1 677 240	3,1
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 577 415	-4 749 997	-4 971 720	-4 843 665	2,0
Palkat ja palkkiot	-3 656 304	-3 790 718	-4 025 025	-3 912 641	3,2
Henkilösivukulut	-921 112	-959 279	-946 695	-931 024	-2,9
Eläkekulut	-791 014	-856 673	-845 353	-831 640	-2,9
Muut henkilösivukulut	-130 098	-102 606	-101 342	-99 384	-3,1
Palvelujen ostot	-2 512 666	-2 662 025	-2 783 910	-2 736 060	2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-971 327	-1 072 900	-1 143 170	-1 114 520	3,9
Avustukset	-397 451	-432 000	-432 000	-432 000	0,0
Muut toimintakulut	-4 364 040	-4 219 198	-4 281 950	-4 242 180	0,5
Toimintakulut	-12 822 899	-13 136 120	-13 612 750	-13 368 425	1,8
Toimintakate	-11 015 641	-11 509 909	-11 939 810	-11 691 185	1,6

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Vapaa-ajan lautakunnan talousarvioesityksen toimintatuottoihin on tehty tekninen korjaus, joka nosti toimintatuottoja 4.000 euroa. Henkilöstösuunnitelman osalta talousarvioesityksestä yksi museoassistentin tehtävä sekä museomestarin tehtävä siirretty vuodelle 2026.

Sairausvakuutuskorvausten tasoa on tarkistettu, mikä vähentää henkilöstökuluja yhteensä 35.000 euroa. Muiden toimintakulujen osalta aineet, tarvikkeet, tavarat on tarkistettu alaspäin noin 28.500 euroa, palvelujen ostoja on tarkistettu alaspäin noin 31.000 euroa sekä muita toimintakuluja on tarkistettu alaspäin noin 40.000 euroa vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa sekä arviota vuoden 2025 tasosta. Lisäksi palvelujen ostoja tarkistettu alaspäin 17.000 euroa johtuen Sarastian palveluhintojen halpenemisesta vuonna 2025. Vapaa-ajan lautakunnan talousarvioesitykseen tehdyt toimintakuluihin kohdistuvat muutokset ovat yhteensä noin -0,2 miljoonaa euroa.

9.7 Elinvoimapalvelut

9.7.1 Elinvoimapalvelujen toimintastrategia 2025–2027

Elinvoimapalvelujen vuoden 2025 talousarvioehdotus jakaantuu toimialan kahden toimielimen, kaupunginhallituksen elinvoimajaoston sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuuteen. Vuosi 2025 on ensimmäinen, jonka talousarvio ja alusta lähtien laadittu vuoden 2024 alussa tapahtuneen organisaatiomuutoksen mukaisesti.

Elinvoimapalvelujen toimiala luo edellytyksiä kaupungin ja kaupungissa toimivien sidosryhmien toiminnan kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että ihmiset voivat toteuttaa unelmiaan ja yritykset suunnitelmiaan. Toimintaa ohjaa kaupungin strategia ja sen pohjalta johdetut tarkemmat tavoitteet. Keskeisenä tavoitteena on, että rakentamiskelpoisia ja tavoiteltuja tontteja on riittävästi tarjolla niin asumiseen kuin yritystoimintaan, niin että edellytykset ovat olemassa kaupungin asukasluvun kasvun jatkumiselle tai ainakin muuttovoitolle.

Salon on yhteistyöhaluinen kumppani ja reagoi nopeasti, kun ilmenee tarve kaavoitushankkeisiin tai perusrakenteen kehittämiseen. Julkinen toimintaympäristö edistää kaikkien väestöryhmien liikkumista ja yhdessäoloa sekä työllisyyden paranemista.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan strategia pohjautuu kaupungin strategiaan, sen tavoitteisiin ja painopisteisiin. Viranomaisen toiminnassa korostuu lupien käsittelyn ja valvonnan toteuttamisen sujuvuus. Viranomaisluonteesta huolimatta toiminnan asiakaspalveluun tulee kiinnittää huomiota. Asiantuntijaorganisaation henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kiinnitetään huomiota. Hyvällä johtamisella mahdollistetaan henkilöstön toimintakyky kiireisessä ja ajoittain henkisesti raskaassa toimintaympäristössä. Johtamisessa painotetaan päivittäisjohtamisen -mallia. Palveluissa tavoitteet tulee olla painopistealueilla selkeät ja niiden seurantaan tulee muodostaa riittävät mittarit.

9.7.2 Toimialan painopisteet

Toimialan tärkein yhteinen painopiste on uuden toimialan kehittäminen palvelujen yhteistyössä ja menettelytapojen kehittäminen siihen suuntaan, että tarvittavat eri näkökulmat ja vaikutukset otetaan toiminnoissa huomioon riittävän varhaisessa vaiheessa ja asian edellyttämällä vakavuudella. Tässä jokaisen palvelun aloitteellisuus ja alttius huomioida esiin tulevat seikat on onnistumisen edellytys.

Vuoden 2025 toiminnassa ja talousarvion laadinnassa merkittävin muutos aiempaan on työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien vastuulle ja siihen liittyen Salon ja Someron kaupunkien sekä Koski TI:n ja Marttilan kuntien yhteisen Salon työllisyysalueen aloittaminen 1.1.2025 sekä kotoutumis- ja palvelujen uusien lakisääteisten tehtävien toteuttaminen, jota on valmisteltu toteutettavaksi työllisyysalueen kuntien yhteistyönä niin, että Salon on vastuukunta. Työllisyysalueelle siirtyy liikkeenluovutuksella henkilöstöä valtiolta ja yhdessä kaupungin oman henkilöstön kanssa työllisyyspalvelut muodostaa sekä henkilöstömäärältään että taloudeltaan elinvoimapalvelujen suurimman palveluyksikön.

Tapahtumien kärkihankkeen kehittäminen ja yhtenä tapahtumana valmistautuminen Salossa pidettäviin asuntomessuihin sisältävät myös lisäpanostuksia aiempiin vuosiin verrattuna. Vuoden 2025 uutena tapahtumana on Herättäjäjuhlat. Nämä vaikuttavat kaikkiin elinvoimapalvelujen toimialan palveluihin jollakin tavalla ja vaikutusta ja kustannusta on myös muilla kaupungin palveluilla. Alentamaan kynnystä suhtautua myönteisesti arkea rikkoviin tapahtumiin, on elinvoimapalvelujen talousarvioon varattu määrärahaa niistä aiheutuvien kertaluonteisten kustannusten kattamiseen.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Rakennusvalvonnan vuoden 2025 painopisteet ovat näin ollen vahvasti sidoksissa lakiuudistuksen täytäntöönpanossa (rakennusjärjestys ja taksa, uuden lain soveltaminen käytännössä, henkilökunnan koulutus ja ohjelmistomuutokset).

Ympäristönsuojelussa painopisteenä on kaupungin strategian mukainen lähivesistä huolehtiminen. Tähän tähtäävät Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke, laajamittaisempi vesistöjen tilan seuranta, haja-asutuksen jätevesien valvonta ja pohjavesien suojelu. Lisäksi ympäristönsuojelussa painotetaan viestinnän kehittämistä. Kaupunkilaisille on selkeästi kerrottava mitä ympäristönsuojelupalvelut tekee ja mitä kaupunkilaiset voivat itse tehdä parantaakseen omaa elinympäristöään.

Ympäristöterveydenhuollossa alkaa uusi ohjelmakausi 2025-2028 ja se tuo muutoksia myös toimialakohtaisiin valtakunnallisiin valvontaohjelmiin. Nämä uudet valvontaohjelmat tulee huomioida yksikön omissa valvontasuunnitelmissa ja niiden pohjalta asetettavissa valvontatavoitteissa.

9.7.3 Elinvoimajaosto

9.7.3.1 Maankäyttöpalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Maankäyttöpalvelut huolehtii kaupungin maaomaisuudesta maanhankinnalla ja maa-alueiden luovutuksilla. Tehtävänä on myös talous- ja virkistysmetsien hoito ja puunmyynti, paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kiinteistönmuodostus ja sen edellyttämät maastomittaukset sekä yksityistie- ja osoiteasiat.

Yleis- ja asemakaavoituksella luodaan edellytykset kaupunkikehittämiselle kaavoituskatsauksen mukaisten kaavojen edistämällä.

Kehittämissuunnitelmia laaditaan tarpeen mukaan asemakaavoituksen pohjaksi. Salon keskustaa kehitetään viihtyisämmäksi ja elävämmäksi kaupunkiympäristöksi sekä valmistaudutaan asunomessujen toteuttamiseen. Yritysalueiden kehittämiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin varaudutaan osayleiskaavoin ja asemakaavamuutoksien. Maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittämistä edistetään maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mahdollistamien lupamenettelyjen ja tarvittaessa kaavoituksen keinoin.

Merkittävimmät riskit

Henkilöresurssit ovat parantuneet aiempaan nähden. Henkilöresurssien korjaamisessa on silti edelleen haasteita ja rekrytoinneissa on edelleen vähän päteviä ja kokeneita hakijoita. Uusien henkilöiden perehdytykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Painopisteet

Resurssit priorisoidaan siten, ettei palvelutaso laske merkittävästi kokonaisuuden kannalta kriittisimmissä toiminnoissa. Maanvuokra-, palvelujen myynti- ja puunmyyntitulojen hankkimiseen sekä kaavoituksen yhteydessä tehtäviin maankäyttösopimuksiin kiinnitetään koko ajan huomiota.

Maanhankintaa tehdään aktiivisesti tukemaan kaupungin kehittymistä. Asemakaavoituksen painopisteenä on Salo-Halikko keskustaaajama sekä asunomessukohteet. Osayleiskaavoitusta edistetään resurssien sallimissa puitteissa. Muita taajamia ja maaseutualueiden asumista ja palvelujen sekä elinkeinotoimintojen kehittämistä edistetään pääosin suunnittelutarveratkaisuilla ja poikkeamismenettelyjen kautta.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Maankäyttöpalveluissa kulut syntyvät suurimmaksi osaksi lakisääteisten perustehtävien tekemisestä. Kuluissa ovat mukana mm. yksityisteiden avustukset. Tuloista suurimman osan muodostavat maanvuokratulot ja maankäyttösopimuksiin perustuvat kaavoituskorvaukset sekä maanmyyntitulot.

9.7.3.2 Elinkeinopalvelut

9.7.3.2.1 Liikennepalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Liikennepalvelut keskittyy huolehtimaan vastuullaan olevien joukkoliikenne- ja oppilaskuljetuspalvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä. Oppilaskuljetusten osalta yksikkö toimii tukipalveluna lasten ja nuorten palveluille myöntäen kuljetusoikeudet perusopetuslain sekä poliittisten toimielinten hyväksymien kuljetusperiaatteiden mukaisesti ja koordinoiden kuljetukset sekä valvoen niiden toteutumista. Lisäksi liikennepalvelut toimii tukipalveluna ravitsemispalveluille huolehtien ruokakuljetusten seurannasta ja kilpailutuksesta.

Salon ilmasto- ja ympäristöohjelmaan on kirjattu, että joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja palvelutasoa tulee edistää ja kaupungin kuljetuksia tehostaa. Liikennepalvelujen tavoitteena onkin rakentaa kaupungin strategian mukaisesti Salon ominaispiirteisiin sopivaa henkilöliikennejärjestelmää, jotta kuntalaisille voidaan kestävän talouden -periaate huomioiden turvata sujuvat yhteydet työhön ja palvelujen pariin joukkoliikenteellä – myös iltaisin ja viikonloppuisin. Joukkoliikennettä täydennetään avaamalla oppilaskuljetuksia tarkoituksenmukaisilta osilta kaikkien kuntalaisten käyttöön. Palveluliikenteen lähipäivät puolestaan tuotetaan jatkossa oppilaskuljetuskalustolla. Näin toteutetaan tavoitetta kaupungin kuljetusten tehostamisesta.

Kesä-elokuussa 2025 liikennepalvelujen koordinoimien kuljetusten sopimuskaudet vaihtuvat ruokakuljetuksissa, oppilaskuljetuksissa ja palveluliikenteessä. Liikennepalvelujen keskeisenä tavoitteena onkin varmistaa, että uusien sopimusten mukaiset kuljetukset käynnistyvät sujuvasti. Ruokakuljetusten osalta kiinnitetään erityistä huomiota kustannusten hallintaan haastavassa tilanteessa. Ruokakuljetusmäärät ovat huomattavasti pienentyneet edelliseen kilpailutukseen verrattuna, koska suuri osa aikaisemmin kaupungin kuljetettavana olleista ruuista on siirtynyt hyvinvointialueen hoidettavaksi. Palveluliikenteen osalta puolestaan kiinnitetään erityistä huomiota asiakastiedotukseen, sillä aikaisemmasta poiketen palveluliikenne on kilpailutettu osana oppilaskuljetuksia, minkä vuoksi asiointiaikoihin, -alueisiin ja -päiviin tulee muutoksia.

Oppilaskuljetuksissa on syksyllä 2025 ensimmäistä kertaa vaihtumassa kaikki sopimukset samanaikaisesti. Jotta uusi sopimuskausi käynnistyy mahdollisimman sujuvasti, liikennepalvelut keskittyy alkuvuonna uuden oppilaskuljetusten seuranta- ja tiedotusjärjestelmän sisään ajamiseen. Järjestelmän avulla tehostetaan tilausajoina toteutettujen oppilaskuljetusten yhdistelyä ja seurantaa sekä sujuvoitetaan kuljetusyritysten ja kotien välistä tiedonkulkua.

Paikun tuottavuuden parantamiseksi markkinointiin ja tiedotukseen panostetaan aktiivisesti. Tavoitteena on tuoda Paikkua esille tapahtumissa ja madaltaa kynnystä käyttää Paikkua arjen matkoihin. Myös matkaketjuyhteistyötä muiden henkilöliikennetoimijoiden kanssa jatketaan. Vuoden 2025 aikana on valmisteltava ja toteutettava joukkoliikenteen seuraava kilpailutus. Edellytyksenä hankinnan valmistelulle on, että Paikun palvelutasosta saadaan sitä ennen selkeä poliittinen linjaus. Valmistelussa on tavoitteena huomioida Paikun vuorotarjonnan ja kuntalaisten kuljetustarpeiden aikaisempaa parempi kohtaaminen erityisesti työ- ja opiskelumatkustuksen osalta. Hankintapäätös on tavoitteena saada vuoden loppuun mennessä, jotta palveluntuottajille jää kohtuullisesti aikaa kalusto- ja kuljettajajärjestelyihin.

Liikennepalvelut huolehtii lisäksi toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen lakisääteisiin tehtäviin liittyvästä valmistelusta siitä vastaavalle luottamushenkilötoimielimelle sekä liikennettä koskevien laki- ja direktiivimuutosten huomioimisesta kaupungin kuljetuksissa. Tiimin asiantuntijat osallistuvat myös aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteen, matkaketjujen sekä viranomaisten kustantamien henkilökuljetusten kehittämissyhteistyöhön.

Merkittävimmät riskit

Vuonna 2025 liikennepalvelujen osalta riskinä ovat häiriöt kuljetuspalvelujen toimivuudessa sopimuskauden vaihtuessa useiden kuljetusten osalta lähes samanaikaisesti. Kuljetuspalvelujen sujuvuuden varmistamisen kannalta puolestaan merkittävä yksittäinen riski on liikennepalvelun asiantuntijoiden jaksaminen. Pitkään jatkuneen vajaamiehityksen vuoksi liikennepalvelun henkilöstön työkuormitus on jo valmiiksi huolestuttavalla tasolla. Jokainen tiimin asiantuntija vastaa omasta

vastuukokonaisuudestaan itsenäisesti, joten myös hiljaisen tiedon määrä on suuri. Haavoittavuutta on pyritty korjaamaan luomalla työparit, ja päivittämällä työohjeita, mutta edelleen kenen tahansa tiimiläisen poissaolo rampauttaa tiimin toimintaa merkittävästi ja kuormittaa muuta henkilöstöä huomattavasti. Suuri riski liittyykin osaavan henkilöstön jaksamiseen ja pysyvyyteen erityisesti nykytilanteessa, jossa kuljetusalan ammattilaisista on suuri kysyntä valtakunnallisesti.

Oppilaskuljetusten osalta merkittävä riski on harkinnanvaraisten erityiskuljetettavien määrän jatkuva kasvu. Kuljetuksia anotaan terveydellisiin syihin vedoten aikaisempaa enemmän, kuljetettavien tarpeet ovat haasteellisempia ja vaativat poikkeuksellisempia kuljetusratkaisuja. Nämä kuljetukset aiheuttavat painetta kuljetuskapasiteetin riittävyyteen erityisesti ruuhka-aikoina ja nostavat oppilaskuljetuskustannuksia, koska oppilaita kuljetetaan erillisellä kalustolla lähikoulualueen ulkopuolelle entistä useammin. Myös hyvinvointialueen vakiintumattomat kuljetuskäytännöt aiheuttavat lisääntyneitä huoltajien yhteydenottoja kaupungin oppilaskuljetuskoordinaattorille myös kuljetuksista, jotka eivät ole kaupungin koordinoimia. Pysyvänä riskinä ovat ennalta-arvaamattomat siirrot väistötiloihin, mitkä lisäävät kuljetuskaluston tarvetta ja sitä kautta kustannuskasvun riskiä.

Joukkoliikenteen osalta merkittävin riski kohdistuu joukkoliikenteen tuottavuuteen. Paikku-matkustuksen vuodesta 2022 alkanut positiivinen kehitys osoittaa hidastumisen merkkejä ja matkamäärät ovat vakiintumassa n. 650.000 vuotuisen matkan tasolle. Tuottavuutta voidaan parantaa matkustusta lisäämällä, mutta se edellyttää, että Paikun palvelutason ja kuntalaisten liikkumistarpeiden kohtaamattomuus saadaan korjattua. Kehittämisen keskiössä onkin tärkeä pitää palvelutason parantaminen erilaisten lippuhinta-alennusten ja ilmaislinjojen sijaan. Paikussa maksavien matkustajien matkojen määrän kasvu vähentää suoraan joukkoliikenteestä kaupungille jäävää nettokustannusta. Tuottavuuden heikkenemiseen vaikuttavat lisäksi joukkoliikenteen valtionavustuksen pieneneminen ja matkalippujen arvonlisäverokannan muutos kymmenestä neljäentoista prosenttiin vuoden 2025 alusta. ALV-muutos vaikuttaa myös KELA:lta opiskelijoiden matkustuksesta saatavaan korvaukseen, jossa on sama verokanta. Valtionavustuksen pieneneminen ja verokannan muutos on tarpeen ohjata myös matkalippujen hintoihin. Hintoja tarkistettaessa on tärkeä huomioida, että säännöllistä joukkoliikenteen käyttöä edelleen kannustetaan.

Kaikkien kuljetuspalvelujen osalta merkittävän riskin muodostaa edelleen epävarma maailmantilanne ja sen vaikutukset muun muassa polttoaineen hintoihin ja indeksitarkastusten kautta kaupungin kuljetuskustannuksiin.

Painopisteet

Liikennepalvelujen työn painopiste on tiimin vastuulla olevien kuljetuspalvelujen saatavuuden varmistamisessa normaalioloissa ja arjen häiriötilanteissa. Vuoden 2025 painopisteenä on siten erityisesti uusien sopimuskausien jouheva käynnistyminen sekä joukkoliikennehankinnan huolellinen valmistelu. Oppilaskuljetusten osalta painopisteenä on myös uuden tiedotus- ja seurantajärjestelmän sisäenajo ja sitä kautta seurannan ja tiedotuksen kehittäminen. Lisäksi tullaan jatkamaan Paikun ja palveluliikenteen markkinointia, jotta joukkoliikenteen palvelut tulevat kaikille salolaisille tutuiksi, joukkoliikenteen käyttö kasvaa ja kaupungin kustannukset pienenevät.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvion perusteena on käytetty olemassa olevia sekä tiedossa olevia tulevia, jo kilpailutettuja kuljetus- ja palvelusopimuksia, joukkoliikenteen matkamäärä- ja lipputulotietoja sekä kuluvan vuoden 2024 palveluostojen toteumaa ja indeksikehitystä.

Liikennepalvelujen talousarvioon kirjatut palveluostojen menot perustuvat joukkoliikenteen osalta nykyisten sopimusten mukaisiin kustannuksiin, joihin on lisätty indeksitarkistus. Palveluostoihin on varattu määrärahat nykyisen palvelutason mukaiseen liikenteeseen. Määrärahaa on myös varattu iltalinjojen 600A ja 600B jatkamiselle sekä palvelutason optimointiin siten, että Kuusjoen koululaislinja 407 lakkautetaan ja sen sijaan perustetaan Muurlan kiertolinja. Kesällä 2025 pilotoidaan Lehmijärven bussikuljetusta.

Joukkoliikenteen toimintatuotot ovat tammi-kesäkuun 2024 toteutuman perusteella alittamassa talousarvioon varatut tuotot joukkoliikenteen valtionavustuksen ja KELA:lta saatujen korvausten osalta. Lipputulotuotot ovat arvioitua suuremmat. Toimintatuottojen arvioidaan vuonna 2024 jäävän 100.000 euroa talousarvioon varattua pienemmäksi. Vuoden 2025 talousarviossa onkin huomioitu vuoden 2024 kehitys. Lisäksi arvonlisäverokannan muutos on huomioitu joukkoliikenteen

valtionavustuksessa ja KELA:n opiskelijoista maksamassa korvauksessa. Matkalipputuloissa arvonlisäveromenetystä ei ole vielä huomioitu, vaan se huomioidaan matkalippuhintojen vahvistamisen yhteydessä. Lipputuloarvio perustuu tammi-kesäkuu 2024 toteutuneeseen tulokertymään ja vuositulot on laskettu siten, että viiden viikon maksuton kausi päätetään toteuttaa myös kesällä 2025. Koululaisten osalta joukkoliikenteen kustannusjakoa on tarkistettu sovitusti ja vuonna 2025 sivistyspalveluille ohjataan kustannuksista 135.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Muutos perustuu siihen, että muiden kuin koululaisten osuus Paikku-matkustajista on lisääntynyt ja siihen, että koululaislinja 407 Kuusjoella lakkautetaan.

Palveluliikenteen osalta määrärahavaraus on pidetty nykyisellään perustuen toteutuneisiin palveluostoihin ja uusiin tarjoushintoihin. Lipputuloarvio perustuu alkuvuoden 2024 toteumaan. Uudella sopimuskaudella palveluliikenteen lähipäivät toteutetaan oppilaskuljetuskalustolla, mikä mahdollistaa myös palveluliikenteen palvelutason uudelleen tarkastelun. Määrärahasa on 25.000 euron varaus Kuusjoen oppilaskuljetusten muuttamiseksi kaikille avoimeksi kutsuliikenteeksi Paikku-linjan 407 loppuessa.

Oppilaskuljetusten ja palveluliikenteen osalta kustannukset perustuvat kevään osalta olemassa oleviin kuljetussopimuksiin ja syksyn 2025 osalta jo kilpailutettuihin tarjoushintoihin. Oppilaskuljetusten osalta tilausliikenteenä ajettaviin oppilaskuljetuksiin on varattu n. 150.000 euroa edellistä talousarviota enemmän. Määrärahan korotus perustuu syksyllä 2025 alkavan uuden sopimuskauden aikaisempaa hieman korkeampiin hintoihin sekä siihen, että varaudutaan erityisten kuljetustarpeiden lisääntymiseen. Kustannusnousu on sangen maltillinen, kun otetaan huomioon, että puhdas ajoneuvo -direktiivin vaatimusten mukaisesti uudella sopimuskaudella oppilaskuljetuksia ajetaan myös sähköautoilla.

Ruokakuljetusten hankintaprosessi on vielä kesken ja kuljetuskustannuksiin kohdistuu suuri epävarmuus, koska hyvinvointialue ei halunnut nykytuotoista yhteishankintaa, jossa kustannukset ovat jakautuneet sekä kaupungille että hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen kanssa jaetut kuljetussopimukset päättyvät heinäkuun 2025 loppuun. Kevään osalta määrärahavaraus perustuu olemassa olevaan sopimukseen, mutta syksyn 2025 osalta nykyistä sopimusta n. 125.000 euroa korkeampi kustannusarvio perustuu siihen, että kaupunki maksaa ruokakuljetuksista työehtosopimuksen mukaiselta minimityöajalta, vaikka päivittäinen ajon tarve olisi lyhyempi.

9.7.3.2.2 Kaupungin kehittäminen

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

1. Kaupunkistrategian kärkihankkeiden Tapahtumien Salo, Mahdollistava maankäyttö, Osaava ja kansainvälinen Salo sekä Kiertotalouden edelläkävijä edistäminen yhdessä muiden palveluiden kanssa.
2. Kaupungin elinvoimaohjelman laatiminen ja sitä tukevien yhteistyötapojen kehittäminen.
3. Kaupungin edunvalvonnan terävöittäminen ja verkostoyhteistyön kehittäminen.

Merkittävimmät riskit

- Ennakoimattomien tapahtumien tulo ja resurssien riittävyys niiden tukemiseen.
- Kehittämistyön riippuvuus ulkoisista tekijöistä, jotka saattavat vaikuttaa aikatauluihin ja resurssitarpeisiin.
- Henkilöriskit, mikäli tiimissä sattuu yllättävä ja pidempiaikainen henkilöstövajaus.

Painopisteet

Tapahtumien Salo ja tori

Tapahtumien Salo kärkihanke keskeisiä tavoitteita on uusien markkinointiyhteistyökriteereiden käyttöönotto vuoden 2025 aikana. Uudella mallilla tavoitellaan selkeyttä ja yhtenäisempiä kriteereitä sopimusten laatimiselle. Kärkihankkeen puitteissa jatkamme aktiivista työtä tapahtumien houkuttelemiseksi Saloon sekä pyrimme vakiinnuttamaan alkaneita uusia tapahtumia.

Salon kauppatori on kaupungin sydän. Vuonna 2024 tehty sähkösaneraus parantaa torin käytävyyttä merkittävästi. Torin käyttäjystävällisyyttä tullaan parantamaan mm. sähköpyörien laatusysteillä.

Mahdollistava maankäyttö (asuntomessut)

Elinvoimaa Saloon ja keskustan kestävä kehittäminen messujen avulla (elinkaariajattelu, eheyttävä rakentaminen, vihheralueita tarjoava, kevyen liikenteen keskusta -kokeilu). Kehittämisen palvelut ovat mukana kärkihankkeen edistämässä ja asuntomessuorganisaatio rakentuu osaksi kehittämispalveluita.

Kiertotalouden edelläkävijä ja kestävä kehitys

Kehittämispalveluiden koordinoimassa valmistelussa on kaupunkistrategiaa toteuttava, kärkihankkeeseen vastaava ympäristöministeriön Green Deal -sitoumus, joka tuo esim. energiaa säästävien toimenpiteiden toteutuksen myötä (mahd. hankkeiden kautta) kestävää elinvoimaa Saloon. Sitoumukseen tarvitaan mukaan myös konserniyhtiöitä.

Kestävän kehityksen yhtenä painopisteenä on Saaristomeren tilan parantamiseen keskittyvien yhteistyöhankkeiden löytäminen yhdessä sidosryhmien kanssa. Lisäksi vuoden aikana toteutetaan pienimuotoisempia kampanjoita, joilla edistetään konkreettisesti erityisesti kestävä kehityksen ekologisia ja sosiaalisia tavoitteita. Vuoden 2025 aikana tullaan päivittämään Salon ilmasto- ja ympäristöohjelma nykyisen ohjelmakauden päättyessä.

Osaava ja kansainvälinen Salo

Kansainvälisen toiminnan keskiössä on kansainvälisten opiskelijoiden saaminen Saloon. Kaupungin roolina on edistää asumiseen, harjoitteluun ja työpaikkoihin liittyviä kysymyksiä. Työtä tehdään myös kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi Saloon.

Lisäksi vahvistetaan ja kehitetään kansainvälistä verkostoa, esimerkiksi yhteistyön lisääminen Minnesotan osavaltion kanssa ystävyyskaupunki St. Anthonyn tuella. Haluamme myös lisätä eurooppalaista yhteenkuuluvuutta yhdessä ystävyyskaupunkiemme kanssa. Ystävyyskaupunkiverkostoa hyödyntämällä voidaan avata ovia paikalliselle elinkeinoelämälle.

Osana kärkihanketta tutkitaan myös kansainvälisten hankkeiden tarjoamia mahdollisuuksia kansainvälistymisen tukena ja tiivistetään yhteistyötä Varsinais-Suomen EU-toimiston kanssa.

Turun Yliopiston yhteistyöhankkeilla tavoitellaan yhtenä Salon elinvoiman kasvua. Hankkeiden sisällön monipuolistuminen luo paremmat ja laajemmat edellytykset tämän toteuttamiselle.

Turun AMK yhteistyön koordinoitumpi yhteistyö kantaa hedelmää lisääntyneiden yhteishankkeiden muodossa (kv-opiskelijoiden integroituminen, tapahtumien opinnäytetyö, Lounapuiston hiilineutraalius -hanke jne.), näillä pyritään ratkaisemaan solmukohtia ja tuomaan tutkimuksellista tietoa hyödynnettäväksi esim. tapahtumatuotantoon.

SSKKY:n kanssa luotu yhteistyömalli ja ajankohtaiskeskustelut ovat muuttuneet sisällöllisesti tavoitteellisemmaksi. Ryhmä on täydentynyt asiantuntijoilla, jotka pyrkivät vastaamaan työllisyyteen ja ammatilliseen koulutukseen liittyviin kysymyksiin. Toimintaa kehitetään edelleen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Talousarvio kasvaa maltillisesti vuonna 2025. Tapahtumien markkinointiyhteistyörahat siirtyvät tulevana vuonna kehittämisen budjettiin yhteisöpalveluilta. Lisäksi talousarvioon on keskitetysti varattu budjetti herättäjäjuhlien sovittuihin kustannuksiin, mahdollisiin asuntomessujen alkuvaiheen yleisiin kustannuksiin sekä lapsiystävällinen kuntatyön tarpeisiin.

Kehittämisen talousarvio sisältää Turun Yliopiston hankkeiden omarahoitusosuuden sekä akkuprofessorin kustannukset. Myös Yrityssalon sekä Leader -kuntarahoituksen osuudet ovat osa kehittämisen talousarviota.

9.7.3.2.3 Työllisyyspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Keskeisimpänä tavoitteena on tukea toimivilla työllisyys- ja TE-palveluilla paikallista myönteistä työllisyyskehitystä niin työnhakijoiden, kuin työnantajien suuntaan. Tavoitteena on nopeiden työllistymisten lisäksi edelleen pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen, jolla voidaan vaikuttaa myös kunnan rahoittamaan työttömyysturvaan. Käynnissä on TE-uudistus, jossa Salon kaupunki toimii 1.1.2025 alkaen Salon työllisyysalueen vastuuviranomaisena. TE-palvelut ja henkilöstö siirtyvät valtiolta kuntiin. Tavoitteena hallittu muutostilanne, jolla varmistetaan lain mukaiset palvelut työnantaja- ja henkilöasiakkaille. Erityishuomiona henkilöstöresurssit, jonka tarkempaan kohdentamiseen, tehtävänkuviin ja palkkaukseen tehdään vuoden 2025 aikana tarvittavia muutoksia. Tavoitteena on jo alusta alkaen luoda toimintamalli, jolla varmistetaan paikallisesti työvoiman kohtaannon paraneminen. Vuoden 2025 aikana saadaan toimintamallin mukaiset prosessit käyntiin ja niitä päästään tarkentamaan vuoden aikana. Onnistuneet toimitilaratkaisut tukevat toimintamallin toteutusta.

Kotoutumislain kokonaisuudistus, KOTO24 tuo kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Muutoksessa kotoutumispalveluiden kokonaisvastuu siirtyy kunnille ja kotoutumista nopeutetaan. Vuonna 2025 kuntien vastuulla on osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja kotoutumissuunnitelmien laadinnan lisäksi mm. monikielinen yhteiskuntaorientaatio sekä yleisen ohjauksen ja neuvonnan järjestäminen. Joiltain osin KOTO24- uudistus liittyy TE2025-uudistukseen. Kunta kuvaa kotoutumishjelmassa miten se järjestää edellytetyt toimet. Valtio korvaa kunnille kotoutumisen edistämistä aiheutuvia kustannuksia. Salon työllisyysalueen kunnat tekevät yhteistyötä myös kotoutumislain mukaisissa kotoutumisen edistämisen tehtävissä. Tästä sovitaan vielä loppuvuoden 2024 aikana ja Salon kaupunki toimisi jatkossa myös tämän osalta alueen vastuuviranomaisena. Salon (ja Someron) alueella on suhteellisen paljon ukrainalaisia, joista iso osa, Salossa jo noin 630 on saanut kotikuntamerkin. Lisäksi vastaanoton piirissä on edelleen runsaasti ukrainalaisia ja EU:ssa on päätetty tilapäisen suojelun jatkamisesta 4.3.2026 saakka. Salon alueella kotoutumisen kokonaisuus, TE-palvelutehtävät mukaan lukien edellyttää tässä tilanteessa kokonaisvaltaista johtamista ja palvelutuotannon kehittämistä nykyistä paremmin kotoutumisprosesseja edistäväksi.

Merkittävimmät riskit

Työllisyyden edistämässä merkittävimmät riskit liittyvät erilaisiin muutoksiin työllisyystilanteen kehityksessä, kuten talouden taantuma, rakennemuutos, työpaikkamäärien väheneminen, kohtaanto-ongelma ja osaavan työvoiman saatavuus. Työllisyystilanne vaikuttaa kaupungin osarahoittamaan työttömyysetuuteen (kannustava rahoitusmalli). Palvelutoimintaan vaikuttaa myös erilaiset lakimuutokset, joita on viime vuosina ollut runsaasti ja ne voivat nopeastikin muuttaa toiminnan suuntaa. Nopeissa muutostilanteissa vaaditaan myös nopeaa reagointikykyä.

Vuoden vaihteessa tapahtuvaan TE-palvelu-uudistukseen liittyen tunnistetaan erilaisia riskejä. Näitä on pyritty ennakoimaan suunnittelutyössä. Valtiolta siirtyy TE-toimistosta 45 työntekijää ja ELY-keskuksesta 1 työntekijä. Siirtyvässä henkilöstössä ei ole viranomaistehtävien edellyttämää maksatusasiantuntijaa, koska KEHA-keskuksesta ei jostain syystä siirry Saloon yhtään työntekijää. Tämän tehtävän hoitaminen heti alkuvuodesta alkaen pitää ratkaista loppuvuoden aikana. Myös maksatusjärjestelmäratkaisun saaminen tällä aikataululla valmiiksi aiheuttaa epävarmuutta. Muutostilanteessa henkilöstön suurimmat huolet liittyvät tehtävänkuviin ja palkkaukseen, näissä asioissa uuden työnantajan tulisi onnistua mahdollisimman hyvin. Myös henkilöstön työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen on kiinnitettävä huomiota. Tätä edesauttaa riittävien esihenkilöresurssien varmistaminen.

Merkittävä riski liittyy työllisyysalueen talouteen. Valtio on kaiken aikaa kaventanut tulevia kuntien TE-palvelujen valtionosuusrahoituksia ja tämä tilanne tuo lähtökohtaisen haasteen uuden toiminnan aloittamiseen. Käytännössä pelkällä valtionosuudella on mahdotonta hoitaa laadukkaasti annettuja lakisääteisiä tehtäviä, joka on jo työllisyyden kuntakokeilun resurssoinnissa käytännössä huomioitu. Kannustavassa rahoitusmallissa huolena on vaikeimmin työllistyvien työnhakijoiden "jumiutuminen" korkeimpaan maksuluokkaan, koska palkkatukityö ei enää kerrytä

työssäoloehdot ja aktivointitoimet eivät enää poista kunnan maksuosuudesta. Riskinä on kunnan työttömyysturvamenojen kasvaminen tulevina vuosina, riippuen myös yleisestä työllisyystilanteesta.

Taloudellista haastetta uudelle työllisyysalueelle tuo myös valtion TE-palvelujen määrärahojen loppuminen kesken vuoden 2024 ja sen myötä toteutettu palvelujen alas ajaminen, kotoutumiskoulutuksen sisäänoton heikentäminen sekä asiakaspalvelun henkilöstöresurssin väheneminen rekrytointikiellon ja loppuvuoden järjestelyjen takia. Nämä aiheuttavat patoutunutta palvelujen kysyntää heti alkuvuoteen 2025. TE-palveluiden kustannuksia on lisäksi vaikea arvioida, koska valtion tuottama seuranta aiemmilta vuosilta ei ole ollut kuntakohtaista vaan uudistuksen tueksi on tuotettu vain laskennallisia arvioita.

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (TYM) tulee korvaamaan vuoden alusta nykyisen ns. TYP-lain (laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta). Käytännössä vaikeimmin työllistyvien asiakkaiden palveluissa tehdään jatkossakin tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja Kelan kanssa. Tällä hetkellä hyvinvointialueen linjaukset ovat jumiuttaneet Salon työllisyysalueen TYM-yhteissuunnittelun etenemisen. Myös Varhan vaikea taloustilanne varjostaa uuden mallin edellyttämää resurssien ja yhteistyön suunnittelua. Kelan ammatillisen kuntoutuksen resurssien niukentamisen mahdollisia vaikutuksia toimintaan on vielä hankala arvioida.

Kaupungin palkkatukityöllistäminen päättyy ensi vuonna. Toiminta joudutaan ajamaan alas TE-uudistuksen ja muiden toimintaan suoraan vaikuttavien lakiuudistusten johdosta. Vaikeimmin työllistyvien tilanteen edistämiseksi ei ole tässä kohtaa tiedossa korvaavaa palvelua, mutta tehokkailla TE-palveluilla ja Kolmituotteen työllistämistoiminnalla voidaan auttaa tilannetta. Myös kunnan työllistämislisästä on tarkoitus ensi vuonna hakea uutta nykytilanteeseen soveltuvaa mallia. Waltin työpajatoiminnassa suurimmat riskit liittyvät palkkatukityön poistumisen myötä niukentuviin ohjausresursseihin. Mikäli tämän kompensoimiseksi ei saada palkattua uusia työntekijöitä, joudutaan toimintaa ja asiakasmääriä tarkastelemaan kriittisesti. Tämä laskee entisestään vähenevien kuntouttavan työtoiminnan paikkojen määrää. Hallitusohjelmassa on linjattu työhön suunnattavan kuntouttavan työtoiminnan palauttamisesta kuntiin ja asian työstäminen on vireillä, mutta vielä ei ole tietoa siitä, minkälainen palvelumalli mahdollisesti tähän olisi tulossa ja miten siihen tulisi varautua.

Maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen ajankohtaiseen muutostilanteeseen liittyy omat riskinsä. Salon (työllisyysalueen) tulee laatia loppuvuoteen 2024 mennessä kotoutumishjelma, jossa kuvataan miten lakisääteisiä tehtäviä aiotaan tulevina vuosina toteuttaa. Tämä edellyttää riittävää resurssointia henkilöstöön ja palvelujen hankintaan. Onnistuneella kotoutumistyöllä edistetään paikallisesti maahanmuuttaneiden työllisyyttä, hyvinvointia, integroitumista, asukaslukua ja hyviä väestösuhteita. Salon alueen poikkeuksellisen ja suhteellisen suuri ukrainalaisten määrä on huomioitava kaupungin kantokykyyn ja toimenpiteisiin nähden. Erityisesti lasten ja nuorten tilanteeseen ja kotoutumiseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota, mikäli halutaan välttyä tulevien vuosien korjaavilta toimenpiteiltä. Lisäksi myös muita maahanmuuttajia tulee kaiken aikaa ja heidän palvelutarpeensa tulee yhtä lailla huomioida.

Painopisteet

Uuden lakisääteisen työvoimapalvelutehtävän käynnistäminen ja toteuttaminen Salon toimiessa työllisyysalueen vastuuviranomaisena. Valtiolta liikkeenluovutuksella kuntaa siirtyvän, kaupungilla työskentelevät ja uuden palkattavan henkilöstön tilanteeseen, työtehtäviin ja palkkaukseen liittyvä on kiinnitettävä erityistä huomiota muutostilanteessa. Kotoutumislain edellyttämien uusien tehtävien suunnittelu, toteutus ja kehittäminen. TE- ja kotoutumispalveluiden vaikuttavuuden ja prosien tuloksellisuuden kehittäminen.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Suurin osa työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseen liittyvistä työtehtävistä on lakisääteisiä viranomaistehtäviä ja ne tulee järjestää ja toteuttaa asianmukaisesti lain edellyttämällä tavalla. Onnistuneella työllisyyden ja kotoutumisen edistämällä lisätään paikallisesti elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia.

9.7.4 Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 636 458	2 096 800	4 032 199	5 068 039	141,7
Maksutuotot	144 275	49 900	59 900	59 900	20,0
Tuet ja avustukset	1 477 948	1 371 346	593 571	593 571	-56,7
Muut toimintatuotot	4 615 294	4 631 350	4 836 810	4 666 810	0,8
Toimintatuotot	7 873 974	8 149 396	9 522 480	10 388 320	27,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 296 121	-5 968 014	-8 301 131	-8 158 102	36,7
Palkat ja palkkiot	-4 185 406	-4 767 101	-6 580 282	-6 457 971	35,5
Henkilösivukulut	-1 110 715	-1 200 913	-1 720 849	-1 700 131	41,6
Eläkekulut	-953 946	-1 053 791	-1 555 002	-1 536 872	45,8
Muut henkilösivukulut	-156 770	-147 122	-165 847	-163 259	11,0
Palvelujen ostot	-9 939 128	-11 501 225	-14 734 550	-14 917 350	29,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 847	-286 380	-288 920	-288 920	0,9
Avustukset	-3 638 133	-3 621 030	-8 369 530	-8 369 530	131,4
Muut toimintakulut	-425 728	-498 013	-676 140	-639 250	28,4
Toimintakulut	-19 525 958	-21 874 662	-32 370 271	-32 373 152	48,0
Toimintakate	-11 651 984	-13 725 266	-22 847 791	-21 984 832	60,3

9.7.5 Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

52 Elinvoimajaosto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 428 676	7 131 970	9 203 699	10 239 539	43,6
Maksutuotot	145 085	49 900	59 900	59 900	20,0
Tuet ja avustukset	1 477 948	1 371 346	593 571	593 571	-56,7
Muut toimintatuotot	4 616 415	4 631 350	4 836 810	4 666 810	0,8
Toimintatuotot	12 668 123	13 184 566	14 693 980	15 559 820	18,0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 296 121	-5 968 014	-8 301 131	-8 158 102	36,7
Palkat ja palkkiot	-4 185 406	-4 767 101	-6 580 282	-6 457 971	35,5
Henkilösivukulut	-1 110 715	-1 200 913	-1 720 849	-1 700 131	41,6
Eläkekulut	-953 946	-1 053 791	-1 555 002	-1 536 872	45,8
Muut henkilösivukulut	-156 770	-147 122	-165 847	-163 259	11,0
Palvelujen ostot	-10 061 190	-11 609 938	-14 939 140	-15 121 940	30,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 593	-286 380	-288 920	-288 920	0,9
Avustukset	-3 638 133	-3 621 030	-8 369 530	-8 369 530	131,4
Muut toimintakulut	-549 354	-616 458	-781 990	-745 100	20,9
Toimintakulut	-19 775 391	-22 101 820	-32 680 711	-32 683 592	47,9
Toimintakate	-7 107 268	-8 917 254	-17 986 731	-17 133 772	92,1

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Elinvoimajaoston talousarvioesityksen toimintatuottoihin on tehty tekninen korjaus, joka nosti toimintatuottoja 0,2 miljoonaa euroa. Lisäksi kotoutumiskorvausten tasoa on tarkistettu ylöspäin noin 0,7 miljoonaa euroa. Elinvoimajaoston talousarvioesitykseen tehdyt toimintatuottoihin kohdistuvat muutokset ovat yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa.

Henkilöstösuunnitelman osalta yksi määräaikainen kotoutusmisohjaaja on vähennetty ja esitetyt uudet vakinaiset tapahtumakoordinaattori, työvalmentajat sekä yksilövalmentaja on siirretty määräaikaisiin tehtäviin. Kotoutuspäällikön tehtävämike muutetaan vastaavaksi kotoutusmisohjaajaksi. Palkkausryhmän esityksestä maankäyttöpalveluiden hallintoon esitetty määräaikainen diplomityöntekijä/lakimiesharjoittelija on siirretty hallintopalveluihin. Palvelujen ostoja on tarkistettu ylöspäin noin 0,2 miljoonaa euroa perustuen pääosin arvioon tulevan kotoutusmuutosten vaikutuksista. Elinvoimajaoston talousarvioesitykseen tehtyjen toimintakuluihin kohdistuvien muutosten jälkeen toimintakulut ovat samalla tasolla lautakunnan talousarvioesityksen kanssa.

9.7.6 Rakennus- ja ympäristövalvonta

9.7.6.1 Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennus- ja ympäristövalvonnan strategia pohjautuu kaupungin strategiaan, sen tavoitteisiin ja painopisteisiin. Viranomaisen toiminnassa korostuu lupien käsittelyn ja valvonnan toteuttamisen sujuvuus. Viranomaisluonteesta huolimatta toiminnan asiakaspalveluun tulee kiinnittää huomiota.

Asiantuntijaorganisaation henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kiinnitetään huomiota. Hyvällä johtamisella mahdollistetaan henkilöstön toimintakyky kiireisessä ja ajoittain henkisesti raskaassa toimintaympäristössä.

Johtamisessa painotetaan päivittäisjohtamisen -mallia. Palveluissa tavoitteet tulee olla painopiste-alueilla selkeät ja niiden seurantaan tulee muodostaa riittävät mittarit.

9.7.6.2 Rakennusvalvonta

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Rakentamislain uudistus:

- rakennusjärjestyksen ja taksan uudistaminen
- ohjelmistomuutokset Trimble ja Lupapiste
- henkilökunnan koulutus

Digitoinnin edistäminen:

- ulkoinen skannausprojekti
- määräaikainen digitoija

Merkittävimmät riskit

- Rakennuslupien volyymi yleisesti ja Rakentamislain vaikutus (talous)
- Henkilöresurssin riittävyys (henkilöstö)
- Rakentamislain soveltaminen aiheuttaa toiminnassa haittaa (toiminta)

Painopisteet

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Rakennusvalvonnan vuoden 2025 painopisteet ovat näin ollen vahvasti sidoksissa lakiuudistuksen täytäntöönpanossa (rakennusjärjestys ja taksa, uuden lain soveltaminen käytännössä, henkilökunnan koulutus ja ohjelmistomuutokset).

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Rakennuslupien lupamaksut vuonna 2025 laskevat noin 22.000 euroa lupakynnyksen noustessa rakentamislain johtuen. Taksauudistuksella pyritään kompensoimaan lupamaksujen alenemista. Lupamaksujen kertymää tulee muutenkin alentaa yleisesti heikentyneen rakentamisen tilanteen johdosta.

ICT-kustannuksissa huomioidaan ohjelmistojen kehittäminen rakentamislain ja rakennetun tietojärjestelmän Ryhti:n johdosta. Henkilöstön koulutukseen varataan määrärahaa, jotta rakentamislain käyttöönotto sujuisi jouhevasti.

9.7.6.3 Ympäristönsuojelu

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

- Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset ja muu valvonta toteutetaan suunnitellusti.
- Jatketaan vuonna 2021 aloitettua haja-asutuksen jätevesienkäsittelyn valvontaa tehokkaasti
- Toteutetaan Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteitä

- Toteutetaan ympäristönsuojeluviranomaisen edistämistehtäviä mm. vesiensuojelussa, perin-nebiotooppien suojelussa ja vieraslajien leviämisen ehkäisyssä

Merkittävimmät riskit

- Lupahakemusten määrän ennustamisen mahdottomuus. Erilaisten lupahakemusten suuri määrä voi aiheuttaa käsittelyaikojen pidentymistä ja vaikeuttaa valvontasuunnitelman toteutusta. Toisaalta tavanomaista pienempi hakemusmäärä voi romahduttaa ympäristönsuojelun tulot.
- Henkilöresurssi. Toiminta ei kestä yllättäviä muutoksia henkilöresurssissa. Ilman lisäresursssia toiminta ruuhkautuu kesälomakaudella.

Painopisteet

- Kaupungin strategian mukainen lähivesistä huolehtiminen. Tähän tähtäävät Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke, laajamittaisempi vesistöjen tilan seuranta, haja-asutuksen jätevesien valvonta ja pohjavesien suojelu.
- Viestinnän kehittäminen. Kaupunkilaisille on selkeästi kerrottava mitä ympäristönsuojelupalvelut tekee ja mitä kaupunkilaiset voivat itse tehdä parantaakseen omaa elinympäristöään.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Vuoden 2025 arvio tuloista perustuu ennustettavissa olevaan lupamäärään ja tuloarviota on tämän vuoksi pienennetty. Maa-ainestenoton lupien päivitystarve on ohi, eikä näköpiirissä ole enää suuria määriä lupahakemuksia. Ympäristölupapuolellakaan ei ole tiedossa merkittävää määrää lupia ja niiden lupamaksut ovat joka tapauksessa pieniä verrattuna maa-ainestenoton lupiin. Lähies puolet tuloista tulee maa-ainesten otton valvontamaksusta. Valvontakohteiden määrässä ei tapahdu merkittäviä muutoksia vuosittain ja valvontamaksutuotto ympäristöluvanvaraisten toimintojen valvonnasta on melko pieni.

Ympäristönsuojelun omien hankkeiden Halikonlahti 2024-2025 selvityshankkeen ja Helmikunnat 3 hankkeen avustuksista saadaan tuloa noin 30.000 euroa.

Asiantuntijapalveluihin on varattu kaupungin osuus Halikonlahti 2024-2025 selvityshankkeen ja Helmikunnat 3 hankkeen menoista. Lisäksi on varattu rahaa CRASW-hankkeeseen (coastrider) osallistumiseen. Se tukisi Halikonlahti-hanketta selvittämällä kuormituksen lähteitä. Vesistöjen tilan seurantaan eli vesinäytteiden ottoon on varattu enemmän rahaa kuin aikaisempina vuosina.

Muilta osin menot ovat pysyneet ennallaan.

9.7.6.4 Ympäristöterveydenhuolto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

- Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset toteutuvat suunnitellusti (tavoite 90 %)
- Huomioidaan valvonnassa uuden ympäristöterveydenhuollon ohjelmakauden 2025-2028 teema: Vaikuttava valvonta ja ydintehtävät mm. panostamalla tietopohjaiseen valvontaan ja osaamiseen
- Eläinlääkintähuollon laatu järjestelmän kehittäminen
- Valmistaudutaan 1.1.2026 voimaan tulevan uuden eläinlääkintähuoltolain täytäntöönpanoon

Merkittävimmät riskit

- Eläinlääkintähuollon rekrytointivaikeudet
- Henkilöstöresurssissa tapahtuvat muutokset

Painopisteet

Ympäristöterveydenhuollossa alkaa uusi ohjelmakausi 2025-2028 ja se tuo muutoksia myös toimialakohtaisiin valtakunnallisiin valvontaohjelmiin. Nämä uudet valvontaohjelmat tulee huomioida yksikön omista valvontasuunnitelmissa ja niiden pohjalta asetettavissa valvontatavoitteissa.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Ympäristöterveydenhuoltoon esitetään uutena virkana hygieenikkoeläinlääkäri virkaa, mikä mahdollistaisi toimivat esihenkilösijaisjärjestelyt ympäristöterveydenhuoltoon, toimivammat työjärjestelyt ja vapauttaisi esihenkilölle aikaa Salo-Somero yhteistyön myötä kasvaneen henkilöstön johtamiseen ja toiminnan kehittämiseen.

Taksan päivityksellä saadaan lisää terveysvalvonnan maksutuottoja ja eläinlääkintähuollossa otetaan käyttöön pieneläinasiakkaille klinikkamaksu. Arvioidut eläinlääkintähuollon asiakasmaksutot 40.000 euroa.

Muilta osin vuoden 2025 toimintamenoissa eikä -tuloissa ole merkittäviä muutoksia.

9.7.6.5 Maaseutupalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Maaseutupalveluiden keskeisenä tehtävänä on hallinnoida maataloustukijärjestelmää maksajavirastosopimuksen mukaisesti, huolehtia peto- ja hirvieläinvahinkojen arvioinnista ja hukkakauratarkastuksista sekä palvella asiakkaita aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Merkittävimmät riskit

Riskinä on henkilöstön riittävyys kiireaikoina ja pieni henkilöstömäärä, jolloin yksittäisellä poissaololla on suuri merkitys. Riskinä on myös yksityiskohtaisten tukiehtojen käsittely tarkkojen aikatauluvaatimusten puitteissa.

Painopisteet

Maaseutupalveluiden pääasiallisena tehtävänä on hallinnoida maatalouden tukijärjestelmiä maksajavirastosopimuksen mukaisesti ja huolehtia lakisääteisistä peto- ja hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen arvioinneista, hukkakauravalvonnasta. Lisäksi tehtäviin kuuluu Salon kaupungin vuokratilojen kilpailutus ja hallinnointi.

Viljelijöiden koulutukset ja tiedotus kuuluvat oleellisena osana asiakaspalveluun.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintamenot syntyvät pääosin henkilöstökuluista. Henkilöstömäärää sitoo maksajavirastosopimuksen velvoitteet ja lakisääteiset vaatimukset, joissa ei ole muutoksia.

Pääosa tuloista muodostuu kaupungin omistamien peltojen vuokrauksesta. Peltojen hehtaarikohdaisen vuokran on arvioitu hieman laskevan peltoviljelyn kannattavuushaasteiden vuoksi.

9.7.7 Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

70 Rakennus. Ja ympäristölautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	400 626	432 700	456 000	456 000	5,4
Maksutuotot	557 532	750 000	660 000	660 000	-12,0
Tuet ja avustukset	15 089	19 127	30 250	30 250	58,2
Muut toimintatuotot	350 442	323 000	323 000	323 000	0,0
Toimintatuotot	1 323 688	1 524 827	1 469 250	1 469 250	-3,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 328 864	-2 658 493	-2 878 931	-2 820 970	6,1
Palkat ja palkkiot	-1 862 643	-2 146 439	-2 327 566	-2 277 682	6,1
Henkilösivukulut	-466 221	-512 054	-551 365	-543 288	6,1
Eläkekulut	-395 197	-452 210	-493 019	-485 952	7,5
Muut henkilösivukulut	-71 024	-59 844	-58 346	-57 336	-4,2
Palvelujen ostot	-321 305	-468 672	-493 880	-493 880	5,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 427	-28 440	-33 750	-33 750	18,7
Avustukset	-14 987	-23 000	-23 600	-23 600	2,6
Muut toimintakulut	-69 511	-93 330	-81 080	-81 080	-13,1
Toimintakulut	-2 759 095	-3 271 935	-3 511 241	-3 453 280	5,5
Toimintakate	-1 435 407	-1 747 107	-2 041 991	-1 984 030	13,6

9.7.8 Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

70 Rakennus ja ympäristölautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	400 951	432 700	456 000	456 000	5,4
Maksutuotot	616 712	750 000	718 590	718 590	-4,2
Tuet ja avustukset	15 089	19 127	30 250	30 250	58,2
Muut toimintatuotot	350 442	323 000	323 000	323 000	0,0
Toimintatuotot	1 383 193	1 524 827	1 527 840	1 527 840	0,2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 328 864	-2 658 493	-2 878 931	-2 820 970	6,1
Palkat ja palkkiot	-1 862 643	-2 146 439	-2 327 566	-2 277 682	6,1
Henkilösivukulut	-466 221	-512 054	-551 365	-543 288	6,1
Eläkekulut	-395 197	-452 210	-493 019	-485 952	7,5
Muut henkilösivukulut	-71 024	-59 844	-58 346	-57 336	-4,2
Palvelujen ostot	-391 648	-539 660	-570 700	-570 700	5,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 830	-28 440	-33 750	-33 750	18,7
Avustukset	-14 987	-23 000	-23 600	-23 600	2,6
Muut toimintakulut	-116 558	-140 290	-131 270	-131 270	-6,4
Toimintakulut	-2 877 886	-3 389 883	-3 638 251	-3 580 290	5,6
Toimintakate	-1 494 693	-1 865 055	-2 110 411	-2 052 450	10,0

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Rakennus- ja ympäristölautakunnan talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelman määräaikaista tehtävistä on poistettu 4 kk ympäristönsuojelutarkastaja. Lisäksi henkilöstösuunnitelman osalta on tarkistettu henkilöstökulut vastaavaan vuoden 2025 tilannetta uuden hygieenikkoeläinlääkärin viran myötä. Sairausvakuutuskorvausten tasoa on tarkistettu vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa, mikä vähentää henkilöstökuluja yhteensä 10.000 euroa. Rakennus- ja ympäristö lautakunnan talousarvioesitykseen tehdyt toimintakuluihin kohdistuvat muutokset ovat yhteensä noin -0,07 miljoonaa euroa.

9.8 Tekniset palvelut

9.8.1 Teknisten palvelujen toimintastrategia 2025–2027

Teknisten palvelujen toimiala on aloittanut uutena omana toimialanaan vuoden 2024 alussa tapahtuneen organisaatiomuutoksen myötä. Tekniset palvelut vastaa kaupungin perusinfraan, kuten katujen, teiden ja puistojen, kunnossapidosta, kaupungin tilapalveluiden tuottamisesta sekä ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluista. Teknisten palvelujen toimiala jakaantuu kahden toimielimen, teknisen lautakunnan ja Liikelaitos Salon Veden johtokunnan alaisuuteen.

Tekniset palvelut luovat ja varmistavat kaupunkistrategian mukaiset toimintaedellytykset kaupungin eri toiminnoille ja palveluille sekä kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien sujuvalle ja turvalliselle arjelle. Lisäksi tekniset palvelut toteuttaa kaupunkia kehittäviä investointihankkeita vastaten erityisesti rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kaupungin kiinteän omaisuuden ylläpidosta.

9.8.2 Toimialan painopisteet

Toimialan keskeinen painopiste on kaupungin kiinteän omaisuuden kunnossapidossa ja sen mukauttamisessa vastaamaan muuttuvia tarpeita ja vaatimuksia. Kiinteistöjen ja tilojen käytön ja tarpeen osalta iso muutos liittyy hyvinvointialueen ja kaupungin oman toiminnan käytössä olevien tilojen tulevaisuuteen. Toimialalla tulee olla hyvä reagointi- ja päätöksentekokyky näihin muutoksiin siten, että tyhjäksi tai vajaakäytölle jääviin tiloihin liittyvistä toimintamenoista päästään nopeasti eroon ja samalla varmistetaan keskeisten tilojen ja kiinteistöjen turvallinen ja terveellinen käyttö.

Palvelutuotannon ja prosessien kehittäminen on keskeistä toimialan tehokkaan ja taloudellisen toiminnan varmistamiseksi. Uusien teknologioiden, kuten siivousrobottien, taloautomaation ja olosuhdeseurannan, hyödyntämisen lisääminen edellyttävät henkilöstön osaamisen kehittämistä ja samalla vapauttavat resurssien ja osaamisen suuntaamista asiantuntijatehtäviin henkilöstöä kuormittavien rutiinitehtävien sijaan. Toimialan tavoitteiden onnistumisessa keskeisenä tekijänä on henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen ja hyvä johtaminen ja joustavuus tulevilla muutostilanteissa.

9.8.3 Tekniset palvelut hallinto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Teknisten palvelujen hallinnon tavoitteena on tiivistää yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen ja sidosryhmien kanssa, jotta toimiala pystyy palvelemaan ja toteuttamaan palvelualueiden tavoitteita entistä paremmin ja nopeammin.

Merkittävimmät riskit

Toimialan merkittävimmät riskit liittyvät palveluiden ja energian kustannusten nousuun, epätietoisuuteen tulevista tilatarpeista, erityisesti hyvinvointialueen osalta, sekä osaavan henkilöstön rekrytointiin.

Painopisteet

Teknisten palvelujen hallinnon tärkein painopiste on kaupungin kiinteistö- ja tilastrategian luominen ja toimeenpano toimielinten päätösten mukaisesti.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimialan toimintakatteeseen vaikuttavat erityisesti energian hinnan nousu, infraan ja kiinteistöjen kunnossapitokustannusten ja -indeksien kasvu sekä hyvinvointialueelta saatavien vuokratuottojen merkittävä väheneminen.

9.8.4 Infrapalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tavoitteena on pitää kaupungin kunnossapitovastuulla olevat kadut ja tiet lain vaatimassa kunnossa sekä toteuttaa palvelualueelle tulevat investointihankkeet kustannustehokkaasti.

Merkittävimmät riskit

Suurimpana riskinä on normaalia kovemmat sääolosuhteet, jotka kasvattavat kunnossapidon kustannuksia. Työkonepalvelujen, materiaalien sekä energian hinnat ovat nousseet huomattavasti ja niiden huomioiminen/ennustaminen talousarvioon on ollut haastavaa. Talousarvio on laadittu normaalien sääolosuhteiden mukaisesti sekä hintojen nousu on huomioitu maltillisesti.

Painopisteet

Maailmantilanteesta johtuvasta epävarmuudesta, materiaalien ja energian poikkeuksellisen korkeasta hintatasosta toiminnan pääpaino on nykyisen infran kunnossapitämisessä.

Palvelualue on kuntokartoittanut kaikki hallinnoimansa sillat, joiden korjaamisen esitetään hanke-rahoin korjausrahaa. Samoin kevyenliikenteenväylien palvelutason parantamiseen on esitetty lisää panostusta. Suurimmat investoinnit keskittyvät asuntomessujen toteuttamisesta syntyneisiin tarpeisiin Salon keskusta-alueella.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Palvelualue vastaa koko kaupungin katuinfran ja puistoalueiden kunnossapidosta, saneerauksista, uusien katujen ja alueiden suunnittelusta ja rakentamisesta. Palvelualueen tulot syntyvät katu- ja puistoalueille myönnettyistä kaivuluvista ja tilapäisistä liikennealueen käyttöluvista.

Työkonepalveluiden ja sähkön kustannukset kasvavat noin 10 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna. Talousarvio on laadittu normaalien keliolosuhteiden mukaisesti.

9.8.5 Tilapalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tilapalveluiden keskeisenä tavoitteena on tarjota terveet ja turvalliset tilat kaupungin henkilöstön ja ulkoisten toimijoiden käyttöön sekä toteuttaa rakennusten energiatehokkuutta kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman mukaisesti.

Merkittävimmät riskit

Suurimmat riskitekijät liittyvät henkilöstöresursseihin. Avoinna olevia paikkoja on ollut haasteellista saada täytettyä. Pitkät sairauslomat ja tulevat eläköitymiset tulevat haastamaan palvelutasoa.

Painopisteet

Tilapalveluiden pääpaino on nykyisten rakennusten kunnossapidossa sekä energiatehokkuuden parantamisessa.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Keskeiset toimintamenot muodostuvat henkilöstökuluista, rakennusten kunnossapidosta, energia-kustannuksista, vuosikorjauksista ja investoinneista sekä uudisrakentamisesta. Palvelualueen tulot muodostuvat sisäisistä sekä ulkoisista vuokrista.

Sähkönhankinta on kilpailutettu ja hinnankorotus on noin 10 prosenttia. Hyvinvointialueelta saatavat vuokratuotot laskevat noin miljoonalla eurolla kuluvaan vuoteen verrattuna.

9.8.6 Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden perustehtävänä ja tavoitteena on tuottaa ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelua tilaaja-asiakkaan ja Rapu-tuottajan yhteisesti laaditun palvelusopimuksen mukaisesti, palveluprosesseja kaiken aikaa kehittäen ja parantaen. Samalla toteutetaan ammatilakohtaista lainsäädäntöä ja ohjeistusta sekä kaikkea muuta työelämää säätelevää lainsäädäntöä ja ohjeistusta, kaupungin arvot, strategia ja ennen kaikkea taloudelliset perusteet ja resurssit huomioiden. Merkittävät vahvuudet ovat ammattitaitoinen, monipuolisesti koulutautunut henkilökunta, kaiken aikaa paranneltavat palveluprosessit ja yhteistyö kaupungin eri toimijoiden ja asiakkaiden kanssa. Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut seuraavat ja osallistuvat myös valtakunnallisiin- ja ammatillisiin kehittämishankkeisiin, tavoitteena uuden oppimisen kautta parantaa ja kehittää tuotantoprosesseja.

Merkittävimmät riskit

Merkittävin riski on ammattialakohtainen työvoimapula. Merkittäväksi riskiksi voidaan myös katsoa henkilökunnan tuki- ja liikuntaelin- ja muut sairaudet ja vaivat sekä näistä ohjautuvat poissaolot, uudelleen sijoitushaasteineen ja sijaistusvaateineen. Lisäksi riskiä toiminnalle aiheuttaa kaupungin suurimman valmistuskeittiön, Salon keskuskeittiön, rakenteellinen ikääntyminen sekä asiakkasmäärien lasku perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

Painopisteet

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden tärkein ja jatkuva toiminnan painopiste on tuottaa ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelua lainsäädännön mukaisesti, palvelutuotantoa samalla kaiken aikaa kehittäen ja parantaen palveluprosessit-, henkilöstö-, asiakas- ja taloudellisuusnäkökulmista katsoen. Riskien ehkäisyn painopistekeinoina käytetään teknologian lisäämistä ja hyödyntämistä, esim. siivousrobotit sekä muuta ammattiteknologiaa ja yhteistyötä ja kehittämistä kaupungin henkilöstöhallinnon, työterveyshuollon, työsuojelun ja yhdistysten kanssa.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut tuottavat ja myyvät asiakkailleen "Rapu-palvelua", pyrkien rahoittamaan toimintansa sisäisillä ja ulkoisilla tuloillaan. Tavoitteena on, että toiminnan tuotot kattavat toiminnasta aiheutuvat kulut. Henkilöstökulut muodostavat kulurakenteesta noin kaksi kolmasosaa sekä aineet ja tarvikkeet noin neljänneksen. Loppuosa kuluista muodostuu palvelujen ostoista, muista kuluista sekä investoinneista ja ns. hallinnon vyöryistä eli kaupungin muista palveluista.

9.8.7 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

56 Tekninen lautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	805 502	787 460	788 410	793 410	0,8
Maksutuotot	143 316	95 060	95 060	95 060	0,0
Tuet ja avustukset	83 249	116 865	50 300	50 300	-57,0
Muut toimintatuotot	9 715 024	9 839 385	9 135 175	9 135 175	-7,2
Toimintatuotot	10 747 092	10 838 770	10 068 945	10 073 945	-7,1
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-13 139 735	-13 517 097	-14 217 203	-13 735 954	1,6
Palkat ja palkkiot	-10 470 759	-10 842 102	-11 398 221	-10 974 437	1,2
Henkilösivukulut	-2 668 976	-2 674 996	-2 818 982	-2 761 517	3,2
Eläkekulut	-2 282 906	-2 370 384	-2 531 025	-2 480 738	4,7
Muut henkilösivukulut	-386 070	-304 612	-287 957	-280 779	-7,8
Palvelujen ostot	-7 586 889	-7 909 109	-7 899 490	-7 797 490	-1,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 009 893	-10 361 350	-10 381 892	-10 381 892	0,2
Muut toimintakulut	-497 931	-443 330	-490 400	-487 210	9,9
Toimintakulut	-31 234 448	-32 230 886	-32 988 985	-32 402 546	0,5
Toimintakate	-20 487 356	-21 392 116	-22 920 040	-22 328 601	4,4

9.8.8 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

56 Tekninen lautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	14 430 663	14 191 270	14 952 480	14 957 480	5,4
Maksutuotot	143 024	95 060	95 060	95 060	0,0
Tuet ja avustukset	83 249	116 865	50 300	50 300	-57,0
Muut toimintatuotot	27 696 483	27 598 255	26 884 205	26 693 175	-3,3
Toimintatuotot	42 353 418	42 001 450	41 982 045	41 796 015	-0,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-13 139 735	-13 517 097	-14 217 203	-13 735 954	1,6
Palkat ja palkkiot	-10 470 759	-10 842 102	-11 398 221	-10 974 437	1,2
Henkilösivukulut	-2 668 976	-2 674 996	-2 818 982	-2 761 517	3,2
Eläkekulut	-2 282 906	-2 370 384	-2 531 025	-2 480 738	4,7
Muut henkilösivukulut	-386 070	-304 612	-287 957	-280 779	-7,8
Palvelujen ostot	-8 171 868	-8 615 900	-8 712 410	-8 610 410	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 013 223	-10 361 350	-10 381 892	-10 381 892	0,2
Muut toimintakulut	-1 187 351	-1 131 385	-1 183 590	-1 180 400	4,3
Toimintakulut	-32 512 177	-33 625 732	-34 495 095	-33 908 656	0,8
Toimintakate	9 841 241	8 375 718	7 486 950	7 887 359	-5,8
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 571 990	-12 271 040	-12 271 040	-12 409 830	1,1
Arvonalentumiset	-1 623 377	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-14 195 368	-12 271 040	-12 271 040	-12 409 830	1,1
Tilikauden tulos	-4 354 126	-3 895 322	-4 784 090	-4 522 471	16,1

Kaupunginjohtajan tekemät muutokset talousarvioesitykseen

Teknisen lautakunnan talousarvioesityksen toimintatuottoja on tarkistettu ylöspäin yhteensä 5.000 euroa vastaamaan vuoden 2025 tasoa. Teknisen lautakunnan talousarvioesityksen henkilöstösuunnitelman uusista tehtävistä on poistettu laitoshuoltaja sekä työhön osallistuva ruokapalveluohjaaja. Määräaikaisista tehtävistä puistotyöntekijöistä on poistettu 2 tehtävää eli määrä on pidetty samalla tasolla kuin vuonna 2024 ja esitetty määräaikainen kiinteistöpäällikön virka on poistettu. Sairausriskivakuutuskorvausten tasoa on tarkistettu vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa, mikä vähentää henkilöstökuluja yhteensä 140.000 euroa. Henkilöstösuunnitelman osalta lisäksi henkilöstökulut on tarkistettu vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa ja arviota vuoden 2025

tasosta. Palvelujen ostoista on vähennetty 42.000 euroa, mikä vastaa henkilöstösuunnitelmassa olevan uuden infatyöntekijän henkilöstökustannuksia. Lisäksi palvelujen ostoja on tarkistettu alaspäin noin 57.000 euroa vastaamaan kuluvan vuoden toteumaa sekä arviota vuoden 2025 tasosta. Teknisen lautakunnan talousarvioesitykseen tehdyt toimintakuluihin kohdistuvat muutokset ovat yhteensä noin -0,6 miljoonaa euroa.

Aamupalakokeilun jatkamiseen esitettyjä määrärahoja ei ole varattu talousarvioesitykseen.

9.9 Salon kaupungin tuloslaskelma, ilman liikelaitosta, ulkoinen

	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 155 173	6 299 750	7 941 499	8 996 729	42,8
Maksutuotot	2 701 583	2 629 960	2 652 960	2 752 960	4,7
Tuet ja avustukset	5 622 241	3 951 036	3 036 701	3 091 001	-21,8
Muut toimintatuotot	15 275 643	15 360 725	14 875 465	14 661 755	-4,6
Toimintatuotot	29 754 640	28 241 471	28 477 305	29 502 445	4,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-93 634 786	-95 726 373	-100 882 253	-99 856 830	4,3
Palkat ja palkkiot	-75 149 421	-77 288 543	-81 801 645	-80 911 554	4,7
Henkilösivukulut	-18 485 365	-18 437 830	-19 080 608	-18 945 276	2,8
Eläkekulut	-15 638 031	-16 249 193	-17 016 292	-16 898 087	4,0
Muut henkilösivukulut	-2 847 333	-2 188 637	-2 064 316	-2 047 189	-6,5
Palvelujen ostot	-32 002 529	-34 915 063	-39 415 298	-39 060 138	11,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 437 808	-14 270 060	-14 281 102	-13 972 402	-2,1
Avustukset	-5 967 303	-6 198 180	-10 652 280	-10 679 130	72,3
Muut toimintakulut	-3 399 747	-4 138 914	-4 012 510	-3 897 880	-5,8
Toimintakulut	-148 442 174	-155 248 590	-169 047 638	-167 466 380	7,9
Toimintakate	-118 687 534	-127 007 120	-140 570 333	-137 963 935	8,6
Verotulot	117 699 999	111 851 000	116 545 000	116 545 000	4,2
Valtionosuudet	28 261 679	25 469 563	30 639 906	30 639 906	20,3
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	554 954	545 830	555 000	570 000	4,4
Muut rahoitustuotot	4 128 820	2 826 990	2 075 990	2 322 900	-17,8
Korkokulut	-1 319 017	-1 900 000	-1 500 000	-1 500 000	-21,1
Muut rahoituskulut	-1 485	-2 190	-2 190	-2 190	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	3 363 271	1 470 630	1 128 800	1 390 710	-5,4
Vuosikate	30 637 415	11 784 074	7 576 888	10 611 681	-9,9
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 468 133	-13 458 470	-13 457 420	-13 596 210	1,0
Arvonalentumiset	-1 623 377	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-15 091 510	-13 458 470	-13 457 420	-13 596 210	1,0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	566 067	0	0	0	
Satunnaiset erät	566 067	0	0	0	
Tilikauden tulos	16 111 972	-1 674 397	-5 880 532	-2 984 529	78,2
Poistoeron muutos	461 672	461 670	461 670	461 670	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	16 573 644	-1 212 727	-5 418 862	-2 522 859	108,0

9.10 Salon kaupungin tuloslaskelma, ilman liikelaitosta, ulkoinen ja sisäinen

	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	26 496 630	27 008 364	29 801 159	30 856 389	14,2
Maksutuotot	2 761 280	2 629 960	2 711 550	2 811 550	6,9
Tuet ja avustukset	5 622 241	3 951 036	3 036 701	3 091 001	-21,8
Muut toimintatuotot	33 430 035	33 238 195	32 754 675	32 349 935	-2,7
Toimintatuotot	68 310 186	66 827 555	68 274 665	69 108 875	3,4
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-93 634 786	-95 726 373	-100 882 253	-99 856 830	4,3
Palkat ja palkkiot	-75 149 421	-77 288 543	-81 801 645	-80 911 554	4,7
Henkilösivukulut	-18 485 365	-18 437 830	-19 080 608	-18 945 276	2,8
Eläkekulut	-15 638 031	-16 249 193	-17 016 292	-16 898 087	4,0
Muut henkilösivukulut	-2 847 333	-2 188 637	-2 064 316	-2 047 189	-6,5
Palvelujen ostot	-52 385 416	-55 579 677	-61 311 368	-60 956 208	9,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 473 804	-14 270 060	-14 281 102	-13 972 402	-2,1
Avustukset	-5 967 303	-6 198 180	-10 652 280	-10 679 130	72,3
Muut toimintakulut	-21 536 411	-22 060 384	-21 913 900	-21 608 240	-2,0
Toimintakulut	-186 997 720	-193 834 674	-208 844 998	-207 072 810	6,8
Toimintakate	-118 687 534	-127 007 120	-140 570 333	-137 963 935	8,6
Verotulot	117 699 999	111 851 000	116 545 000	116 545 000	4,2
Valtionosuudet	28 261 679	25 469 563	30 639 906	30 639 906	20,3
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	554 954	545 830	555 000	570 000	4,4
Muut rahoitustuotot	4 128 820	2 826 990	2 075 990	2 322 900	-17,8
Korkokulut	-1 319 017	-1 900 000	-1 500 000	-1 500 000	-21,1
Muut rahoituskulut	-1 485	-2 190	-2 190	-2 190	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	3 363 271	1 470 630	1 128 800	1 390 710	-5,4
Vuosikate	30 637 415	11 784 074	7 576 888	10 611 681	-9,9
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 468 133	-13 458 470	-13 457 420	-13 596 210	1,0
Arvonalentumiset	-1 623 377	0	0	0	
Poistot ja arvonalentumiset	-15 091 510	-13 458 470	-13 457 420	-13 596 210	1,0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	566 067	0	0	0	
Satunnaiset erät	566 067	0	0	0	
Tilikauden tulos	16 111 972	-1 674 397	-5 880 532	-2 984 529	78,2
Poistoeron muutos	461 672	461 670	461 670	461 670	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	16 573 644	-1 212 727	-5 418 862	-2 522 859	108,0

9.11 Liikelaitos Salon Vesi

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa vesihuoltopalvelut kestävästi, kustannustehokkaasti ja toimintavarmasti. Tämän päivän ratkaisujen tulee mahdollistaa vastaavat palvelut asiakkaillemme myös tulevaisuudessa. Toiminnan kehittämisen painopisteissä huomioidaan Salon kaupunkistrategian painotukset sekä lainsäädännön kehitys. Keskitettyjen vesihuoltopalveluiden saatavuutta kehitetään maankäytön kehityksen mukaisesti. Vesihuoltopalvelut tuotetaan kokonaan asiakasmaksuilla.

Merkittävimmät riskit

Merkittävin riski on ylläpidettävän omaisuuden laajuus ja kertynyt korjausvelka. Asiaksmäärään, tuloihin ja henkilöstön määrään nähden erittäin laajan laitospalvelu- ja verkosto-omaisuuden kunnan ja palvelutason säilyttäminen on haastavaa. Vuonna 2025 ylläpidettävän jätevesiverkoston määrä kasvaa noin 70 km ja jätevedenpumppaamoiden määrä 26:lla, kun kolme jätevesiosuuskuntaa siirtyy Salon Veden vastuulle.

Niukka henkilöstö on henkilöstövaihdoksissa ja sairastapauksissa haavoittuvainen. Toimintatapojen muutos hiljaisen tiedon siirtämisessä organisaation käyttöön on vielä kesken.

Muuttuva ilmasto ja sään ääri-ilmiöiden yleistymisen aiheuttavat haasteita vesihuollon tuottamiselle. Rankkasateet lisäävät erityisesti viemäriverkoston ja puhdistamoiden toimintahäiriöitä. Nykyisillä vedenottamoilla ja linjoilla voidaan melko hyvin vastata kulutus- ja kausivaihteluihin, mutta kuivuusjaksojen pidentyminen edellyttää vedentuotannon riittävyyden tarkempaa arviointia.

Painopisteet

Keskeisimmät toiminnan painopisteet vuonna 2025 ovat seuraavat. Suluissa on esitetty kaupunkistrategian päämäärä, jota painopiste tukee.

1. Suunnitelmallinen ja tietoon perustuva omaisuudenhallinta (Kestävän talouden Salo)

Laitosten ja verkostojen käytön ja ylläpidon resursseja suunnataan rikkoontumisten korjauksista ennakoivaan kunnossapitoon. Vuonna 2025 jatketaan kunnossapidon käytäntöjen ja järjestelmien kehittämistä ja käyttöönottoa. Kertynyttä kunnossapitovelkaa vähennetään lisäämällä ennakoivia tarkastuksia, huoltoja ja korjauksia vedentuotannossa, verkostojen ylläpidossa ja jätevedenpuhdistuksessa.

Käyttöön otettujen omaisuudenhallinnan tietojärjestelmien hyödyntämistä ja suunniteltujen ja tehtyjen töiden dokumentointia jatketaan. Uudet toimintatavat edellyttävät myös henkilöstön osaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Vuonna 2025 määritetään omaisuudenhallinnan toteutumista todentavat mittarit. Saneerausinvestointien määrää on lisätty vuoden 2025 investointiohjelmassa. Vuonna 2025 jatketaan investointien tarveharkinnan ja priorisoinnin kehittämistä ja tarkennetaan pitkän aikavälin investointiohjelmia sekä sen vaikutusta talouteen ja asiakasmaksuihin. Tavoitteena on laajan vesihuolto-omaisuuden arvon ja nykyisen palvelutason säilyttäminen sekä korjausvelan kertymisen hillitseminen. Suurimmat investoinnit vuonna 2025 ovat verkoston saneeraukset sekä keskusjätevedenpuhdistamon kehittäminen ja oman biokaasun hyödyntäminen. Lisäksi jätevedenpumppaamoiden, vedenottamoiden ja vesitorniiden saneerauksia ja perusparannuksia toteutetaan aiempia vuosia enemmän.

2. Toimintavarma ja vastuullinen vesihuolto (Hyvinvoiva Salo, Elinvoimainen Salo)

Vesihuollon toimintavarmuutta ja häiriönsietokykyä parannetaan ja varmistetaan puhdistamoiden ympäristölupien mukainen puhdistustulos. Keskusjätevedenpuhdistamolla ei ole saavutettu ympäristöluvan vaatimuksia, ja prosessinohjaukseen on hankittu ulkopuolista tukea jo vuonna 2024. Tätä prosessin optimointia ja sen edellyttämiä muutostöitä jatketaan vuonna 2025.

Myös erityisesti Toijan puhdistamon korkeammat puhdistusvaatimukset edellyttävät prosessin optimoinnin jatkamista. Toijan puhdistamon ympäristöluvan jatkohakemus jätetään vuoden loppuun mennessä.

Varautumisen suunnittelua tehostetaan ja jatketaan naapurilaitosten välistä yhteistyötä. Verkostojen toimivuuden tarkasteluja jatketaan 2024 valmistuneiden talusvesiverkon mallinnuksen ja jätevedenpumpauksen analyysityökalun avulla. Tavoitteena on mm. vähentää jätevedenpumpauksien toimintahäiriöstä aiheutuvia ylivuotoja ympäristöön.

Hulevesien hallintaa parannetaan ja vähennetään puhdistamoille tulevan huleveden määrää vuotopaikkoja korjaamalla ja sekaviemärintiä eriyttämällä. Jätevesiverkoston sisään vuotavien hule- ym. vesien määrä on suuri ja se edellyttää toimenpiteitä. Näitä tehtäviä edistetään Salon Veden vetämässä Kokonaisvaltainen kaupunkivesien riskienhallinta Salossa (KaVeRi) -hankkeessa, jolle on myönnetty ympäristöministeriön 87.000 euron rahoitus vuosille 2024-25.

3. Hyvä asiakaskokemus (Hyvinvoiva Salo, Elinvoimainen Salo)

Asiakaspalvelua ja -viestintää kehitetään nykypäivän odotuksia vastaavasti. Vuonna 2025 suunnitellaan etäluettaviin mittareihin siirtymisen kokonaisuus ja aloitetaan mittareiden vaihdot. Tämä mahdollistaa ajantasaisen laskutuksen asiakkaille. Vuonna 2024 käyttöönotettua häiriökarttaan ja tekstiviesteihin perustuvaa häiriötiedotusta jatketaan. Vuonna 2025 asiakassopimusten määrä kasvaa noin 200:lla kolmen jätevesiosuuskunnan vastaanoton myötä.

4. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö (Hyvinvoiva Salo, Elinvoimainen Salo)

Henkilöstön hyvinvointia seurataan QWL-mittauksilla. Osaamisen kehittäminen on tärkeää jokaisessa työtehtävässä. Lakisääteisten korttikoulutusten lisäksi henkilöstölle mahdollistetaan tasa-puoliset ja tehtäviä tukevat koulutukset. Vuonna 2025 työntekijät osallistuvat vesihuoltoalan työntekijöiden kyberturvakoulutuksen pilottihankkeeseen. Toimintatapojen muutos ja sähköisten järjestelmien käytön lisääminen edellyttää käyttötukea, jota annetaan oman henkilöstön toimesta ja hankitaan ostopalveluna. Työturvallisuuden toimintamallien kehittämistä jatketaan vuonna 2025. Turvallisuuden kehittämisessä keskitytään ensi vuonna erityisesti keskusjätevedenpuhdistamoon, joka on Tukesin säätelyn alainen laitos.

Lisäksi vuonna 2025 valmistaudutaan keväällä 2025 voimaan tulevan vesihuoltolain uudistuksen velvoitteisiin.

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Toimintatulot on arvioitu kasvavan noin 440.000 euroa vuoden 2024 toteumaennusteesta ja talousarviosta. Tulojen kasvu saavutetaan vuonna 2025 käyttöönotettavalla jäteveden perusmaksulla, joka on yhtä suuri kuin talusveden perusmaksu. Veden myynti tai laskutetun jäteveden kokonaismäärän ennakoidaan laskevan hieman, koska ominaiskulutus laskee enemmän kuin asiamäärää kasvaa. Vastaanotettavat jätevesiosuuskunnan lisäävät nettokustannuksia, koska ylläpidon kulut ja poistot ylittävät perusmaksun muodossa tulevan maksutulojen kasvun. KaVeRi-hankkeen ympäristöministeriön avustus vuodelle 2025 (arvio 40.000 euroa) on huomioitu käyttötuloissa.

Vuoden 2025 toimintakulut ovat noin 15.000 euroa suuremmat kuin 2024 talousarvion toimintakulut ja noin 100.000 euroa suuremmat kuin 2024 toimintamenojen toteumaennuste. Käyttöku- luja on lisättävä, koska aiemmilta vuosilta on kertynyt runsaasti korjausvelkaa ja kunnossapitoon käytetyt resurssit ovat olleet tarpeeseen nähden liian vähäiset. Lisäksi esimerkiksi tietojärjestelmissä ja niiden hyödyntämisessä ei ole oltu nykytarpeiden tasalla, joten ICT-kulut ovat aiempina vuosina olleet todellista tarvetta vähäisemmät ja järjestelmien puute on näkynyt toiminnan laadussa. Omaisuudenhallinnan, rakennuttamisen ja tiedotuksen järjestelmiä on otettu käyttöön 2023-24.

Vuodelle 2025 esitetään kahta uutta vesihuoltoasentajan työtehtävää ja vakituista rakennuttajainsinöörin tehtävää. Henkilöstölisäysten lisäksi kuluissa on huomioitu vuosina 2023-24 päätettyjen tehtävämuutosten palkkavaikutukset. Toiminnan kehitykseen on budjetoitu 2024 talousarvioon nähden yhteensä noin 400.000 euroa enemmän henkilöstökuluihin (+170.000 euroa), kunnossapitoon, materiaaleihin ja rakentamispalveluihin (+140.000 euroa), ICT-palveluihin jo hankittujen tietojärjestelmien lisenssikulujen ja kehitystyön osalta (+70.000 euroa) ja

asiantuntijapalveluihin (+20.000 euroa). Lisäksi budjetissa on varauduttu muuhun kustannusten nousuun yhteensä noin 200.000 eurolla seuraavasti: sähkö (+20.000 euroa), vuokrat (+20.000 euroa, nousu tapahtunut jo vuonna 2024), yleiseen kustannustason nousuun, mm. kemikaalit (+60.000 euroa) ja vahingonkorvauksiin (+100.000 euroa). Vahingonkorvauksiin varautuminen ei vastaa 2024 toteutuvia korvauskuluja. Seuraavassa on kerrottu tarkemmin mihin toimintaa kehittävät lisäykset kohdennetaan.

Kestävän omaisuudenhallinnan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää esitettyjä henkilöstölisäyksiä. Tällä hetkellä verkostoasentajien työaika kuluu täysin putkirikkojen ja muiden ennakoimattomien vikojen korjaamiseen, mittariasennuksiin ja liitostöihin. Ennakoivalle kunnossapidolle tai tarkastuksille ei ole käytännössä lainkaan resurssia. Ennakoivien tarkastusten, huoltojen ja korjausten määrän merkittävä nosto edellyttää yhtä työparia lisää. Verkostotutkimukset ja ulkoistettavissa olevat työt teetetään jatkossakin ostopalveluina. Asentajaparin lisäksi menoarviossa on varauduttu kunnossapidon, materiaalien ja rakentamispalveluiden lisäkuluihin. Kuluvana vuonna on määritetty tarkastus- ja korjaustehtäviä sekä saatettu kunnonhallinnan ja työtehtävien dokumentoinnin järjestelmät sellaiseen kuntoon että nyt on valmiudet tehdä tehokasta ennakkohuoltoa.

Investointisuunnitelmassa esitetään investointitason noin kaksinkertaistamista aiemmasta. Hankkeiden suunnittelu, hankinta ja rakennuttaminen ohjelman laajuudessa edellyttää vakituista rakennuttajainsinöörin tehtävän perustamista. Vaikutus toimintakuluihin (henkilöstökulut, kunnossapito, materiaalit, rakentamispalvelut, ICT-palvelut) on yhteensä +320.000 euroa

Toimintavarman ja vastuullisen vesihuollon tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asiantuntijapalveluiden kohdentamista erityisesti jätevedenpuhdistamoiden prosessien optimointiin, Kiskon puhdistamon ympäristöluvan jatkohakemuksen valmisteluun ja varautumisen suunnitteluun. Vaikutus toimintakuluihin on +30.000 euroa.

Hyvä asiakaskokemuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää määrärahojen lisäämistä palveluiden ostoon (ICT-palvelut, asiantuntijapalvelut). Jo tehtyjen hankintojen lisenssikulujen lisäksi varaudutaan asiantuntijapalveluiden käyttöön veden etäluennan kokonaisuuden osalta. Mittarikkannan vaihtamiseen on varauduttu investointiohjelmassa. Vaikutus toimintakuluihin on +20.000 euroa.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö tavoitteiden saavuttaminen edellyttää määrärahojen lisäämistä asiantuntijapalveluihin ja rakentamispalveluihin työturvallisuuden parantamiseen ja erityisesti keskuspuhdistamon Tukes-velvoitteiden täyttämiseksi. Vaikutus toimintakuluihin (kunnossapito, rakentamispalvelut, asiantuntijapalvelut) on yhteensä +30.000 euroa.

9.11.1 Liikelaitos Salon Veden tuloslaskelma

	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Liikevaihto	8 947 641	9 000 000	9 400 000	9 400 000	4,4
Liiketoiminnan muut tuotot	10 910	0	0	0	
Muut tuet ja avustukset	6 721	5 936	40 000	40 000	573,8
Materiaalit ja palvelut	-3 832 777	-3 863 674	-3 856 234	-3 850 234	-0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 730 742	-1 752 148	-1 794 238	-1 794 238	2,4
Ostot tilikauden aikana	-1 730 742	-1 752 148	-1 794 238	-1 794 238	2,4
Palvelujen ostot	-2 102 035	-2 111 526	-2 061 996	-2 055 996	-2,6
Henkilöstökulut	-1 384 529	-1 679 344	-1 870 147	-1 857 822	10,6
Palkat ja palkkiot	-1 092 023	-1 334 338	-1 484 720	-1 474 470	10,5
Henkilösivukulut	-292 505	-345 006	-385 427	-383 352	11,1
Eläkekulut	-254 248	-307 296	-348 037	-346 221	12,7
Muut henkilösivukulut	-38 257	-37 710	-37 390	-37 131	-1,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2 588 032	-2 603 790	-2 803 790	-2 803 790	7,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 588 032	-2 603 790	-2 803 790	-2 803 790	7,7
Liiketoiminnan muut kulut	-150 033	-344 000	-253 400	-193 400	-43,8
Liikelylijäämä (-alijäämä) yht.	1 009 902	515 129	656 429	734 754	42,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 563 092	-1 562 810	-1 562 900	-1 562 900	0,0
Korvaus peruspääomasta	-1 562 805	-1 562 810	-1 562 900	-1 562 900	0,0
Muut rahoituskulut	-287	0	0	0	
Ylijäämä(alijä)ennen.satunn.eriä yht.	-553 190	-1 047 681	-906 471	-828 146	-21,0
Poistoeron lisäys(-)tai väh(+)	72 852	72 850	72 850	72 850	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-480 338	-974 831	-833 621	-755 296	-22,5

9.11.2 Liikelaitos Salon Veden rahoituslaskelma

	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Ero%
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (alijäämä)	1 009 902	515 129	656 429	734 754	42,6
Poistot ja arvonalentumiset	2 588 032	2 603 790	2 803 790	2 803 790	7,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 563 092	-1 562 810	-1 562 900	-1 562 900	0,0
	2 034 841	1 556 109	1 897 319	1 975 644	27,0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 109 835	-2 720 000	-4 950 000	-4 950 000	82,0
	-2 109 835	-2 720 000	-4 950 000	-4 950 000	82,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-74 994	-1 163 891	-3 052 681	-2 974 356	155,6
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kun- nalta/ky:ltä	390 226	0	0	0	
Saamisten muutos muilta	-673 559	0	0	0	
Korottomien velkojen muutos muilta	358 328	0	0	0	
	74 994	0	0	0	
Rahoituksen rahavirta	74 994	0	0	0	
Rahavarojen muutos	0	-1 163 891	-3 052 681	-2 974 356	155,6

10. Tuloslaskelma perusteluineen ja verorahoitus

10.1 Ulkoiset (sisältää vesilaitoksen)

	TP 2023	M-%	MTA 2024	M-%	LTK 2025	M-%	KJE 2025	M-%	SV2026 1 000 €	M-%	SV2027 1 000 €	M-%
Toimintatuotot	38 719 912	12,6 %	37 247 407	-3,8 %	37 917 305	1,8 %	38 942 445	4,6 %	31 221	-19,8 %	31 501	0,9 %
Myyntituotot	15 102 814	-7,4 %	15 299 750	1,3 %	17 355 889	13,4 %	18 396 729	20,2 %	18 581	1,0 %	18 767	1,0 %
Maksutuotot	2 701 583	1,6 %	2 629 960	-2,7 %	2 652 960	0,9 %	2 752 960	4,7 %	2 780	1,0 %	2 808	1,0 %
Tuet ja avustukset	5 628 962	187,5 %	3 956 972	-29,7 %	3 076 701	-22,2 %	3 131 001	-20,9 %	3 131	0,0 %	3 131	0,0 %
Muut toimintatuotot	15 286 553	-2,4 %	15 360 725	0,5 %	14 831 755	-3,4 %	14 661 755	-4,6 %	6 728	-54,1 %	6 796	1,0 %
Toimintakulut	-153 809 512	4,8 %	-161 135 608	4,8 %	-175 027 419	8,6 %	-173 367 836	7,6 %	-174 885	0,9 %	-179 216	2,5 %
Henkilöstökulut	-95 019 315	4,2 %	-97 405 717	2,5 %	-102 726 865	5,5 %	-101 714 652	4,4 %	-104 766	3,0 %	-107 909	3,0 %
Palkat ja palkkiot	-76 241 445	4,2 %	-78 622 881	3,1 %	-83 262 298	5,9 %	-82 386 024	4,8 %	-84 858	3,0 %	-87 403	3,0 %
Henkilösivukulut	-18 770 870	4,3 %	-18 782 836	0,1 %	-19 464 567	3,6 %	-19 328 628	2,9 %	-19 908	3,0 %	-20 506	3,0 %
Eläkekulut	-15 892 279	3,8 %	-16 556 489	4,2 %	-17 363 262	4,9 %	-17 244 308	4,2 %	-17 762	3,0 %	-18 294	3,0 %
Muut henkilösivukulut	-2 885 591	8,0 %	-2 226 347	-22,8 %	-2 101 305	-5,6 %	-2 084 320	820,9 %	-2 147	3,0 %	-2 211	3,0 %
Palvelujen ostot	-34 104 564	7,8 %	-37 026 589	8,6 %	-41 291 124	11,5 %	-41 116 134	11,0 %	-40 510	-1,5 %	-41 321	2,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 168 551	7,3 %	-16 022 208	5,6 %	-16 075 890	0,3 %	-15 766 640	-1,6 %	-14 756	-6,4 %	-15 051	2,0 %
Avustukset	-5 967 303	-16,3 %	-6 198 180	3,9 %	-10 679 130	72,3 %	-10 679 130	72,3 %	-10 679	0,0 %	-10 679	0,0 %
Muut toimintakulut	-3 549 780	3,7 %	-4 482 914	26,3 %	-4 254 410	-5,1 %	-4 091 280	-8,7 %	-4 173	2,0 %	-4 257	2,0 %
Toimintakate	-115 089 600	3,5 %	-123 888 201	7,6 %	-137 110 114	10,7 %	-134 425 391	8,5 %	-143 664	6,9 %	-147 714	2,8 %
Verotulot	117 699 999	6,2 %	111 851 000	-5,0 %	116 545 000	4,2 %	116 545 000	4,2 %	121 487	4,2 %	124 521	2,5 %
Valtionosuudet	28 261 679	-6,6 %	25 469 563	-9,9 %	30 639 906	20,3 %	30 639 906	20,3 %	30 200	-1,4 %	30 700	1,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 800 179	-51,2 %	-92 180	-105,1 %	-434 100	370,9 %	-172 190	86,8 %	-371	115,6 %	-571	53,9 %
Korkotuotot	554 954	17,7 %	545 830	-1,6 %	555 000	1,7 %	570 000	4,4 %	570	0,0 %	570	0,0 %
Muut rahoitustuotot	4 128 820	-6,7 %	2 826 990	-31,5 %	2 075 990	-26,6 %	2 322 900	-17,8 %	2 323	0,0 %	2 323	0,0 %
Korkokulut	-1 319 017	-12,9 %	-1 900 000	44,0 %	-1 500 000	-21,1 %	-1 500 000	-21,1 %	-1 700	13,3 %	-1 900	11,8 %
Muut rahoituskulut	-1 564 577	0,0 %	-1 565 000	0,0 %	-1 565 090	0,0 %	-1 565 090	0,0 %	-1 565	0,0 %	-1 565	0,0 %
Vuosikate	32 672 257	-21,8 %	13 340 182	-59,2 %	9 640 692	-27,7 %	12 587 325	-5,6 %	7 653	-39,2 %	6 936	-9,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-17 679 541	-0,7 %	-16 062 260	-9,1 %	-16 261 210	1,2 %	-16 400 000	2,1 %	-16 570	1,0 %	-15 900	-4,0 %
Satunnaiset erät	566 067	-0,7 %	0		0		0					
Tilikauden tulos	15 558 782	-46,1 %	-2 722 078	-117,5 %	-6 620 518	143,2 %	-3 812 675	40,1 %	-8 917	133,9 %	-8 964	0,5 %
Poistoeron muutos	534 524	0,0 %	534 520	0,0 %	534 520	0,0 %	534 520	0,0 %	535	0,1 %	535	0,0 %
Tilikauden yli/alijäämä	16 093 307	-44,5 %	-2 187 558	-113,6 %	-6 085 998	178,2 %	-3 278 155	49,9 %	-8 382	155,7 %	-8 429	0,6 %

10.2 Ulkoiset ja sisäiset (sisältää vesiliikelaitoksen)

	TP 2023	M-%	MTA 2024	M-%	LTK 2025	M-%	KJE 2025	M-%	SV2026 1 000 €	M-%	SV2027 1 000 €	M-%
Toimintatuotot	77 275 458	12,6 %	75 833 491	-1,9 %	77 714 665	2,5 %	78 548 875	3,6 %	70 826	-9,8 %	71 107	0,4 %
Myyntituotot	35 444 271	-7,4 %	36 008 364	1,6 %	39 215 449	8,9 %	40 256 389	11,8 %	40 450	0,5 %	40 636	0,5 %
Maksutuotot	2 761 280	1,6 %	2 629 960	-4,8 %	2 711 550	3,1 %	2 811 550	6,9 %	2 840	1,0 %	2 868	1,0 %
Tuet ja avustukset	5 628 962	187,5 %	3 956 972	-29,7 %	3 076 701	-22,2 %	3 131 001	-20,9 %	3 131	0,0 %	3 131	0,0 %
Muut toimintatuotot	33 440 945	-2,4 %	33 238 195	-0,6 %	32 710 965	-1,6 %	32 349 935	-2,7 %	24 405	-24,6 %	24 472	0,3 %
Toimintakulut	-192 365 058	4,8 %	-199 721 692	3,8 %	-214 824 779	7,6 %	-212 974 266	6,6 %	-214 490	0,7 %	-218 822	2,0 %
Henkilöstökulut	-95 019 315	4,2 %	-97 405 717	2,5 %	-102 726 865	5,5 %	-101 714 652	4,4 %	-104 766	3,0 %	-107 909	3,8 %
Palkat ja palkkiot	-76 241 445	4,2 %	-78 405 717	2,8 %	-83 262 298	6,2 %	-82 386 024	5,1 %	-84 858	3,0 %	-87 403	3,8 %
Henkilösivukulut	-18 770 870	4,3 %	-18 782 836	0,1 %	-19 464 567	3,6 %	-19 328 628	2,9 %	-19 908	3,0 %	-20 506	3,8 %
Eläkekulut	-15 892 279	3,8 %	-16 556 489	4,2 %	-17 363 262	4,9 %	-17 244 308	4,2 %	-17 762	3,0 %	-18 294	3,8 %
Muut henkilösivukulut	-2 885 591	8,0 %	-2 226 347	-22,8 %	-2 101 305	-5,6 %	-2 084 320	-6,4 %	-2 147	3,0 %	-2 211	3,8 %
Palvelujen ostot	-54 487 450	7,8 %	-57 691 203	5,9 %	-63 378 124	9,9 %	-63 012 204	9,2 %	-62 407	-1,0 %	-63 217	1,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 204 547	7,3 %	-16 022 208	5,4 %	-16 075 890	0,3 %	-15 766 640	-1,6 %	-14 757	-6,4 %	-15 052	2,0 %
Avustukset	-5 967 303	-16,3 %	-6 198 180	3,9 %	-10 679 130	72,3 %	-10 679 130	72,3 %	-10 679	0,0 %	-10 679	0,0 %
Muut toimintakulut	-21 686 443	3,7 %	-22 404 384	3,3 %	-21 964 770	-2,0 %	-21 801 640	-2,7 %	-21 882	0,4 %	-21 965	0,4 %
Toimintakate	-115 089 600	3,5 %	-123 888 201	7,6 %	-137 110 114	10,7 %	-134 425 391	8,5 %	-143 664	6,9 %	-147 714	2,8 %
Verotulot	117 699 999	6,2 %	111 851 000	-5,0 %	116 545 000	4,2 %	116 545 000	4,2 %	121 487	4,2 %	124 521	2,5 %
Valtionosuudet	28 261 679	-6,6 %	25 469 563	-9,9 %	30 639 906	20,3 %	30 639 906	20,3 %	30 200	-1,4 %	30 700	1,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 800 179	-51,2 %	-92 180	-105,1 %	-434 100	370,9 %	-172 190	86,8 %	-371	115,6 %	-571	53,9 %
Korkotuotot	554 954	17,7 %	545 830	-1,6 %	555 000	1,7 %	570 000	4,4 %	570	0,0 %	570	0,0 %
Muut rahoitustuotot	4 128 820	-6,7 %	2 826 990	-31,5 %	2 075 990	-26,6 %	2 322 900	-17,8 %	2 323	0,0 %	2 323	0,0 %
Korkokulut	-1 319 017	-12,9 %	-1 900 000	44,0 %	-1 500 000	-21,1 %	-1 500 000	-21,1 %	-1 700	13,3 %	-1 900	11,8 %
Muut rahoituskulut	-1 564 577	0,0 %	-1 565 000	0,0 %	-1 565 090	0,0 %	-1 565 090	0,0 %	-1 565	0,0 %	-1 565	0,0 %
Vuosikate	32 672 257	-21,8 %	13 340 182	-59,2 %	9 640 692	-27,7 %	12 587 325	-5,6 %	7 653	-39,2 %	6 936	-9,4 %
Poistot ja arvон alentumiset	-17 679 541	-0,7 %	-16 062 260	-9,1 %	-16 261 210	1,2 %	-16 400 000	2,1 %	-16 570	1,0 %	-15 900	-4,0 %
Satunnaiset erät	566 067	-0,7 %	0		0		0		0		0	
Tilikauden tulos	15 558 782	-46,1 %	-2 722 078	-117,5 %	-6 620 518	143,2 %	-3 812 675	40,1 %	-8 917	133,9 %	-8 964	0,5 %
Poistoeron muutos	534 524	0,0 %	534 520	0,0 %	534 520	0,0 %	534 520	0,0 %	535	0,1 %	535	0,0 %
Tilikauden yli/alijäämä	16 093 307	-44,5 %	-2 187 558	-113,6 %	-6 085 998	178,2 %	-3 278 155	49,9 %	-8 382	155,7 %	-8 429	0,6 %

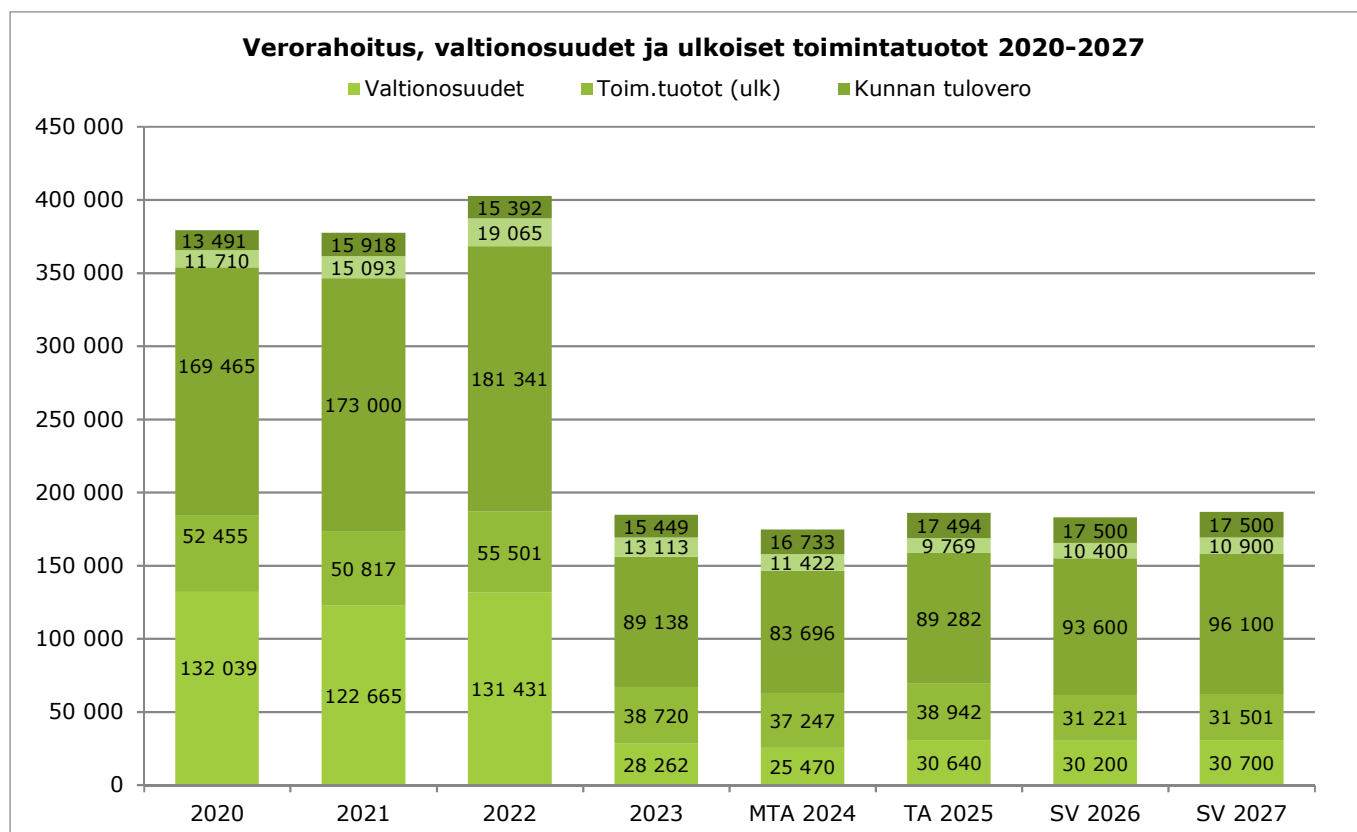
Salon kaupungin tuloslaskelma 2025**Perustelut**

Toimintatuotot		
Myyntituotot	40 256 389	
Käyttötalousosan myyntituotot		
Maksutuotot	2 811 550	
Käyttötalousosan maksutuotot		
Tuet ja avustukset	3 131 001	
Sis. mm. työllistämiskorvaukset		
Muut tuotot	32 349 935	+
Tonttien ja rakennusten vuokrat		
Käyttötalousosan muut tulot		
Käyttötalouden toimintatuotot yhteensä		78 548 875
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-82 386 024	
Palkat, kokous- ym. palkkiot, luontaisedut		
Henkilöstösivukulut	-19 328 628	
Sosiaaliturvamaksut ja muut työnantajan sivukulut		
Eläkevakuutusmaksut ja eläkkeet		
Palvelujen ostot	-63 012 204	
Sisäiset ja ulkoiset palvelujen ostot		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 766 640	
Tarvike- yms. ostot käyttötaloudessa		
Avustukset	-10 679 130	
Sosiaaliset ja vapaaehtoiset avustukset		
Muut toimintakulut	-21 801 640	
Sisäiset ja ulkoiset vuokrat		
Muut käyttötalouden kulut		
Käyttötalouden toimintamenot yhteensä		-212 974 266
Toimintakate		-134 425 391
Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla		
Verotulot		116 545 000
Verotulot on jaettu seuraavasti: Kunnan tulovero 83.696.000 €, kiinteistövero 16.733.000 € ja osuus yhteisöveron tuotosta 11.422.000 €. Kunnan tulovero on arvioitu 8,1 %:n pohjalta. Kiinteistöveron tuotto on laskettu seuraavasti: Vakituinen asunto 0,55 %, yleinen 0,93 %, vapaa-ajan asunto 1,30 % ja rakentamaton rakennuspaikka 3,0 %, voimalaitokset 2,5 %		
Valtionosuudet		30 639 906
Valtionosuus perustuu Suomen Kuntaliiton ja VM:n ennakoarvioon.		
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	570 000	
Antolainojen, Salon Kaukolämpö Oy:n lainojen ja talletusten korot		
Muut rahoitustuotot	2 322 900	
Korvaus Liikelaitos Salon veden peruspääomasta sekä muita rahoitustuottoja joita ovat mm. viivästyskorot ja verotilityskorot.		

Salon kaupungin tuloslaskelma 2025	
Perustelut	
Korkokulut	-1 500 000
Pankkilainojen korot	
Muut rahoituskulut	-1 565 090 +/-
Liikelaitos Salon Veden korvaus peruspääomasta, pankkipalvelumaksut yms. Korvaus peruspääomasta on tuloslaskelmassa sekä tuottona että kuluna.	-172 190
Vuosikate	12 587 325
<p>Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Se ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttömaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut. Satunnaisten tuottojen ja kuluja siirtämällä vuosikatteen jälkeen taataan vuosikatteen vertailtavuus</p>	
Poistot käyttömaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista.	-16 400 000
Poistot käyttömaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista.	
Tilikauden tulos	-3 812 675
<p>Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata pääomaa.</p>	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)	534 520
Tilikauden yli- /alijäämä	-3 278 155

10.3 Verorahoitus ja ulkoiset toimintatuotot 2022 – 2026

	TP 2023		MTA 2024		TA 2025		TS 2026		TS 2027	
Verotulot	117 700	63,7 %	111 851	64,1 %	116 545	62,6 %	121 487	66,4 %	124 521	66,7 %
Veroprosentti	8,11 %		8,1 %		8,1 %		8,1 %		8,1 %	
Kunnallisvero	89 138		83 696		89 282		93 614		96 081	
Kiinteistövero	15 449		16 733		17 494		17 494		17 494	
Osuus yhteisöveron tuotosta	13 113		11 422		9 769		10 378		10 945	
Valtionosuudet	28 262	15,3 %	25 470	14,6 %	30 640	16,5 %	30 200	16,5 %	30 700	16,4 %
Toimintatuotot (ulkoiset)	38 720	21,0 %	37 247	21,3 %	38 942	20,9 %	31 221	17,1 %	31 501	16,9 %
Yhteensä	184 682	100 %	174 568	100 %	186 127	100 %	182 908	100 %	186 722	100 %

11. Investointisuunnitelma 2025–2029

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointimenot (ilman liikelaitosta)									
10	Korvausinvestoinnit									
	111 KI/Rakennukset									
	Opetuslautakunta									
	Varhaiskasvatuspalvelut									
9170	Halikon alueen varhaiskasvatuksen tilaratkaisut	0	0	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0	0
9176	Tupurin päiväkodin peruskorjaus	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9239	Kaivolan tilaratkaisut	0	-180 000	-3 800 000	-100 000	-100 000	-1 800 000	-1 900 000	0	0
	Opetuspalvelut									
9171	Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus	-138 658	-3 000 000	0	0	0	0	0	0	0
9189	Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut	0	0	-350 000	-350 000	-350 000	0	0	0	0
9195	Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisut	0	0	-3 250 000	-250 000	-250 000	-1 500 000	-1 500 000	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-138 658	-3 230 000	-7 460 000	-760 000	-760 000	-3 300 000	-3 400 000	0	0
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet									
	Liikuntapalvelut									
9111	Kokkilan saunarakennusten peruskorjaus	0	-50 000	-300 000	-300 000	-300 000	0	0	0	0
9190	Paukkulan kentän pukukopit	0	0	-320 000	0	0	-320 000	0	0	0
	Vapaa-ajan palvelujen hankkeet yhteensä	0	-50 000	-620 000	-300 000	-300 000	-320 000	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
	Tilapalvelut									
9167	Ylhäistentie 2 (ent amk tilat)	-278 586	-150 000	0	0	0	0	0	0	0
9203	Vuohensaaren kehittäminen	-96 354	-150 000	0	0	0	0	0	0	0
9204	Energiasäästökorjaukset	-285 857	-600 000	-3 000 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
9205	Kiinteistöjen hälytysjärjestelmät	-79 455	-150 000	-700 000	-300 000	-300 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

Proj.	Selitys	TP 2023	MTA 2024	Kust.yht.	LTK 2025	KJE 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
nro		€	€	2025-2029	€	€	€	€	€	€
9208	Sisäilmakorjaukset	-473 233	-400 000	-2 100 000	-500 000	-500 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
9214	Suojeltujen ja SAMU-rakennus- ten korjaukset	-50 868	-100 000	-80 000	-40 000	-40 000	-40 000	0	0	0
9224	Lämmitystapamuutokset	-278 224	-600 000	-2 200 000	-1 000 000	-1 000 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
9244	Satamakatu 9 korjaukset	-113 337	-100 000	0	0	0	0	0	0	0
9245	Halikon liikuntahallin korjauk- set	0	-120 000	0	0	0	0	0	0	0
9246	Halikon virastotalon korjaukset	0	0	-150 000	0	0	-150 000	0	0	0
9248	Uimahallin peruskorjaus	0	0	-800 000	-300 000	-300 000	-500 000	0	0	0
9252	Urheilutalon tilaratkaisut	0	0	-40 000	-40 000	-40 000	0	0	0	0
9253	Uimahallin vesikaton korjaus	-11 277	-400 000	0	0	0	0	0	0	0
9254	Pajulan koulun liikuntasalin julkisivun korjaus	0	-220 000	0	0	0	0	0	0	0
9255	Pääkirjaston vesikaton korjaus + julkisivun maalaus	-102 526	0	0	0	0	0	0	0	0
9256	Tupurin koulun sisäänkäyntien tuulikaappien + katosten kor- jaus	-44 015	0	0	0	0	0	0	0	0
9257	Salohallin korjaukset	-241 054	-230 000	-330 000	-330 000	-330 000	0	0	0	0
9258	Luottamusmiesten talo vesika- ton korjaus	-37 593	0	0	0	0	0	0	0	0
9259	Märynummen koulun korjauk- sia, vanha rakennus	-130 146	0	0	0	0	0	0	0	0
9261	Keskuskeittiön jätehuoneen ra- kentaminen	0	-100 000	0	0	0	0	0	0	0
9249	Moision koulun valaistuksen ja talotekniikan saneeraus	0	-200 000	0	0	0	0	0	0	0
9260	Kiikalan vanhustentalojen vesi- kattojen saneeraus	0	-170 000	0	0	0	0	0	0	0
9262	Moision vanhustentalon julkisi- vun korjaus	0	-140 000	-600 000	-600 000	0	0	0	0	0
9263	Pääpaloaseman tilamuutokset	0	-100 000		0	-100 000				
9264	Supina / Ropina putkisanee- raus	0	0	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0	0
9265	Tappiskoulun peruskorjaus, Vä- häsillankatu 2	0	0	-1 800 000	0	0	-1 800 000	0	0	0
9266	Mustamäen koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmien uusiminen	0	0	-150 000	-150 000	-150 000	0	0	0	0
9267	Musiikkiopiston Kärjen talon alapohjan ja julkisivun korjaus- työt	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
9268	Hermannin veteraanipajan julkisivukorjaus	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
9269	Muurlan koulun 2. kerroksen lattiapinnoitteen uusiminen	0	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
9270	Moision koulun hulevesi- ja sa- laojajärjestelmien uusiminen	0	0	-160 000	-160 000	-160 000	0	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-2 222 525	-3 930 000	-12 420 000	-4 330 000	-3 830 000	-3 890 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
	111 KI/Rakennukset yh- teensä	-2 361 183	-7 210 000	-20 500 000	-5 390 000	-4 890 000	-7 510 000	-4 800 000	-1 400 000	-1 400 000
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet									
	Kulttuuripalvelut									
9188	Halikon museon asevitriinien uudistaminen	0	0	-35 000	0	0	-35 000	0	0	0
9680	Perniön museon asevitriinien uudistaminen	0	-32 000	-95 000	-95 000	-95 000	0	0	0	0
9681	Ilo-teoksen konservointi ja kor- jaus	0	-24 000	0	0	0	0	0	0	0
	Liikuntapalvelut									
9547	Urheilupuistoa ympäröivien ai- tojen ja porttien osittainen uu- siminen	-52 235	0	-100 000	0	0	0	-100 000	0	0
9549	Muurlan liikunta-alueen perus- parannus	-16 700	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9578	Halikonlahden esteetön polku	0	0	-100 000	0	0	-100 000	0	0	0
9580	Urheilupuiston kehittäminen	0	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9613	Moision tekonurmi	0	0	-350 000	-350 000	-350 000	0	0	0	0
9678	Olosuhteiden kehittäminen Per- niön Melassuolla	0	0	-200 000	0	0	-100 000	-100 000	0	0
9679	Uimarantojen kunnostus	-50 982	-150 000	-260 000	-120 000	-120 000	-70 000	-70 000	0	0
9695	Urheilupuiston olosuhteiden kehittäminen	0	-450 000	-350 000	-350 000	-350 000	0	0	0	0
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet yhteensä	-119 917	-776 000	-1 490 000	-915 000	-915 000	-305 000	-270 000	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet									
	Tori									
9562	Torin sähköistyksen uusiminen	-16 256	-220 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-16 256	-220 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
	Liikenneväylät									
9351	Uudelleen päällystettävät kadut	-694 081	-700 000	-3 000 000	-900 000	-900 000	-700 000	-700 000	-700 000	0
	Katuinfran saneeraus									
9352	Keskustan pääväylien kehittäminen	0	0	-500 000	-250 000	-250 000	-250 000	0	0	0
9327	Juustomestariintie rakentaminen	0	0	-160 000	-80 000	-80 000	-80 000	0	0	0
9328	Putolankuja rakentaminen	0	0	-80 000	-80 000	-80 000	0	0	0	0
9402	Huonokuntoiset jalkakäytävät ja kevyenliik.väylät	-92 448	-100 000	-550 000	-250 000	-250 000	-100 000	-100 000	-100 000	0
9412	Lanskalantien liittymä Teijontielle	0	0	-120 000	0	0	-60 000	-60 000	0	0
9413	Meriniityn katuympäristön saneeraus	0	0	-1 870 000	-50 000	-50 000	-600 000	-600 000	-600 000	-20 000
9415	Olemassa olevien kaava-alueiden saneeraus	-121 008	-150 000	-600 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0
9416	Muu katurakentaminen	-38 758	-50 000	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
9421	Liikennevalojen saneeraus	-25 452	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9426	Inkerinkatu-Kirkkokatu -väliستن katualueiden saneeraus	0	-805 000	0	0	0	0	0	0	0
9431	Uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkit	0	-50 000	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
9432	Perniön kevyen liikenteen siltahteyden saneeraus	-50 553	-140 000	-240 000	-240 000	-240 000	0	0	0	0
9434	Tehdaskadun/Tehdaskujan/Meriniitynkadun kiertoliittymä	-26 398	-600 000	-150 000	-150 000	-150 000	0	0	0	0
9436	Pyörätieverkoston kehittäminen	0	-75 000	-375 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
9437	Riihelänpuiston kvl yhteydet ja niihin liittyvät maisemoinnit	0	-150 000	0	0	0	0	0	0	0
9438	Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantamishankkeet	0	-75 000	-300 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	0
9439	Urheilupuiston Vähäjoen ylittävän sillan saneeraus	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9440	Horninkadun saneeraaminen	0	-60 000	-1 500 000	-750 000	-750 000	-750 000	0	0	0
9446	Siltojen perusparannus	0	0	-250 000	-75 000	-75 000	-75 000	-50 000	-50 000	0
9447	Vuohensaarensilta	0	0	-410 000	-60 000	-60 000	-350 000	0	0	0
9682	Kaivolan alueen katuinfran parantaminen	-65 388	0	0	0	0	0	0	0	0
9683	Kellorinne	-32 603	0	0	0	0	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Katuvalaistus									
9502	Katuvalaistuksen saneeraus yhdessä Lounea/Caruna	-1 216	-50 000	-100 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0
9503	Katuvalaistuksen saneeraus (SpNa)	-99 307	-100 000	-400 000	-200 000	-200 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
9574	Salonjoen varren valaistuksen uusiminen	0	-30 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa									
9512	Muut yhteishankkeet ELY:n kanssa	-262 587	-50 000	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	Puistot			0						
9521	Heikkokuntoiset puistot	-126 146	-100 000	-625 000	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
9525	Perhepuiston peruskunnostus	0	0	-90 000	0	0	-90 000	0	0	0
9526	Horninpuiston peruskunnostus	0	0	-90 000	0	0	-90 000	0	0	0
9529	Salonjoen rantapuistojen viher-rakentaminen	-68 847	-30 000	-1 420 000	-1 000 000	-1 000 000	-280 000	-70 000	-70 000	0
9531	Sibeliuspuiston uudistaminen	-101 447	0	0	0	0	0	0	0	0
9587	Kirkkopuiston kulkuyhteyksien parantaminen	0	0	-120 000	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0
9588	Viitanlaakson ja -nummen viheralueiden kehittäminen	0	0	-85 000	-85 000	-85 000	0	0	0	0
9559	Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	-17 744	-35 000	-560 000	-60 000	-60 000	-300 000	-200 000	0	0
9568	Pesälammen- ja padon kunnostus	-57 973	-15 000	-165 000	-100 000	-100 000	-65 000	0	0	0
9590	Norpanpuiston leikkipaikan saneeraus	0	0	-90 000	-90 000	-90 000	0	0	0	0
9591	Kuhilaspuiston leikkipaikan saneeraus	0	0	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0	0
9592	Torpanmäentien leikkipaikan saneeraus	0	0	-55 000	-55 000	-55 000	0	0	0	0
9684	Hellmannipuiston leikkipaikan saneeraus	-49 385	0	0	0	0	0	0	0	0
9569	Äijänsillanpuiston leikkipaikan saneeraus	0	-80 000	0	0	0	0	0	0	0
9570	Ympyräpuiston leikkipaikan saneeraus	0	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9571	Kasvitarhanpuiston leikkipaikan saneeraus	0	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9572	Tiikarinpuiston rinteiden ja portaiden saneeraus	0	-75 000	0	0	0	0	0	0	0
9573	Perniön keskustan puistojen yleissuunnitelman laadinta	0	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Venepaikat									
9441	Salon veneväylän ruoppaus	0	-30 000	-1 000 000	-500 000	-500 000	-500 000	0	0	0
9560	Vuohensaaren venelaiturin kunnostus	-60 150	0	0	0	0	0	0	0	0
9530	Venelaitureiden peruskunnostus, Vartsala	0	-60 000	-135 000	-135 000	-135 000	0	0	0	0
9561	Halikonlahden venereitin linjaulujen uusiminen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tilapalvelut									
9567	Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostaminen	-65 840	-200 000	-1 000 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-2 057 331	-4 060 000	-16 930 000	-6 135 000	-6 135 000	-5 225 000	-2 605 000	-2 345 000	-620 000
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 193 504	-5 056 000	-18 470 000	-7 100 000	-7 100 000	-5 530 000	-2 875 000	-2 345 000	-620 000
	116 KI/Koneet ja kalusto									
	Kaupunginhallituksen hankkeet									
9586	kaupungintalon av-laitteet	0	-80 000	0	0	0	0	0	0	0
	Kaupunginhallituksen hankkeet yhteensä	0	-80 000	0	0	0	0	0	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Opetuspalvelut									
9191	Armeltin koulun opetustilojen av-remontti	0	0	-175 000	-175 000	-175 000	0	0	0	0
9192	Moision koulun opetustilojen av-remontti	0	0	-190 000	0	0	-190 000	0	0	0
9686	Salon lukion opetustilojen esitystekniikan päivitys	-73 262	-67 000	0	0	0	0	0	0	0
9687	Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys	0	-15 000	-165 000	-165 000	-165 000	0	0	0	0
9688	Halikon lukion dataprojektorien uusiminen	-24 991	-27 000	0	0	0	0	0	0	0
9618	Perniön yläkoulun ja lukion av-remontti	0	0	-210 000	0	0	0	-210 000	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Opistopalvelut									
9614	Kansalaisopiston luokkien esitustekniikan päivitys	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-98 253	-159 000	-740 000	-340 000	-340 000	-190 000	-210 000	0	0
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet									
	Kulttuuripalvelut									
9655	Pääkirjaston osastojen uudistaminen	-28 274	0	0	0	0	0	0	0	0
	Liikuntapalvelut									
9194	Uimahallin tulostaulu	0	0	-100 000	0	0	-100 000	0	0	0
9581	Salohallin kilpakorit	0	-25 000	0	0	0	0	0	0	0
9582	Perniön ja Halikon liikuntahallin äänentoisto	0	0	-150 000	0	0	-150 000	0	0	0
9615	Huoltokoneiden uusinta	0	0	-160 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	0
9616	Jäänhoitokoneiston kylmäkontti	0	-300 000	-550 000	-550 000	-550 000	0	0	0	0
9617	Jäänhoitokone	0	0	-180 000	0	0	-180 000	0	0	0
9630	Liikuntapalvelujen irtain	-45 382	0	0	0	0	0	0	0	0
9669	Kuntosalien kilpailuvälineiden ja -laitteiden uusiminen	0	-10 000	-150 000	-70 000	-70 000	-80 000	0	0	0
9670	Jäähallin irtain omaisuus	0	0	-140 000	0	0	-140 000	0	0	0
9671	Kiinteistötraktori ulkoliikunta- paikoille	-47 510	0	0	0	0	0	0	0	0
9672	Ulkojäiden jääkiekkokaukalot	-66 471	0	0	0	0	0	0	0	0
9689	Latujen kunnossapitovälineistö	0	-200 000	0	0	0	0	0	0	0
	Vapaa-ajanlautakunnan hankkeet yhteensä	-187 637	-535 000	-1 430 000	-660 000	-660 000	-690 000	-40 000	-40 000	0
	Elinvoimajaoston hankkeet									
9691	GPS-vastaanotin maankäyttö- palvelut	-20 500	0	0	0	0	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-20 500	0	0	0	0	0	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
	Infrapalvelut									
9442	Kunnossapitotyökone katujen- kunnossapitoon	0	-140 000	-615 000	0	0	0	-615 000	0	0
9443	Katujen kunnossapidon työlaitteet	0	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Tilapalvelut									
9653	Tilapalvelukeskus	-51 914	-100 000	-500 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
9690	Perniön kunnossapitotraktori	-125 119	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ravitsemis- ja puhtaanapito- palvelut									
9651	Ravitsemispalvelut	-173 892	-170 000	-340 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-100 000
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-350 925	-470 000	-1 515 000	-220 000	-220 000	-160 000	-775 000	-160 000	-200 000
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-657 315	-1 244 000	-3 685 000	-1 220 000	-1 220 000	-1 040 000	-1 025 000	-200 000	-200 000
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-5 212 002	-13 510 000	-42 655 000	-13 710 000	-13 210 000	-14 080 000	-8 700 000	-3 945 000	-2 220 000
20	Laajennusinvestoinnit									
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Elinvoimajaoston hankkeet									
	Liikennepalvelut									
9692	Linja-autoaseman saneeraus	-101 529	0	0	0	0	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-101 529	0	0	0	0	0	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
	Katuinfran saneeraus									
9558	Joukkoliikenteen infra ja pysäkit	-15 786	-50 000	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	Tilapalvelut									
9675	Moision koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen	-477 762	0	0	0	0	0	0	0	0
9676	Armfeltn koulun lähiliikuntapaikan ja koulun yhteydessä olevan liikunta-alueen perusrannus	0	0	-500 000	0	0	-500 000	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-493 548	-50 000	-750 000	-50 000	-50 000	-550 000	-50 000	-50 000	-50 000
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-595 077	-50 000	-750 000	-50 000	-50 000	-550 000	-50 000	-50 000	-50 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	216 LI/Koneet ja kalusto									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Varhaiskasvatuspalvelut									
9696	Kaivolan päiväkodin irtain	0	0	-125 000	0	0	0	-125 000	0	0
9697	Kärävuoren päiväkodin irtain	0	0	-325 000	0	0	-325 000	0	0	0
9698	Tupurin päiväkodin irtain	0	0	-325 000	0	0	0	-325 000	0	0
	Opetuspalvelut									
9584	Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet	0	-154 000	-25 000	-25 000	-25 000	0	0	0	0
9585	Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto	0	-300 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
9620	Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt	-141 907	-150 000	-450 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0	0
9626	Kirkonkylän koulun irtaimisto	-73 102	0	0	0	0	0	0	0	0
9699	Kaivolan koulun irtain	0	0	-300 000	0	0	0	-300 000	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	-215 009	-604 000	-1 600 000	-225 000	-225 000	-475 000	-900 000	0	0
	216 LI/Koneet ja kalusto yhteensä	-215 009	-604 000	-1 600 000	-225 000	-225 000	-475 000	-900 000	0	0
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-810 086	-654 000	-2 350 000	-275 000	-275 000	-1 025 000	-950 000	-50 000	-50 000
30	Uusinvestoinnit									
	310 UI/Maa- ja vesialueet									
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	-623 746	-1 500 000	-4 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
	Maa- ja vesialueet yhteensä	-623 746	-1 500 000	-4 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	-623 746	-1 500 000	-4 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
	311 UI/Rakennukset									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
9110	Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö	0	-300 000	-20 500 000	-500 000	-500 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	0	-300 000	-20 500 000	-500 000	-500 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Kaupunginhallitus, hankkeet									
9186	Makasiinintie 15, Kisko	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kaupunginhallitus hankkeet yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Vapaa-ajanlautakunnan hankkeet									
	Kulttuuripalvelut									
9181	Museokokoelmien yhteisvarasto	-5 969	-100 000	-5 430 000	-2 665 000	-100 000	-2 665 000	-2 665 000	0	0
9187	Esittävän taiteen tila	0	-50 000	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
	Liikuntapalvelut									
9193	Palloiluhalli	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0	0
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	-22 004	-200 000	-9 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-5 000 000	0	0	0
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	-27 973	-350 000	-14 630 000	-6 865 000	-4 300 000	-7 665 000	-2 665 000	0	0
	311 UI/Rakennukset yhteensä	-27 973	-650 000	-35 130 000	-7 365 000	-4 800 000	-17 665 000	-12 665 000	0	0
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Opistopalvelut									
9196	Taitoliikuntatila	0	0	-35 000	-35 000	-35 000	0	0	0	0
9445	Kulttuuritila Näkkärin lavan korotus	0	0	-20 000	-20 000	-20 000	0	0	0	0
	Opetuslautakunnan hankkeet yhteensä	0	0	-55 000	-55 000	-55 000	0	0	0	0
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet									
	Liikuntapalvelut									
9575	Tupurin skeittiparkki	0	0	-250 000	0	0	-250 000	0	0	0
9576	Lähiliikuntarakentaminen	0	0	-500 000	0	0	-200 000	-150 000	-150 000	0
9579	Tekojäärata	0	0	-100 000	0	0	0	0	0	-100 000
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet yhteensä	0	0	-850 000	0	0	-450 000	-150 000	-150 000	-100 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
	Kaava-alueet									
9303	Tavolan alue, Halikko	0	0	-350 000	0	0	-100 000	-100 000	-150 000	0
9311	Uudet kaava-alueet	-4 205	-50 000	-2 100 000	-100 000	-100 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
9315	Suomusjärven uudet kaava-alueet	0	0	-200 000	0	0	-200 000	0	0	0
9316	Halikonrinne	-33 049	-100 000	-1 240 000	-40 000	-40 000	-1 200 000	0	0	0
9564	Papinkujan kunnallistekniikka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9435	Pikkupellonkuja	0	-79 000	0	0	0	0	0	0	0
9565	Honkarinne, Muurla	-34 638	0	0	0	0	0	0	0	0
9323	Marklundinkuja, Teijo	0	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9324	Koulumäenrinne	0	-60 000	0	0	0	0	0	0	0
9326	Vuorelan alue, Hajala	0	-60 000	-120 000	0	0	-60 000	-60 000	0	0
9329	Tammipuisto, Mathildedal	0	0	-200 000	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0
9330	Kartanorinteen alue, Teijo	0	0	-200 000	-100 000	-100 000	-100 000	0	0	0
9331	Salon sokerin alue	0	0	-700 000	-100 000	-100 000	-500 000	-100 000	0	0
	Liikenneväylät									
9350	Uusien alueiden asfaltointi	-288 774	-200 000	-700 000	-100 000	-100 000	-200 000	-200 000	-200 000	0
	Katuinfran saneeraus									
9422	Helenansilta	0	0	-600 000	0	-60 000	-600 000		0	0
9423	Lumenkaatopaikat	0	-1 100 000	-30 000	-30 000	-30 000	0	0	0	0
9428	Ratapihan alikulku	0	-150 000	-2 450 000	-150 000	-150 000	-2 300 000	0	0	0
9325	Urheilupuiston P-alueiden laajennus	0	-110 000	0	0	0	0	0	0	0
	Katuvalaistus									
9500	Uuden katuvalaistuksen rakentaminen	-47 988	-70 000	-280 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000	0
	Puistot									
9589	Perniön kirkonkylän koirapuisto	0	0	-70 000	-70 000	-70 000	0	0	0	0
9693	Kärävuoren kivipuisto	-103 371	0	0	0	0	0	0	0	0
9566	Inkereen leikkipaikka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tilapalvelut									
9563	Sähköautojen latauspisteiden asennus	-61 632	-80 000	-400 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-573 657	-2 119 000	-9 640 000	-940 000	-1 000 000	-6 010 000	-1 110 000	-1 000 000	-580 000
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-573 657	-2 119 000	-10 545 000	-995 000	-1 055 000	-6 460 000	-1 260 000	-1 150 000	-680 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	316 UI/Koneet ja kalusto									
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet									
9612	Tapahtumaol.urheilup.kesk.urh.	-129 293	0	0	0	0	0	0	0	0
9677	Kirjastojen automatisointi	-55 924	0	0	0	0	0	0	0	0
	Vapaa-ajan lautakunnan hankkeet yhteensä	-185 217	0	0	0	0	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet									
9694	Viistoilmakuvaus maankäyttöpalvelut	-304 800	0	0	0	0	0	0	0	0
9619	Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut	0	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-304 800	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	-490 017	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
	320 UI/Osakkeet ja osuudet									
	Arvopaperit									
9000	Osakkeet (Turun Tunnin Juna Oy)	-1 278 085	-1 104 094	0	0	0	0	0	0	0
9000	Osakkeet (muut)	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
	Arvopaperit yhteensä	-1 278 085	-1 154 094	0	0	0	0	0	0	0
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	-1 278 085	-1 154 094	0	0	0	0	0	0	0
	Uusinvestoinnit yhteensä	-2 993 478	-5 423 094	-50 225 000	-9 910 000	-7 405 000	-25 125 000	-14 925 000	-2 150 000	-680 000
	Investointimenot yhteensä (ilman liikelaistosta)	-9 015 566	-19 587 094	-95 230 000	-23 895 000	-20 890 000	-40 230 000	-24 575 000	-6 145 000	-2 950 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointitulot (ilman liikelaitosta)									
10	Korvausinvestoinnit									
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
9512	ELYn yhteishankkeet	119 363	0	100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
9559	ELY Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	0	20 000	0	0	0	0			
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	119 363	20 000	100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet	119 363	20 000	100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	Korvausinvestoinnit yhteensä	119 363	20 000	100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
20	Laajennusinvestoinnit									
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Teknisen lautakunnan hankkeet									
9675	Moision koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
30	Uusinvestoinnit									
	310 UI/Maa- ja vesialueet									
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	77 004	0	0	0	0	0	0	0	0
9054	KOM myynti, muut rakennukset	744	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kiinteä omaisuus yhteensä	77 748	0	0	0	0	0	0	0	0
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	77 748	0	0	0	0	0	0	0	0
	311 UI/Rakennukset									
	Vapaa-ajanlautakunnan hankkeet									
9181	Museokokoelmien yhteisvarasto	0	0	1 600 000	0	0	1 600 000	0	0	0
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	0	0	500 000	0	0	500 000	0	0	0
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	0	0	2 100 000	0	0	2 100 000	0	0	0
	311 UI/Rakennukset yhteensä	0	0	2 100 000	0	0	2 100 000	0	0	0
	320 UI/Osakkeet ja osuudet									
	Arvopaperit									
9000	Osakkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9001	Käyttöomaisuuden myynti, asunto-osakkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Arvopaperit yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Uusinvestoinnit yhteensä	77 748	0	2 100 000	0	0	2 100 000	0	0	0
	Investointitulot yhteensä (ilman liikelaitosta)	377 111	20 000	2 200 000	20 000	20 000	2 120 000	20 000	20 000	20 000
	Investoinnit, netto (ilman liikelaitosta)	-8 638 455	-19 567 094	-93 030 000	-23 875 000	-20 870 000	-38 110 000	-24 555 000	-6 125 000	-2 930 000

Liikelaitos Salon Veden Investointisuunnitelma 2025-2029

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointimenot (Liikelaitos Salon Vesi)									
10	Korvausinvestoinnit									
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Vesihuollon saneeraus									
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-173 698	-100 000	-1 800 000	-300 000	-300 000	-300 000	-350 000	-350 000	-500 000
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-205 590	-100 000	-5 350 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 050 000	-1 100 000	-1 200 000	-800 000
9752	Vesijohtoverkoston uv-laitteet	-695	0	0	0	0	0	0	0	0
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-104 220	-100 000	-390 000	-230 000	-230 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
9754	Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus	-152 124	-250 000	-870 000	-120 000	-120 000	-150 000	-150 000	-150 000	-300 000
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-251 393	-400 000	-2 000 000	-300 000	-300 000	-300 000	-350 000	-350 000	-700 000
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-891 596	-700 000	-7 900 000	-1 000 000	-1 000 000	-2 000 000	-2 400 000	-1 700 000	-800 000
9768	Pienpuhdistamoiden saneeraus	-98 148	-150 000	-430 000	-120 000	-120 000	-70 000	-70 000	-70 000	-100 000
9763	Itärannan pääviemärin korjaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9773	Horninkadun vesihuollon saneeraus	0	0	-650 000	-650 000	-650 000	0	0	0	0
9770	Ylhäistentien vesihuollon saneeraus	0	0	-420 000	-20 000	-20 000	-400 000	0	0	0
9851	Vesitornien saneeraus	0	-250 000	-830 000	-330 000	-330 000	-200 000	-100 000	-100 000	-100 000
9852	Tehdaskadun/Meriniitynkadun kiertoliittymä, johtosiirrot ja saneeraus	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9853	Inkerinkatu-Kirkkokatu -välin vesihuollon saneeraus	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9854	Meriniityn vesihuollon saneeraus	0	0	-310 000	-10 000	-10 000	-100 000	-100 000	-100 000	0
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 877 464	-2 150 000	-20 950 000	-4 280 000	-4 280 000	-4 610 000	-4 660 000	-4 060 000	-3 340 000
	116 KI/Koneet ja kalusto									
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-130 356	-100 000	-1 010 000	-110 000	-110 000	-150 000	-250 000	-250 000	-250 000
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-130 356	-100 000	-1 010 000	-110 000	-110 000	-150 000	-250 000	-250 000	-250 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-2 007 820	-2 250 000	-21 960 000	-4 390 000	-4 390 000	-4 760 000	-4 910 000	-4 310 000	-3 590 000
20	Laajennusinvestoinnit									
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
9721	Perniö-Teijo yhdysvesijohto	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9755	Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen	0	-150 000	-80 000	0	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
9804	Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueella	0	-100 000	-1 000 000	-300 000	-300 000	-100 000	-200 000	-200 000	-200 000
9855	Vesijohtoverkoston kapasiteetin muuttaminen	0	-50 000	-80 000	0	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	0	-300 000	-1 160 000	-300 000	-300 000	-140 000	-240 000	-240 000	-240 000
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	0	-300 000	-1 160 000	-300 000	-300 000	-140 000	-240 000	-240 000	-240 000
30	Uusinvestoinnit									
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Uusien alueiden vesihuolto									
9702	Tavolan alue	0	0	-100 000	0	0	-100 000	0	0	0
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-4 205	-50 000	-430 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-200 000	-200 000
9716	Suomusjärven uudet kaava-alueet	0	0	-200 000	0	0	-100 000	-100 000	0	0
9724	Honkarinne, Muurla	-35 667	0	0	0	0	0	0	0	0
9767	Erkkiläntie	-62 143	0	0	0	0	0	0	0	0
9771	Tammipuisto, Mathildedal	0	0	-150 000	-50 000	-50 000	-100 000	0	0	0
9772	Salon Sokeri asemakaavamuu- tos	0	0	-350 000	-50 000	-50 000	-150 000	-150 000	0	0
9774	Kartanorinteen alue, Teijo	0	0	-350 000	-100 000	-100 000	-150 000	-100 000	0	0
9856	Vuorelan alue Hajala	0	-50 000	-50 000	0	0	-50 000	0	0	0
	Vedenottamot									
9802	Kukinhuoneenharjun pohjavesilaitos	0	-70 000	0	0	0	0	0	0	0
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-102 015	-170 000	-1 630 000	-210 000	-210 000	-660 000	-360 000	-200 000	-200 000

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	316 UI/Koneet ja kalusto									
9775	Vesihuoltolaitoksen irtain, uusi	0	0	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	316 UI/Koneet ja kalusto yhteensä	0	0	-250 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	Uusinvestoinnit yhteensä	-102 015	-170 000	-1 880 000	-260 000	-260 000	-710 000	-410 000	-250 000	-250 000
	Investointimenot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	-2 109 835	-2 720 000	-25 000 000	-4 950 000	-4 950 000	-5 610 000	-5 560 000	-4 800 000	-4 080 000
	Investointitulot (Liikelaitos Salon Vesi)									
	Investointitulot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit, netto (Liikelaitos Salon Vesi)	-2 109 835	-2 720 000	-25 000 000	-4 950 000	-4 950 000	-5 610 000	-5 560 000	-4 800 000	-4 080 000

Investoinnit yhteensä

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	KJE 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointimenot									
10	Korvausinvestoinnit	-7 219 822	-15 760 000	-64 615 000	-18 100 000	-17 600 000	-18 840 000	-13 610 000	-8 255 000	-5 810 000
20	Laajennusinvestoinnit	-810 086	-954 000	-3 510 000	-575 000	-575 000	-1 165 000	-1 190 000	-290 000	-290 000
30	Uusinvestoinnit	-3 095 493	-5 593 094	-52 105 000	-10 170 000	-7 665 000	-25 835 000	-15 335 000	-2 400 000	-930 000
	Investointimenot, yhteensä	-11 125 401	-22 307 094	-120 230 000	-28 845 000	-25 840 000	-45 840 000	-30 135 000	-10 945 000	-7 030 000
	Investointitulot									
10	Korvausinvestoinnit	119 363	20 000	100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
20	Laajennusinvestoinnit	180 000	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Uusinvestoinnit	77 748	0	2 100 000	0	0	2 100 000	0	0	0
	Investointitulot, yhteensä	377 111	20 000	2 200 000	20 000	20 000	2 120 000	20 000	20 000	20 000
	Investoinnit, netto	-10 748 290	-22 287 094	-118 030 000	-28 825 000	-25 820 000	-43 720 000	-30 115 000	-10 925 000	-7 010 000

12. Investointisuunnitelman 2025–2029 perustelut

10 Korvausinvestoinnit

111 KI/Rakennukset

Opetuslautakunta

Varhaiskasvatuspalvelut

9170 Halikon alueen varhaiskasvatuksen tilaratkaisut (2025 suunnittelu)

Kaupunginvaltuusto on päättänyt oppimisympäristöselvityksen yhteydessä 24.2.2020 § 13, että Sinilinnun ja Kärävuoren päiväkodit yhdistetään vuosina 2022-2024. Yhdistäminen ei ole ollut mahdollista, koska olisi löydettävä Kärävuoren kiinteistöön liittyvä ratkaisu; onko kyse peruskorjauksesta tai uudisrakennuksesta ja tarvitaanko laajennusta. Halikon keskustan lapsimäärään on vaikuttanut mm. Ukrainan tilanne, lapsimäärä ei ole vähentynyt ennakoarvioiden mukaisesti. Toijalanmäen kiinteistö (=Sinilintu) on valmistunut vuonna 1986 ja Kärävuoren päiväkodin on valmistunut 1988. Kummatkin kiinteistöt ovat ikänsä puolesta peruskorjaustarpeessa. Kärävuoren kiinteistön kunto on arvioitu Sinilinnun kiinteistöä paremmaksi, mutta saadaanko kiinteistö peruskorjauksella ja mahdollisella laajennuksella palvelemaan yhdistettävien päiväkotien tilatarvetta. Kiinteistöön on tarve tehdä kuntoarvio ennen päätöstä peruskorjauksesta/uudisrakennuksesta. Kärävuoren päiväkodin sijainti Armfeltin koulun läheisyydessä luo mahdollisuuden yhteistyöhön varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen välillä. Elokuusta 2023 alkaen Armfeltin koulun kiinteistössä on toiminut Kärävuoren päiväkodin esiopetusryhmä. Toteutuessaan tämä investointi mahdollistaisi salolaisille lapsille ja perheille strategian mukaiset laadukkaat, tarpeenmukaiset, saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut. Arvioidut kustannukset ovat suuruusluokka-arvioita ja ne tarkentuvat rakennuksessa tehtävän kuntoarvion jälkeen, kun tiedetään mitä on tarpeen korjata.

Kärävuoren ja Sinilinnun päiväkotien tilaratkaisujen osalta käynnistetään hankesuunnittelu vuoden 2025 aikana. Suunnittelussa kartoitetaan nykyinen tilan tarve, kiinteistöjen kunto, nykyisen Kärävuoren päiväkodin kiinteistön peruskorjaustarve sekä tilojen lisäämisen mahdollisuus nykyiseen kiinteistöön ja uuden kiinteistön rakentaminen Kärävuoren päiväkodin yhteyteen. Hankesuunnittelussa tarkastellaan myös mahdollisuutta päiväkotien yhdistämiseen muihin Tilapalveluiden hallinnoimiin Halikon alueen kiinteistöihin.

9239 Kaivolän tilaratkaisut (2025-2027)

Kaivolän päiväkodin on vuosia toiminut tiloissa, joissa on todettu sekä toiminnallisia että teknisiä puutteita. Rakennus on suhteellisen pieni, oikeastaan vaan yhdelle päiväkotiryhmälle soveltuva. Koska rakennus on pitkälti toiminnallisesti tiensä päässä voisi kyseeseen tulla Kaivolän koulun ja päiväkodin yhdistäminen samaan rakennukseen.

Kaivolän nykyinen koulu on alkujaan rakennettu 1983, laajennettu liikuntasalilla 1990 ja viimeisin kahden luokan laajennus on tehty 1997. Rakennusta ei ole kokonaisuudessaan peruskorjattu siis vuoden 1983 jälkeen. Rakennuksen tekniikka alkaa olla vanhentunutta ja lämmitysöljyä paljon kuluttava. Eli myös rakennuksen lämmitysjärjestelmä olisi syytä muuttaa ympäristöystävällisemmäksi. Rakennusoikeutta tontilla on runsaasti käyttämättä. Koulun peruskorjaukseen olisi syytä varata noin 2,0 miljoonaa euroa ja tarvittava määräraha päiväkotiosan rakentamiseen riippuu tilantarpeesta. Arviot vaihtelevat noin 1,0–1,7 miljoonaa euroa.

Koulun yhteyteen olisi järkevää saada tilat kaksiryhmäiselle päiväkodille, joka korvaisi nykyiset Kaivolän päiväkodin huonokuntoiset tilat. Tonttitarjonnan seurauksena Kaivolän alueella on havaittavissa ikäluokkien koon kasvamista ja näin ollen tarvittaisiin tiloja lähivuosien aikana myös yhä nuoremmille lapsille. Alle kolmevuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatuksessa on nouseva trendi, joka aiheuttaa tilatarvetta. Tämä investointi parantaisi alueen palvelutarjontaa luomalla tarpeenmukaiset, laadukkaat, monipuoliset, saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut. Varataan suunnitteluraha vuodelle 2025.

Opetuspalvelut

9189 Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut (2025 suunnittelu)

Rakennus on alun perin vuodelta 1993, jolloin rakennettiin koululle 6 perusopetustilaa oheistiloineen. Koulua laajennettiin 1998 yhdeksällä perusopetustilalla tukitiloineen. 2004 koulua oli jälleen laajennettava. Tällä kertaa tehtiin kuusi perusopetustilaa sekä koulurakennukseen liittyen

kolmiryhmäinen Anjalan päiväkotiosio. Rakennukseen on vuosien aikana tehty normaalit huolto- ja kunnostustehtävät sekä toiminnan muutoksista johtuneet täydennys ja muutostyöt. Rakennukseen toteutettiin maalämpö 2019-2020.

Tupurin päiväkodin Tammenrinne 2, palosta johtuen lähdetään selvittämään koulun ja päiväkodin yhdistämistä Taimistokadulle. Tämä aiheuttaa muutoksia myös koulun tiloissa, joten samalla Tupurin koulu ja Anjalan päiväkotiyksikön kunto kartoitetaan ja lähdetään suunnittelemaan peruskorjausta koskien koko kiinteistöä. Kiinteistön talotekniikka on vanhimmilta osin 30-vuotta vanhaa. Päiväkodin käyttäjämäärän lisääntyessä on myös piha suunniteltava toimivaksi ja turvallisesti saattoliikenteestä lähtien. Jos tiloja ei lähdetä korjaamaan, niin tulevaisuudessa korjaaminen tulee olemaan kalliimpaa eikä meillä ole tarjota toimivia tiloja Tupurin päiväkodin Tammenrinne 2 yksikölle.

9195 Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisut (2025-2027)

Rakennuskokonaisuus muodostuu kahdesta sisäntuloaulan yhdistävästä rakennusosasta. Vanhempi osa on ylärinteessä oleva valmistunut 1929 ja alempi osa vuodelta 1960.

Rakennukseen on tehty korjaustöitä vuonna 2006, kuitenkin silloin korjaustyöt eivät ulottuneet esim. kellarin- ja yläpohjan rakenteisiin. Myöhemmin juuri näissä rakennusosissa on todettu olevan rakennusteknisiä puutteita.

Rakennukseen on korjausvuoden 2006 jälkeen kohdistettu korjaustöitä kellarin ja alapohjan rakenteisiin, mutta kaikkiin ongelmaosiin ja erityisesti yläpohjaan ei ole vielä voitu korjaustoimia laajentaa.

Rakennukseen on tehty kuntokartoitus ja olosuhdearvio vuoden 2024 aikana. Kartoituksessa ilmeni, että rakennus vaatii peruskorjauksen, jotta tilat ovat tulevaisuudessa sisäilmastoltaan turvalliset. Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisujen osalta on käynnistettävä hankesuunnittelu koskien nykyisen kiinteistön peruskorjausta sekä vaihtoehtoisesti uuden kiinteistön rakentamista Perniön kirkonkylän koulun yhteyteen.

Vapaa-ajan lautakunta

Liikuntapalvelut

9111 Kokkilan saunarakennuksen peruskorjaus (2025)

Kokkilan uimalan saunarakennus on käytössä ympärivuotisesti lähes jokaisena päivänä. Kesäisin uimakauden aikana saunaa käytetään jokaisena päivänä ja talviuintikaudella syyskuusta hutikuun loppuun kuutena päivänä viikossa. Erityisesti talviuintikauden käyttö asettaa vaatimuksia rakennuksen korjaukselle. Rakennuksen ilmastointi ei ole käytön vaatimalla tasolla, jolloin kosteus ei poistu riittävästi ja pahimmillaan jää rakenteisiin.

Rakennuksen talotekniikka on päivitettävä vastaamaan nykyistä tarvetta. Sisätilojen pinnat on kauttaaltaan uusittava, jotta käyttö voi tulevaisuudessa jatkua. Jos muutoksia ei tehdä, joudumme rajoittamaan tilojen käyttöä, jotta rakennus pysyy käyttökuntoisena.

9190 Paukkulan kentän pukukopit (2026)

Uuden pukukoppirakennuksen rakentaminen sekä vanhan pukukoppirakennuksen purku. Rakennus sisältää kaksi pukukoppia, wc/suihkutiloineen sekä tarvittavat varastotilat. Nykyinen pukukoppirakennus on huonokuntoinen ja sen korjaaminen ei ole taloudellisesti järkevää.

Tekninen lautakunta

Tilapalvelut

9204 Energiasäästökorjaukset (2025–2029)

Tavoitteena on saada käyttöön uusiutuvia energiamuotoja korvaamaan ensisijaisesti öljyä, mutta myös mahdollisuuksien mukaan sähköä. Kiinteistöjen valaistuksen osalta nykyistä valaistusta pyritään korvaamaan led-valaisimilla ja lisäämään älykästä talotekniikkaa. Ilmanvaihdon energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön energiatehokkaampia puhaltimia ja lämmöntalteenottolaitteita.

Vuoden 2025 aikana tullaan toteuttamaan 1 – 2 aurinkosähköprojektia.

9205 Kiinteistöjen hälytysjärjestelmät (2025–2029)

Rakennusautomaatio vaatii jatkuvaa päivittämistä. Tavoitteena on myös parantaa järjestelmien yhteensopivuutta ja käytettävyyttä sekä saada aikaan energiansäästöä. Olosuhde seurannan lisääminen. Olosuhde seuranta antaa tärkeää tietoa rakennusten sisäilmastosta. Seurannalla pystymme tarkkailemaan, että toimiiko rakennus niin kuin se on suunniteltu toimivan.

9208 Sisäilmakorjaukset (2025–2029)

Sisäilmaongelmien korjauksiin on tarpeen varata oma määrärahasa, jottei kuluteta vuosikorjausten määrärahaa. Rakennusten kunnon ja sisäilmasto-olosuhteen selvittämiseksi on välttämättöntä tehdä kuntokartoituksia, joissa selvitetään rakenteiden ja talotekniikan kunto sekä tehdään haitta-ainekartoitus ja olosuhtearvio. Sekä kuntokartoituksissa että omissa tutkimuksissa saattaa ilmetä sisäilmastoon heikentävästi vaikuttavia asioita. Jotta tilojen käyttöä voidaan jatkaa turvallisesti, on näiden ongelmien korjaustoimenpiteisiin ryhdyttävä välittömästi.

Kuntokartoitukset vuodelle 2025 on suunniteltu tehtäväksi ainakin seuraavissa kohteissa: Tupurin koulu / Päiväkotikoti, Pajulan koulu, Palometsän päiväkotikoti, Meri-Halikon päiväkotikoti, Kärävuoren päiväkotikoti, Sinilinnun päiväkotikoti ja Halikon lukio.

9214 Suojeltujen ja SAMU-rakennusten korjaukset (2025-2026)

Suojeltujen rakennusten julkisivut ja vesikatot ovat käyttämättömyydestä johtuen rapistuneet ja kaupungin yleisilmeen parantamiseksi ne tulisi kunnostaa. Pienten entisissä kuntakeskusten tuntumassa olevien museorakennusten kunto on päässyt huonoksi. Lähinnä vesikatot ovat sellaisia, joita ensisijaisesti tulee suunnitelmavuosien aikana kunnostaa.

9224 Lämmitystapamuutokset (2025-2029)

Tavoitteena on päästä eroon fossiilisten polttoaineiden käytöstä seuraavan noin viiden vuoden aikana. Valtioneuvoston selonteossa VNS 7/2017 vp keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikassa on maininta, jossa kaikkia julkisen sektorin toimijoita kannustetaan luopumaan öljyn käytöstä kiinteistöjen lämmityksessä vuoteen 2025 mennessä. Tähän tavoitteeseen pääsy edellyttää vuosittaisia muutoksia eri kiinteistöjen lämmönlähteisiin. Tulevaisuuden palveluverkko ja kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien kunto määrittävät, missä järjestyksessä muutoksia tehdään. Kutakin kohdetta tarkastellaan sen ominaisuuksien ja sijainti olosuhteiden perusteella ja valitaan kohteeseen sopivin uusiutuvaan energiaan perustuva lämmitysjärjestelmä. Myös lämmönvaihtimia on uusittava nykyaikaisiin.

Vuoden 2025 lämmitystaparemontit toteutetaan Suomusjärven päiväkodissa, Komisuon koululla, Suomusjärven kirjastolla ja Särkisalon kodissa.

9246 Halikon virastotalon korjaukset (2026)

Halikon virastotalon vesikatton katto aluskatteineen olisi uusittava. Suurin vika on aluskatteessa, joka on vanhaa panssarialuskatetta. Myös talon ilmanvaihtolaitteisto vaatisi uudistamista, se on osin riittämätön. Jäähdytyksen lisääminen olisi myös tarpeen, mutta tämä edellyttäisi suuria muutostöitä kanavistoihin, eristykseen ja myös rakennusteknisiä töitä. Vesikatton korjaus on nyt sijoitettu suunnitelmavuodelle 2026.

9248 Uimahallin peruskorjaus (2025-2026)

Uimahallin vanhin osa on alun perin vuodelta 1971, rakennusta laajennettiin ja vanha osaan tehtiin muutokorjaukset 2007. Kesäseisokin aikoina on vuosittain tehty runsaalle käytölle kohdistuneisiin tiloihin kuten saunoihin ja pesuhuoneisiin pintoja ja teknistä varustusta kohentavia toimenpiteitä. Hallin laajennusosan vesikatton tuuletusta korjattiin pian valmistumisen jälkeen ja tänä kesänä aloitettiin vanhemman osan vesikatton uusiminen lämmöneristeineen. Rakennus käsittää varsin paljon teknistä varustusta ja hyvin omanlaista tekniikka kuten vesienkäsittelyä. Tämän johdosta myös rakennuksen energian kulutus on varsin mittavaa. Tämän johdosta rakennuksen koko talotekniikka onkin tarpeen pitää ajan tasalla ja saattaa nykytarpeen tasalle.

Vuoden 2024 aikana käynnistetään Uimahallin kuntokartoitus käsittäen koko kiinteistön. Uimahallin altaiden vanhimmat rakenteet ovat valmistuneet 1971 ja tämä näkyy rakenteiden kunnossa. Kuntokartoituksen perusteella tehdään peruskorjaussuunnitelma. Peruskorjaukseen varataan suunnittelurahaa vuodelle 2025 sekä 2026.

9252 Urheilutalon tilaratkaisut (2025)

Vuonna 1955 valmistunut Urheilutalon vanhaa osa (liikuntatoimisto, keittiö, peilisali, alakerran pukutilat ja sauna) sekä vuonna 1971 valmistunut uudempi osa ovat peruskorjauksen tarpeessa. Kaupunki on ostanut kiinteistön vuonna 1995 ja samassa yhteydessä kiinteistöä on peruskorjattu, palloilusalin yläpohja on korjattu vuonna 1998.

Rakennukseen on tehty kuntokartoitus ja olosuhtearvio vuoden 2024 aikana. Kartoituksessa ilmeni, että rakennus vaatii peruskorjauksen, jotta tilat ovat tulevaisuudessa sisäilmastoltaan turvalliset. Vuoden 2025 aikana käynnistetään tarvekartoitus sekä hankesuunnitelma koskien Urheilutalon peruskorjausta tai vaihtoehtoisesti uuden kiinteistön rakentamista Urheilupuiston alueelle.

9257 Salohallin korjaukset (2025)

Salohallin valmistumisvuosi on 1998, sittemmin rakennukseen tehty ainoastaan normaaleja käytön edellyttämiä huoltotöitä. Käyttövesiputket on uusittu 2023 ja vesikate uusittiin kesällä 2020. Hallin pelikentän parketti huollettiin kesällä 2024.

Hallin yleistilat ja pukuhuoneet sekä käytävät kaipaavat ehostusta. Myös julkisivu ja piha-alueet ovat ehostuksen tarpeessa. Ilmanvaihtokoneet sekä talotekniikka on kartoitettava ja tarvittaessa uusittava nykyaikaisiin energiatehokkaampiin ratkaisuihin. Salohallin parkettilattian kostuttimia on uusittava. Koneiden käytössä on ilmennyt ongelmia vuoden 2024 aikana. Kiinteistön talotekniikka alkaa olemaan käyttöikänsä päässä. Myös keilahallin seinien vesivuotojen aiheuttaja on selvitettävä, joten kiinteistön piha on kaivettava ulkopuolelta auki. Kartoitukset ja saneeraukset ovat välttämättömiä kiinteistön toiminnan jatkumisen kannalta.

9262 Moision vanhustentalon julkisivun korjaus (2025)

Moision vanhustentalon muuratut julkisivut rapautuvat ja niistä irtoaa paloja, jotka aiheuttavat pudotessaan turvallisuusriskin näiden alapuolella oleviin piha- ja oleskelualueille. Parvekekaiteiden kiinnitys, parvekkeita jakaviin betoniseiniin, on vaurioitunut betonin halkeilun vuoksi, tämä saattanut aiheuttaa kaiteiden kiinnityksen heikentymistä. Kaupunkisuunnittelun lausunnon mukaan julkisivu tulee toteuttaa alkuperäistä vastaavaksi, joten julkisivu toteutetaan muuraamalla. Julkisivukorjauksen yhteydessä parannetaan myös rakennuksen lämmöneristystä.

Kaupunginjohtajan esitys: 9262 Moision vanhustentalon julkisivun korjauksen investointi poistetaan investointisuunnitelmasta ja tarkastellaan kohdetta osana sote-kiinteistöjen kokonaisuutta.

9263 Pääpaloaseman tilamuutokset (2025)

Kaupunginjohtajan esitys: Vuoden 2024 talousarvioon on varattu 100.000 euroa investointihankkeelle 9263 Pääpaloaseman tilamuutokset. Investointi sekä siihen varatut määrärahat siirretään vuodelle 2025 koska Varhan päätöksenteko asiassa viivästyi vuoden 2024 loppuun. Päätöksen viivästyksestä johtuen tilamuutoksien urakan kilpailutusta ei voitu tehdä vuoden 2024 aikana.

9264 Supina / Ropina putkisaneeraus, Supinkuja 2 (2025)

Kiinteistössä ollut vuoden 2024 aikana viisi putkivuotoa. Putket ovat käyttöikänsä päässä ja ne on uusittava, jotta välttytään suuremmilta vahingoilta. Samalla siirretään lattialämmitys pois lämpimänkäyttöveden kierrosta, koska se ei ole nykyohjeistuksen mukainen ja sitä pidetään terveysriskinä.

9265 Tappiskoulun peruskorjaus, Vähäsillankatu 2 (2026)

Rakennustyöt alkoivat talvella 1922 rakennusmestari A.A.Tapion suunnitelmien pohjalta ja tarkoitus oli saada rakennus käyttöön syksyksi 1922. Rakennustöiden ollessa kesken työmaa paloi keuhakuun lopussa 1922 käytännössä kivijalkaan asti. Vastoinkäymisestä huolimatta rakennus kuitenkin valmistui joulukuksi 1922. Rakennus toimi kouluna vuoteen 1980, jolloin loput oppilaat siirtyivät Alhaisten kouluun. Koulutoimen jälkeen rakennus on toiminut erilaisessa toimistokäytössä mm. koulutoimen toimistona aina siihen asti, kunnes se mittavien sisäilmaongelmien johdosta suljettiin. Rakennus on asemakaavalla suojeltu.

Salon vanhan kauppalan alakansakoulun, Tappiskoulun, sisäilma on koettu haasteelliseksi saada työn teolle terveeksi ja turvalliseksi, joten rakennus on tällä hetkellä tyhjillään. Rakennus on painunut Vähäjoen puoleisesta päästä 150 mm. Rakennus on perustettu maavaraisesti sorapatjan varaan, jotka ovat alkaneet painua. Rakennuksen alapohja on jatkuvan kosteusrasituksen vaikutuksen alla toimimattoman hulevesijärjestelmän vuoksi. Ala-, väli- ja yläpohjan eristeet ovat alkuperäiset, esim. sammalta ja turvetta, aikaisempien remonttien aikana on lämpöeristeitä lisätty. Rakennus vaatii täydellisen remontin, niin että vain lahovaurioitunut hirsikehikko ja graniittisokkeli jätetään. Perustukset paalutetaan, sokkeli oikaistaan, julkisivut uusitaan, vesikatto uusitaan ja LVISA-tekniikka päivitetään. Rakennus on tarkoitus peruskorjata toimistorakennukseksi. Jos rakennusta ei korjata, jää se tyhjilleen.

9266 Mustamäen koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmien uusiminen (2025)

Mustamäen koulun pinta- ja perusvesien hallitsemiseksi uusitaan kiinteistön hulevesi- ja salaojajärjestelmät. Hulevesi- ja salaojajärjestelmiin liittyvät työt käsittävät salaojituksen, kiinteistön pintamaiden muotoilun, sokkeli- ja kellarirakenteiden ulkopuolisen kosteudeneristuksen sekä sadevesien ja kattovesien johtamisen hulevesiverkostoon. Järjestelmien uusimisessa huomioidaan erityisesti uuden järjestelmän pitkä elinkaari ja helppo huollettavuus jatkossa.

9267 Musiikkiopiston Kärjen talon alapohjan ja julkisivun korjaustyöt (2025)

Musiikkiopiston Kärjen talon alapohjan kosteustekninen toimivuus on puutteellinen. Myös rakennuksen julkisivu vaatii huoltoa. Rakennus on keskeisellä paikalla ja sillä on historiallista arvoa. Parannetaan alapohjarakenteiden kosteusteknistä toimivuutta ja huolto maalataan rakennuksen julkisivu.

9268 Hermannin veteraanipajan julkisivukorjaus (2025)

Hermannin koulun pihapiirissä sijaitsevan itsenäisyyden museon julkisivu on rapautunut. Julkisivurappauksen huono kunto aiheuttaa veden pääsyn seinärakenteeseen. Julkisivusta irtoava laasti voi aiheuttaa vaaratilanteita. Julkisivun rappaus uusitaan.

9269 Muurlan koulun 2. kerroksen lattiapinnoitteen uusiminen (2025)

Muurlan koulu on peruskorjattu osissa 2018 - 2023. Toisen kerroksen opetustilojen lattiapinnat ovat edelleen alkuperäiset ja ne on uusittava.

9270 Moision koulun hulevesi- ja salaojajärjestelmien uusiminen (2025)

Moision koulun pinta- ja perusvesien hallitsemiseksi uusitaan kiinteistön hulevesi- ja salaojajärjestelmät. Hulevesi- ja salaojajärjestelmiin liittyvät työt käsittävät salaojituksen, kiinteistön pintamaiden muotoilun, sokkeli- ja kellarirakenteiden ulkopuolisen kosteudeneristyksen sekä sadevesien ja kattovesien johtamisen hulevesiverkostoon. Järjestelmien uusimisessa huomioidaan erityisesti uuden järjestelmän pitkä elinkaari ja helppo huollettavuus jatkossa.

113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

Vapaa-ajan lautakunta

Kulttuuripalvelut

9188 Halikon museon asevitriinien uudistaminen (2026)

Salon historiallinen museo on ammatillisesti hoidettu, valtionosuutta saava museo, joka instituutiona täyttää ampuma-aselaisissa (7.6.2019/724) § 15 määriteltävän asekeräilijän määritelmän. Poliisihallitus on myöntänyt asekeräilijän statuksen Salon historialliselle museolle 2023. Salon historiallisen museon kokoelmien ampuma-aseet ja niiden osat kuuluvat olennaiselta osalta Salon alueen historiasta ja kulttuuriperinnöstä kertovaan kokonaisuuteen. Salon historiallisen museon asekokoelmaa ei museon oman hankintatyön puitteissa kasvateta aktiivisesti. Uusia lahjoituksia otetaan vastaan vain, jos esineistö on kokoelman täydentämisen osalta tarpeellista ja täyttää museon kokoelmapolitiikan määrittelemät rajat. Jatkossa aseita voidaan liittää kokoelmiin vain, mikäli ne ovat Salon historiallisen museon toimintasääntöjen ja tallennusvastuun mukaista kokoelmien kartuttamista.

Halikon museosekokokoelma on aikanaan lahjoitettu Halikon kunnalle ja se muodostuu pääosin Wiurilan kartanossa vaikuttaneen kreivi Armfeltin keräämistä aseista. Ampuma-aseita on kaikkiaan noin 70 kpl ja teräaseita noin 50 kpl. Halikon asekokoelma on sekä henkilöhistoriallinen että paikallinen kokonaisuus, jonka esineistössä on mm. lähes täydellinen läpileikkaus Suomessa metsästykseen käytetyistä aseista sekä muutamia harvinaisuuksia, kuten Suomen ainoa Henry-kiivääri. Kokoelma on asehistoriallisesti kiinnostava.

Halikon museon luvanvaraisten aseiden näytteille asettamista varten tarvitaan jatkossa kaksi poliisin hyväksymää turvavitriiniä. Näytteille asetettavat aseet edellyttävät erityisiä rakenne- ja materiaalivaatimuksia muun muassa lukituksen ja murtosuojauksen, kiinnityspisteiden ja valaistuksen suhteen. Samalla vitriinejä on oltava helppoa huoltaa ja siivota. Vitriinien elinkaari on 15–20 vuotta lainsäädännön muutoksista ja sähköistyksen huollosta riippuen. Investoinnista katetaan vitriinien rakentaminen valaistuksineen, kuljetus ja kokoonpano sekä uusien mahdollisten turvallisuusratkaisujen perustamiskulut.

Näyttelytekniset toteutukset ja turvajärjestelyt hyväksyy Lounais-Suomen poliisi. Lopullinen kokonaisuus ilmoitetaan myös kaupungin käyttämälle vakuutusyhtiölle. Halikon asekokoelman vitriiniuudistukseen varataan 35.000 euroa vuodelle 2026.

9680 Perniön museon asevitriinien uudistaminen (2025)

Salon historiallinen museo on ammatillisesti hoidettu, valtionosuutta saava museo, joka instituutiona täyttää ampuma-aselaisissa (7.6.2019/724) § 15 määriteltävän asekeräilijän määritelmän. Poliisihallitus on myöntänyt asekeräilijän statuksen Salon historialliselle museolle 2023. Museolla on hallussaan merkittävät asekokoelmat. Ne ovat aikanaan muodostuneet asekeräilijöiden lahjoitusten myötä, eikä museo kartuta asekokoelmaa enää aktiivisesti. Kokoelmiin kuuluu Perniön museossa yhteensä teräaseiden (noin 60 kpl erikokoisia ja -aikaisia miekkoja, sapeleita, pistimiä ja

tikareita) lisäksi 136 erilaista ampuma-asetta, joista 105 on ollut aikaisemmin esillä näyttelyssä. Aselain uudistumisen myötä aseiden säilyttäminen ja esittäminen on saatettava nykyisen lain vaatimalle tasolle. Asekokoelma on arvokas ja se on suojattava asianmukaisesti museon tiloissa. Salon historiallisen museon asevastaavana toimii tehtävään koulutettu kokoelma-amanuenssi. Asevastaava edustaa museota sen hallinnassa olevia ampuma- ja teräaseita koskeissa asioissa. Asenäyttelyn rakenteellinen uudistus on aloitettu Perniössä purkamalla vanhat vitriinit keväällä 2024 ja vahvistamalla seinärakenteita poliisin ohjeen mukaisesti. Kuluneen vuoden aikana on tutkittu erilaisia tapoja rakentaa näyttely uudestaan ja hankittu lisätietoa muiden museoiden asenäyttelyistä ja -huoneista. Suunnittelun aikana on käynyt selväksi, että tilaan on toteutettava mittatilaustyönä Lounais-Suomen poliisin vaatimat vitriinirakenteet, eikä vitriinejä pystytä museon toimesta itse rakentamaan paikan päällä. Suunnittelussa on lisäksi huomioitava museorakennuksen ominaispiirteet ja muu esillä oleva perusnäyttelykokonaisuus. Esitettävät aseet edellyttävät erityisiä rakenne- ja materiaalivaatimuksia muun muassa lukituksen ja murtosuojauksen, kiinnityspisteiden ja valaistuksen suhteen. Samalla vitriinejä on oltava helppoa huoltaa ja siivota. Vitriinirakenteen elinkaari on 15–20 vuotta lainsäädännön muutoksista riippuen. Samalla hankitaan kokoelmassa varastosäilytyksessä oleville aseille lainmukaiset, riittävän turva- luokituksen olevat seinään pultattavat säilytyskaapit. Uudelleen esitettäväksi rakennettu, poikkeuksellisen hieno asekokonaisuus on kiinnostava ja yleisöä houkutteleva museosisältö. Investoinnista katetaan vitriinien rakentaminen valaistuksineen, kuljetus ja kokoonpano sekä uusien mahdollisten turvallisuusratkaisujen perustamiskulut. Näyttelytekniset esitystavat, turvajärjestelyt sekä säilytysratkaisut hyväksyy Lounais-Suomen poliisi. Lopullinen kokonaisuus ilmoitetaan myös kaupungin käyttämälle vakuutusyhtiölle. Vitriinien uudistamiseen vuodelle 2024 investointimäärärahoista varattu 32.000 euroa jää käyttämättä. Vuodelle 2025 varataan Perniön museon asevitriinien uudistamiseen 95.000 euroa.

Liikuntapalvelut

9547 Urheilupuistoa ympäröivien aitojen ja porttien osittainen uusiminen (2027)

Urheilupuistoa ympäröivä aita on suurimmaksi osaksi vanha, osin varsin huonokuntoinen, epäesteettinen ja osin käyttäjilleen rikkinäisenä vaarallinen. Myös useat aidan porteista ovat rikki ja vinnossa eikä portteja ole mahdollista suoristaa. Urheilupuisto on kaupungin keskeinen ”käyntikortti” ja alueen liikuntapaikkoja käyttää vuosittain yli miljoona käyttäjää. Investointina esitetään uusittavan Tahkonkadun puoleinen aita jäähallien kohdalta jatkuen perhepuiston puoleiselta reunalta Salohallin takakulmalle johtavalle portille asti. Lisäksi uusitaan aidassa olevat huolto- ja käyntiportit ja sijoitetaan ne toiminnallisesti järkevästi. Rakentamisinvestointi on kytketty jäähallin rakentamisen jälkeen toteutettavaksi.

9578 Halikonlahden esteetön polku (2026)

Esteetöntä luontoliikkumista edistävä Halikonlahden luontoreitin peruskunnostus sekä lintutornin peruskunnostus tai uusiminen.

9613 Moision tekonurmi (2025)

Pallokentän tekonurmen uusiminen ja ympäröivän aitauksen parantaminen vuonna 2025.

9678 Olosuhteiden kehittäminen Perniön Melassuolla (2026-2027)

Melassuon liikunta-alueen valaistuksen uusiminen laajentuvaa käyttöä vastaavaksi ja alueen rajaaminen aidalla sekä massatenniskenttien kunnostus hiekkatekonurmi päällysteisiksi.

9679 Uimarantojen kunnostukset (2025-2027)

Härjänvatsan uimarannan laiturin uusiminen vuonna 2025. Suunnitelmavuosina uimarannoilla on edelleen laitureiden uusimisia sekä ranta-alueiden perusparannustöitä. Useilla rannoilla ranta-alueet kasvaneet umpeen ruohoa/rikkaruohoa, pitää tehdä kaivuutöitä ja tuoda uutta hiekkaa alueelle.

9695 Urheilupuiston olosuhteiden kehittäminen (2025)

Lämmitettävän tekonurmikentän valaistuksen uusiminen vastaamaan Suomen Palloliiton olosuhdevaatimuksia ja on osa yleiskaavas suunnitelmassa olevaa tapahtuma-areenahanketta.

Elinvoimajaosto

Kaupungin kehittäminen

9562 Torin sähköistyksen uusiminen (2022-2025)

Salon kauppatorin sähköinfra on vanhentunutta, eikä nykyisellään palvele kunnolla kauppatorin tarpeita. Sähköistyksen uusiminen sujuvoittaa sekä torikauppioiden toimintaa että tapahtumien järjestämistä torialueella. Tärkeänä näkökohtana on myös sähköturvallisuuden huomattava parantuminen. Lisäksi torilla asioivien asiakkaiden liikkuminen alueella on uudistuksien jälkeen esteettömämpää ja turvallisempaa. Sähköistyksen tarpeet kartoitetaan ja suunnitelma sähköistyksen uusimisesta laadittiin vuoden 2022-2023 aikana ja varsinainen sähköistyksen uusimistyö toteutettiin vuoden 2024 syksyllä, nyt esitetty määrärahavaraus päällystystöiden tekemiseen vuoden 2025 keväällä.

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

9351 Uudelleen päällystettävät kadut (2025-2028)

Huonokuntoisten asfaltoitujen katujen uudelleen päällystäminen.

9352 Keskustan pääväylien kehittäminen (2025-2026)

Helsingintien/ Turuntien ja Horninkadun sekä muiden pääväylien kehittämiseen varataan määrärahaa vuosille 2025 ja 2026. Määrärahoilla voitaisiin laittaa teiden ja jalkakäytävien pintoja kuntoon parantaa esteettömyyttä sekä lisätä viihtyvyyttä esim. Viherrakentamalla.

9327 Juustomestarintien rakentaminen (2025-2026)

Juustomestarintien uudelleen rakentaminen asemakaavan mukaiseen paikkaan. Hankeen kustannukset tarkentuvat katusuunnitelman valmistuttua.

9328 Putolankujan rakentaminen (2025)

Putolankujan rakentaminen asemakaavan mukaiseen paikkaan

9402 Huonokuntoiset jalkakäytävät ja kevyen liikenteen väylät (2025-2029)

Huonokuntoisten jalkakäytävien ja kevyenliikenteen väylien uudelleen pinnoitus ja rakentaminen.

9412 Lanskalantien liittymä Teijontielle (2026-2027)

Lanskalantien - Teijontien liittymän rakentaminen kaavan mukaiseen paikkaan.

9413 Meriniityn katu ympäristön saneeraus (2025-2029)

Meriniityn teollisuusalueen katuinfra saneeraus ja yleisilmeen parantaminen. 2025 Örninkadun uudelleen päällystäminen, uuden katuväläistuksen rakentaminen sekä istutusalueiden saneeraus.

9415 Olemassa olevien kaava-alueiden saneeraus (2025-2029)

Vanhempien heikkokuntoisten katujen perusparantaminen kaava-alueilla, joissa on jo saneerattu sähkö/televerkko sekä vesihuoltoverkostot (maanalaiset infra).

9416 Muu katurakentaminen (2025-2029)

Suunnitelmavuosille on varattu katurakentamiseen tarvittava vuotuinen määräraha, joka kohdennetaan tarkemmin talousarviovuosittain.

9431 Uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkit (2024-2028)

Vuonna 2020 uusitun tieliikennelain mukaisten uusien liikennemerkkien muutostyöt.

9432 Perniön kevyenliikenteen siltayhteyden saneeraus (2025)

Leskenkujan ja Kievarinpolun (Salontie) välisen huonokuntoisen jalankulkusillan rakentaminen.

9434 Tehdaskadun / Meriniitynkadun kiertoliittymä (2023-2025)

2024 rakennetun Tehdaskadun, Meriniitynkadun ja Tehdaskujan kiertoliittymän viimeistely ja viherhöiden sekä Tehdaskujan päällystäminen. Työt yhteensovitetaan uuden poliisi talon piha-alueiden viimeistelyiden kanssa.

9436 Pyörätieverkoston kehittäminen (2025-2029)

Pyörätieverkoston kehittämiseen vuosille 2025-2029. Vanhojen yhteyksien täydentäminen sekä uusien yhteyksien suunnittelu ja pienimuotoinen rakentaminen. Salon kaupungin kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelmaan päivittäminen vastaamaan nykytilannetta.

9438 Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden hankkeet (2025-2029)

Liikenneturvallisuussuunnitelman, esteettömyyskartoituksen ja muiden vuoden aikana tulevien liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä parantavien hankkeiden toteutukseen.

9440 Horninkadun saneeraaminen (2024-2026)

2024 hankkeen käynnistäminen ja suunnittelu. 2025-2026 esitetyn rakentamisen määrärahat tarkentuvat, kun suunnittelutyö on saatu valmiiksi.

9446 Siltojen perusparannus (2025-2028)

Infrapalvelut on kuntokartoittanut Salon kaupungin hallinnoimat sillat, joista on tehty listaus korjaustarpeista. Korjaukset toteutetaan vuosien 2025-2028 aikana.

9447 Vuohensaarensilta (2025-2026)

Vanhan huonokuntoisen sillan korvaaminen uudella sillalla. 2025 uuden sillan suunnittelu. 2026 rakentaminen

Katuvalaistus

9502 Katuvalaistuksen saneeraus yhd. Lounea/Caruna (2025-2026)

Vanhojen yhteiskäytössä olevien puupylväiden ja niissä olevien ilmajohtolinjojen purkaminen ja uusien maakaapelilinjojen rakentaminen yhdessä muiden verkkoyhtiöiden kanssa. Samassa yhteydessä kaupunki rakentaa uudet katuvalot.

9503 Katuvalaistuksen saneeraus (SpNa-vaihto ym.) (2025-2029)

Salon kaupungin katuvalojen vaihto energiatehokkaiksi LED-valaisimiksi sekä ohjausjärjestelmän nykyaikaistaminen.

9574 Salonjoen varren valaistuksen uusiminen (2024-2025)

Salonjoen tunnelmavalauksen saneeraus. Suunnittelu 2024 ja toteutus 2025, jonka osalta tarvittavat määrärahat tulevat tarkentumaan suunnitelmien valmistuttua.

Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa

9512 Muut yhteishankkeet ELY:n kanssa (2025-2029)

Suunnitelmavuosille kaavailtu tarvittava vuotuinen määräraha, joka kohdennetaan talousarviovuosittain.

Kaupungin ELY:n yhteiskäyttöisten liikennevalojen ja ohjauslaitteiden uusiminen.

Puistot

9521 Heikkokuntoiset puistot (2025-2029)

Satamakadun varrella olevien huonokuntoisten hopeasalavien poistamisen ja korvaamisen jatkaminen 400-500 metrin matkalla.

Halikon kirkolle johtavan koivukujanteen heikkokuntoisten koivujen poistaminen ja korvaaminen uusilla taimilla.

Halikon kirkonkylässä sijaitsevan Armfeltin patsaan ympäristön rakenteiden ja kasvillisuuden korjaamista ja kehittämistä.

Näiden lisäksi muiden keskeisten viheralueiden ja niissä olevien varusteiden, kuten kiintopenkkien ja roska-astioiden lisäämistä ja kunnostamista sekä huonokuntoiseksi arvioidun kasvillisuuden uusimista.

9525 Perhepuiston peruskunnostus (2026)

Urheilupuiston yhteydessä sijaitseva perhepuiston leikkipaikka on Salon kaupungin ylläpitämistä leikkipaikoista monipuolisin ja suosituin leikkipaikka. Leikkipaikan leikkivälineiden käyttöaste on korkea ja välineiden mekaaninen kulutus on siten tavallista kovempaa. Siksi leikkipaikan toimintoja ja välineistöä on uudistettava aika ajoin.

9526 Horninpuiston peruskunnostus (2026)

Tavoitteena on liittää torin uusi huoltorakennus, ympyräparkki ja Horninpuisto luontevasti toisiinsa. Lisäksi Horninpuiston rakenteita, varusteita ja istutuksia tulee uudistaa ja ehottaa, jotta vanha ja perinteinen arvopuisto säilyy edelleen ydinkeskustan tärkeänä viheralueena.

9529 Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen (2025-2026)

Salonjoen rantamuurin jatkorakentaminen joen itäiselle rannalle junasillalta Vähäjoen suulle saakka, sekä rantamuurin jatkorakentamiseen liittyvät jälkityöt. Jälkityöt tarkoittavat rantamuurin rakentamisen jälkeen tehtäviä maisemointeja, jolloin alueelle perustetaan puistokäytävät, asennetaan valaistus tarvittaviin kohtiin ja muotoillaan penkereet sellaiseen muotoon, että ne ovat jatkossa otettavissa puistojen hoidon piiriin. Rantamuurin rakentamisen yhteydessä Vähäjoen alajuoksun suun kohdalle asennetaan kevyt siltarakenne. Vuosille 2025-2026 esitetyn rakentamisen määrärahat tarkentuvat, kun suunnittelutyö on saatu valmiiksi.

9587 Kirkkopuiston kulkuyhteyksien parantaminen (2025)

Kirkkopuiston länsiosan vanhojen kulkuyhteyksien parantaminen. Kulkuyhteyksien varrella olevien vanhojen luonnonkiviportaiden korjaaminen. Tarvittaessa kulkuyhteyksien linjauksia muutetaan, jotta käytävät olisivat ulkoilijoille mahdollisimman turvalliset käyttää. Vanha valaistus uusitaan ja lisäksi käytävien varsille asennetaan kiintopenkkejä.

9588 Viitanlaakson ja –nummen viheralueiden kehittäminen (2025)

Viitannummenpuistoon vuonna 2021 toteutetun ulkoilureitin jatkorakentaminen, niin että Halikonlahden rannat ovat saavutettavissa myös Viitanlaakson asuinalueen puolelta. Samalla Viitanlaakson Omenalaaksonpuistoon toteutetaan kaavanmukaiset ulkoilureitit Hakamäenraitille saakka.

9559 Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt (2025-2026)

Tavoitteena on suunnitella Ruukinlammen erittäin huonokuntoisen patorakenteen korjaus niin, ettei padosta olisi tulevaisuudessa kaupungille enää nykyisenkaltaista huolta. Suunnittelussa hyödynnetään eri asiantuntijatahojen osaamista ja patorakenteelle tutkitaan suunnittelutyön yhteydessä erilaisia vaihtoehtoja, kuten esimerkiksi ns. Kalatien mahdollistamista patorakenteen yhteyteen. Suunnittelutyö on aloitettu ja teknistä suunnittelua jatketaan ja tavoitteena on padon korjaamisen aloittaminen vuonna 2026. Padon korjaamisen jälkeen lammen ympäristöä parannetaan vastaamaan korjattua patoa.

9568 Pesälammen ja padon kunnostus (2025-2027)

Pesälammen ja vanhan padon kunnostaminen nykyaikaiseksi ja helppokäyttöiseksi sekä tulvatilanteissa paremmin toimivaksi. Aloitettujen padon teknisen suunnittelun jatkaminen vuonna 2025. Toteutusvaiheen määrärahat tarkentuvat, kun suunnittelutyö on saatu valmiiksi. On mahdollista, että toteutus voidaan aloittaa jo vuoden 2025 aikana. Maisemointi ja muut viherrakennustyöt on tavoitteena toteuttaa padon korjaamisen jälkeen vuonna 2027.

9590 Norpanpuiston leikkipaikan saneeraus (2025)

Pahkavuoren kaupunginosassa sijaitsevan Norpanpuiston leikkipaikan välineistön ja turva-alustan uusiminen. Leikkipaikalle asennetaan saneerauksen yhteydessä valaistus ja kolmilanka-aita portteineen.

Saneerauksen yhteydessä uusitaan ja muutetaan tarvittavilta osin puiston kiinteistöihin rajautuvia istutusalueita.

9591 Kuhilaspuiston leikkipaikan saneeraus (2025)

Palometsän kaupunginosassa sijaitsevan Kuhilaspuiston leikkipaikan välineistön ja turva-alustan uusiminen. Leikkipaikalle asennetaan saneerauksen yhteydessä valaistus ja kolmilanka-aita portteineen.

9592 Torpanmäen leikkipaikan saneeraus (2025)

Perniön Torpanmäessä sijaitsevan Torpanmäen leikkipaikan välineistön ja turva-alustan uusiminen. Leikkipaikalle asennetaan saneerauksen yhteydessä valaistus.

9573 Perniön keskustan puistojen yleissuunnitelman laadinta (2025)

Perniön keskusta-alueen kaavanmukaisten viheralueiden määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina tehtyjen maakauppojen johdosta. Myös Perniönjoen tulvansuojeluhankkeen yhteydessä tehdyt maanrakennustyöt ovat vaikuttaneet Perniön keskusta-alueen maisemaan merkittävästi.

Viheralueiden yleissuunnitelmassa on tavoitteena luoda Perniön keskustan puistoista kokonaisvisio, joka ohjaa viheralueiden tarkempaa suunnittelua. Laadittavassa yleissuunnitelmassa hahmotellaan puistojen kulkuyhteyksiä, toimintoja, kasvillisuutta, näkymiä ja rakenteita. Samassa yhteydessä visioidaan myös Pesälammen ja sen lähiympäristöä, ja sitä, kuinka lampi limittyy maise- mallisesti Perniön kuntakeskukseen.

Venepaikat

9530 Venelaitureiden peruskunnostus, Vartsala (2025)

Vartsalan venelaiturille on tehty kuntotarkastus. Laituri rakentuu maatuesta, johon on yhdistetty betoniponttoonilaituri. Kuntotarkastuksessa laiturin kunto on todettu tyydyttäväksi, mutta heikentymiä on sekä laiturin maatuen puupaaluissa että ikääntyneissä betoniponttooneissa. Laiturin peruskunnostuksesta laaditun suunnitelman mukaan kaikki laiturirakenteet puretaan veneilykauden lopulla lokakuun 2024 aikana. Uusi laituri on kokonaisuudessaan betoniponttoonilaituri, jonka elinkaareksi on arvioitu n. 50 vuotta. Asennustyö toteutetaan ennen veneilykauden alkua.

9441 Salon veneväylän ruoppaus (2024-2026)

3765: Kirjakkalanselkä-Vuohensaari-väylä ruoppaus syvyys -2,5 metriä ja 2655. Salon venereitti ruoppausyvyys -2,3 metriä on monikeilaluodattu vuonna 2022. Monikeilaluotauksessa havaittiin liittymistä keskimäärin n 20...30 senttimetriä. Väyläruoppaus 0,3 metriä työvaralla alkuperäiseen syvyys tasoon väylän alalta synnyttäisi 17.000 m³kd määrä ruoppaus massoja. Hankkeen suurin kustannuserä syntyy syntyvien ruoppausmassojen käsittelystä, meriläjitys Kirjakkalan saaren taakse noin 450.000 euroa, meriläjitys Strömman kanavan meren puolelle noin 750.000 euroa tai maaläjitys noin 1.000.000 euroa. Lopullinen hankkeen kustannus selviää ruoppaukseen ja läjitykseen annettujen lupaehtojen ja läjitykseen löytyvän paikan jälkeen

Tilapalvelut

9567 Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostaminen (2025-2029)

Koulujen ja päiväkotien ulkoleikkivälineiden putoamisalueet eivät enää vastaa nykypäivänä saatavissa olevien materiaalien tasoa. Yleisesti on käytetty hiekkaa, joka kuitenkin on varsin helposti pois kuluva materiaali ja uutta joudutaan tuomaan paikalle useita kertoja vuodessa. Kaupunki on asennuttanut muutamille pihaille korjausten yhteydessä hiekkatekonurmea, joka on kestävä ja miellyttävä alusta (mm. Tupurin koulu, Muurlan päiväkoti). Tekonurmen alle asennetaan leikkivälinekohtaisesti putoamiskorkeudesta riippuen tietyn paksuiset joustavat materiaalit. Hiekkatekonurmella saadaan pihalle elävyyttä, sillä materiaalia on saatavilla eri sävyinä. Pihaparannusta olisi hyvä tehdä 3-4 pihan vuosivauhdilla ja samalla uusii myös vanhaa välineistöä, jolloin vuosittainen määrärahan tarve olisi 200.000 euroa. Sivistystoimi vastaa hankkeen kartoituksesta ja Tilapalvelut hankkeen toteutuksesta.

116 KI/Koneet ja kalusto

Opetuslautakunta

Opetuspalvelut

9191 Armfeltin koulun opetustilojen av-remontti (2025)

Armfeltin koulun luokkatilojen AV-tekniikkaa on uusittu v. 2023 ja 2024. Merkittävimpänä uudistuksena on toteutettu v. 2024 lopussa valmistunut Armfeltin koulun keskitalon peruskorjaus, jonka yhteydessä uudistettiin myös keskitalon opetustilojen AV-tekniikka.

Em. uudistuksista huolimatta koulussa on edelleen 35 luokkatilaa, joissa AV-tekniikka on vanhentunutta ja epävarmasti toimivaa. Eri luokissa on myös erilaisia AV-ratkaisuja; tämä hankaloittaa opettajien siirtymistä luokasta toiseen ja luokkatilojen tehokasta ja joustavaa käyttöä. Suuren kouluyksikön loppujen luokkatilojen AV-tekniikan päivittäminen on tarpeen juuri siksi, että saadaan koulun kaikki luokkatilat AV-tekniikaltaan yhteneväisiksi ja toimiviksi, jotta eri luokissa oppitunteja pitävät opettajat saavat AV-laitteiston toimimaan luokkatilasta riippumatta.

9192 Moision koulun opetustilojen av-remontti (2026)

Moision koulun luokkatilojen AV-tekniikka alkaa olla elinkaarensa lopussa; laitteita rikkoutuu ja ne toimivat epävarmasti. Tämä hankaloittaa opetustyötä. Suuren kouluyksikön kaikki 38 luokkatilaa olisi perusteltua päivittää samalla kertaa, jotta kaikkien luokkatilojen AV-varustelu saadaan

yhdenmukaistettua ja eri luokissa kiertävät opettajat saavat käyttöönsä toimivan ja samalla tavalla käytettävän AV-laitteiston luokkatilasta riippumatta.

9687 Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys (2025)

Salon lukion auditorion ja sen oheistilojen esitystekniikka on vanhentunutta ja heikosti toimivaa; toimimaton tekniikka haittaa merkittävästi tilan päivittäiskäyttöä lukion opetustilanteissa ja esityksissä. Esitystekniikan päivityksessä uusitaan ajanmukaisiksi ja lukion tämänhetkisiä käyttötarpeita vastaaviksi auditorion ja siihen liittyvien näyttämötilojen äänentoisto, projisointi, valaistus, kaapeloinnit ja muu näyttämötekniikka.

Vuoden 2024 aikana on toteutettu ko. projektiin liittyvä suunnittelutyö, jonka perusteella v. 2025 haettava rahoitus laitteistohankinnoille ja -asennuksille on budjetoitu.

9618 Perniön yläkoulun ja lukion av-remontti (2027)

Perniön yhtenäiskoulun yläkoulun ja Perniön lukion yhteisten opetustilojen AV-laitteisto alkaa olla ikääntynyttä ja heikosti toimivaa. Käyttöikänsä loppupuolella olevat dataprojektorit ja kaiuttimet hankaloittavat opetustyötä ja ne olisi tarpeen korvata kosketusnäytöillä, joista on saatu hyviä kokemuksia muista kouluyksiköistä. Samalla uusitaan luokkien AV- ja sähkökaapelointeja tarvittavilta osin. Remontoitavia luokkatiloja on yhteensä 23 kpl.

Yläkoulun ja lukion juhlasalin esitystekniikka on puutteellista, vanhentunutta ja heikosti toimivaa. Esitystekniikan päivityksessä uusitaan ajanmukaisiksi ja tämänhetkisiä käyttötarpeita vastaaviksi juhlasalin äänentoisto, projisointi, valaistus, kaapeloinnit ja muu näyttämötekniikka.

Vapaa-ajan lautakunta

Liikuntapalvelut

9194 Uimahallin tulostaulu (2026)

Uimahallin allasalueen tulostaulu on noin 15 vuotta vanha ja toiminnaltaan epävarma, johtuen osaksi kostean tilan sijainniltaan. Tulostaulu on vanhanaikainen numeronäyttö, jota käytetään ainoastaan uintikilpailuiden tulostauluna. Hankintana uusi tulostaulu pitäisi olla nykyaikainen LED-näyttö, jota voidaan kilpailujen tulospalvelun lisäksi hyödyntää myös tiedotukseen ja viestintään niin uimahallin, kuin muutoinkin liikuntapalveluiden osalta.

9582 Perniön ja Halikon liikuntahallin äänentoisto (2026)

Halikon ja Perniön liikuntahallit ovat valmistuneet 1990 luvun alussa, kummassakin liikuntahallissa on alkuperäinen äänentoisto. Hallien äänentoistot vaativat jatkuvasti korjaustoimenpiteitä nykyykunnossaan ja siltikään eivät toimi tasolla, jota odotetaan. Sekä Halikon, että Perniön liikuntahalleissa järjestetään mm. vanhojen tanssit, ottelutapahtumia, joissa pitää äänentoisto olla nykyaikainen. Kaiuttimet toimivat heikosti, johdotukset ovat epävarmoja ja nykyisin käytetyt äänilähteet, kuten puhelin ei ole yhdistettävissä. Perniön vanhojen tansseihin on jouduttu ottamaan ulkopuolinen ja maksullinen äänentoisto tapahtuman läpiviemiseksi.

9615 Huoltokoneiden uusinta (2025-2028)

Ulkoliikuntapaikoilla käytettävän keräävän ruohonleikkurin (vm.2011) uusiminen.

Liikuntapalveluilla on käytössään kolme keräävää ruohonleikkuria nurmikenttien ja niiden reuna-alueiden leikkaamiseen. Koneiden ikäännyttyä niiden huoltokustannukset nousevat merkittävästi ja niiden uusiminen tulisi tehdä vähintään noin 10 vuoden välein.

9616 Jäänhoitokoneiston kylmäkontti (2025)

Vuodelle 2024 varatut investointimäärärahat jäivät käyttämättä varattua määrärahaa korkeampien tarjousten johdosta, tästä johtuen investointiesitys siirretty vuodelle 2025. Nykyiset kompressorit lauhduttimiseen ovat käyttöikänsä jo ylittäneet ja niiden toimintavarmuus on epävarma. Kylmäkontti tuottaa molempien jäähallien jäädytykseen tarvittavan jäädytyksen. Uuden kylmäkontin hankinta on välttämätön eikä se voi enää jäädä odottamaan jäähalli-investoinnin toteutusta. Hankinnan yhteydessä huolehditaan että sen mitoitus täyttää tulevaisuudessa tarvittavan kylmätuoton mahdollisimman energiatehokkaasti.

9617 Jäänhoitokone (2026)

Kaasukäyttöisen jäänhoitokoneen (vm.2010) korvaaminen akkukäyttöisellä jäänhoitokoneella. Koneen huoltokustannukset kohonneet merkittävästi, johtuen käyttöiästä.

9669 Kuntosalien kilpailuvälineiden ja -laitteiden uusiminen (2025-2026)

Perttelin kuntosalin kalusteiden uusiminen vuonna 2025. Halikon kuntosalin kalusteiden uusiminen vuonna 2026. Kuntosaleissa on kalusto vanhaa, niitä on uusittava, jotta suosittujen kuntosalien tarpeet huomioidaan. Kuntosalien käyttömäärät ovat suuria, käyttäjät odottavat laitteiden olevan kunnossa.

9670 Jäähallin irtain omaisuus (2026)

Vuonna 2026-2027 suunnitelmassa olevaan uuteen jäähalliin hankittava irtaimisto.

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

9442 Kunnossapitokone katujen kunnossapitoon (2027)

Vanhan 2006 vuosimallisen tiehöylä vaihtamien uuteen vastaavaan.

9443 Katujen kunnossapidon työlaiteet (2025)

2025 hankittavana on reunatäyttölaite pyöräkuormaajaan, 500 kilon maantiivistyslaite sekä merikontti materiaalisäilytykseen.

Tilapalvelut

9653 Tilapalvelukeskus (2025 - 2029)

Tilapalvelujen kiinteistöhuollon kiinteistöhoitokoneet ovat pääosin jo varsin iäkkäitä ja niiden korjaamiseen menee huomattava summa vuodessa. Niitä tulee päivittää nykyaikaisemmiksi ja siitä syystä varataan lähivuosille määrärahat uudistamista varten. Vanhat myydään ensisijaisesti huutokaupalla eteenpäin.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

9651 Ravitsemispalvelut (2025-2029)

Ravitsemispalveluiden ammattikeittiökone- ja laitekapasiteetti on merkittävä määrällisesti ja rahoitustaloudellisesti. Materiaalia pidetään yllä ja seurataan ns. ThingerSolutions-järjestelmällä. Ravitsemispalvelut tarvitsevat investointimäärärahaa 60.000 euroa, vuodelle 2025 hankkiakseen/uusiakseen kaksi, noin 30.000 euron arvoista ammattikeittiö astianpesukonetta.

20 Laajennusinvestoinnit

213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

9558 Joukkoliikenteen infra ja pysäkit (2025-2029)

Joukkoliikennelinjaston pysäkkialueiden parantaminen uusimalla pysäkkien pinnoitteet ja rakentamalla pysäkkikatokset suurimmille nousupysäkeille

Tilapalvelut

9676 Armfeltin koulun lähiliikuntapaikan ja koulun yhteydessä olevan liikunta-alueen perusparannus (2026)

Halikon koulukeskuksen ja liikuntahallin yhteydessä olevan liikunta-alueen ensisijainen käyttäjä on Armfeltin yhtenäiskoulu sekä Halikon lukio. Liikunta-alueen yleisurheilun suorituspaikat on uudistettu vuonna 2013 ja alakoulun piha-alue vuonna 2016. Yläkoulun pihalla ei ole juurikaan välitunti liikkumista mahdollistavia toimintoja. Alueen muut ulkoliikuntapaikat, kuten esim. ns. alakentän koripallo- ja tenniskentät, eivät ole enää käyttökunnossa.

Välitunti liikunnan osalta ensisijaisesti koulun piha-alueella oleva hiekkakenttä voidaan muuttaa monipuoliseksi lähiliikuntapaikaksi. Lähiliikuntapaikan ja liikunta-alueen perusparannuksen osalta kustannusarvio on noin 500.000 euroa.

216 LI/Koneet ja kalusto

Opetuslautakunta

Varhaiskasvatuspalvelut

9696 Kaivolan päiväkodin irtain (2027)

Kaivolan päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen.

9697 Kärävuoren päiväkodin irtain (2026)

Kärävuoren päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen peruskorjauksen yhteydessä.

9698 Tupurin päiväkodin irtain (2027)

Tupurin päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen peruskorjauksen yhteydessä.

Opetuspalvelut

9584 Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet (2025)

AV-laitteita varten on varattu vuoden 2024 talousarvioon 154.000 euroa. Vuodelle 2025 tehdään varaus 25.000 euroa varautuen laitteiden mahdollisiin toimitusviivästymisiin. AV-laitteistohankinnan kokonaismäärä ei ylitä vuoden 2024 talousarvioon varattua 154.000 euroa, vaan vuoden 2025 varauksesta käytetään vain se osuus, joka mahdollisesti jää vuodelta 2024 käyttämättä.

9585 Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto (2025)

Irtaimistoa varten on varattu vuoden 2024 talousarvioon 300.000 euroa. Vuodelle 2025 tehdään varaus 50.000 euroa varautuen irtaimen mahdollisiin toimitusviivästymisiin. Kalustehankinnan kokonaismäärä ei ylitä vuoden 2024 talousarvioon varattua 300.000 euroa, vaan vuoden 2025 varauksesta käytetään vain se osuus, joka mahdollisesti jää vuodelta 2024 käyttämättä.

9620 Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt (2025-2027)

Uusien oppimisympäristöjen toteutukseen varataan 150.000 euroa. Vuonna 2025 perusopetuksen akuutteihin av-remontteihin varataan 50.000 euroa ja oppimisympäristömuutoksiin 100.000 euroa.

9699 Kaivolan koulun irtain (2027)

Kaivolan koulun oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen sisältäen av-välineistön saattamisen ajan tasalle.

30 Uusininvestoinnit

310 UI/Maa- ja vesialueet

9050 Maa- ja vesialueet. tontit (2025-2029)

Määräraha maa-alueiden hankintaan. Määrärahaa käytetään myös mm. lunastustoimituksissa määrättyjen korvausten maksamiseen sekä veloitteiden täyttämiseen yleisten alueiden hankinnassa ja niiden haltuunottokorvauksissa.

311 UI/ Rakennukset

Opetuslautakunta

Opetuspalvelut

9110 Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö (2025-2027)

Torikadun päiväkodin toiminta on siirtynyt sisäilmaongelmien vuoksi Hakastaronkadulle väistötilaan. Myös Uskelan koulun kiinteistö on huonokuntoinen, jonka vuoksi toimintojen jatkuminen kiinteistöissä on epävarmaa ja käsityön opetukseen tarvitaan väistötiloja tällä hetkellä. Keskustan alueen varhaiskasvatuspaikat eivät riitä vastaamaan paikkatarpeeseen, koska keskustan alueella tarve varhaiskasvatuspaikkoihin on ollut yli tämän hetkisen paikkatilanteen.

Uusi kiinteistö yhdessä perusopetuksen kanssa mahdollistaa aidon yhteistyön varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen välille. Tiloista voidaan luoda nykyaikaiset ja joustavat vastaamaan muuttuvia

tarpeita ja muuttuvaa lapsimäärää. Päiväkotitilat suunnitellaan kymmenelle lapsiryhmälle, joista yksi toimii avoimen varhaiskasvatuksen tilana.

Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikön hankesuunnittelu on saatu valmiiksi. Suunnittelijoiden valinnat olisi tarkoitus tehdä tammikuussa 2025 ja toteutus suunnittelu on tarkoitus olla valmiina syyskuussa 2025. Tavoitteena on, että uusi kiinteistö olisi valmis kesäkuussa 2027.

Vapaa-ajan lautakunta

Kulttuuripalvelut

9181 Museokokoelmien yhteisvarasto (2025-2026)

Museoiden perustehtävä on tallentaa historiaa, tutkia sitä ja esittää siitä yleisölle mm. näyttelyiden ja erilaisten julkaisujen muodossa koosteita [Museolaki 314/2019 §2 ja §5]. Tallentaminen tapahtuu pääasiassa esinekokoelmaa ja arkistoa kartuttamalla. Salon historiallisella museolla (SAMU) on yhdeksän historiallista, osin rakennusperintö- tai kaavasuojeltua museokohdetta. Näiden lisäksi museo hallinnoi näyttelyiden ja kokoelmien osalta 21 rakennusta sekä kuutta varastotilaa muissa rakennuksissa. Esineistöä on noin 50.000 objekti, valokuvia 17.000 kappaletta ja kirjoja 8.800. Museon toimintaa vaikeuttaa ja joiltain osin myös estää kokonaan nykyisten kokoelmatilojen hajallaan olo sekä esineistön puutteelliset säilytysolosuhteet. Olosuhteista johtuen esineistöä on menetetty ja sitä tuhoutuu koko ajan lisää. SAMU ei tällä hetkellä pysty vastaanottamaan esinelahjoituksia. Tämä on vastoin sekä museon omaa toimintasääntöä, museolakia että museon tärkeintä tehtävää.

Historiallisen museon lisäksi myös taidemuseo Veturitallin kokoelmaa on sijoitettu Veturitalli-rakennuksen ulkopuolelle. Taidekokoelmasta on noin 50 prosenttia sijoitettuna kaupungin eri toimipisteisiin sekä Varhan tiloihin. Nykyiset Veturitallissa sijaitsevat taidevarastot ovat täynnä, paisun-tilaa on kokoelmaevakuointien vuoksi syksyllä 2023 rakennettu Ylhäistentie 2:n kiinteistöön ja tilaa vaativia veistoksia on varastoitu lisäksi muihin tiloihin, joissa niiden käsittely on tilahtausten ja epäsovivuuden vuoksi vaikeaa ja vaarallista. Kokoelmatyössä ei toteudu työ- eikä esineturvallisuus. Osa teoksista on kooltaan niin suuria, etteivät ne edes mahdu olemassa oleviin taidevarastoihin. Kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmien vuoksi puhdistettavia tai eristettäviä taideteoksia ei tällä hetkellä pystytä käsittelemään asianmukaisesti. Taidemuseo ei pysty noudattamaan tältä osin ammatillisesti ylläpidetyn ja hoidetun museon standardeja.

Asialliset säilytysolosuhteet ovat yksi edellytys museoiden valtionosuuden saamiselle. Valtionosuuden vuosittainen vaikutus Salon kaupungille on (2024) 251.810 euroa.

Kaupungin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota Salon historiallisen museon kehittämistyön ja paikallismuseoverkon kipukohtiin jo kahtena vuonna peräkkäin. Kehittämistyötä ei voida tehdä ilman asiallisia varastotiloja.

Varaston sijaintipaikaksi on varattu tonttikokonaisuus Halikon Riikin alueelta. Tämä kokonaisuus on kokonaistaloudellisesti edullisesti muokattavissa laajan varastohallin rakentamiselle.

Luonnosvaiheen arkkitehtisuunnitelman tilojen pinta-ala on yhteensä n. 2.390 m². Kun tähän lisätään arvioitu 200 m² tekniset tilat sekä kustannusarviossa eritelty lastauslaituri, saadaan vertailevaksi pinta-alaksi 2.630 m². Tästä johdettuna arvioiduksi hinnaksi saadaan 5,33 miljoonaa euroa. Valtionavun saamiseksi hanke tulee saada osaksi Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri-tilojen rakentamisen ja peruskorjausten harkinnanvaraisen avustamisen rahoitus suunnitelmaa. Hakemus valmistellaan loppuvuoden 2024 aikana, päätöksentekoon se voi edetä 2025. Rakentaminen tulee aloittaa avustuksen myöntövuonna.

Kaupunginjohtajan esitys: Investointi siirretään eteenpäin vuosille 2026-2027. Investointiin on mahdollista saada valtionavustusta arviolta 30 prosenttia investoinnin kustannuksista. Avustuksen suuruuteen vaikuttaa avustuksen rahoitusosuuden suuruus sekä investoinnin lopulliset kustannukset. Rakentaminen tulee aloittaa samana vuonna, kun päätös avustuksesta on myönnetty. Avustuksista päätetään vuosittain eli vuoden 2026 avustusta voidaan hakea loppuvuonna 2025. Investointituloihin lisätty arvio investointiin saatavasta avustuksesta vuodelle 2026 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa. Vuodelle 2025 varataan yhteensä 100.000 euroa suunnittelurahaa rakenne-, LVIS- ja sähkösuunnittelua varten.

9187 Esittävän taiteen tila (suunnittelu 2025)

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle erillistä tilatarpeiden suunnittelurahaa yhteensä 50.000 euroa vuodelle 2024. Suunnittelulla on ollut tarkoitus tehdä selvitys erillisestä esittävän taiteen tilasta, joka palvelisi monipuolisesti kaupungin toimijoita.

Tilaselvitys toteutuu vain osittain uuden kulttuuripäällikön aloitettua työt elokuun alussa 2024. Tästä syystä selvittelyrahasta käyttämättä jäävä osa siirretään vuodelle 2025 ja suunnittelurahaa varataan samalle vuodelle 100.000 euroa.

Liikuntapalvelut

9193 Palloiluhalli (suunnittelu 2025)

Jalkapalloilta ja osin YU-toimijoilta puuttuvat ympärivuotiseen käyttöön tarkoitetut harjoitustilat. Urheilupuiston yleiskaavasunnittelun yhteydessä tämä tilojenkäytön tarve tuli selkeästi esiin, jonka vuoksi myös sen osalta tarpeiden tarkempi selvittäminen todettiin tarpeelliseksi. Tarveselvitysvaihetta, jossa käyttötarpeen lisäksi tulee selvittää sen mahdollinen optimaalinen sijainti, seuraa hankevaihe, joka työnä edellyttää suunnittelun osalta teknistä erikoisosaamista ja toteutetaan alan ammatillisen osaamisen johdolla vuoden 2025 aikana.

9251 Jäähallin uudisrakentaminen (2025-2026)

Jäähalli on rakennettu Urheilupuiston vanhan, vuonna 1976 valmistuneen tekojääradan päälle kattamalla vanha rata-alue liimapuukaarin vuonna 1987. Rakennuksen oheistilat ovat käyttökänsä päässä sekä toiminnallisesti että teknisesti. Uudisrakentaminen on syytä tehdä siten, että erityisesti energiataloudellinen tehokkuus paranee. Uudisrakentamisessa tulee huomioida myös yhtiön jäähalli ja miettiä tilojen käyttö käyttäjien ja yleisön kannalta molempien hallien osalta toiminnallisesti mahdollisimman hyvin. Jäähallin suunnitelmat valmistuvat loppuvuodesta 2024 ja rakentamiseen varattu määrä-rahastus vuodelle 2025 ja vuodelle 2026. Valtion harkinnanvaraista avustusta haetaan OKM:stä ja mahdollisesti saatava avustus tuloutuu pääosiltaan valmistusprosessista riippuen vuosina 2026 –2027.

313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

Opetuslautakunta

Kansalaisopisto

9196 Taitoliikuntatila (2025)

Taiteen perusopetuksena toteutuva sirkuskoulu on toiminut vuodesta 2021 alkaen. Sirkuskoulussa on kaksi alakoululaisten ryhmää (12/ryhmä), jotka ovat täynnä. Jonossa on lisäksi yhden ryhmän verran halukkaita sirkuskoululaisia. Näiden lisäksi toimii 16 paikkainen perhesirkus. Opettajia on kaksi. Opetus tapahtuu Urheilutalon peilialissa. Tilaresurssien rajallisuus ja sopimattomuus käyttötarkoitukseen ovat olleet keskeinen syy siihen, että sirkustaiteen perusopetuksen ryhmien määrää ei ole voitu lisätä. Koulujen liikuntasaleissa tai urheilutalolla voidaan harjoitella sirkustaiteen perusteita, mutta taiteen perusopetuksen sisältöjen ja toiminnan kehityksen kannalta on tärkeää saada tarkoituksenmukaiset opetustilat sekä välineistö. Taitoliikuntaan tarkoitettussa tilassa voidaan harjoitella myös muita lajeja, kuten akrobatiaa, voimistelua ja parkouria. Ympäri Suomea löytyy esimerkkejä tällaisista harjoitustiloista, jotka ovat eri lajien harrastajien yhteiskäytössä.

Sirkustaiteen opetustilan erityistarpeet

- Ilma-akrobatiaa varten: Moottoroitu itsestään seisova trussirakenne, johon välineet voi kiinnittää, lattiatasossa tai seinässä kiinnityspisteitä, alastulopatjat, välineistä vertikaalikangas ja trapetsi.
- Tasapaino-opetukseen: nuora (itsestään seisova), tasapainopallot, trampoliini.
- Permanto/mattoalue, joka mahdollistaa monenlaista liikettä, esim. 8x8 metrin kokoinen tila.
- Lisäksi tarvitaan varastotiloja välineille.

Taitoliikuntatila rakennetaan Ylhäistentie 2 entiseen kirjastotilaan. Oppimisympäristössä tarvitaan muutoksia valaistukseen ja varastotiloihin. Tilan soveltuvuus tarkoitukseen on tarkistettu sirkusalan ammattilaisten toimesta.

9445 Kulttuuritila Näkkärin lavan korotus (2025)

Kulttuuritila Näkkärin esiintymislava pitää korottaa. Tila on aiemmin toiminut luentosalina, jolloin näkyvyys ei ole ollut niin olennainen asia, kuin esittävän taiteen tilana käytettäessä. Näkkäri toimii kansalaisopiston opetus- ja esitystilana ja tilastojen mukaan käyttöä on noin 800 tuntia lukuvuodessa. Näkkärissä on sen lisäksi muuta käyttöä noin 330 tuntia vuodessa ja se on pääsääntöisesti esittävän taiteen tilaisuuksia.

Esiintyjät näkyvät katsomoon vain vyötäröstä ylöspäin. Tämä on ongelmallista niin tanssi- kuin teatteriesityksissäkin. Esiintyjien ergonomia on luonnollisempaa, kun ei tarvitse katsoa ylöspäin. Myös kuuluvuus on tilassa ongelmana samasta syystä. Ratkaisuna on käytetty lavakorokkeita, mutta ne ovat raskaita ja epäkäytännöllisiä siirrellä ja kattavat vain pienen osan näytämöä.

Kaikkiin esityksiin ne eivät sovellu lainkaan. Musiikki kantaa ja kuuluu selkeämmin, kun ääni pääsee nousemaan vapaasti yli penkkirivien. Tämä lisää etenkin akustisten musiikkiesitysten toimivuutta ja laatua. Lavarakenteen tulee olla niin vahva, ettei koko lava lähde hoippumaan Flyygelin siirrossa Lavan korotuksessa tulee huolehtia turvallisista poistumisteistä niin esiintyjien kuin katsojien osalta.

Vapaa-ajan lautakunta

Liikuntapalvelut

9575 Tupurin skeittiparkki (2026)

Tupurin huonokuntoisten skeittialueiden perusparannus.

9576 Lähiliikuntarakentaminen (2026-2028)

Ulkoliikuntaedellytyksien kehittämiseksi ulkokuntosalien rakentaminen toimivien kuntoilureitistöjen yhteyteen. Kuntoportaat on yksi suoritusrakennelma luontoliikkumisen kokonaisuudessa. Kuntoportaiden sijoittumisesta ja myös rakentamisesta tarkennetut koko- ja pituusvaatimukset realisoituvat yleensä vasta kun portaiden kohde ja perustuksien rakenteiden vaatimukset selkenevät.

9579 Tekojäärata (suunnittelu 2029)

Tekojääradan hankesuunnittelu, joka perustuu liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelmaan.

Tekninen lautakunta

Infrapalvelut

Kaava-alueet

9303 Tavolan alue, Halikko (2026–2028)

Uuden tulevan kaava-alueen kaavakatujen rakentaminen. Vuonna 2026 toteutetaan kunnallistekniikan suunnittelu.

9311 Uudet kaava-alueet (2024-2028)

Uusien kaavateiden ja mahdollisen kunnallistekniikan tekeminen äkillisten tarpeiden mukaan.

9315 Suomensjärven uudet kaava-alueet (2026)

Varaus kunnallistekniikan rakentamiseen toteutuneiden kiinteistökauppojen ja mahdollisen tonttien kysynnän mukaan.

9316 Halikonrinne (2025-2026)

Uuden kaavan mukaisen liittymän rakentaminen Halikonrinteen uudelle teollisuusalueelle maantie 224:ltä.

9326 Vuorelan alue, Hajala (2026-2027)

Uuden asuntokadun rakentaminen, johon muodostuu 5 uutta rakennuspaikkaa.

9329 Tammipuiston alue, Mathildedal(2025-2026)

Maankäyttösopimuksen mukaisen Tammipuistonkujan ja siihen liittyvän pysäköinti alue rakentaminen sekä kaavan mukaisten istutukset

9330 Kartanorinteen alue, Teijo (2025 -2027)

Maankäyttösopimuksen mukaisen uuden kaava-alueen suunnittelu ja rakentaminen sekä kaavan mukaisten kevyenliikenteen yhteyksien rakentaminen. Alueelle muodostuu noin 17 uutta tonttia. Kustannusarvio tarkentuu katusuunnitelmien valmistuttua

9331 Salon sokerin alue (2025-2027)

Maankäyttösopimuksen mukaisen uuden teollisuuskaava-alueen suunnittelu ja rakentaminen. Alueelle muodostuu noin 20 uutta tonttia. Kustannusarvio tarkentuu katusuunnitelmien valmistuttua.

Liikenneväylät

9350 Uusien alueiden asfaltointi (2025-2029)

Sorapintaisten katujen päällystäminen.

Katuinfran saneeraus

9422 Helenansilta (2025-2026)

Uuden kevyenliikenteen yhteys Salonjoen yli Helenankadulta Inkereenkadulle. Hankesuunnitelman ja alustavien maaperätutkimuksien tekeminen. Hankesuunnitelman yhteydessä valitaan siltatyyppi, jonka perustella voidaan kilpailuttaa yleissuunnitelman laatimisen. Hankesuunnitelma muodostuu valitun vaihtoehdon pohjalta alustava hankeen kokonaiskustannusarvio.

Kaupunginjohtajan esitys: Investointia aikaistetaan vuodelta vuosille 2025 ja 2026.

9423 Lumenkaatopaikat (2024-2025)

Uuden lumenvastaanottoaikan porttien ja valvontakameroiden rakentaminen sekä vanhan lumenvastaanottoaikan maisemointi

9428 Ratapihan alikulku (2025-2026)

Ratapihan alikulkuyhteyden jatkaminen rautatieasemalta Meriniittyyn.

Katuvalaistus

9500 Uuden katuvalaistuksen rakentaminen (2025-2029)

Uusien kaava-alueiden katuvalaistuksen rakentaminen.

Puistot

9589 Perniön kirkonkylän koirapuisto (2025)

Uuden koirapuiston perustaminen Perniön kirkonkylän keskusta-alueen lähetyville, sopivien yhteyksien varrelle.

Tilapalvelut

9563 Sähköautojen latauspisteiden asennus (2025-2029)

Laki 733/2020 rakennusten varustamisesta sähkö ajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla astui voimaan marraskuussa 2020. Laki koskee asuinrakennusten ohella myös julkisia rakennuksia. Jos tällaisen rakennuksen (esim. koulu, urheiluhalli, virasto) tontilla on pysäköinti- paikkoja enemmän kuin 20 kpl, tulee kiinteistölle asennuttaa vähintään yksi latauspiste viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024. Kaupungilla on useita kiinteistöjä, joita laki koskee ja näiden pysäköintialueiden varustamista sähkö ajoneuvojen latauspisteillä lähdetään viemään eteenpäin.

316 UI/Koneet ja kalusto

Elinvoimajaosto

Maankäyttöpalvelut

9619 Drone-laitteisto maankäyttöpalvelut (2025)

Salon kaupunki on suorittanut UAS (Drone) -toimintaa vuodesta 2019 lähtien. Dronea on käytetty pääsääntöisesti maastokartoitukseen, valvonta- ja ympäristöhankkeiden seurantatehtäviin sekä markkinoinnin tarpeisiin yli osastorajojen. Dronea on hyödynnetty myös Salon kaupungin kaupunkimallin aineiston keräämisessä sekä 3D-kantakartan toteuttamisessa ja ylläpitämisessä. Drone-laitteisto tuottaa erinomaisia viisto- ja nadiirikuvia, videoita sekä still-kuvia. Se soveltuu parhaiten kooltaan kompaktien sekä vaikeapääsyisten ja vaarallisten kohteiden mittaamiseen, parantaen näin myös työturvallisuutta ja -tehokkuutta. Dronen avulla pystytään tuottamaan paikkatietoaineistoja erittäin kustannustehokkaasti. Ajantasaisten aineistojen avulla mahdollistetaan tehokas ja luotettavaan paikkatietoon perustuva kaupungin maankäytön suunnittelu sekä alueiden rakentaminen.

Esitämme uuden drone-laitteiston hankintaa, koska vuonna 2024 täysimääräisesti voimaan tulleet EU-määräykset Drone-toiminnasta (2019/945 sekä 2019/947) estävät Salon kaupungin drone-toiminnan täysimääräisesti nykyisellä drone-laitteistolla.

Liikelaitos Salon Vesi

10 Korvausinvestoinnit

113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

9750 Vesijohtoverkoston saneeraus (2025-2029)

Huonokuntoisten verkosto-osuuksien saneerausta. Määrärahoihin sisältyy saneerausten priorisointi, saneeraussuunnittelu ja saneerausten toteutus. Verkostosaneerauksiin sisältyy myös paineenkorotusasemien ja muiden verkostolaitteiden saneeraukset. Saneerauksilla hillitään ikääntyvän verkoston korjausvelan kasvua ja vähennetään putkirikkojen haittavaikutuksia.

9751 Viemäriverkoston saneeraus (2025-2029)

Huonokuntoisten verkosto-osuuksien saneerausta. Viemäriverkостossa on runsaasti huonokuntaisia linjoja, joiden käyttöikä on jo saavutettu. Saneerauksiin varatuilla määrärahoilla voidaan estää uuden korjausvelan syntymistä, mutta saneerausvelkaa ei saada poistettua. Määrärahoihin sisältyy saneerausten priorisointi, saneeraussuunnittelu ja saneerausten toteutus. Lisäksi saneerauksilla pyritään eriyttämään sekaviemäriverkostoa jäte- ja hulevesiviemäroinniksi. Saneerauksilla hillitään ikääntyvän verkoston korjausvelan kasvua sekä vähennetään jäteveden puhdistusta haittaavia vuotovesiä ja kiinteistöille ja ympäristölle aiheutuvia vahinkoja.

9753 Vesihuollon automaatiojärjestelmät (2025-2029)

Vesihuollon automaatiojärjestelmien yhdenmukaistaminen ja päivittäminen keskusjätevedenpuhdistamon prosessiautomaation osalta jatkuu vuonna 2025. Lisäksi määrärahoilla päivitetään vedentuotannon ja -jakelun sekä jätevedenpuhdistuksen automaatiolaitteita elinkaariohjelmien mukaisesti.

9754 Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus (2025-2029)

Vedenottamoiden rakennusten, laitteistojen, rakenteiden ja alueiden saneeraus, perusparannus ja energiatehokkuuden parantaminen. Hanke sisältää aiemmin erilliselle hankkeelle varatut UV-laitteiden uusimisen määrärahat. Vedenottamoiden korjausvelkaa puretaan ohjelmakaudella. Lisäksi määrärahoilla parannetaan vedentuotannon turvallisuusjärjestelmiä.

9756 Jäteveden pumppaamoiden saneeraus (2025-2029)

Huonokuntoisten jätevedenpumppaamoiden saneeraus, perusparannukset ja energiatehokkuuden parantaminen. Salon Vedellä on noin 200 jätevedenpumppaamaa, ja korjausvelkaa on jo syntynyt. Saneerauksilla hillitään korjausvelan kasvua ja vähennetään pumppaamoiden toimintahäiriöitä ja ylivuotoja ympäristöön.

9760 Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus (2025-2029)

Keskusjätevesipuhdistamon saneerausten ja kapasiteetin noston suunnittelu ja toteutus sekä energiatehokkuuden ja -omavaraisuuden parantaminen. Keskuspuhdistamo toimii kapasiteettinsa ja ympäristöluvan ehtojen rajoilla, ja prosessia on välttämätöntä laajentaa ja tehostaa. Vuosina 2025-28 toteutetaan 2024 loppuvuodesta valmistuvan vaihtoehtotarkastelun mukaiset toimenpiteet. Lisäksi määrärahoissa on varauduttu huonokuntoisten rakenteiden uusimiseen. Energiaomavaraisuutta ja toimintavarmuutta parannetaan hankkimalla laitokselle kiinteä varavoima sekä kaasumoottori puhdistusprosessissa syntyvän biokaasun hyödyntämiselle.

9768 Pienpuhdistamoiden saneeraus (2025-2029)

Saneerausten suunnittelu ja toteutus sekä energiatehokkuuksien parantamiseen. Ohjelmakaudella saneeraukset kohdistetaan Kiskon ja Perniön puhdistamoihin, jotta lupaehtojen mukainen puhdistustulos saavutetaan. Tämä tarkoittaa korvausinvestoinneissa tärkeiden prosessiosiemme moitteetonta toimintaa ja uusinvestoinneissa mahdollisten uusien prosessiosien hankkimista. Kaikki kolme pienpuhdistamaa (Kisko, Perniö ja Särkisalo) pidetään toimintakuntoisina ja niiden käyttöä on tarkoitus jatkaa yli ohjelmakauden.

9851 Vesitornien saneeraus (2025-2029)

Vesitornien kuntotutkimusten, korjaussuunnitelmien ja saneerausten toteuttamista. Vuoden 2025 määrärahoissa on varauduttu saneeraamaan ja aitaamaan sairaalanmäen ylävesisäiliöt loppuvuodesta 2024 valmistuvan suunnitelman mukaisessa laajuudessa, sekä teettämään kuntotutkimuksiin perustuvia saneerauksia muilla ylävesisäiliöillä.

9854 Meriniityn vesihuollon saneeraus (2025-2028)

Meriniityn teollisuusalueen katuinfran saneerauksen yhteydessä saneerataan huonokuntoiset vesihuoltoverkoston osat. Suunnittelu aloitetaan 2025.

9773 Horninkadun vesihuollon saneeraus (2025)

Horninkadun ja torin alueen huonokuntoisten vesihuoltolinjojen saneeraus Horninkadun katusaaneerauksen yhteydessä.

9770 Ylhäistentien vesihuollon saneeraus (2025-2026)

Huonokuntoisen vesihuoltoverkoston saneeraus. Alueen vesihuolto on suurelta osin ylittänyt käyttöikänsä ja viemäriverkosto on todettu olevan vaurioitunutta.

116 KI/Koneet ja kalusto

9850 Vesihuoltolaitoksen irtain (2025-2029)

Mekaanisten vesimittareiden korvaaminen etäluettavilla (2025-2029).

20 Laajennusinvestoinnit

213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

9755 Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen (2026-2029)

Viemäroinnin kapasiteetin lisääminen verkosto-osuuksilla, joiden välityskapasiteetti on tunnistettu riittämättömäksi.

9804 Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueilla (2025-2029)

Verkoston laajentaminen vaiheittain Salon Veden vesihuollon toiminta-aluepäätöksen (KV 10.6.2024 § 51) toteutusohjelman mukaisesti sekä erityisestä syystä alueille, joilta puuttuu viemärointi.

9855 Vesijohtoverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen (2026-2029)

Vesiverkoston kapasiteetin lisääminen verkosto-osuuksilla, joiden välityskapasiteetti on tunnistettu riittämättömäksi.

30 Uusinvestoinnit

313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

9702 Tavalan alue (2026)

Uuden kaava-alueen vesihuollon suunnittelu ja rakentaminen.

9711 Uusien kaava-alueiden vesihuolto (2025-2029)

Uusien kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentamiseen vesi- ja viemäriverkoston sekä hulevesiviemäroinnin osalta.

9716 Suomensjärven uudet kaava-alueet (2026-27)

Varaus kunnallistekniikan rakentamiseen toteutuneiden kiinteistökauppojen ja mahdollisen tonttien kysynnän mukaan.

9771 Tammipuiston alue, Mathildedal (2025-2026)

Vesi- ja viemäriverkoston laajentaminen asemakaavan mukaisesti ja Mathildedalin alueen vesihuollon yleissuunnitelma ja .

9772 Salon Sokeri asemakaavamuutos (2025-2027)

Maankäyttö sopimuksen mukaisen uuden teollisuuskaava-alueen vesihuollon suunnittelu ja rakentaminen. Alueelle muodostuu noin 20 uutta tonttia. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun myötä.

9774 Kartanorinteen alue, Teijo (2025 -2027)

Asemakaavan toteuttamista koskevan sopimuksen mukaisen uuden kaava-alueen vesihuollon suunnittelu ja rakentaminen. Alueelle muodostuu noin 17 uutta tonttia. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun myötä. Sopimuksen mukaan 50 prosenttia toteutuskustannuksista korvataan.

9856 Vuorelan alue, Hajala (2026)

Vesi- ja viemäriverkoston laajentamiseen asemakaavan mukaisesti.

316 UI/Koneet ja kalusto

9775 Vesihuoltolaitoksen irtain, uusi (2025-2029)

Huoltoauto (2025) ja talousveden aluemittausjärjestelmän mitta-asetat.

13. Rahoituslaskelma perusteluineen

(sisältää vesilaitoksen)

	TP 2023		MTA 2024		KJE 2025		TS 2026 1 000 €		TS 2027 1 000 €	
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	32 672 257		13 340 182		12 587 325		7 653 000		6 936 000	
Satunnaiset erät	566 067		0		0		0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	70 250	33 308 574	-485 000	12 855 182	-300 000	12 287 325	0	7 653 000	0	6 936 000
Investointien rahavirta										
Investointimenot	-11 125 401		-22 907 094		-25 840 000		-45 840 000		-30 135 000	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	299 363		20 000		20 000		2 120 000		20 000	
Pysyv. vastaavien hyödykk. luov.tulot	227 498	-10 598 540	485 000	-22 402 094	300 000	-25 520 000	0	-43 720 000	0	-30 115 000
Toiminnan ja investointien rahavirta		22 710 034		-9 546 912		-13 232 675		-36 067 000		-23 179 000
Rahoituksen rahavirta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	0		-900 000		0		0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	343 943	343 943	350 000	-550 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		17 296 913		19 382 675		42 217 000		29 329 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 693 186		-7 200 000		-6 500 000		-6 500 000		-6 500 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 488 679	-24 181 865	0	10 096 913	0	12 882 675	0	35 717 000	0	22 829 000
Oman pääoman muutokset		0								
Muut maksuvalmiuden muutokset										
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutoks.	12 150		0		0		0		0	
Vaihto-omaisuuden muutos	23 337		0		0		0		0	
Saamisten muutos	3 698 281		0		0		0		0	
Korottomien velkojen muutos	-14 103 668	-10 369 899	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta		-34 207 822		9 546 913		13 232 675		36 067 000		23 179 000
Rahavarojen muutos		-11 497 788		1		0		0		0
Rahavarat 31.12.	9 173 579		9 173 580		9 173 580		9 174		9 174	
Rahavarat 1.1.	20 671 367	11 497 788	9 173 579	-1	9 173 580	0	9 174	0	9 174	0

Salon kaupungin rahoituslaskelma 2025		
Perustelut		
Tulorahoitus		
Vuosikate	12 587 325	
Siirtyy tuloslaskelmasta.		
Tulorahoituksen korjauserät	-300 000	12 287 325
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-25 840 000	
Vuoden 2023 talousarvioon otettujen investointien rahoitus esitetään rahoituslaskemassa.		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	300 000	-25 520 000
Toiminnan ja investointien rahavirta		-13 232 675
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	
Antolainasaamisten vähennykset	350 000	350 000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	19 382 675	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 500 000	12 882 675
Talousarviolainojen ohjelmien mukaiset lyhennykset vuodelle 2023		
Muut maksuvalmiuden muutokset		0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta		13 232 675
Kassavarojen muutos		0

14. Liitteet

14.1 Sisäisten tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen

Laki kuntien taloustietojen toimittamisesta ja raportoinnista (HE 60/2019) ja Automaattisen talousraportoinnin käsikirja Aura määrittelevät vähimmäisrajat sisäisten tukipalvelujen kustannusten kohdistamiselle. Palveluluokko-kohtaisessa raportoinnissa palveluille on kohdistettava kaikki kulut lukuun ottamatta paikallisen päätöksenteon mahdollistamisesta aiheutuvia ns. demokratia-kustannuksia. Tukipalvelujen kulut voidaan kohdistaa suoraan tehtäville, ne voidaan laskuttaa sisäisellä laskulla tai muistiolla tai ne voidaan vyöryttää. Automaattinen talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta lukien muutti sisäisten kustannusten kohdistamista niin, että **kaikkien tukipalvelujen kustannukset tulee kohdistaa täysimääräisesti varsinaisille palveluille**. Tämä tarkoittaa sitä, että budjetoiduista euroista huolimatta, todelliset syntyneet kustannukset on kohdistettava edelleen varsinaisille palveluille mahdollisimman tarkasti. Kohdistaminen tulisi tapahtua kuukausittain.

Kulujen sisäisen kohdistamisen johtavana periaatteena on aiheuttamisperiaate, jonka mukaan palvelulle kohdistetaan ne kustannukset, jotka siitä aiheutuvat. Perusteena käytetään menoerästä riippuen esim. työsuoritetta (työtunti) tai tilasuoritetta (vuokrattu neliö) tms. Sisäisten palvelujen hinnoittelu perustuu omakustannushintaan eli laskuttavan yksikön sisäisten tuottojen tulee olla yhtä suuret kuin palvelun tuottamisesta johtuneet menot sisältäen mahdolliset vyörytykset. Tilapalvelujen poistot, pääomakorot sekä tuottotavoitteen mukainen kate saavat olla mukana sisäisessä vuokrassa eikä niitä tarvitse oikaista. Ulkoisen raportoinnin kuluihin saa kuitenkin mennä vain suunnitelmanmukaisiin poistoihin perustuva osuus. Sisäiset palvelut budjetoidaan samalla summalla sekä tilaajan (menot) että tuottajan (tulot) talousarvioon.

Ne kulut, joita ei kohdisteta suoraan tehtävälle, kohdistetaan niille sisäisellä laskutuksella, muistiokirjauksena tai vyöryttämällä. Sisäinen lasku vaatii erillisen laskun hyväksymiskierron, muistiokirjaus ja vyörytys ovat suoraan kirjanpitoon siirrettäviä eriä.

Sisäisen kustannusten kohdistamisen yleisten periaatteiden sekä prosessien määrittely ja hallinta koko kaupungin tasolla on ensisijaisesti talouspalvelujen tehtävä. Tukipalveluja tuottavien yksiköiden laskutusperusteiden ja palvelun sisällön määrittely on toimialojen ja yksiköiden vastuunki-
löjen tehtävä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toimialat vastaavat kustannustensa kohdistamisesta (laskujen sisältö) varsinaisille palveluille yhteistyössä talouspalvelujen kanssa sovittuja periaatteita noudattaen. Kulujen kohdistaminen tulee tehdä kohtuullista tarkkuutta noudattaen siten, ettei kohdistamisesta tule liian monimutkaista ja työlästä, kuitenkin talousraportoinnin vaatimukset huomioiden.

Opetushallituksen vaatimusten mukaan sisäisen palvelun kustannukset voidaan lukea kustannustietoihin vain silloin kun kustannukset perustuvat palvelujen todelliseen käyttöön.

Tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen sisäisellä laskulla:

Sisäinen laskutus perustuu todelliseen palvelujen käyttöön. Laskut siirtyvät kirjanpitoon Rondo-järjestelmässä hyväksyttävänä laskuina. Budjetin määräraha on arvio, jonka toteutuminen voi poiketa budjetoidusta. Sisäistä laskutusta käytetään ravitsemispalveluissa sekä yksittäisissä pienissä laskutuksissa. Laskutus tapahtuu pääsääntöisesti kuukausittain.

Tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen muistiolla:

Sisäinen muistiolaskutus on verrattavissa sisäiseen laskutukseen, sillä poikkeuksella, että koko laskutuserä on hyväksyttävissä kokonaisuutena keskitetysti ilman erillistä yksittäisten laskujen hyväksymiskiertoa. Tämä vaatii järjestelmältä sen, että sinne voidaan viedä myös maksajan kustannuspaikkatiedot. Kustannukset kohdistetaan pääsääntöisesti kuukausittain.

Toimialat seuraavat palvelujen käyttöä samalla tavalla kuin tehtäessä sisäistä laskutusta. Budjetoitu määräraha perustuu budjetointihetkellä käytössä olevaan viimeisinpäin palvelujen käytön määrään ja toimialoilla tiedossa oleviin tuleviin muutoksiin. Muistiolaskutusta käytetään mm. kiinteistöistä johtuvien kustannusten kohdistamisessa, puhtaanapito- ja liikennepalveluissa, tietohallinnon, postimaksujen, monistuskulujen ja vahtimestaripalvelujen kustannusten kohdistamiseen.

Tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen vyöryttämällä:

Vyörytyksessä kustannusten kohdistus ei perustu palvelujen todelliseen käyttöön. Sitä käytetään tapauksissa, joissa sisäinen hinnoittelu ei ole mahdollista tai muutoin perusteltua. Lakisääteinen talousraportointi antaa suositukset vyörytyslaskennalle. Kustannusten kohdistamisen jakoperusteena käytetään mm. ulkoisia henkilöstö- tai kokonaisnettomenoja tai ulkoisia ostoja. Vyörytyskustannukset ovat ensimmäisen kerran budjetissa vuonna 2024. Ne viedään kirjanpitoon neljännesvuosittain lakisääteisen talousraportoinnin aikataulun mukaisesti. Vyörytystä käytetään mm. hallinto-, talous- ja henkilöstökulujen sekä toimialahallintojen kustannusten jakamiseen. Vyörytyksen käyttöön otosta ja sisällöstä päättää talouspalvelut.

Tukipalvelujen kustannusten kohdistaminen varsinaisille palveluille tehdään lain mukaisesti. Kunta Aura- eli Automaattisen talousraportoinnin käsikirja sisältää lakiin perustuvat ohjeet, miten tapahtumat pitää viranomaisraportoinnin kannalta kirjata ja raportoida.

Ohjeistusten mukaisesti tukipalvelujen laskutukset ovat Salon Vedelle ulkoisia menoja ja kaupungille ulkoisia tuloja. Samoin Salon Veden laskutukset ovat kaupungille ulkoista menoa ja Salon Vedelle ulkoista tuloa.

Siirtyminen sisäisestä laskutuksesta kulujen kohdistamiseen muistiolla vähentää laskujen määrää ja sitä kautta sisäisen laskutuksen vaatimaa kuukausittaista työtä. Kuitenkin kulujen kohdistaminen muistiolla edellyttää, että lähdejärjestelmä tuottaa kirjanpidon vaatimat tiedot.

Muistio- ja vyörytystositteet viedään kirjanpitoon ilman erillistä hyväksymiskiertoa. Tehdyistä kirjauksista tehdään kuukausittain kooste.

Budjetoidut laskutuksella, muistiolla tai vyöryttämällä kirjattavat erät on yksilöity alla laskuerittäin ja kumppanikoodeittain:

Kohdistettava erä	Tuotot/Kulut	LTK 2025	KJ 2025	Kohdistustapa
Postitus- ja vahtimestaripalvelut	300 Toimintatuotot	-145 430	-145 430	Muistiokohdistus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	145 430	145 430	
Tietohallintopalvelut	300 Toimintatuotot	-2 268 260	-2 268 260	Muistiokohdistus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	2 268 260	2 268 260	
Opetuspalvelujen tilojen vuokraus	300 Toimintatuotot	-33 800	-33 800	Muistiokohdistus
Kansalaisopisto	400 Toimintakulut	33 800	33 800	
Nuorisopalvelujen työpajat	300 Toimintatuotot	-2 000	-2 000	Laskutus
Opetus- ja vapaa-aikapalvelut	400 Toimintakulut	2 000	2 000	
Liikuntapalvelujen tilat ja pääsyliput	300 Toimintatuotot	-136 780	-136 780	Laskutus
Opetuspalvelut	400 Toimintakulut	136 780	136 780	
Liikennepalvelut oppilaskuljetukset	300 Toimintatuotot	-4 622 000	-4 622 000	Muistiokohdistus
Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut	400 Toimintakulut	4 622 000	4 622 000	
Liikennepalvelut ateriakuljetukset	300 Toimintatuotot	-525 000	-525 000	Muistiokohdistus
Ravitsemispalvelut	400 Toimintakulut	525 000	525 000	
Työllisyyspalvelujen työpajat	300 Toimintatuotot	-24 500	-24 500	Laskutus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	24 500	24 500	
Ravitsemispalvelut	300 Toimintatuotot	-8 659 560	-8 659 560	Laskutus
Opetuspalvelut suurin käyttäjä	400 Toimintakulut	8 659 560	8 659 560	
Puhtaanapitopalvelut	300 Toimintatuotot	-5 504 510	-5 504 510	Laskutus ja muistiokohdistus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	5 504 510	5 504 510	
Tilapalvelut	300 Toimintatuotot	-17 749 030	-17 749 030	Laskutus ja muistiokohdistus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	17 749 030	17 749 030	
Rakennusvalvonta	300 Toimintatuotot	-19 160	-19 160	Laskutus
Tila- ja tonttipalvelut	400 Toimintakulut	19 160	19 160	
Terveysvalvonta	300 Toimintatuotot	-39 430	-39 430	Laskutus
Palvelualueet	400 Toimintakulut	39 430	39 430	
Yhteensä	300 Toimintatuotot	-39 729 460	-39 729 460	
Yhteensä	400 Toimintakulut	39 729 460	39 729 460	
Yleishallintopalvelut	920 Vyörytys-erätulot		-1 626 100	Vyörytys
Palvelualueet	910 Vyörytys-erämenot		1 626 100	
Henkilöstö- ja talouspalvelut	920 Vyörytys-erätulot		-2 880 150	Vyörytys
Palvelualueet	910 Vyörytys-erämenot		2 880 150	

Kohdistettava erä	Tuotot/Kulut	LTK 2025	KJ 2025	Kohdistustapa
Lautakunnat ja keskitetyt hallintopalvelut	920 Vyörytyserätulot		-864 000	Vyörytys
Palvelualueet	910 Vyörytyserämenot		864 000	
Yhteensä			-5 370 250	
Yhteensä			5 370 250	
Yhteensä	Sisäiset tulot		-45 099 710	
Yhteensä	Sisäiset menot		45 099 710	

14.2 Tyhjänä tai vajaakäytössä olevat kiinteistöt

Netto	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025	Mistä alkaen	m2	Tyhjänä oleva tila
6002 Tehdaskatu 1, 3, 4 (sipa)	49 146	75 050	51 830	51 830	1.3.2023 alkaen	618	osa tyhjillään
6014 Ent. Muurlan kunnanvirasto	64 156	63 600	63 580	63 580	1.7.2020 alkaen	413	alakerta ja arkisto tyhjillään
6016 Ent. Suomusj. kunnantalo	9 203	9 030	9 030	9 030	1.1.2019 alkaen	137	tyhjä kellari
6018 Kiint oy Inkereenkurvi	12 761	12 430	12 410	12 410	1.4.2020 alkaen	198	kellarin johtokeskus+atk-laitetila
6019 Purola ent.S-järven kunn	3 072	3 040	3 040	3 040	1.9.2012 alkaen	59	yhdistysten ja nuorisoin käytössä
6027 Kajalan vanhainkoti	56 603	55 650	2 010	0	1.5.2014 alkaen+ok-talo 1.1.2012 alkaen	2 490	myyty 06/2024
6046 Anjalankatu 13 kv-päivähoito	12 532	12 320	12 320	12 320	1.8.2015 alkaen	194	Sinisen puutalon yläkerta
6050 Kaivolän palvelutalo, Pertteli	9 522	9 350	9 350	9 350	1.9.2019 alkaen	210	päiväkodin entinen tila kokonaisuudessaan
6051 Jennynkuja 2	17 083	16 780	16 780	16 780	1.5.2012 alkaen	148	yksittäisiä tiloja
6067 Perniön lääkäritalo (neuvola)	27 260	27 230	27 230	27 230	1.12.2022 alkaen	450	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6069 Ent. lääkäritalo, Halikko	20 031	21 060	21 060	21 060	1.7.2021 alkaen	322	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6072 Mariakoti, Kiikala	11 703	11 500	11 500	11 500	1.1.2013 alkaen	165	soluasuntoja
6074 Perniön terveysasema	256 052	251 600	251 500	251 500	1.5.2018 alkaen	3 040	pääosa tyhjillään
6078 Halikon nuorisotila	7 962	7 770	7 770	7 770	1.1.2020 alkaen	118	osa tyhjillään
6083 Asoy Pesäntorni, Perniö	10 838	10 770	10 770	10 770	1.8.2022 alkaen	180	myynnissä
6084 Puolukkapuiston päiväkot	42 194	41 820	41 820	41 820	1.8.2022 alkaen	587	koko tila tyhjänä
6100 Torikadun päiväkot	0		71 930	71 930	1.10.2024 alkaen	1 294	koko tila tyhjänä
6111 Asemakadun päiväkot	43 833	36 620	54 110	54 110	1.1.2018 alkaen	814	koko rakennus tyhjänä
6114 Pirita	28 483	27 420	27 400	27 400	1.8.2017 alkaen	434	päiväkodin entinen tila kokonaisuudessaan
6128 Kärävuoren talo, Halikko	13 853	13 620	13 620	13 620	1.11.2019 alkaen	281	päiväkodin käytöstä poistunut rakennus
6129 Havukatu 2 (työsalo)	9 760	9 810	9 810	9 810	1.1.2023 alkaen	168	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6141 Halikon koulukeskus	2 765		8 300	8 300			remontti käynnissä
6144 Meri-Halikon koulu	22 158	26 410	37 990	37 990	1.6.2023 alkaen	472	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6153 Kaivolän koulu, Pertteli	6 271	6 150	6 150	6 150	1.7.2020 alkaen	90	talonmiehen asunto tyhjillään
6165 Kirkonkylän koulu, Perniö	169 558	167 120	167 120	167 120	1.4.2018 alkaen	2 520	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6177 Saurun koulu, Perniö	38 986	59 910	54 070	54 070	1.6.2023 alkaen	1 060	toiminta siirtynyt uuteen kouluun
6192 Hakastaron koulu	80 903	79 040	79 000	79 000	1.2.2021 alkaen	303	osa tyhjillään
6196 Ollikkalan koulu	11 421	11 160	11 160	0	1.1.2023 alkaen	59	Varhan käytössä
6213 AMK. Ylhäistentie 2	358 533	348 000	606 640	606 640	1.8.2021 alkaen	4 332	osa talosta mm. kansalaisopiston käytössä
6214 Karjalankatu6(Ammattiop.Sakta)	181 079	177 930	177 860	0	1.10.2024 alkaen	5 353	purkutyöt käynnissä
6254 Koy Perniön liikekeskus, kirjasto	3 530	3 510	3 510	3 510	1.9.2022 alkaen	81	osa tyhjillään
6309 Kiskola	11 834	11 650	11 650	11 650	1.8.2013 alkaen	132	tyhjä kirjaston yläkerta
6320 Kiffarin nuorisotila	15 839	15 570	15 570	15 570	1.11.16 alkaen	357	3 ulkoista käyttäjä
6335 Varikko, Taitojen talo, kerhot	795	780	780	780	1.1.2009 alkaen	14	kerhotila tyhjänä
6385 Keskuskeittiö Salo	25 480	24 890	24 870	24 870	1.7.2020 alkaen	353	arkisto
6447 Uhripelto B, Kuusjoki	72 032	71 360	71 340	71 340	1.9.2021 alkaen	890	koko rakennus tyhjänä, purkulistalla
6581 Lupajan punainen koulu	9 545	9 460	9 460	9 460	1.1.2021 alkaen	166	koko tila tyhjänä
6595 Niksaaren sauna, För	24 086	26 370	27 350	27 350			tuloja 3.070 euroa, menot ulkoisia
6597 Sillankorvan kiint. (Narikka)	0		8 600	8 600	1.1.2024 alkaen	120	osa tyhjillään
6617 Melssuonmäen sauna	3 034	2 990	2 990	2 990	1.1.2016 alkaen	50	ulkoisen vuokralainen
Tyhjien tilojen kustannukset yhteensä	1 896 247	1 758 770	2 053 370	1 862 250			
josta ulkoa vuokrattuna on Niksaaren sauna	24 086	26 370	26 820	27 350			

14.1 Yhdistysten avustaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yhdistysten toiminnan tukemisen periaatteet 5.2.2024 § 8. Kaikki varsinaiset harkintaan perustuvat avustukset kootaan budjetissa yhdeksi kokonaisuudeksi, jonka euromääräisen tason valtuusto määrää. Avustuskokonaisuus jaetaan ryhmiin, joiden keskinäisen suuruuden valtuusto määrää ottaen huomioon kaupungin strategiset painotukset. Yksityiskohtaisen avustuspäätöksen tekee kaupunginhallitus, lautakunta tai viranhaltija, jolle päätösvaltaa on delegoitu.

Avustukset ryhmitellään seuraavasti:

- Kulttuuritoiminta, perinnetyö (vapaa-ajan lautakunta)
- Liikuntatoiminta (vapaa-ajan lautakunta)
- Nuorisotoiminta (opetuslautakunta)
- Yleissivistävä kansalaistoiminta (kaupunginhallitus)
- Hyvinvoinnin edistäminen (kaupunginhallitus)
- Asukas- ja aluetyö (kaupunginhallitus)
- Kansainvälinen toiminta (kaupunginhallitus)
- Ympäristönsuojelu (rakennus- ja ympäristölautakunta)

Ryhmittely määritetään valtuustokausittain.

Avustusperiaatteiden ulkopuolelle rajataan ostopalvelut, henkilökohtaiset apurahat ja stipendit, kaupungin teknisen infran rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvät avustukset sekä markkinointiavustukset.

Talousarvio 2025 sisältää seuraavat edellä tarkoitetut yleis- ja kohdeavustukset:

	€
Kaupunginhallitus	224 000
Yleissivistävä kansalaistoiminta, asukas- ja aluetyö	20 000
Kansainvälinen toiminta	4 000
Hyvinvoinnin edistäminen	200 000
Sivistyspalvelut	434 000
Kulttuuritoiminta ja perinnetyö	230 000
Liikuntapalvelut	172 000
Nuorisopalvelut	32 000
Rakennus- ja ympäristövalvonta	
Ympäristönsuojelu	15 000
Kaikki yhteensä	673 000

14.2 Strategian mittarit / toimialat

14.2.1 Työavain

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Edistämme osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.	Työttömyysprosentti alenee, työllisen työvoiman määrä, koulutusaste nousee.	Työllisyysohjelman mukaiset toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
		Elinvoimaohjelman laadinta, toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
TE-palvelujen uudistukseen liittyvän asiakas- ja työyhteisöviestinnän onnistunut toteutus.	Viestinnän arviointi osana valmistelun kokonaisarviointia. Ehdotuksia mittareiksi: asiakkaiden ohjautuminen oikean palvelun piiriin, asiakas- ja työtyytyväisyyskyselyt, tiedotteiden läpimenoprosentti.	Työllisyyden kuntakokeilun toiminnan kehittäminen, TE2024-uudistuksen valmistelu, oppilaitos- ja yritysyhteistyön edelleen kehittäminen.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Edistämme salolaisten työllistymistä ja työkykyä.	Työttömyysjaksojen pituus lyhenee, pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee.	Työllisyysohjelman mukaiset toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
Työikäisten mielen hyvinvoinnin edistäminen.	Työttömyysjaksojen pituus lyhenee, pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee, Terve Suomi -kyselyn tulokset seurantajaksolla.	Mielenterveyden edistämisen suunnitelman 2024-2025 toimeenpano.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Houkuttelemme Saloon kansainvälisiä osaajia ja lisäämme työperäistä maahanmuuttoa.	Yhteistyömallit ja toimintamallit luotu kansainvälisten osaajien houkutteluun.	Työllisyysohjelman mukaiset toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
		Kansainvälisyysohjelman mukaiset toimenpiteet.	Elinvoimajaosto
Monikielisen viestinnän lisääminen kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa.	Vieraskielisten sisältöjen käyttöaste, asiakkaiden ohjautuminen oikean palvelun piiriin, asiakaspalautteet.	Monikielisen sisällöntuotannon kehittämisen muun muassa tekoälyä hyödyntämällä, monikielisestä sisällöstä viestiminen, monikielisen sisällön hakukonelöydettävyyden parantaminen.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Mahdollistamme yritysten toimintaedellytyksiä sekä uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä.	Työpaikkojen määrä lisääntyy.	Työllisyysohjelman mukaiset toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
		Työllisyysohjelman mukaiset toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
	Viljelijäkoulutusten ja osallistujien lukumäärät vuosittain.	Tarjoamme maatalousyrittäjille koulutusta tukijärjestelmän ajankohtaisista asioista ja tiedotamme aktiivisesti tukiehtojen yksityiskohdista.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / maaseutupalvelut
	Asiakaspalaute ja ilmoitusten tai hakemusten käsittelyaika.	Nykyisten ja uutta yritystoimintaa suunnittelevien ohjaus, neuvonta ja koulutus sekä ilmoitusten ja lupahakemusten viivytyksetön käsittely.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöterveydenhuolto
	Infrarakentamisen järjestäminen suunnitelmaan osana maankäytön suunnittelua. Infran rakentamisessa ja kunnossapidossa huomioidaan yritysten toimintaedellytykset.	Infran yleissuunnittelu kaavoituksen yhteydessä. Yritysvaikutusten arviointi rakentamisessa ja kunnossapidossa.	Tekninen lautakunta
	Vesihuoltopalveluiden järjestäminen suunnitellaan osana maankäytön suunnittelua	Vesihuollon yleissuunnittelu asemakaavoituksen yhteydessä ja kapasiteettitar kastelut alueiden käytön muutoksia valmisteltaessa.	Liikelaitos Salon Vesi
Olemme Suomen yritysystävällisin kaupunki..	EK:n Kuntarankingin, Suomen yrittäjien kuntabarometrin ja Kuntien imago tutkimuksen tulokset paranevat.	Elinvoimaohjelman laadinta, toimenpiteet ja seurantamittarit.	Elinvoimajaosto
	EK:n Kuntarankingin, Suomen yrittäjien kuntabarometrin ja Kuntien imago tutkimuksen tulokset paranevat.	Elinkeinopoliittisen ohjelman toteuttaminen ja uuden elinkeino-ohjelman laatiminen, hyvä yhteistyö elinkeinoelämän kanssa.	Rakennus- ja ympäristölautakunta

14.2.2 Kotiavain

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Parannamme kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä.	Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten ja reitistöjen kehittäminen.	Kävelyn ja pyöräilyn investointien ja infran kunnossapidon toteuttaminen suunnitellusti.	Tekninen lautakunta

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Otamme lapset ja nuoret mukaan kehittämään asuin- ja elinympäristöä ja huolehdimme ympäristön lapsiystävällisyydestä.	Lapsiystävällisyyden huomioiminen ja si-dosryhmien osallistaminen hankkeissa ja pihojen ja leikkipuistojen suunnittelussa ja rakentamisessa.	LYK-periaatteiden huomioiminen, osallistaminen ja lapsiturvallisten ympäristöjen luominen.	Tekninen lautakunta
Lisäämme kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa viihtyisään asuin- ja kaupunkiympäristöön sekä edistämme kuntalaisten sujuvaa arkea.	Avustuksena jaettujen eurojen määrä ja avustusta saaneiden yhdistysten määrä, talkoisiin osallistuvien asukkaiden määrä.	Myönnämme ympäristönsuojelun avustuksia yhdistyksille, jotka tekevät ympäristönsuojelutyötä, järjestämme ympäristöaiheisia talkoopäiviä.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristönsuojelu
	Edistämme sujuvaa kuntalaisten arkea minimoimalla rakentamisen ja kunnossapidon haitat asukkaille ja yrityksille. Olemme aktiivisesti mukana osallistuvan budjetoinnin hankkeissa.	Tiedottaminen ja vuorovaikutus ylläpito- ja rakennushankkeissa.	Tekninen lautakunta
	Edistämme sujuvaa arkea minimoimalla vesihuollon häiriöiden haitat asukkaille ja yrityksille.	Tiedottamisen lisääminen asukkaisiin vaikuttavista ylläpito- ja rakentamistöistä. Kehitetään tekstiviestitse tapahtuvaa viikatiedotusta.	Liikelaitos Salon Vesi
Kuntalaisten osallisuuden edistäminen.	Osallistuvan budjetoinnin toteuttamiskelpoisten ehdotusten määrä ja laatu, osallisuusmalli valmis ja jalkautus alkanut.	Osallistuva budjetointi -toimintamallin laadullinen kehittäminen, osallisuusmallin valmistelu, osallisuusviestinnän kehittäminen.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Kaupunkimarkkinoinnin strategiaan perustuvien kärkien eli asukas-, tapahtuma- sekä luonto- ja retkeilykohteiden markkinoinnin tehokkuus.	Kampanjoiden ja muun markkinoinnin tulokset.	Markkinointitoimenpiteiden kohdennettavuuden ja mitattavuuden kehittäminen muun muassa tekoälyä hyödyntämällä.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi

14.2.3 Palveluavain

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Kehitämme palveluitamme rohkeasti ja innovatiivisesti.	Vipun ja Vipu-mobiilin sujuva käyttö.	Tarjoamme neuvontaa maataloustukihaun sovellusten käytössä.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / maa-seutupalvelut

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
	Uusien palvelukanavien aktiivinen käyttö.	Otamme aktiivisesti uusia sähköisiä palvelukanavia käyttöömmme ja viestimme niistä toimijoille ja kuntalaisille.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöterveydenhuolto
	Lupapiste -palvelun neuvontapyyntöjen vastineaika (pv).	Tarjoamme laadukasta neuvontaa ja ohjausta rakentamisen lupa-asioissa.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristöterveydenhuolto
	Mahdollisimman suuri osuus (%) vireille tulevista asioista tulee Lupapiste-palvelun kautta.	Otetaan Lupapiste aktiivisesti käyttöön ja ohjataan asiakkaita toimittamaan hakemukset sen kautta.	Rakennus- ja ympäristönsuojelu
	Toimintatapojen aktiivinen kehittäminen.	Kehittämismyönteisen työskulttuurin luominen, kokeiluihin kannustaminen ja strategiaa tukevien hankkeiden aktiivinen haku.	Tekninen lautakunta
	Toimintatapojen aktiivinen kehittäminen, sähköisen asioinnin kehittäminen.	Digitalisaation hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä. Otamme aktiivisesti uusia sähköisiä palvelukanavia käyttöömmme ja viestimme niistä toimijoille ja kuntalaisille.	Liikelaitos Salon Vesi
Sähköiset lomakkeet käytössä laajasti useimmilla palvelualueilla, tekoälyä hyödynnetään verkkosivujen ja sosiaalisen median sisällöntuotannossa.	Sähköisten lomakkeiden määrä ja käyttöaste.	Palvelualueiden ohjeistaminen ja opastaminen lomakepalvelun käyttöön, tekoälyn hyödyntämiseen liittyviin koulutuksiin osallistuminen ja oppien soveltaminen käytäntöön.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Huolehdimme palvelujen saavutettavuudesta, esteettömyyden toteutumisesta ja palveluverkon kattavuudesta.	Esteettömyyden huomiointi uudis- ja korjausrakentamisessa.	Esteettömyysinvestointien toteuttaminen, esteettömyys arvioitava ja toteutettava jokaisessa rakennushankkeessa.	Tekninen lautakunta
Verkkosivujen ja sosiaalisen median sisältöjen saavutettavuuden kehittäminen.	Verkkosivujen saavutettavuuden säännöllisen auditoinnin positiiviset tulokset.	Verkkosisältöjen tekijöiden opastaminen ja informointi saavutettavuuden huomiointiin, auditoinnin tulosten perusteella tehtävät toimenpiteet.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Panostamme hyvään johtamiseen ja työntantajakuvan kehittämiseen.	Vuosittaisten maksajavirastotehtävien täyttäminen.	Johtaminen Ruokavirastolta delegoitujen maksajavirastotehtävien hoitamisessa.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / maa-seutupalvelut

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Työnantajamielikuvan vahvistaminen kehittämällä rekrytointi- ja työnantajaviestintää yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa.	Arviointi henkilöstöpalvelujen arvioinnin yhteydessä.	Henkilöstökyselyjen tulosten perusteella tehtävät toimenpiteet, viestinnällisen intranetin rakenteen ja sisällön kehittäminen.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Huolehdimme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista.	Kouluterveyskysely: itsensä yksinäiseksi kokeneiden osuus vähenee, koulukiusaamista kokeneiden osuus vähenee ja kaupunki sijoittuu kiusaamisen indeksissä parhaimpaan kymmenykseen kuntien joukossa, kokemus itselle tärkeään ryhmään tai yhteisöön kuulumisesta kasvaa. Hyvinvointisuunnitelmassa olevien lapsia ja nuoria koskevien mittareiden (Lasten ja nuorten ahdistuneisuus ja sähkötupa-kointi) positiivinen kehitys vuosien 2023 ja 2025 kouluterveyskyselyssä, lasten ja nuorten ravitsemusterveyttä edistävä Tervettä kasvua -hanke onnistuu tavoitteiden mukaisesti.	kiusaamisen ehkäisyn toimintaohjeiden toimenpiteet kouluissa ja päiväkodeissa, lasten tunnetaitojen harjoittaminen, opetussuunnitelman mukaiset toimenpiteet, harastamisen Suomen malli, turvallisen tilan periaatteiden hyväksyminen ja käyttöönotto koko kaupungin tasolla yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteen mukaisesti, päihdekasvatustuntien toteuttaminen, opettajille ja koulunkäynnin ohjaajille koulutusta lasten ahdistuksen omahoidon ohjeistamiseksi.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut
Tuemme kuntalaisten hyvinvointia ja jakamista.	Hyte-kertoimen kehitys positiivista, kulttuurihyvinvoinnin kokemus hyvällä tasolla, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivitys, Teaviisari hyvällä tasolla, hyväksytään kaupungille mielenterveyden edistämisen suunnitelma vuosille 2024-2025.	Panostukset tulosindikaattoreihin vaikuttaviin toimintoihin, vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ, hyvinvointisuunnitelman 2022-25 toteuttaminen, ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 toteuttaminen, ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen suunnitelman toimeenpano.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut
Olemme UNICEFin Lapsiystävällinen kunta.	UNICEF lapsiystävällinen kunta -tunnustus vuoden 2025 aikana.	YK-agentti jokaisella palvelualueella, aktiivinen osallistuminen kehittämistyöhön.	Elinvoimajaosto

14.2.4 Vapaa-ajan avain

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Hyödynnämme Salon monipuolisia luontokohteita sekä kuntalaisten hyvinvoinnin että matkailun edistämässä.	Teknisten palveluiden vastuun selkeyttäminen.	Teknisten palveluiden vastuulla olevien luonto- ja retkikohteiden kunnossapito.	Tekninen lautakunta

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Kaupunkimarkkinoinnin strategiaan perustuvien kärkeiden eli asukas-, tapahtuma- sekä luonto- ja retkeilykohteiden markkinoinnin tehokkuus, yhteistyön edelleen kehittäminen luontokohteista vastaavien toimijoiden kanssa.	Kampanjoiden ja muun markkinoinnin tulokset.	Markkinointitoimenpiteiden kohdennettavuuden ja mitattavuuden kehittäminen muun muassa tekoälyä hyödyntämällä.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, viestintä ja markkinointi
Huolehdimme vesistöjemme tilasta.	Maatalouden ympäristökorvaukseen sitoumisten % -osuus.	Maatalouden ympäristökorvauksen ehtoista ja velvoitteista tiedottaminen.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / maaseutupalvelut
	Lupapäätösten kautta valvottavat kohteet, ohjaus ja neuvonta.	Rakennustyömaavesien parempaan hallintaan tähtäävät, ennakoivat ja vaikuttavasti kohdennetut toimenpiteet.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / rakennusvalvonta
	Kaupungin osoittamat määrärahat vesistö-hankkeisiin. Hankkeiden määrä.	Toteutetaan aktiivisesti monivaikuttaisia vesistö-hankkeita.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristönsuojelu
	Vesistöjen tilan ja vesienhoidon huomioiminen rakennushankkeissa.	Uuden lumenkaatopaikan käyttöönotto. Vesistövaikutusten arviointi rakennushankkeissa ja ylläpidossa.	Tekninen lautakunta
	Kaupunkivesien hallinnan kehitys.	Laaditaan kokonaisvaltaiset jäte- ja hulevesien hallinnan menettelytavat yhteistyössä kaupunkikehityksen kanssa. Menettelytavoilla edistetään hulevesien kestävä hallintaa ja kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista sekä vähennetään viemärylivuotojen mahdollisuutta. Hankkeelle haetaan ulkoista rahoitusta.	Liikelaitos Salon Vesi
Ylläpidämme ja kehitämme Urheilupuiston olosuhteita.	Urheilupuiston yleissuunnitelman toteuttaminen teknisten palveluiden vastuiden osalta.	Investointien suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa.	Tekninen lautakunta
Kaupunkimarkkinoinnin strategiaan perustuvien kärkeiden eli asukas-, tapahtuma- sekä luonto- ja retkeilykohteiden markkinoinnin tehokkuus, yhteistyön kehittäminen luontokohteista vastaavien toimijoiden kanssa, yhteistyön edelleen kehittäminen	Kampanjoiden ja muun markkinoinnin tulokset.	Markkinointitoimenpiteiden kohdennettavuuden ja mitattavuuden kehittäminen muun muassa tekoälyä hyödyntämällä.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalvelujen, tapahtumakoordinoinnin sekä paikallisten toimijoiden kanssa.			
Teemme vahvaa ja sujuvaa yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Tilaisuuksien määrä, 2-4 kpl/vuosi.	Järjestämme tai olemme mukana järjestämässä infotilaisuuksia ajankohtaisista asioista.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / rakennusvalvonta
	Avustuksena jaettujen eurojen määrä ja avustusta saaneiden yhdistysten määrä.	Myönnämme ympäristönsuojelun avustuksia yhdistyksille, jotka tekevät ympäristönsuojelutyötä.	Rakennus- ja ympäristölautakunta / ympäristönsuojelu
Harrastusmahdollisuuksia koskevan viestinnän kehittäminen.	Verkkosivujen harrastuskalenterissa olevien tapahtumien määrä, kalenterin kävijämäärät ja saatu palaute.	Harrastuskalenterista viestiminen asukkaille ja harrastustoimintaa järjestäville tahoille.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut

14.2.5 Yleisavaimet

14.2.5.1 Viestintä

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Kehitämme aktiivisesti monikanavaista viestintää. Viestinnän osalta kriittisenä menestystekijänämme on maineeseen panostaminen ja markkinointi sekä osuva tiedottaminen.	Kuntaliiton ARTTU-kyselyn tulokset, kaupungin viestintäkanavien tavoitavuus, markkinointitoimenpiteiden tulokset, saatavuusauditoinnin tulokset.	Kuntaliiton ARTTU-kyselyn ja markkinointitoimenpiteiden tulosten perusteella tehtävät kehittämistoimenpiteet, henkilöstön viestintäkoulutukset ja palvelualueiden välisen yhteistyön kehittäminen sekä viestintävastuiden selkeyttäminen ja päätöksentekoviestinnän kehittäminen edelleen	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut
	Asiakaslehti tai muu säännöllinen asiakasviestintä.	Tiedotetaan vesihuoltolaitoksen asiakkaita laitoksen palvelukanavista ja ajankohtaisista asioista.	Liikelaitos Salon Vesi
Kuntalaisten hyvinvointitietoisuus sekä tietous päihdehaitoista ja mielenterveyden suojatekijöistä kasvaa.	Kävijät verkkosivujen hyvinvointi ja osallisuus -sivustoilla, muutokset päihdetilannekyselyissä v. 2023 ja 2025.	Monikanavaisen hyvinvointiviestinnän lisääminen.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut

14.2.5.2 Henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Pidämme huolta, että henkilöstömme voi hyvin ja jokainen pystyy kehittämään omaa osaamistaan. Panostamme hyvään johtamiseen ja työnantajakuvan kehittämiseen osaajien pysyvyyden ja saatavuuden turvaamiseksi.	Työelämän laadun kokonaisindeksi (QWL) vähintään tasolla 66 %.	Työhyvinvoinnin kehittäminen, esimiehen/työyhteisöjen tukeminen.	Liikelaitos Salon Vesi
	Henkilöstön koulutuspäivien tilastointi.	Mahdollistetaan henkilöstön osaamisen ylläpito ja kehittyminen.	Liikelaitos Salon Vesi

14.2.5.3 Yhteisö

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Osallistamme aktiivisesti kuntalaisia osana kaupunkiyhteisön kehittämistä. Teemme laaja-alaista yhteistyötä niin kuntalaisten kuin kumppanien kanssa. Kaupunki toimii yhteisöllisyyttä vahvistavana alustana.	Kuntalaisten osallistumismahdollisuudet paranevat, asukastyytyväisyyden mittaus toteutettu, päätös kaupungin tilojen käyttöä koskevista yhtenäisistä linjauksista tehty, avustettujen yhteisöjen määrä ja avustuserärahat suhteessa muihin samankokoisiin kaupunkeihin, asukas- ja kyläyhdistysten tapaamisten säännöllisyys ja osallistujamäärät.	Toteutetaan kyselytutkimus Salon asukastyytyväisyydestä ja päätetään seurannasta sekä toimenpiteistä, laaditaan osallisuusohjelma, kaupungin tilojen käytön periaatteet ja avustusvertailu, Elävät ja yhteisölliset kylät -kärkihankkeen puitteissa uudistetaan lähidemokratiamalli, kehitetään asukas- ja kyläyhdistysten verkostoyhteistyötä ja markkinointia, toteutetaan alueellisten ja ylisukupolvisten yhteisötilojen tarkoituksella ja käynnistetään pilottitoiminta.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut
	Asiakastyytyväisyyden mittaus toteutettu, osana kaupungin tutkimusta tai erillisenä.	Toteutetaan asiakastyytyväisyystutkimus.	Liikelaitos Salon Vesi
Ikäkeskustoiminta hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistäjänä.	Vertaisohjaajien koulutusten ja yhteistilaisuuksien määrä ja osallistujien lukumäärä.	Ikäkeskuksen vertaisohjaajille tarjotaan koulutuksia ja yhteistilaisuuksia.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
	Tapahtumien lukumäärä ja kävijämäärien kasvu.	Tapahtumien lisääminen ikäkeskustoiminnassa ja uusien kävijöiden tavoittaminen, Ikääntyneiden hyvinvointi-ilta-päivien jatkaminen osana Välittämisen verkostoa.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
	Ryhmätoiminnan käynnistäminen ja asiakaspalaute.	Ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisy ja mielen hyvinvoinnin tukeminen ryhmätoiminnalla.	Konsernipalvelut / Yhteisöpalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

14.2.5.4 Ympäristö

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
Otamme toiminnassamme huomioon ilmasto- ja ympäristökysymykset, vaalimme luonnon monimuotoisuutta ja teemme asuin- ja elinympäristön kannalta kestäviä päätöksiä. Salon kaupunki on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä.	Kokonaisenergiankulutus kaupungin kiinteistöissä alenee.	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden edistäminen.	Elinvoimajaosto
	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden eteneminen.	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden edistäminen.	Elinvoimajaosto
	CO2 -päästöt vähenevät.	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden edistäminen.	Elinvoimajaosto
	Toteutettujen toimenpiteiden määrä.	Toteutamme rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueen vastuulle annetut ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteet.	Rakennus- ja ympäristölautakunta
	Kokonaisenergiankulutus kaupungin kiinteistöissä alenee.	Energiankulutusseurannan hankinta, energiansäästösuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen.	Tekninen lautakunta
	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden eteneminen.	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttaminen.	Tekninen lautakunta
	CO2 -päästöt vähenevät.	Energiansäästösuunnitelman sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.	Tekninen lautakunta
	Öljylämmityskohteiden määrä vähenee.	Päivitetään suunnitelma öljykattiloiden korvaamisesta muilla lämmitysmuodoilla ja toteutetaan suunnitelman mukaiset muutokset.	Tekninen lautakunta

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Vastuutaho
	Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuus on parantunut.	Parannetaan energiatehokkuutta kaupungin kiinteistöissä ja ohjataan kaupungin omia toimintoja ja konserniyhtiöitä energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin lämmityksessä ja jäähdytyksessä.	Tekninen lautakunta
	Ruokahävikki on vähentynyt seuraamalla toimipistekohtaisesti menekkiä ja säättämällä tuotantoa sen mukaisesti. Kokeiluja syntyneen hävikkiruoan jakeluun on jatkettu. Jokaisella aterialla on mahdollisuus valita kasvisruoka. Luomuruokaa tarjotaan mahdollisuuksien mukaan. Puhtaanapidossa käytettävien pesu- ja puhdistusaineiden ympäristöystävällisyys ja ekologisuus on parantunut.	Kaupungin ravitsemis- ja puhtaanapito-palveluissa jatketaan toimenpiteitä ruokahävikin vähentämiseksi, kasvisruoan ja luomuruoan tarjoamiseksi sekä puhtaanapidon ympäristöystävällisyyden parantamiseksi.	Tekninen lautakunta
	Energiankäyttö (kwh/m3) vesi- ja jätevesihuollossa alenee, oman tuotannon lisääminen.	Energiankulutusseurannan järjestäminen, energiansäästösuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen, oman energiatuotannon määrä.	Liikelaitos Salon Vesi
	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden eteneminen.	Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttaminen.	Liikelaitos Salon Vesi
	Kaupunkivesien hallinnan kehitys.	Laaditaan kokonaisvaltaiset jäte- ja hulevesien hallinnan menettelytavat yhteistyössä teknisten palvelujen toimialan kanssa. Menettelytavoilla edistetään hulevesien kestävää hallintaa ja kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista sekä vähennetään viemärylivuotojen mahdollisuutta. Hankkeelle haetaan ulkoista rahoitusta.	Elinvoimajaosto ja Liikelaitos Salon Vesi